

فانوس

راه‌نامه تربیت ویژه نامه محصولات و فعالیت‌های مدرسه‌ای

صاحب امتیاز: معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش

مدیرمسئول: صادق حسین‌زاده ملکی

زیر نظر شورای سردبیری

اعضای هیئت تحریریه: سمانه رضوانی، الهام وشایی، حمیده خلیل‌زاده،

اعظم نیک‌عامل، حمیده زمانی، حنا طاهری، رقیه برهانی، ریحانه

نیک‌عامل، مظهره آخوندی، صدیقه بیگم آجودانی، سید جواد هاشمیان،

سهند ابراهیمی، زهرا محمدی، عفت بختیاری

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

چاپ اول: ۱۴۰۴

شمارگان: ۲۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۶۳۳-۴

تهران، خیابان استاد نجات‌الهی، بین سمیه و طالقانی.

کوچه رضا مقدسی، پلاک ۲۶ | نمابر، ۸۸۸۹۴۲۹۰

تلفن فروشگاه: ۸۸۹۳۱۸۵۲ | تلفن پخش: ۸۸۸۹۶۲۷۵

تلفن مؤسسه: ۸۸۸۰۹۷۸۷ | www.monadi.org

سرشناسه: حسین‌زاده ملکی، صادق

عنوان و نام پدیدآور: فانوس / راه‌نامه تربیت ویژه‌نامه محصولات و فعالیت‌های مدرسه‌ای

مشخصات نشر: معاونت پژوهشی و فرهنگی، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۴۰۴.

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۶۳۳-۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: راه‌نامه تربیت ویژه‌نامه محصولات و فعالیت‌های مدرسه‌ای

شناسه افزوده: فانوس -- راه‌نامه تربیت

شناسه افزوده: معاونت پژوهشی، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

شناسه افزوده: بسته ایرانمون

رده‌بندی کنگره: RA۲۸۲/۷۷

رده‌بندی دیویی: ۶۳۱/۱۵

شماره کتابشناسی ملی: ۹۳۹۶۹۲۹

دنیای روشن نوجوان ایرانی
گروه نوجوان مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

فهرست مطالب

یادداشت ۶

معرفی فانوس مربی ۸

بخش اول: فاز متر ۱۰

..... ۱۱ مقدمه

..... ۱۲ فاز متر به‌مثابه ابزار تشخیص

..... ۱۲ ماهیت فاز متر

..... ۱۳ هدف نهایی فاز متر در جلد دوم

..... ۱۳ نقش‌مندسازی آگاهانه دانش‌آموزان

..... ۱۳ ماهیت ستون‌های نقش و مأموریت

..... ۱۴ جدول روایت بسته محصولات و راهنمایی فعالیت مدرسه‌ای ایرانمون ۲

..... ۱۹ جدول سنجه‌های انتقال پیام به دانش‌آموزان ابتدایی دوره دوم (پایه‌های ۴ تا ۶)

..... ۲۲ جدول سنجه‌های انتقال پیام به دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم

بخش دوم: نوپرداز ۲۶

..... ۲۷ مقدمه

..... ۲۸ ماهیت نوپرداز

فصل اول: منطق بینشی وجه توحیدی انقلاب و نسبت با ظهور ۳۰

..... ۳۱ انقلاب اسلامی؛ پدیده‌ای در ذیل سنت‌های الهی، نه صرفاً یک رخداد سیاسی

..... ۳۲ هویت انقلابی؛ معیار تشخیص در نسبت با طاغوت و مسئولیت اجتماعی

فصل دوم: توسعه دانشی شناخت و مواجهه با انقلاب در گام دوم ۳۵

..... ۳۶ از قیام ۵۷ تا تثبیت نظام اسلامی: تولد یک امت

..... ۳۸ بیانیه گام دوم: فصل نوین و نقش جوانان

فصل سوم ارتقای مهارتی: توانمندی‌های مربی و نوجوان ۳۹

..... ۴۰ مهارت (۱) تفکر انتقادی: نقد سازنده، نه تخریب مخرب

..... ۴۰ بخش مهارتی: تفکر انتقادی، گفت‌وگو، تبدیل چالش به فرصت

..... ۴۱ مهارت (۲) گفت‌وگوی مؤثر: شنیدن، پرسیدن

مهارت (۳) فرصت‌گرایی: تهدید را به فرصت تبدیل کنید.....	۴۲
بخش شب‌ها: درک و پاسخ به نوجوان امروز.....	۴۳
بخشی از دست‌آوردهای مهم انقلاب اسلامی: انرژی هسته‌ای.....	۴۴
بررسی و تحلیل حوادث دیماه ۱۴۰۴.....	۴۵
مقدمه.....	۴۶
روز سیزدهم.....	۴۶
نقشه اصلی.....	۵۰
جنگ کریدورها.....	۵۱
جمع‌بندی راهبردی.....	۵۳
بسته پرسش‌های گفت‌وگو محور کلاسی.....	۵۳
پرسشگری، دست‌دوستی نوجوان به سوی ما.....	۵۴
مقدمه.....	۵۴
راهنمای عملیاتی مدیریت کلاس و گفت‌وگو با دانش‌آموزان.....	۵۴
نگاهی به تحریم‌ها و جنگ شناختی.....	۵۵
نکته پایانی.....	۵۵
پرسش و پاسخ به شب‌ها دانش‌آموزان متوسطه در مورد دهه فجر.....	۵۶
بخش سوم: سودافزار.....	۷۲
مقدمه.....	۷۳
معرفی پلتفرم تربیتی - رسانه‌ای «ایرانمون».....	۷۴
وقتی نوجوان در محاصره روایت‌هاست.....	۷۴
ساختار کلان مأموریت‌ها.....	۷۶
لایه‌های سودافزار در جلد دوم.....	۸۰
ماهیت سودافزار.....	۸۰
فعالیت‌ها.....	۸۱
فعالیت ۱: آینده‌سازان.....	۸۱
فعالیت ۲: سرنخ.....	۸۴

فعالیت ۳: نوشتن نامه به نسل آینده؛ سلام وارث سرزمینم.....	۸۹
فعالیت ۴: شاه بی‌اختیار.....	۹۳
فعالیت ۵: قدیم‌وندیم.....	۹۹
فعالیت ۶: نمایش شاه قیچی.....	۱۰۱
فعالیت ۷: هم‌وطن، در یک بدن.....	۱۰۶
فعالیت ۸: واژه‌شناسی انقلاب.....	۱۰۹
فعالیت ۹: مسیر پیشرفت ایران.....	۱۱۲
فعالیت ۱۰: ایران ۱۴۲۰.....	۱۱۵
فعالیت ۱۱: نقشه عمل برای پیشرفت ایران.....	۱۱۸
فعالیت ۱۲: نه به سازش.....	۱۲۱
فعالیت ۱۳: مسابقه «جعبه سیاه؛ رمزگشایی از پشت‌پرده پهلوی».....	۱۲۹
فعالیت ۱۴: نمایشنامه طنز «وصله ناجور در تالار تاریخ».....	۱۳۱
فعالیت ۱۵: مچ تاریخ رو بگیر!.....	۱۳۴
فعالیت ۱۶: وقتی ایران قد کشید.....	۱۳۶
فعالیت ۱۷: لیگ پیشرفت.....	۱۳۹
فعالیت ۱۸: لیگ پیشرفت ۲.....	۱۴۱
فعالیت ۱۹: لیگ پیشرفت ۳.....	۱۴۳
فعالیت ۲۰: فینال لیگ پیشرفت.....	۱۴۵
فعالیت ۲۱: رادیو حافظه.....	۱۴۸
فعالیت ۲۲: شایعه زیر آب.....	۱۵۰
بخش چهارم: معرفی محصولات بسته ایرانمون ۲.....	۱۵۲
مقدمه.....	۱۵۳
معرفی محصولات بسته ایرانمون ۱.....	۱۷۳
محصولات جشن ایرانمون.....	۱۸۳

یادداشت

دهه فجر برای آموزش و پرورش، صرفاً یک مناسبت تقویمی یا مجموعه‌ای از مراسم تکرار شونده نیست؛ دهه فجر یک موقعیت تربیتی ویژه است که می‌تواند فهم دانش‌آموز از تاریخ، هویت، مسئولیت اجتماعی و افق آینده را عمیق‌تر کند. در این ایام، مدرسه باید بتواند روایت درست را با زبان درست، در زمان درست و با شیوه‌ای اقناعی و امیدآفرین به نسل جدید منتقل کند؛ زیرا امروز، میدان اصلی مواجهه‌ها بیش از هر چیز در عرصه روایت، ادراک و هویت شکل می‌گیرد. از همین رو، نگاه ما در برنامه‌های پرورشی دهه فجر، عبور از قالب‌های کلیشه‌ای و حرکت به سمت تجربه تربیتی معنادار است؛ تجربه‌ای که هم ریشه در ایمان و فرهنگ این سرزمین دارد و هم به اقتضائات زیست دانش‌آموز امروز توجه می‌کند. دهه فجر باید فرصت بازخوانی یک حقیقت بزرگ باشد: انقلاب اسلامی، یک رخداد بسته و تمام‌شده نیست، بلکه جریانی زنده است که در مدرسه، در ذهن دانش‌آموز و در انتخاب‌های روزمره او ادامه پیدا می‌کند؛ جریانی که اگر درست روایت شود، سرمایه امید و مسئولیت را در نسل آینده فعال می‌سازد. در چنین منظری، هویت انقلابی به شعار

تقلیل نمی‌یابد. هویت انقلابی یعنی توان تشخیص نسبت خود با طاغوت و منطبق‌های سلطه، و نیز پذیرش سهمی از بار اصلاح و پیشرفت جامعه؛ یعنی رشد حساسیت نسبت به بی‌عدالتی و تحقیر انسان، و تبدیل شدن از تماشاگر به کنشگر مسئول. این هویت، زمانی در دانش‌آموز ریشه می‌دواند که او فرصت فهم، گفت‌وگو، تجربه، نقش‌آفرینی و بازاندیشی داشته باشد؛ نه اینکه صرفاً مخاطب یک متن یا مجری یک برنامه باشد. بر همین مبنا، بسته ایرانمون به واسطه تجربه موفق خود در فصل اول، به‌عنوان بستری برای انتقال هویت انقلابی، در فصل دوم با موضوع دهه فجر طراحی و ویژه‌نامه «فانوس» نیز، به‌عنوان راهنمای تربیتی و جعبه‌ابزار مدرسه‌ای دهه فجر، طراحی شده است تا مربی و مدرسه را در سه سطح هم‌زمان پشتیبانی کند: نخست، تشخیص و سنجش (فازمتر) برای اینکه فعالیت‌های پرورشی از سطح تکرار و گزارش‌محوری عبور کند و به فهم وضعیت تربیتی و تصحیح مسیر برسد؛ دوم، فهم و تفسیر (نوپرداز) برای اینکه مربی بتواند وقایع و مفاهیم را به زبان امروز معنا کند و قدرت روایت‌گری و گفت‌وگوی اقناعی با نوجوان را به‌دست آورد؛ و سوم، مداخله و

اقدام (سودافزار) برای اینکه مدرسه، بسته‌ای از فعالیت‌ها و ابزارهای عملی، متنوع و قابل اجرا در اختیار داشته باشد. در این میان، یک نکته بسیار مهم است: تربیت مؤثر، بدون نقش‌مندسازی دانش‌آموز شکل نمی‌گیرد. هر جا دانش‌آموز در نقش‌های واقعی قرار بگیرد و مأموریتی روشن را بر عهده بگیرد، تربیت از سطح توصیه به سطح کنش ارتقا می‌یابد؛ و سنجش نیز از سؤال «اجرا شد یا نشد؟» به سؤال «اثر گذاشت یا نه؟» تبدیل می‌شود. این همان مسیری است که باید به‌طور جدی در فعالیت‌های دهه فجر دنبال کنیم؛ تا مدرسه، محل رشد مسئولیت‌پذیری اجتماعی و شکل‌گیری هویت آگاهانه باشد. ارتقای کیفیت و عدالت در آموزش و پرورش، بدون بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری‌ها و ابزارهای نوین امکان‌پذیر نیست؛ فناوری نه رقیب تربیت، بلکه می‌تواند در خدمت عمق‌بخشی به تربیت قرار گیرد، به‌شرط آنکه هدف روشن باشد و مربی مجهز و توانمند. امروز که از عدالت و کیفیت سخن می‌گوییم، باید ابزارهای بدیع و متناسب با زمانه را نیز جدی بگیریم و اجازه ندهیم شکاف امکانات و کیفیت، فرصت رشد را از بخشی از دانش‌آموزان سلب کند. ایرانمون

بسته‌ایست که سعی کرده به این مهم در امر پرورشی پایبند باشد. در پایان، از همه مدیران، مربیان پرورشی، معلمان و کنشگران فرهنگی مدارس کشور که در خط مقدم ساختن آینده ایستاده‌اند، صمیمانه قدردانی می‌کنیم. دهه فجر، فرصتی است برای اینکه چراغ امید، عزت و خودباوری را در مدرسه روشن‌تر کنیم و نشان دهیم آموزش و پرورش، کانون پرورش انسان‌های مؤمن، خلاق و مسئول است؛ انسان‌هایی که ایران آینده را با ایمان، دانایی، مهارت و اراده می‌سازند.

معرفی فانوس مربی

فانوس راهنمای است برای بسته ایرانمون؛ بسته‌ای که با رسالت تقویت هویت ملی در جان و جهان دانش‌آموزان طراحی شده است. ایرانمون مجموعه‌ای از محصولات آموزشی تربیتی است؛ از کتاب‌نگاره و بازی تعاملی گرفته تا روزنامه دیواری و سرگرمی‌های رومیزی.

در کنار همه این‌ها، فانوس چونان چراغی است در دست مربیانی که می‌خواهند با این ابزارها در میدان تربیت، هوشیار و اثرگذار باشند. رسالت امروز مربی، تنها آموزش علمی نیست، او نگهبان ایمان و هویت نیز هست. در عصری که جنگ به درون خانه‌ها، ذهن‌ها و قلب‌ها نفوذ کرده است، رسالت تربیت از همیشه خطیرتر است. اگر در این میدان، تنها از تهدید بنالیم و به نهادهای امنیتی پناه ببریم، میدان را واگذار کرده‌ایم؛ پیروزی آنگاه رقم می‌خورد که جامعه، مسئولیت حفظ خود را بپذیرد و تربیت به مأموریت ملی تبدیل شود. این راهنما دعوتی است به این مسئولیت.

و موضوع آن، تنها انتقال اطلاعات درباره جنگ یا مسائل روز نیست؛ بلکه ساختن نگاه، مهارت و ابزار لازم برای پرورش نسلی آگاه، مقاوم و توانمند در مواجهه با چالش‌های امروز و فرداست.

ساختار راهنما در سه بخش اصلی طراحی شده است:

۱. فازمرا شاخص سنج تربیتی

این بخش مانند چشم دقیق یک مسیر، می‌سنجد که آیا پیام‌های کلیدی راهنما به مربی رسیده و او توانسته آن‌ها را به دانش‌آموزان منتقل کند یا خیر. فازمتر دو میدان ارزیابی دارد: یکی سنجش مربی و دیگری، ارزیابی دانش‌آموزان. شاخص‌ها بر پایه پیام‌های کلیدی تعریف شده‌اند تا سنجش دقیق و یکپارچه باشد.

۲. نوپردازا بدنه اصلی آموزش مربی

این بخش قلب دانشی و تربیتی راهنما است و سه ساحت را دربرمی‌گیرد: **بینشی:** وجه توحیدی انقلاب و نسبت آن با ظهور. **دانشی:** شناخت و مواجهه با انقلاب در گام دوم. **مهارتی:** تفکر انتقادی، گفت‌وگوی مؤثر، فرصت‌سازی.

در انتهای این بخش، قسمتی ویژه پرسش‌ها و شبهات دانش‌آموزان درباره گام دوم انقلاب اختصاص داده شده که به زبان خودشان طرح و پاسخ داده می‌شود.

۳. سودافزارا ابزارو فعالیت‌های انتقال محتوا

این بخش، مجموعه‌ای از فعالیت‌ها و ابزارهای عملی است که مربی می‌تواند برای رساندن مفاهیم به دانش‌آموزان به کار گیرد. بخشی از این فعالیت‌ها همراه با کیت آموزشی ارائه می‌شود و دستورالعمل اجرای آن نیز در همین بخش آمده است.

این سه بخش، مانند سه ضلع یک مثلث، مکمل یکدیگرند: فازمتر به ما می‌گوید کجا ایستاده‌ایم، نوپرداز ما را مجهز به بینش و دانش و مهارت می‌کند و سودافزارا راه‌های رساندن پیام به نسل امروز را فراهم می‌سازد.

بخش اول

فازمتر

مقدمه

تربیت، بدون تشخیص، به تکرار فعالیت‌ها فروکاسته می‌شود.

فازمتر پاسخی است به این نیاز بنیادین که بدانیم تربیت در مدرسه، اکنون در کدام وضعیت ایستاده است و چه تغییری برای عبور به مرحله بعد لازم دارد. این بخش با تبدیل پیام‌های تربیتی به شاخص‌های قابل مشاهده، امکان سنجش آگاهانه را فراهم می‌کند و با تعریف نقش و مأموریت دانش‌آموزان، سنجش را به دل‌کنش واقعی مدرسه می‌برد.

فازمتر، چشم دقیق تربیت است؛ چشمی که هم هشدار می‌دهد و هم مسیر رشد را نشان می‌دهد.

ماهیت فازمتر

فازمتر یک زبان مشترک میان پیام، کنش و پیامد تربیتی ایجاد می‌کند.

در این زبان، تربیت از سطح نیت و شعار، به سطح وضعیت‌پذیر، قابل‌ردیابی و قابل‌اصلاح منتقل می‌شود.

در این چارچوب:

● پیام‌های تربیتی، به شاخص‌های رفتاری و نگرشی قابل مشاهده ترجمه می‌شوند؛

● فعالیت‌ها، نه به عنوان «اتفاق»، بلکه به عنوان مداخله هدفمند خوانده می‌شوند؛

● و مربی، از مجری برنامه به تحلیل‌گر موقعیت تربیتی ارتقا می‌یابد.

بنابراین فازمتر به عنوان سازوکار تشخیص، تنظیم و تصحیح مسیر تربیت در بوم واقعی مدرسه، بخش سنجش‌گر و تنظیم‌کننده در دست‌نامه فانوس است؛

فازمتر به این پرسش عمیق می‌پردازد که «تربیت، اکنون در کدام فاز ایستاده است و چه مداخله‌ای برای عبور به فاز بعدی لازم است؟»

فازمتر به مثابه ابزار تشخیص

فازمتر نقش چشم دقیق را ایفا می‌کند؛ چشمی که به مربی کمک می‌کند تشخیص دهد:

● کدام پیام‌ها به ساحت دانشی محدود مانده‌اند؛
● کدام پیام‌ها وارد ساحت عاطفی شده‌اند اما به رفتار نرسیده‌اند؛

● و کدام پیام‌ها به کنش پایدار نزدیک شده‌اند.
به این معنا، فازمتر به جای سنجش صرف میزان اجرای برنامه؛ درجه عمق‌یافتگی تربیت را می‌سنجد.

دو میدان سنجش در فازمتر

فازمتر همچنان بر دو میدان اصلی استوار است، اما در این فصل با خوانش دقیق‌تر:

۱. میدان مربی

- میزان درک مربی از پیام‌ها
- توان او در ترجمه پیام به موقعیت تربیتی
- قدرت تشخیص، اصلاح و بازطراحی کنش‌ها

۲. میدان دانش‌آموز

- نمود پیام‌ها در گفتار، واکنش‌ها و انتخاب‌ها
 - نشانه‌های درونی‌سازی یا مقاومت
 - نسبت پیام با زیست واقعی دانش‌آموز
- این دو میدان به صورت پیوسته به یکدیگر بازخورد می‌دهند و چرخه یادگیری را شکل می‌دهند.

نسبت فازمتر با نوپرداز و سودافزار

در فانوس، فازمتر تنظیم‌کننده نسبت میان آن‌هاست.

● نوپرداز، محتوای دانشی - مهارتی را فراهم می‌کند؛

● سودافزار، ابزار و فعالیت را به میدان می‌آورد؛

● و فازمتر مشخص می‌کند:

- کجا محتوا نیاز به بازتفسیر دارد،
- کجا ابزار به هدف نخورده،
- و کجا باید مداخله تربیتی تغییر فاز دهد.

هدف نهایی فازمتر در جلد دوم

هدف فازمتر، زنده نگه داشتن تربیت به مثابه یک فرآیند آگاهانه است؛ فرآیندی که در آن مربی، با داده‌های ساده اما معنادار فکر می‌کند؛ تربیت، از تکرار فعالیت به یادگیری نهادی تبدیل می‌شود؛ و مدرسه، به محیطی برای تشخیص، اصلاح و رشد مستمر بدل می‌گردد.

نکات مهم

جدول روایت بسته محصولات و راهنمایی فعالیت مدرسه‌ای ایرانمون ۲

کلیدواژه‌ها	خرده‌روایت	کلان‌روایت
انقلاب، بعثت، تمدن، ایمان، عدالت، معنویت، هویت، بیداری اسلامی، جوان، تداوم	- انقلاب اسلامی، روح ایمان و عدالت را در جامعه زنده کرد. - انقلاب تجدید معنویت و بازگشت به خود ایرانی - اسلامی بود.	انقلاب اسلامی ۵۷ رستاخیز و بعثت تمدنی و اجتماعی تاریخ ایران است.
	- انقلاب، الگوی تمدن نوین اسلامی را پایه‌گذاری کرد. - معنویت و علم دو بال تمدن جدیدند.	
	- انقلاب الهام‌بخش ملت‌های مسلمان و آزادی‌خواه جهان شد. - موج بیداری اسلامی از این حرکت آغاز شد.	
	- انقلاب یک مسیر زنده و پویاست. - جوان امروز ادامه‌دهنده راه ایمان و عدالت است.	

جدول روایت بسته محصولات و راهنمایی فعالیت مدرسه‌ای ایرانمون ۲

کلیدواژه‌ها	خرده‌روایت	کلان‌روایت
پهلوی، فساد، وابستگی، بی‌عدالتی، استبداد، فقر، تجزیه، خفقان، استقلال، نجات، مردم	- دربار پهلوی غرق در فساد اخلاقی، اقتصادی و سیاسی بود. - ثروت ملت خرج خوش‌گذرانی شاه و اطرافیان می‌شد.	دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.
	- تصمیمات کلان کشور زیر نظر آمریکا و انگلیس انجام می‌گرفت. - شاه، ایران را پایگاه قدرت‌های خارجی کرده بود.	
	- مردم در فقر و نابرابری شدید زندگی می‌کردند. - اصلاحات ادعایی پهلوی، نمایشی و در خدمت بیگانگان بود.	
	- نجات ملت با انقلاب اسلامی رقم خورد. - ادامه سلطنت، به تجزیه ایران می‌انجامید. - انقلاب اسلامی ملت را از منجلا بوابستگی و فساد نجات داد.	
	- ساواک نماد شکنجه و دیکتاتوری بود. - کمترین انتقادی با برخوردهای خشن و خونین روبه‌رو می‌شد. - آزادی بیان و دین به‌شدت سرکوب می‌شد.	

جدول روایت بسته محصولات و راهنمایی فعالیت مدرسه‌ای ایرانمون ۲

کلیدواژه‌ها	خرده‌روایت	کلان‌روایت
مقاومت، عزت، استقلال، تحریم، پیشرفت، دشمن، سازش، بصیرت، خودکفایی، ایستادگی، اقتدار	- مقاومت، عامل حفظ استقلال و عزت ملی است. - ملت‌هایی که در برابر زورگویی ایستادند، پیشرفت کردند. - عقب‌نشینی در برابر دشمن، هزینه‌ای سنگین‌تر از مقاومت دارد.	هزینه مقاومت کمتر از سازش و دست‌آوردهایش بیشتر است.
	- تحریم‌ها موجب شکوفایی استعداد داخلی و خودکفایی شد. - ایستادگی در مقابل استکبار، قدرت نرم ایران را در منطقه افزایش داد. - انقلاب اسلامی در برابر فشارها روبه‌روز قوی‌تر شد.	
	- تجربه کشورهای سازش کار نشان می‌دهد که امتیاز دادن به دشمن، جز تحقیر و وابستگی نتیجه‌ای ندارد. - دشمن، با سازش هم راضی نمی‌شود و توقعات تازه مطرح می‌کند.	
	- مقاومت، تنها بعد نظامی ندارد؛ علمی، فرهنگی و اقتصادی نیز هست. - جوان مؤمن، ستون فقرات مقاومت ملی است.	

جدول روایت بسته محصولات و راهنمایی فعالیت مدرسه‌ای ایرانمون ۲

کلیدواژه‌ها	خرده‌روایت	کلان‌روایت
مردم‌سالاری، جمهوریت، اسلامیت، عدالت، پیشرفت، ایمان، کارآمدی، امید، خوداتکایی	- مردم در همه عرصه‌های تصمیم‌گیری حضور دارند. - رأی مردم، مظهر مشروعیت مردمی نظام است. - ارزش‌های اسلامی چارچوب جمهوریت را شکل می‌دهد.	نظام جمهوری اسلامی علی‌رغم برخی کاستی‌ها، کارآمد و نقدپذیر است.
	- نظام جمهوری اسلامی توانسته در عرصه‌های علمی، دفاعی و فناوری پیشرفت‌های چشمگیری به‌دست آورد. - زیرساخت‌های اقتصادی، آموزشی و بهداشتی در سراسر کشور گسترش یافته است. - قدرت منطقه‌ای و جایگاه بین‌المللی ایران در مقایسه با گذشته چندین برابر شده است.	
	- مشکلات، طبیعی یک نظام زنده است. - راه‌حل، تقویت ایمان و کار جهادی است، نه یأس.	
	- در نظام اسلامی، عدالت و کرامت انسانی اصل است، نه منفعت مادی. - جمهوری اسلامی ثابت کرده که می‌تواند بدون اتکا به غرب پیشرفت کند.	

جدول روایت بستهٔ محصولات و راهنمایی فعالیت مدرسه‌ای ایرانمون ۲

کلان‌روایت	خرده‌روایت	کلیدواژه‌ها
ایران دست برتر آینده خواهد بود.	- ملت ایران دارای گنجینه فرهنگی و معنوی عمیقی است. - فرهنگ مقاومت، عزت و ایمان، قدرت نرم ایران است.	ایران، ابرقدرت، آینده، علم، فناوری، استقلال، نظم نوین، جوان، عدالت، ایمان
	- رشد علمی ایران در منطقه بی سابقه است. - خودکفایی دفاعی و فناوریانه، نماد اقتدار نوین ایران است.	
	- دوران سلطه غرب رو به پایان است؛ آینده متعلق به ملت‌های مستقل است. - ایران در محور کشورهای آزاد و عدالت‌خواه نقش رهبری دارد.	
	- جوان مؤمن و انقلابی سازنده ایران قدرتمند آینده است. - پیشرفت کشور در گرو ایمان، علم و همت نسل جدید است.	

جدول سنجه‌های انتقال پیام به دانش‌آموزان ابتدایی دوره دوم
(پایه‌های ۴ تا ۶)

راهنمای سریع سنجش: سنجه‌های «ادراکی» را از گفتار کودک، «عملی» را از کنش در فعالیت، و «تعمیمی» را از انتخاب‌های روزمره و مثال‌های واقعی بسنجید.

فعالیت متناظر	سنجش‌های تربیتی			کلان‌روایت
	تعمیمی	عملی	ادراکی	
جعبه سیاه	در زندگی روزمره مثالی بزند که خودم تصمیم می‌گرفتم بهتر بود.	در فعالیت بتواند تصمیم وابسته را تشخیص دهد.	بفهمد وقتی تصمیم‌ها دست خودمان نیست، آسیب می‌بینیم.	دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.
نمایشنامه طنز وصله ناجور در تالار تاریخ	در انتخاب‌های روزمره (پوشش/ گفتار/ رفتار)، تناسب و اصالت را رعایت کند.	به ایرانی بودن خود افتخار کند.	بفهمد ایرانی‌ها انسان‌های اصیل و شریفی هستند و اسلام به این شرافت افزوده است.	
هم‌وطن در یک بدن	بتواند تحلیل کند که تفاوت‌ها داخل یک وطن است و ربطی به بیگانه ندارد.	در گفت‌وگو به نظر دیگری احترام بگذارد و نوبت را رعایت کند.	بفهمد ایران یعنی همه ما با هم و مانند اعضای یک خانواده هستیم.	
رادیو حافظه	در زندگی روزمره مثال عینی بیان کند که در آن تصمیم‌گیری آگاهانه و مستقل خودش نتیجه‌ای بهتر از تبعیت یا وابستگی به تصمیم دیگران را داشته است	در گروه، یک پیام صوتی کوتاه (۳۰ تا ۶۰ ثانیه) ضبط کند که در آن یک خاطره یا اتفاق مهم را تعریف می‌کند.	درک کند که وقتی تصمیم‌ها از اختیار ما خارج می‌شود و دیگران به جای ما تصمیم می‌گیرند، فردی جامعه‌دچار عقب‌ماندگی می‌شود.	

● نکات مهم

[illegible]

جدول سنجه‌های انتقال پیام به دانش‌آموزان ابتدایی دوره دوم
(پایه‌های ۴ تا ۶)

فعالیت متناظر	سنجدهای تربیتی			کلان‌روایت
	تعمیمی	عملی	ادراکی	
نوشتن نامه به نسل آینده	بتواند آینده را تصور کند.	نامه‌ای امیدبخش و مسئولانه بنویسد (با یک تعهد عملی).	بفهمد کارهای امروز در آینده اثر دارد.	ایران دست برتر در آینده خواهد بود
وقتی ایران قد کشید	باور می‌توانیم را در کارهای کلاسی / گروهی نشان دهد.	یک نمونه پیشرفت را با زبان خودش روایت کند.	بفهمد ایران می‌تواند رشد کند و قد کشیدن یعنی پیشرفت همراه با معنویت.	
ایران ۱۴۲۰	برای یادگیری انگیزه پیدا کند و یک مهارت را پیگیری کند.	یک تصویر / ایده از ایران آینده بسازد (نقاشی / پوستر / متن کوتاه).	بفهمد ایران آینده ساختنی است.	
آینده‌سازان	بتواند نقش خود را در ساخت کشور، تحلیل کند.	مسئولیت نقش خودش را در فعالیت، جدی بگیرد.	بفهمد آینده نتیجه کارهای امروز ماست.	
لیگ پیشرفت	بتواند تحلیل کند چرا ایران با وجود همه مشکلات به قله نزدیک است.	در تیم / گروه برای بهتر شدن تلاش کند و باز خورد ببیند.	بفهمد پیشرفت تدریجی است و با اصلاح و تلاش جلودی رود.	

● نکات مهم

جدول سنجه‌های انتقال پیام به دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم

فعالیت متناظر	سنجه‌های تربیتی			کلان‌روایت
	تعمیمی	عملی	ادراکی	
رادیو حافظه	بتواند منطق و آرمان‌های انقلاب اسلامی را در			
واژه‌شناسی انقلاب	پدیده‌های جهانی تحلیل کند؛ مثل تبیین شکل‌گیری نهضت‌های مقاومت در منطقه، درک دلایل ظلم‌ستیزی ملت‌ها و حمایت فکری و عاطفی از مظلومان جهان.	در رفتار روزمره با رعایت عدالت، صداقت، کمک به دیگران و حفظ احترام، ارزش‌های ایمانی و اخلاقی انقلاب را در زندگی خود جاری کند.	بفهمد انقلاب بازگشت به ایمان و کرامت بود.	انقلاب اسلامی ۵۷ رستاخیز و بعثت تمدنی و اجتماعی تاریخ ایران است.

جدول سنجه‌های انتقال پیام به دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم

فعالیت متناظر	سنجه‌های تربیتی			کلان‌روایت
	تعمیمی	عملی	ادراکی	
نمایش شاه قیچی				
هم‌وطن در یک بدن				
شاه بی اختیار	بتواند نشانه‌های وابستگی و سلطه‌پذیری را در جوامع معاصر تشخیص دهد و تفاوت استقلال خواهی ملت‌ها را تحلیل کند.	با رفتارهایی چون مشارکت در فعالیت‌های ملی، حمایت از تولید داخلی، پرهیز از تقلید فرهنگی، دفاع مؤدبانه از ارزش‌های ایرانی و تلاش برای پیشرفت کشور، روحیه استقلال خواهی و وطن‌دوستی خود را نشان دهد.	بفهمد وابستگی سیاسی و فرهنگی ریشه دلت ملی است.	دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.
مچ تاریخ رو بگیر				
جعبه سیاه				
نمایشنامه طنز وصله ناجور در تالار تاریخ				

جدول سنجه‌های انتقال پیام به دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم

فعالیت متناظر	سنجش‌های تربیتی			کلان‌روایت
	تعمیمی	عملی	ادراکی	
ایران ۱۴۲۰	بتواند جایگاه تمدنی ایران را در جهان آینده تحلیل کند و نقش نسل خود را در تحقق عدالت جهانی و نظم نوین انسانی بشناسد.	با پشتکار در تحصیل، خلاقیت در کار و تقویت مهارت‌ها، سهم خود را در پیشرفت کشور ایفا کند.	بفهمد علم و ایمان پایه اقتدار آینده ایران‌اند.	ایران دست برتر آینده خواهد بود.
مسیر پیشرفت ایران				
نقشه عمل برای پیشرفت ایران				
نوشتن نامه به نسل آینده: سلام وارث سرزمینم				
وقتی ایران قد کشید				
لیگ پیشرفت				
آینده‌سازان				

● نکات مهم

نوپرداز

هیچ فعالیتی، بدون فهم، به تربیت منتهی نمی‌شود.

نوپرداز بخشی است که مربی را به قدرت فهم، تفسیر و روایت مجهز می‌کند؛ تا بتواند پدیده‌های پیچیده را معنا کند و با دانش‌آموزان وارد گفت‌وگویی آرام، اقناعی و اثرگذار شود.

در این بخش، مربی می‌آموزد چگونه پیش از عمل، موقعیت را بفهمد و پیش از پاسخ، مسئله را درست ببیند. نوپرداز، موتور معناپردازی فانوس است؛ جایی که تربیت از حفظ محتوا، به شکل‌گیری نگاه تبدیل می‌شود.

ماهیت نوپرداز

نوپرداز قلب معناپرداز فانوس است؛ بخشی که وظیفه‌اش نه صرفاً آموزش، بلکه ساختن فهم تربیتی قابل‌عمل برای مربی است. اگر در فانوس نسخه اول، نوپرداز، بدنهٔ دانشی - مهارتی مربی تلقی می‌شد، در این نسخه، نوپرداز به‌مثابه **موتور تولید تفسیر**، جهت‌دهی ذهنی و قدرت روایت‌گری مربی بازتعریف می‌شود.

با این تعریف، نوپرداز، میدان فهم‌سازی است؛ جایی که پیام‌های کلیدی فانوس از حالت گزاره‌های کلی خارج می‌شوند و به

چارچوب تحلیلی برای فهم موقعیت‌ها، زبان مشترک برای گفت‌وگو با کودک و نوجوان، و منطق درونی برای تصمیم‌گیری تربیتی تبدیل می‌گردند. در این معنا، نوپرداز مربی را از «مصرف‌کنندهٔ محتوا» به **صاحب نگاه تربیتی** ارتقا می‌دهد.

نوپرداز چه مسئله‌ای را حل می‌کند؟

یکی از چالش‌های مژمن تربیت مدرسه‌ای این است که:

● مربی می‌داند چه باید بگوید،

● اما نمی‌داند چگونه بفهمد، چگونه تفسیر کند و چگونه توضیح دهد.
نوپرداز دقیقاً در همین نقطه مداخله می‌کند؛ با پر کردن فاصلهٔ میان دانستن پیام و فهمیدن موقعیت.

ساخت‌های نوپرداز

در نسخهٔ دوم، نوپرداز به‌صورت صریح سه ساخت را پوشش می‌دهد، اما نه به‌عنوان سرفصل آموزشی، بلکه به‌مثابه سه لنز فهم:

۱. ساخت بینشی

● ارائهٔ چارچوب الهیاتی و توحیدی برای فهم وقایع
● کمک به مربی برای تشخیص جایگاه رخدادها در نظم معنایی عالم
● پاسخ به چراها پیش از چه‌کار کنیم

۲. ساخت دانشی - تحلیلی

● فهم پدیده‌ها (مانند جنگ، رسانه، بحران، ترس، مقاومت) در قالب نظام‌مند
● آموزش تفکیک سطح رویداد، روایت و معنا
● توانمندسازی مربی برای تحلیل، نه تکرار خبر

۳. ساخت مهارتی - تفسیری

● تفکر انتقادی، گفت‌وگوی مؤثر
● ترجمهٔ مفاهیم سنگین به زبان سن و زیست کودک و نوجوان
● فرصت‌سازی و تبدیل چالش‌ها به فرصت

نسبت نوپرداز با فازمتر

نوپرداز پاسخی مستقیم به داده‌های فازمتر است. فازمتر نشان می‌دهد کجای فهم یا رفتار گیر داریم؛ نوپرداز ابزار می‌دهد تا مربی بداند **چطور آن گیر را باز کند**. به این معنا، نوپرداز منبع بازتفسیر و بازآرایی فهم متناسب با وضعیت واقعی مدرسه است.

نسبت نوپرداز با سودافزار

نوپرداز پیش‌نیاز استفادهٔ مؤثر از سودافزار است. بدون نوپرداز فعالیت‌ها اجرا می‌شوند، اما معنا ته‌نشین نمی‌شود.

با نوپرداز:

● مربی می‌داند چرا این فعالیت،
● در این زمان،
● برای این گروه،
● و با این شیوه اجرا می‌شود.

در نتیجه، سودافزار از ابزار سرگرم‌کننده به **کنش تربیتی معنادار** ارتقا می‌یابد.

در نهایت هدف نوپرداز، پرورش **مربی دارای قدرت فهم، تحلیل و روایت** است. مربی‌ای که بتواند:

● در موقعیت‌های پیش‌بینی نشده تصمیم بگیرد،

● در برابر پرسش‌های سخت مکث نکند،

● و تربیت را نه مجموعه‌ای از فعالیت‌ها، بلکه یک **مسیر آگاهانه** ببیند.

نکات مهم

انقلاب اسلامی؛ پدیده‌ای در ذیل سنت‌های الهی، نه صرفاً یک رخداد سیاسی

بازیچه تاریخ نیستند، بلکه مجاری تحقق اراده الهی‌اند. از سوی دیگر، طاغوت‌ها - با همه جلوه‌های قدرت، ثبات و تبلیغ - در این منطق، جایگاهی پایدار ندارند؛ زیرا سنت الهی بر بقای ظلم استوار نشده است.

این نگاه، مستقیماً بر شیوه قضاوت درباره انقلاب اثر می‌گذارد. **وقتی انقلاب در ذیل سنت‌های الهی فهم شود، معیار ارزیابی آن نیز تغییر می‌کند. دیگر نمی‌توان با نگاه مقطعی و ایستاده، درباره آن حکم صادر کرد.** قضاوت به جای تمرکز بر «وضع موجود»، متوجه «جهت حرکت» می‌شود. آنچه اهمیت می‌یابد، این نیست که یک مقطع تاریخی چه میزان فشار یا دشواری را نشان می‌دهد، بلکه این است که مسیر کلی حرکت به کدام سوست. انقلاب اسلامی حرکتی بود که با اهداف مشخصی مانند اسلام‌خواهی، استکبارستیزی، حفظ استقلال کشور، کرامت‌بخشی به انسان، دفاع از مظلوم، پیشرفت و اعتلای علمی و فنی و اقتصادی کشور به وجود آمد و همچنان هم بعد از گذشت بیش از چهل سال همین اهداف را دنبال می‌کند؛ این یعنی ثبات و استقرار انقلاب.

پس از آنجا که انقلاب یک پدیده صرفاً سیاسی نیست، تربیت انقلابی هم نباید به آموزش شعارها و خاطره‌ها تقلیل یابد. اگر انقلاب را به عنوان ظهور یک سنت الهی در تاریخ فهم کنیم، آنگاه تربیت انقلابی به آموزش نوعی نگاه به تاریخ، جامعه و نقش انسان در آن تبدیل می‌شود. این نگاه، پیش‌نیاز هر بحث بعدی درباره هویت، افق و مسئولیت است؛ و بدون آن، باقی مفاهیم یا تکراری می‌شوند یا شعاری.

برای فهم انقلاب اسلامی، نخستین گام، اصلاح چارچوب تحلیل است. اگر انقلاب با معیارهای رایج سیاست - نظیر توازن قوا، جابه‌جایی نخبگان یا فروپاشی یک نظم حکومتی - فهم شود، بخش مهمی از حقیقت آن نادیده می‌ماند. چنین تحلیلی، انقلاب را به سطح یک «رخداد تاریخی بسته» تقلیل می‌دهد؛ رخدادی که آغاز دارد، اوج دارد و سپس فرسوده می‌شود. در حالی که انقلاب اسلامی از سنخ دیگری است.

در منطق بینشی انقلاب، آنچه رخ داده، ظهور یک سنت الهی در متن تاریخ معاصر است. سنتی که بر اساس آن، خداوند تاریخ را صرفاً به اراده قدرت‌ها و محاسبات مادی وانمی‌گذارد، بلکه در بزنگاه‌های خاص، مسیر ملت‌ها را دگرگون می‌کند. این نگاه، ریشه در فهم قرآنی از تاریخ دارد؛ جایی که تحولات بزرگ، نه تصادفی‌اند و نه صرفاً محصول کنش انسان‌ها، بلکه حاصل پیوند اراده الهی با مجاهدت انسان‌ها هستند «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» (سوره رعد، آیه ۱۱).

بر این اساس، انقلاب اسلامی نه «اتفاق» است و نه «پروژه». اتفاق، امری دفعی و بی‌ریشه است؛ پروژه، طرحی انسانی و شکست‌پذیر. انقلاب، در این منطق، جریان است؛ جریانی که در امتداد تاریخ معنا پیدا می‌کند. به همین دلیل، فهم انقلاب بدون توجه به سنت‌های الهی، فهمی ناقص و سطحی خواهد بود. در این چارچوب، نقش فاعل انقلاب نیز به‌درستی بازتعریف می‌شود. فاعل اصلی صحنه، خداوند است؛ نه به معنای حذف نقش انسان، بلکه به معنای جهت‌دهی و معنابخشی الهی به کنش انسان‌ها. مردم، مؤمنان و مجاهدان، ابزار یا

فصل اول منطق

بینشی؛

وجه توحیدی انقلاب

و نسبت با ظواهر

نکات مهم

● هویت انقلابی؛ معیار تشخیص در نسبت با طاغوت و مسئولیت اجتماعی

پس از آن که انقلاب اسلامی به‌درستی فهم شد، پرسش دوم به‌طور طبیعی مطرح می‌شود: **انقلابی بودن به چه معناست و با چه معیارهایی سنجیده می‌شود؟** انقلاب اسلامی را باید پیش از هر چیز **یک حرکت توحیدی** فهم کرد؛ انقلاب اسلامی از همان آغاز، بر مبنای یک اصل قرآنی بنا شد: **تفکیک میان ولایت طاغوت و ولایت خدا.**

در منطق توحیدی انقلاب، **هویت انقلابی** پیش از آن که یک هویت سیاسی باشد، هویتی ولایی است؛ یعنی هویتی که بر اساس نسبت انسان با «ولایت طاغوت» و «ولایت الهی» تعریف می‌شود. معیار بنیادین این تمایز، همان اصل قرآنی است که میان «کفر به طاغوت» و «ایمان به خدا» پیوند برقرار می‌کند: «فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ» (سوره بقره، آیه ۲۵۶). بر این اساس، انقلابی بودن با نفی آغاز می‌شود؛ نه نفی اشخاص یا سلیقه‌ها، بلکه نفی منطق سلطه.

طاغوت در این چارچوب، صرفاً یک حاکم مستبد یا یک رژیم سیاسی نیست؛ بلکه هر سازوکاری است که در آن، قدرت جای حقیقت می‌نشیند و انسان از کرامت و مسئولیت خود تهی و تبدیل به ابزار می‌شود.

نفی طاغوت، به معنای نفی ظلم ساختاری، نفی تحقیر انسان و نفی نظام‌هایی است که انسان را از معنا و خدا جدا می‌کنند. این نفی، اگر آگاهانه و ریشه‌دار باشد، نخستین نشانه هویت انقلابی است. از همین رو، **انقلاب اسلامی از ابتدا خود را در تقابل با استبداد و استکبار تعریف کرد و در کنار مظلومان، محرومان و مستضعفان ایستاد؛ فارغ از مرزهای جغرافیایی، نژادی یا مذهبی.**

اما هویت انقلابی در نفی متوقف نمی‌شود. اگر نفی طاغوت یک سوی هویت انقلابی است، سوی دیگر آن **پذیرش مسئولیت اجتماعی در قبال عدالت** است. انقلابی بودن، صرفاً موضع‌گیری نظری یا اعتراض زبانی نیست؛ بلکه به معنای پذیرش سهمی از بار اصلاح جامعه است. این مسئولیت می‌تواند در عرصه‌های مختلف بروز یابد - از تعلیم و تربیت گرفته تا خدمت اجتماعی، از فعالیت فرهنگی تا ایستادگی در برابر بی‌عدالتی - اما در همه حال، مستلزم خروج از وضعیت بی‌تفاوتی است.

از این منظر، هویت انقلابی با سه شاخص قابل تشخیص است: نخست، **بغض آگاهانه نسبت به طاغوت و سازوکارهای ظلم؛** بغضی که از شناخت سرچشمه می‌گیرد، نه از تعصب. دوم، **حساسیت زنده نسبت به بی‌عدالتی و تحقیر انسان؛** حساسیتی که اجازه نمی‌دهد ظلم عادی شود یا

نادیده بماند. و سوم، **احساس مسئولیت در قبال سرنوشت جامعه؛** احساسی که فرد را از تماشاگر بودن بیرون می‌کشد و به کنشگر تبدیل می‌کند. در این چارچوب، انقلاب اسلامی مضمون بعثت را در عصر جدید تجدید کرد. بعثت پیامبران، محدود به اصلاح باورهای فردی نبود؛ بلکه بازگرداندن دین به متن زندگی انسان بود. دین، در این نگاه، امری جامع است: هم اخلاق و عبادت را دربرمی‌گیرد و هم عدالت اجتماعی، مقاومت در برابر ظلم و سامان‌دهی مناسبات قدرت را. انقلاب اسلامی نیز دقیقاً از همین منطق پیروی کرد و نشان داد که دین می‌تواند و باید در عرصه اجتماع، سیاست و تاریخ نقش‌آفرین باشد.

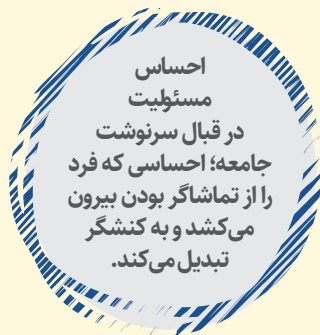
در چنین جامعه‌ای، امید یک مفهوم انتزاعی نیست. جامعه‌ای که هنوز می‌تواند چنین انسان‌هایی پرورش دهد، جامعه‌ای زنده است. و همین حیات انسانی، مهم‌ترین سرمایه انقلاب و مهم‌ترین نقطه اتکای مربی پرورشی در تربیت نسل آینده است؛ نسلی که قرار است نفی طاغوت و پذیرش مسئولیت توحیدی را نه در شعار، بلکه در سبک زندگی و کنش اجتماعی خود معنا کند.

● انقلاب و حیات طیبه / تمدن نوین اسلامی؛ افق بلند، مسیر تدریجی، رویش‌های ماندگار

چنانچه بیان شد، افق انقلاب از ابتدا فراتر از تغییرات ظاهری در ساخت قدرت ترسیم شده بود. آنچه در منطق انقلاب دنبال می‌شد، **ساختن حیات طیبه** در زندگی فردی و اجتماعی «مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاتًا طَيِّبَةً» (سوره نحل، آیه ۹۷) و در مقیاس تاریخی، **حرکت به‌سوی تمدن نوین اسلامی** بود؛ افقی که ذاتاً بلندمدت، پیچیده و پرچالش است.

تمدن‌سازی، برخلاف پروژه‌های کوتاه‌مدت سیاسی، مسیری دفعی و سریع نیست. این مسیر، به‌طور طبیعی، با فراز و فرود، پیشرفت و توقف، قوت و ضعف همراه است. از این رو، وجود نارسایی‌ها و کاستی‌ها نه پدیده‌ای غیرمنتظره است و نه به‌خودی‌خود نشانه شکست. آنچه در چنین مسیری اهمیت تعیین‌کننده دارد، **وجود ظرفیت‌های زنده برای ادامه راه** است؛ ظرفیت‌هایی که بتوانند آرمان‌ها را از نسلی به نسل دیگر منتقل کنند و آن‌ها را در شرایط متغیر زمانه بازتولید نمایند.

در منطق قرآنی، حرکت‌های ریشه‌دار اجتماعی با تصویر «کلمه طیبه» توضیح داده می‌شوند: درختی با ریشه‌های ثابت و شاخه‌هایی رو به آسمان. این تصویر، یک قاعده راهبردی را روشن می‌کند: **اصول باید ثابت بمانند، اما روش‌ها و جلوه‌ها ناگزیر از نو شدن‌اند.** انقلاب اسلامی نیز از همین قاعده پیروی می‌کند. آرمان‌هایی چون عدالت، کرامت انسان، استقلال، عزت ملی و نفی سلطه، تغییرپذیر نیستند؛ اما شیوه‌های تحقق آن‌ها باید متناسب با شرایط تاریخی، اجتماعی و فرهنگی هر دوره بازاندیشی شوند.

اگر این آرمان‌ها را در یک مفهوم جمع‌بندی کنیم، همان «حیات طیبه» است. حیات طیبه صرفاً یک مفهوم معنوی یا فردی نیست؛ بلکه ناظر به کیفیت زیست انسانی در همه ابعاد آن است: از معنویت و اخلاق تا اقتصاد، علم، امنیت، عزت و استقلال. جامعه‌ای که در آن انسان تحقیر نشود، وابسته نباشد، احساس کرامت و مسئولیت کند و امکان رشد مادی و معنوی داشته باشد، در مسیر حیات طیبه حرکت می‌کند. بنابراین، حیات طیبه را باید در واقعیت‌های زندگی اجتماعی جست‌وجو کرد، نه فقط در متون انتزاعی.

در این نگاه، ضعف‌ها نیز پنهان یا انکار نمی‌شوند. جامعه زنده، ضعف‌های خود را می‌بیند تا اصلاح کند. یکی از چالش‌های جدی، فاصله میان پیشرفت‌های علمی و سیاسی با رشد متوازن اخلاقی و معنوی است. این عقب‌ماندگی، یک هشدار است؛ اما خود دیدن و نام‌بردن از آن، نشانه حیات است، نه زوال. جامعه مرده ضعف را طبیعی می‌پندارد؛ جامعه زنده آن را مسئله می‌داند.

در کنار این چالش‌ها، یک واقعیت برجسته وجود دارد که نمی‌توان نادیده گرفت: **رویش‌های انقلاب.**

● نکات مهم

نسل‌هایی که در دل همین شرایط پیچیده، مؤمن، خلاق، مسئولیت‌پذیر و آماده میدان‌های دشوار شده‌اند؛ در عرصه علم، جهاد، خدمت اجتماعی، فرهنگ و مقاومت. این رویش‌ها تصادفی نیستند، آن‌ها نشانه‌اند؛ نشانه این که انقلاب هنوز توان «انسان‌سازی» دارد. و انقلابی که بتواند انسان بسازد، هنوز در مسیر پیش‌روی تمدنی قرار دارد؛ هر چند این مسیر، طولانی و پرهزینه باشد.

برای مربی پرورشی، این بخش یک پیام کلیدی دارد: معیار موفقیت انقلاب، صرفاً شاخص‌های ظاهری نیست؛ بلکه توان آن در تولید انسان‌هایی است که بتوانند بار حیات طیبه و تمدن آینده را بر دوش بکشند.

● انقلاب و ظهور؛ انتظار مسئولیت‌ساز، نه تعلیق تاریخی

در منطق انقلاب اسلامی، انقلاب نه نقطه پایان تاریخ است و نه نقطه آغاز یک وضع ایستا؛ بلکه مرحله‌ای از یک مسیر تاریخی بزرگ‌تر است. مسیری که غایت آن، آماده‌سازی جامعه انسانی برای تحقق عدالت فراگیر است. از این منظر، انقلاب اسلامی نه «بدیل ظهور» است و نه «جانشین آن»، بلکه بخشی از فرایند زمینه‌سازی تاریخی به شمار می‌آید؛ فرایندی که بدون کنش آگاهانه انسان‌ها متوقف می‌شود و با مسئولیت‌پذیری آن‌ها به پیش می‌رود.

در چنین چارچوبی، «انتظار» معنای خاص خود را پیدا می‌کند. انتظار، نه تعلیق مسئولیت است و نه حواله‌دادن اصلاح جهان به آینده‌ای نامعلوم. انتظار فعال، یعنی زیستن در افق آینده مطلوب، با کنش مسئولانه در اکنون. انتظار یعنی تلاش مستمر برای عمیق‌تر کردن عدالت در حد توان، حتی اگر این تلاش کوچک و تدریجی باشد. یعنی ایستادگی در برابر ظلم، حتی زمانی که این ایستادگی هزینه‌بر است. و یعنی ساختن جامعه‌ای که از نظر اخلاقی، فرهنگی و معنوی، ظرفیت پذیرش حق را داشته باشد. این فهم از انتظار، مستقیماً با منطق «انسان‌سازی انقلاب» پیوند می‌خورد. همان‌گونه که در بخش‌های پیشین روشن شد، معیار زنده بودن انقلاب، صرفاً بقا در سطح ساختارها یا نهادها نیست؛ بلکه توان آن در تربیت انسان‌هایی است که بتوانند بار یک حرکت تاریخی را بر دوش بکشند. در این افق، ظهور نه با انباشت بحران‌ها نزدیک می‌شود و نه

با انتظار منفعلانه، بلکه با رشد کیفی انسان‌ها و جامعه معنا پیدا می‌کند.

از همین‌رو، امید به آینده نه بر پایه حذف مشکلات یا انکار واقعیت‌های سخت شکل می‌گیرد، و نه براساس خوش‌بینی ساده‌انگارانه. امید، در این منطق، بر وجود انسان‌های مسئولیت‌پذیر بنا می‌شود؛ انسان‌هایی که حاضرند در شرایط پیچیده، سهم خود را از عدالت‌خواهی، اصلاح و ساختن بپردازند. جوانانی که نه تماشاگر تاریخ‌اند و نه منتظر تغییرات بیرونی، بلکه خود را بخشی از فرایند تغییر می‌دانند و آگاهانه وارد میدان می‌شوند.

این جاست که پیوند انقلاب و ظهور، از یک بحث صرفاً اعتقادی به یک منطق تربیتی و اجتماعی تبدیل می‌شود. اگر قرار است جامعه‌ای ظرفیت عدالت‌نهایی را پیدا کند، باید در مقیاس‌های کوچک‌تر - در مدرسه، خانواده، محله و نهادهای اجتماعی - تمرین عدالت، مسئولیت و مقاومت در برابر ظلم صورت بگیرد. این تمرین، همان کاری است که انقلاب زنده، به‌واسطه رویش‌های خود انجام می‌دهد.

برای نوجوان و جوان، پیام این منطق روشن و عملی است: انقلاب زنده است، چون هنوز انسان می‌سازد و هنوز مخاطب خود را صدا می‌زند. هر انتخاب درست - در علم‌آموزی، در دوستی‌ها، در پاکی اخلاقی، در پذیرش مسئولیت و در ایستادگی در برابر ناحق - می‌تواند قطعه‌ای از پازل آماده‌سازی آینده جهان باشد؛ «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ...» (سوره نور، آیه ۵۵). از این منظر، انتظار نه حالت ذهنی منفعل، بلکه شیوه‌ای از زیستن مسئولانه در متن تاریخ است.

رابطه انقلاب و ظهور یک جمع‌بندی راهبردی دارد: تربیت نسل منتظر، یعنی تربیت نسلی که بتواند «امید تاریخی» را به «کنش روزمره مسئولانه» ترجمه کند؛ نسلی که بداند آینده، بدون ساخته‌شدن انسان امروز، محقق نخواهد شد.

فصل دوم توسعه

دانشی؛

شناخت و مواجهه با

انقلاب در گام دوم

انقلاب عبارت است از تغییر بنیادی در جامعه، یعنی دگرشدن جامعه از بن و از بیخ و از اساس. انقلاب نوعی عصیان و طغیان است علیه نظم موجود و وضع حاکم به منظور برقراری نظمی و وضعی مطلوب. در جهان انقلاب‌های مختلفی روی داده مثل انقلاب فرانسه، کوبا، روسیه و... که هر کدام علت‌ها و ویژگی‌های خاص خودش را دارد اما در انقلاب اسلامی ایران چند ویژگی شاخص هست که آن را از بقیه انقلاب‌ها متمایز کرده اگر می‌خواهید بیشتر در مورد آن بخوانید سایت «مرکز بررسی اسناد تاریخی» این مطلب را کار کرده است.

اینجا مختصراً به این ویژگی‌ها اشاره می‌کنیم:

- ۱. مردمی و فراگیر بودن:** مشارکت داوطلبانه و گسترده تقریباً همه طبقات اجتماعی (از پایین تا متوسط و بالا) برخلاف انقلاب‌هایی مانند روسیه که محدود به طبقات خاصی بود.
- ۲. علل چندبعدی:** برخلاف انقلاب‌های عمدتاً اقتصادی با ایدئولوژی سوسیالیستی، انقلاب ایران بیش‌تر ریشه در عوامل فرهنگی (خواست برپایی حکومت دینی و احیای ارزش‌های اسلامی) و سیاسی (نبود آزادی و فضای خفقان) داشت.
- ۳. پیروزی در برابر رژیم مقتدر:** انقلاب ایران علیه یک رژیم به ظاهر قدرتمند و با پشتیبانی بین‌المللی پیروز شد، در حالی که انقلاب‌هایی مانند روسیه و چین در خلأ قدرت ناشی از جنگ‌های جهانی و ضعف حکومت مرکزی به موفقیت رسیدند.
- ۴. ایدئولوژی اسلامی:** ایدئولوژی مسلط در این انقلاب، اسلامی و مبتنی بر نظریه ولایت فقیه امام خمینی (ره) بود، در حالی که ایدئولوژی غالب در انقلاب‌های دیگر قرن بیستم عمدتاً مارکسیستی بود.
- ۵. رهبری فراگیر و توانمند:** امام خمینی (ره) به‌عنوان رهبری که سه نقش نظریه‌پردازی، بسیج‌گری و بنیان‌گذاری را به بهترین شکل ایفا کرد، پس از پیروزی نیز کشور را به ثبات رساند و از توطئه‌ها جلوگیری کرد؛ برخلاف رهبران برخی انقلاب‌ها که پس از پیروزی کشور را به بیراهه بردند.
- ۶. ایجاد نهادهای دموکراتیک:** پس از پیروزی انقلاب و برگزاری رفراندوم و تشکیل نهادهای مبتنی

بر مردم‌سالاری دینی مانند مجلس شورای اسلامی و ریاست‌جمهوری، ساختاری مردمی ایجاد شد. این در حالی است که بسیاری از انقلاب‌های دیگر به دیکتاتوری و سرکوب منجر شدند. برای انتقال عمیق مفاهیم انقلاب به نسل نوجوان، لازم است خود شناختی نظام‌مند و رو به جلو از این مسیر پرپرکت داشته باشیم. متن پیش رو با استناد به بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) و اسناد انقلاب، به توسعه دانشی شما در پنج محور کلیدی می‌پردازد.

از قیام ۵۷ تا تثبیت نظام اسلامی: تولد یک امت

انقلاب اسلامی، تنها با شعار «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» به پیروزی نرسید. این رخداد، تولد یک امت جدید بود. سقوط طاغوت ۲۵۰۰ ساله، تشکیل جمهوری اسلامی با رأی قاطع ۹۸/۲ درصدی مردم در همه‌پرسی فروردین ۵۸، و تدوین قانون اساسی، سنگ‌بناهای این نظام نوپا بودند. سپس، جنگ تحمیلی پیش آمد؛ حادثه‌ای که به تعبیر رهبر معظم انقلاب: «هشت سال دفاع مقدس ما صرفاً یک امتداد زمانی و فقط یک برهه زمانی نیست؛ گنجینه عظیمی است که تا مدت‌های طولانی ملت ما می‌تواند از آن استفاده کند، آن را استخراج کند و مصرف کند و سرمایه‌گذاری کند». ۱۳۸۸/۰۶/۲۴ پیشنهاد می‌شود مستند «یک در برابر هشتاد» به تهیه‌کنندگی فائقه سادات میرصمدی را ببینید. این مستند روایتگر جنگ ایران و عراق از زبان و زاویه دید عراقی‌ها و غربی‌هاست و نه از زاویه دید جبهه داخلی. و این وجه تمایز این مستند با سایر مستندهای تولید شده در حوزه جنگ و دفاع مقدس است. «یک در برابر هشتاد» با داستان زندگی صدام شروع می‌شود و در ادامه به بررسی نقش صدام در جنگ و سایر ابعاد مختلف جنگ بین ایران و عراق می‌پردازد.

از دفاع مقدس تا خودباوری علمی و سیاسی: شکوفایی یک تمدن

پس از پذیرش قطعنامه، بسیاری گمان می‌بردند نظام از پای درخواهد آمد. اما اراده الهی بر دیگری بود. انقلاب با خروج از انزواء، دوره جدیدی از خودباوری را آغاز کرد. اینک در پاسخ به پرسش نوجوانان که «انقلاب برای ما چه کرد؟» می‌توان به این موارد اشاره کرد:

- رشد علمی: طبق آمارهای جهانی، ایران در حوزه‌هایی مانند فناوری نانو، سلول‌های بنیادی، هوافضا و زیست‌فناوری در زمره کشورهای پیشرو قرار گرفته است.
 - عزت و استقلال: قدرت چانه‌زنی در عرصه بین‌الملل و عدم وابستگی به شرق و غرب.
 - مشارکت مردمی و رویش‌های نسل‌های بعد از انقلاب: حضور پرشور در عرصه‌های مختلف، از انتخابات تا عرصه‌های جهادی.
- مقام معظم رهبری در باب رویش‌های انقلاب بیانات زیادی دارند یکی از بیانات ایشان را بخوانید: «یکی دیگر از نقاط قوت ما در این مدت، انتقال ارزش‌های انقلاب به نسل دوم و سوم بود. امروز شما جوانها را نگاه می‌کنید، می‌بینید این ارزش‌ها را دریافت کرده‌اند. همین شهید عزیز اخیر ما، مصطفی احمدی روشن - شهیدی که شهادتش دل ما را سوزاند - یا آن شهید جوان قبلی، شهید رضائی‌نژاد، که اوائل امسال به شهادت رسید، این‌ها دو تا جوان، دانشمند، سی و دو سه ساله بودند؛ امام

را درک نکردند، جنگ را درک نکردند، دوران انقلاب را درک نکردند، اما اینجور با شجاعت، با شهامت درس می‌خوانند، تحصیلات می‌کنند، مقامات عالی را طی می‌کنند؛ می‌دانند و می‌فهمند هم که مورد تهدیدند، اما می‌روند؛ این خیلی مهم است، این ارزش است؛ این ارزش‌های انقلاب است در نسل سوم. احمدی روشن و رضائی‌نژاد و امثال این‌ها نسل سوم انقلابند. همین حرکت عظیم این جوان‌ها که بعد از شهادت احمدی روشن اعلام کردند ما حاضریم بیاییم کار کنیم، خیلی مهم است؛ اینها را نباید دست‌کم گرفت. یکی از نقاط قوت و مثبت ما همین است که این ارزش‌ها به نسل‌های دوم و سوم منتقل شد. البته ریزش داشته‌ایم، توبه‌کار از انقلاب و پشیمان از انقلاب داشته‌ایم، اما رویش‌های ما بیشتر از ریزش‌های ما بوده است. نیروهای فرسوده ریزش پیدا کردند، اما نیروهای جوان و باطراوت بالا آمدند و رویش پیدا کردند. خطبه‌های نماز جمعه ۱۳۹۰/۱۱/۱۴ برای اینکه محتوای عمیق‌تری نسبت به ایران بعد از انقلاب داشته باشید این کتاب‌ها را بخوانید:

نکات مهم

-
-
-
-
-
-
-
-

- صعود چهل ساله
 - مجموعه دستاوردهای انقلاب اسلامی برای جوانان
 - امواج اراده‌ها
 - ایران؛ دیروز، امروز، فردا
 - انقلاب چهل ساله
- اگر می‌خواهید در این زمینه دست‌پر باشید مستند «راهی که آمدیم را ببینید»

← بیانیه گام دوم: فصل نوین و نقش جوانان

- بیانیه «گام دوم انقلاب» که در چهلمین سالگرد انقلاب صادر شد، سندی راهبردی برای نسل جوان است. در این بیانیه، مراحل سه‌گانه انقلاب ترسیم شده است:
- **خودسازی:** ساختن انسان مؤمن، انقلابی و اخلاقی‌محور.
 - **جامعه‌پردازی:** ایجاد جامعه‌ای بر اساس عدالت و معنویت.
 - **تمدن‌سازی:** برپایی تمدن نوین اسلامی.

با مراجعه به لینک بالا می‌توانید متن بیانیه را به صورت کامل مطالعه کنید.

🌀 جایگاه کنونی: فاصله میان آرمان

برای پرورش تفکر انتقادی در نوجوان، باید واقع‌بین بود. انقلاب دستاوردهای بزرگی مانند استقلال، امنیت، پیشرفت‌های علمی و افزایش امید به زندگی داشته است. اما فاصله‌هایی نیز با آرمان‌های اولیه وجود دارد؛ مسائلی مانند «فقر، تبعیض، فساد و سبک زندگی غیراسلامی» که حل آن‌ها، مأموریت نسل است. این نگاه، انقلاب را نه یک رویداد تمام‌شده، که یک «جریان زنده و مسئولیت‌آور» نشان می‌دهد.

در قسمتی از بیانیه گام دوم مذکور آمده است: «انقلاب اسلامی همچون پدیده‌ای زنده و با اراده، همواره دارای انعطاف و آماده تصحیح خطاهای خویش است، اما تجدیدنظر‌پذیر و اهل انفعال نیست. به نقدها حساسیت مثبت نشان می‌دهد»

و آن را نعمت خدا و هشدار به صاحبان حرف‌های بی‌عمل می‌شمارد» (بیانیه گام دوم انقلاب)

🌀 انقلاب و جهان: صدور آرمان‌ها

انقلاب ایران، تنها یک رویداد داخلی نبود. این انقلاب، «ام‌القرای جهان اسلام» شد و به گفته رهبر معظم انقلاب، «موج بیداری اسلامی» را در منطقه ایجاد کرد. (بیانات در دیدار اساتید دانشگاه‌ها، ۲۲ مرداد ۱۳۹۰)

جامعه‌شناس مشهور انگلیسی یعنی آنتونی گیدنز این گونه به آن اعتراف می‌کند: «در گذشته سه غول فکری جامعه‌شناسی یعنی "مارکس"، "دورکیم" و "ماکس وبر" با کم و بیش اختلافاتی فرایند عمومی جهانی را به سمت سکولاریزاسیون و به حاشیه رفتن دین می‌دیدند ولی از آغاز دهه هشتاد و با انقلاب اسلامی ایران شاهد تحقق عکس این قضیه هستیم؛ یعنی فرایند عمومی جهان روند معکوسی را آغاز و به سمت دینی شدن پیش می‌رود.» (منبع: گیدنز، آنتونی، جامعه‌شناسی، ترجمه منوچهر صبوری، ص ۷۵).

- جبهه مقاومت: امروز، محور مقاومت از لبنان و فلسطین تا یمن و عراق، وام‌دار خون شهیدان این راه است.

زن انقلابی: «زن فلسطینی» با استواری در برابر صهیونیست‌ها، «زن لبنانی» در تربیت مبارزان حزب‌الله، و «زن ایرانی» در عرصه‌های علم و فناوری و حتی جهاد فرزند آوری، الگویی جهانی از هویت انقلابی زن مسلمان را به نمایش گذاشته‌اند. این‌ها مصداق‌های عینی «جبهه مستضعفان جهان» در برابر مستکبران هستند.

ما امروز در نقطه‌ای ایستاده‌ایم که انقلاب، از مراحل تولد و تثبیت عبور کرده و وارد مرحله تشکیل تمدن شده است. رسالت شما، نشان دادن این نقشه راه به نسل نوجوان است؛ نسلی که باید بداند انقلاب، «میراثی برای تماشا» نیست، بلکه «کارگاهی برای ساختن» است. به آنان پیام‌رزمی که مطالعه، پژوهش، مهارت‌آموزی و اخلاق‌مداری در مدرسه، همان «جهاد علمی» برای پیمودن گام دوم است.

فصل سوم ارتقای

مهارتی:

توانمندی‌های مربی

و نوجوان

مهارت (۱) تفکر انتقادی: نقد سازنده، نه تخریب مخرب

بخش مهارتی: تفکر انتقادی، گفت‌وگو، تبدیل چالش به فرصت

در این قسمت به بخش کاربردی و مهارتی می‌پردازیم؛ جایی که مفاهیم انقلاب باید در ذهن نوجوان امروز نهادینه و به عنوان یک مهارت به آن نگاه شود آنچه در ادامه می‌آید، راهکارها و مثال‌های عملی برای این موضوع است.

راهکار و مثال برای معلم:

تشخیص نقد از تخریب

کارگاه آموزشی: جدولی سه‌ستونی روی تابلو رسم کنید. در ستون اول "پدیده" (مثلاً پیشرفت موشکی کشور)، در ستون دوم نقد سازنده و در ستون سوم تخریب را بنویسید.

مثال عینی

نقد سازنده: "پیشرفت موشکی یک دستاورد مهم برای امنیت کشور است در کنار آن باید به پیشرفت در زمینه‌های دیگر مثل عدالت اجتماعی هم توجه کرد.

تخریب: بودجه کشور به جای اینکه خرج رفاه مردم شود به ساخت تسهیلات اختصاص داده شد.

نتیجه‌گیری: به دانش‌آموزان پیاموزیم نقد، "دلسوزانه و راه حل محور" است، اما تخریب، "کینه‌توزانه و ویرانگر" است و رسانه‌ها هستند که به ما جهت می‌دهند. وقتی دیدید رسانه‌ای نقدی می‌کند و راه کاری می‌دهد بدون اینکه حس ناامیدی به مخاطب تزریق کند می‌توان به این رسانه اعتماد بیشتری کرد.

مقام معظم رهبری در توصیف این امر بیان می‌کنند: «پیش از همه چیز، نخستین توصیه من امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده است. بدون این کلید اساسی همه قفل‌ها، هیچ گامی نمی‌توان برداشت. آنچه می‌گوییم یک امید صادق و متکی به واقعیت‌های عینی است. اینجانب همواره از امید کاذب و فریبنده دوری جستم، اما خود و همه را

از نومیدی بیجا و ترس کاذب نیز برحذر داشته‌ام و برحذر می‌دارم. در طول این چهل سال - و اکنون مانند همیشه - سیاست تبلیغی و رسانه‌ای دشمن و فعال‌ترین برنامه‌های آن، مایوس‌سازی مردم و حتی مسئولان و مدیران ما از آینده است. خبرهای دروغ، تحلیل‌های مغرضانه، وارونه نشان دادن واقعیت‌ها، پنهان کردن جلوه‌های امیدبخش، بزرگ کردن عیوب کوچک و کوچک نشان دادن یا انکار محسنات بزرگ، برنامه همیشه‌ی هزاران رسانه صوتی و تصویری و اینترنتی دشمنان ملت ایران است؛ و البته دنباله‌های آنان در داخل کشور نیز قابل مشاهده‌اند که با استفاده از آزادی‌ها در خدمت دشمن حرکت می‌کنند. شما جوانان باید پیش‌گام در شکستن این محاصره تبلیغاتی باشید. در خود و دیگران نهال امید به آینده را پرورش دهید. ترس و نومیدی را از خود و دیگران برانید. این نخستین و ریشه‌ای‌ترین جهاد شما است. نشانه‌های امیدبخش - که به برخی از آن‌ها اشاره شد - در برابر چشم شما است. رویش‌های انقلاب بسی فراتر از ریزش‌ها است و دست‌ودل‌های امین و خدمتگزار، به‌مراتب بیشتر از مفسدان و خائنان و کیسه‌دوختگان است. دنیا به جوان ایرانی و پایداری ایرانی و ابتکارهای ایرانی، در بسیاری از عرصه‌ها با چشم تکریم و احترام می‌نگرد. قدر خود را بدانید و با قوت خداداد، به سوی آینده خیز بردارید و حماسه بیافرینید (بیانیه گام دوم انقلاب)

چک لیست تشخیص تحریف و اغراق:

یک برگه "نقشه ذهنی رسانه‌ای" به دانش‌آموزان بدهید و از آن‌ها بخواهید. درباره هر گزارش یا کلیبی این سؤالات را از خود بپرسند.

۱. **منبع:** این گزارش از کجا آمده؟ آیا منبع آن معتبر است؟

۲. **کامل بودن:** آیا این گزارش هم دستاوردها و هم مشکلات را می‌گوید یا فقط یک طرف را؟

۳. **ادعا:** آیا آمار و عددهای دقیق می‌آورد یا فقط از کلمه‌های کلی مثل "همیشه"، "هرگز"، "همه" استفاده می‌کند؟

۴. **احساس‌سازی:** آیا سعی می‌کند با موسیقی یا تصاویر غمگین/خیلی شاد، احساسات را تحریک کند.

۵. **هدف:** هدف از این گزارش چیست؟ آیا می‌خواهد مرا آگاه کند یا عصبانی/ ناامید؟

مهارت (۲) گفت‌وگوی مؤثر: شنیدن، پرسیدن

راهکار و مثال برای معلم:

ایجاد فضای امن گفت‌وگو

قوانین "گفت‌وگوی طلایی" را در کلاس نصب کنید: حرف هم را قطع نمی‌کنیم.

"به فکر برنده شدن در بحث نیستیم، به فکر فهمیدن حرف هم هستیم."

به جای دادن شعار، با پرسش‌های زنجیره‌ای، دانش‌آموز را به تفکر وادارید.

مثال: اگر دانش‌آموزی گفت: "انقلاب که برای ما چیزی نداشته؟

تمرین عملی: تحلیل دو کلیپ متضاد

دو کلیپ کوتاه درباره "وضعیت اقتصادی" نشان دهید: یکی که فقط مشکلات معیشتی را بزرگمایی می‌کند و دیگری که فقط پیشرفت‌های علمی را نشان می‌دهد. از دانش‌آموزان بخواهید با چک‌لیست بالا، هر دو کلیپ را نقد کنند.

پرسش‌های شما:

۱. "دقیقاً در چه زمینه‌ای منظورتان؟ می‌تونی یک مثال بزنی؟" (شفاف‌سازی)

۲. "به نظرت استقلال کشور یا پیشرفت موشکی می‌تونه یک دستاورد باشه؟" (نگاه متوازن)

۳. "فکر می‌کنی این مشکلات، فقط تقصیر انقلاب یا حرف هم هستیم؟"

۴. "خب، حالا که این مشکل رو می‌بینیم، به نظرت مسائل دیگه مثل تحریم هم تأثیر دارن؟" (علت‌یابی)

ما به عنوان نوجوان انقلابی چه کار کوچیکی می‌تونیم کنیم؟" (راه‌حلیابی)

نکات مهم

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

مهارت (۳) فرصت‌گرایی: تهدید را به فرصت تبدیل کنید

راهکار و مثال برای معلم:

تاریخ انقلاب را پر از تبدیل تهدید به فرصت نشان دهید.

تهدید جنگ: فرصت اتحاد ملی و ساخت صنایع دفاعی

تهدید تحریم: فرصت خودکفایی در دارو، نانو و هوافضا

تهدید ترور: فرصت آشکار شدن چهره دشمن و استمرار راه شهدا

کارگاه مسئله = فرصت

در این قسمت لازم است در قدم اول بدانیم همانطور که مقام معظم رهبری فرمودند: «تحریم برای ما چیز تازه‌ای نیست. از سال اول پیروزی انقلاب اسلامی، تحریم‌های یک جانبه از طرف آمریکا و کشورهای اروپایی شروع شد و در طول جنگ، این تحریم‌ها و محدودیت‌ها به اوج خود رسید. من یک وقتی گفته‌ام: ما می‌خواستیم از خارج از کشور سیم خاردار تهیه کنیم. کشوری که این سیم خاردار باید از آنجا عبور می‌کرد - شوروی سابق - اجازه نمی‌داد که این کالا از داخل خاک او عبور کند، بیاید ایران! حالا کالا نه کالای نظامی است، نه سلاح تهاجمی است؛ سیم خاردار است! اینقدر محدودیت علیه کشور ما به وجود آوردند. در همه زمینه‌های اقتصادی به دنبال ایجاد تحریم بودند؛ غرضشان هم این بود که ملت ایران را به زانو در بیاورند، نظام را به زانو در بیاورند؛ اما نظام جمهوری اسلامی به کمک صبر و بصیرت شما مردم، همه‌ی آن سیاست‌ها و سیاست‌گذاران را به زانو درآورد. ما توانستیم از همین محدودیت‌ها به عنوان یک فرصت استفاده کنیم. همین منع‌ها و تحریم‌ها و محدودیت‌ها موجب شد که ما در میدان‌های نوآوری و ابتکار، در همه زمینه‌ها، به پیشرفت‌هایی دست پیدا کنیم که کشورهای منطقه در طول سال‌های متمادی هم نتوانستند به آن پیشرفت‌ها دست پیدا کنند.» (۲)

مهر ۹۰ / یا بیانات در اجتماع بزرگ مردم کرمانشاه از دانش‌آموزان بخواهید یک مشکل مدرسه‌ای (مثل: "زنگ تفریح شلوغ و بی‌نظم") را انتخاب و برای آن "سه فرصت" پیدا کنید.

مثال:

۱. فرصت مدیریت: می‌توانیم "شورای نظم دانش‌آموزی" تشکیل دهیم.
 ۲. فرصت خلاقیت: می‌توانیم "بازی‌های گروهی منظم" در حیاط طراحی کنیم.
 ۳. فرصت مسئولیت‌پذیری: هر کلاس می‌تواند یک هفته ناظم اختیاری باشد.
- پیوند با هویت انقلابی: به آن‌ها بگویید: "شما دارید دقیقاً کاری را می‌کنید که رهبران انقلاب در سطح کلان انجام دادند."
- روایت فرآیندی و جایگاه جهانی

راهکار و مثال برای معلم:

خط زمان (Timeline) تعاملی

روی دیوار کلاس، یک خط زمان از ۱۳۵۷ تا ۱۴۰۲ بکشید و از دانش‌آموزان بخواهید با عکس و نقاشی، چهار صحنه اصلی را پر کنند:

۱. صحنه پیروزی (۱۳۵۷): شعار "استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی"
۲. صحنه دفاع (۱۳۶۷): مقاومت در جنگ
۳. صحنه پیشرفت (۱۳۸۰-۱۴۰۰): ارائه عکس‌هایی از دستاوردهای هسته‌ای، پزشکی و موشکی
۴. صحنه آینده (۱۴۰۲ به بعد): ارائه تصویر "تمدن نوین اسلامی" و یک پارچه شدن کشورهای اسلامی جهان

نقشه جبهه مقاومت:

یک نقشه خاورمیانه روی دیوار نصب کنید. از دانش‌آموزان بخواهید با پرچم‌های کوچک، کشورهای

"محور مقاومت" (ایران، لبنان، سوریه، یمن، عراق، فلسطین) را علامت‌گذاری کنند و درباره تأثیر انقلاب بر هر کدام (مثلاً: "چرا حزب‌الله لبنان پرچم ایران را در دست می‌گیرد؟") تحقیق کنند.

بخش شبهات: درک و پاسخ به نوجوان امروز

راهکار و مثال برای معلم:

ایجاد سؤال‌هایی که مخاطب را به تفکر وادار کند مثلاً انقلاب را چطور می‌بیند البته باید به این نکته توجه کرد که باید فضا طوری برای او امن باشد که از ابراز عقیده مخالف احساس ترس نکند. مثلاً در ذهن نوجوان گره اقتصادی بسیار بزرگ است: وقتی دانش‌آموز می‌گوید "این همه پیشرفت موشکی، ولی قیمت اجناس بالاست!"، با او همدلی کنید و سپس تاریخچه "تحریم‌ها" را به زبان ساده توضیح دهید. بگویید: "اتفاقاً اولین هدف دشمن دقیقاً این است که تو ناامید شوی، این فشار اقتصادی را وارد می‌کند. آیا ما باید دقیقاً همان کاری را بکنیم که دشمن می‌خواهد؟" نقشه دشمن چیست و نقشه ما برای عبور از این بحران چیست؟

دریچه ورود: حساسیت‌های هیجانی را جدی بگیرید. مثال: دانش‌آموزی به شعار دادن واکنش نشان می‌دهد و ابراز می‌کند از "شعارهای تکراری" خسته شده. راهکار: به جای تکرار شعار، از او بخواهید "یک

پروژه عملی" تعریف کند. مثلاً از شهدا فقط حرف زنیم در مورد آن کتاب بخوانیم و یکی از کارهای آن‌ها را بگذاریم در برنامه زندگی‌مان و پیاده کنیم.

مسیریابی اطلاعات:

از دانش‌آموزان بخواهید نموداری بکشند و بنویسند "اطلاعات تو درباره انقلاب از کجا می‌آید؟" (خانواده ۳۰٪، شبکه اجتماعی ۵۰٪، مدرسه ۲۰٪). سپس جمعی بحث کنید که "کدام منبع قابل اعتمادتر است و چرا؟ یادتان باشد شما تنها یک درس‌دهنده نیستید؛ شما یک مربی نسل آینده‌ساز هستید. هدف، تحویل یک مقلد منفعل نیست، بلکه پرورش یک انقلابی متفکر، مسئول و عمل‌گرا است که می‌داند چگونه در جهان پرچالش امروز، "مسئله" را به "مأموریت" شخصی خود تبدیل کند.

غنی‌سازی اطلاعات خود:

بعد از در نظر گرفتن احساسات و پیاده‌سازی مهارت‌های گفت‌وگوی تعاملی وقتی به عنوان مربی به این نتیجه رسیدی که دانش‌آموزان پذیرای حرف‌های شما هستند از اهداف انقلاب اسلامی صحبت کنید و با ترسیم آینده بدر امید را در دل ایشان بکارید. برای ایجاد این فرایند خوب است به این منابع مراجعه کنید.

نکات مهم

با مراجعه به لینک زیر در مورد شش پرسش بنیادین درباره انقلاب کبیر اسلامی ایران بیشتر بدانید. و با مطالعه کتب پیشنهادی دانش خود را غنی‌سازی کنید:

- کتاب انقلاب اسلامی ایران و انفتاح تاریخ؛ حسین کجویان
- آینده انقلاب اسلامی؛ مرتضی مطهری
- انقلاب اسلامی، مبانی و ویژگی‌ها؛ محمد حقی

بخشی از دست‌آوردهای مهم انقلاب اسلامی: انرژی هسته‌ای

در راستای فرمایشات مقام معظم رهبری و با توجه به منابع موجود در زمینه انرژی هسته‌ای در مقالات و کتب معتبر و تأیید شده از سوی نهادهای علمی، سازمان انرژی اتمی ایران و آنچه در کتب درسی دانش‌آموزان در دو مقطع ابتدایی و متوسطه اول

و دوم در ذیل مفهوم انرژی هسته‌ای، آمده است. در ادامه با توجه به منابع ذکر شده بر اساس رده سنی پیام‌هایی به منظور انتقال و در راستایی آن تدوین فعالیت‌های میدانی و تولید محصول برای تبیین پیام‌ها ارائه می‌شود.

پیام‌هایی کارآمد:

- «ما دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم» - یعنی کاربرد صلح‌آمیز و دانش‌بنیان انرژی هسته‌ای اهمیت دارد نه تسلیحات.
- «صنعت هسته‌ای بدون چرخه کامل غنی‌سازی عمل‌آبی فایده است؛ برای استقلال کشور مهم است.»
- «دشمنان می‌خواهند مؤلفه‌های قدرت را از ایران بگیرند؛ صنعت هسته‌ای یکی از مؤلفه‌های قدرت است.»
- «تکیه دشمن بر مسئله انرژی هسته‌ای است؛ دنیا وابسته‌تر می‌شود؛ ما هم دیر یا زود نیاز مبرم پیدا می‌کنیم.»
- «انرژی هسته‌ای برای زندگی است، نه سلاح؛ درمان، محیط‌زیست و استقلال ملی را می‌افزاید.»

منابع برای مطالعه بیشتر

بررسی و تحلیل
حوادث دی‌ماه
۱۴۰۴

مقدمه

فرایند تربیت در خلأ و فضای تصنعی شکل نمی‌گیرد؛ تربیت، محصول زیست مشترک، گفت‌وگوی زنده و حضور واقعی مربی پرورشی در جهان ذهنی و عینی دانش‌آموزان است. هرچا مربی از مسائل روز، پرسش‌ها، نگرانی‌ها و هیجانات نوجوانان فاصله بگیرد، این پیوند طبیعی تضعیف شده و میدان اثرگذاری تربیتی به‌سرعت به بازیگران بیرونی واگذار می‌شود. سکوت مربی در برابر رخدادهای اجتماعی، عملاً نوعی کناره‌گیری از نقش تربیتی است. از این رو، آگاهی، تحلیل و قدرت گفت‌وگو دربارهٔ تحولات اجتماعی، بخشی از صلاحیت حرفه‌ای مربی پرورشی به‌شمار می‌آید. در همین چارچوب، فتنه دی‌ماه ۱۴۰۴ به‌عنوان یکی از رخدادهای اثرگذار بر ذهن و زیست نوجوانان، نیازمند فهم دقیق، تحلیل تربیتی و تبیین هوشمندانه است؛ تحلیلی که بتواند ضمن روشن‌سازی ابعاد ماجرا، زمینه‌ی گفت‌وگوی ایمن، اقناعی و رشددهنده با دانش‌آموزان را فراهم آورد.

روز سیزدهم

نکتهٔ محوری در تحلیل رخدادهای اخیر آن است که ابتدا موقعیت کنونی خود را به‌درستی بشناسیم. به‌نظر می‌رسد امروز در وضعیت روز سیزدهم از «جنگ دوازده‌روزه» قرار داریم؛ وضعیتی که نشانه‌های آن را می‌توان در تکرار الگوهای آشنا مشاهده کرد. این الگوها پیش‌تر در پرونده‌هایی چون لبنان و فلسطین نیز به‌کار گرفته شده‌اند. یکی از مهم‌ترین این الگوها، دکترین «شوگ» یا «قطع سر» است؛ روشی که صهیونیست‌ها برای فلج‌سازی سریع جبههٔ مقابل طراحی کرده‌اند. در همین چارچوب، ترور فرماندهان نظامی کشور از سطح ستاد کل تا فرماندهی میدانی و هوافضا، با هدف ایجاد گسست میان رأس فرماندهی و بدنهٔ عملیاتی و قطع زنجیرهٔ ارتباط و تصمیم‌گیری انجام شد.

در گام بعد، تلاش گسترده‌ای برای ازکارانداختن توان آفندی و پدافندی کشور صورت گرفت. شهرهای موشکی و لانچرها هدف حملات سنگین جنگ الکترونیک قرار گرفتند و خاموش‌سازی این زیرساخت‌ها در دستور کار دشمن بود. هم‌زمان، فشار روانی و امنیتی از مسیرهای دیگر پیگیری شد؛ از جمله ارتباط‌گیری مستقیم با برخی مسئولان و تهدید آنان و خانواده‌هایشان، و نیز

بهره‌گیری از چهره‌های رسانه‌ای و سلبریتی‌ها برای القای این تصویر که کشور در وضعیتی شکننده و ناپایدار قرار گرفته است. این سناریو پیش‌تر در ماجرای پیجرها در لبنان نیز آزموده شده بود؛ تلاشی برای فروپاشی روحیه و انسجام از درون.

پس از آماده‌سازی این بستر، دشمن کوشید گام نهایی را با راه‌اندازی کمپین‌هایی نظیر «اسرائیل محکم بزن» و فعال‌سازی جریان پهلوی بردارد. تصور آنان این بود که با شکل‌گیری فضای آشوب، اختلال در سامانه‌های موشکی و تضعیف روانی جامعه، مسیر برای وارد کردن ضربات بعدی به ایران و نظام جمهوری اسلامی هموار شده است.

آنچه این محاسبه را برهم زد، ایستادگی مردم بود. در جنگ دوازده‌روزه، جامعه برخلاف برآورد دشمن، انسجام خود را حفظ کرد و پای ایران ایستاد. همین پشتوانهٔ مردمی زمینه‌ساز مرحلهٔ بعد شد؛ مرحله‌ای که با ورود مستقیم فرماندهی کل قوا، ساختار فرماندهی نیروهای مسلح بازسازی گردید. این بازسازی به رزمندگان و مهندسان امکان داد تا با وجود استمرار حملات دشمن، سامانه‌ها و تسلیحات را از زیر فشار جنگ الکترونیک خارج کنند و عملیات را آغاز نمایند. تنها چند ساعت پس از ساعت صفر، نخستین موج حملات ایران با صد شلیک به‌سوی سرزمین‌های اشغالی انجام شد و در ادامه، دستاوردهایی چون عبور از یازده لایه پدافندی و اجرای ضربات دقیق و هدفمند یکی پس از دیگری رقم خورد.

در نهایت، روند تحولات به نقطه‌ای رسید که پس از حمله به پایگاه نظامی العدید سنتکام در خاک قطر، اسرائیل از طریق چند واسطه درخواست توقف آتش را به مقامات ایرانی منتقل کرد. پاسخ ایران نیز روشن و قاطع بود: پذیرش توقف درگیری مشروط به آن‌که آخرین شلیک از سوی ایران انجام شود.

چارچوب آموزشی مربی پرورشی برای گفت‌وگو درباره فتنه

گفت‌وگو درباره فتنه، برای مربی پرورشی یک موقعیت حساس تربیتی است. در این موقعیت، هر کلمه می‌تواند یا اعتماد بسازد یا شکاف ایجاد کند. هدف مربی، پیروزی در بحث نیست؛ هدف، حفظ مرجعیت تربیتی، ارتقای فهم و مصون‌سازی ذهنی دانش‌آموز است.

گام‌های گفت‌وگو

گفتگو گام اول: تبیین موقعیت

آنچه باید انجام شود: مربی گفتگو را با توضیح وضعیت کلی آغاز می‌کند؛ اینکه جامعه در چه شرایطی قرار دارد، چه الگوهایی در رخدادها تکرار شده و چرا این اتفاقات برای ذهن نوجوان مهم است.

خط قرمزها:

- ورود مستقیم به محکوم‌سازی افراد یا گروه‌ها
- استفاده از تعابیر تند، تهدید‌آمیز یا احساسی
- القای این تصور که «همه‌چیز روشن و بدیهی است»

گام دوم: تحلیل فرآیندی فتنه

آنچه باید انجام شود: مربی مراحل شکل‌گیری فتنه را توضیح می‌دهد: ایجاد شوک، اختلال در فرماندهی، فشار روانی، عملیات رسانه‌ای، و تلاش برای فعال‌سازی آشوب اجتماعی. تمرکز بر «چگونه عمل کردن دشمن» است، نه صرفاً «چه کسی».

خط قرمزها:

- بازگویی جزئیات خشن یا تحریک‌کننده
- بزرگ‌نمایی قدرت دشمن به‌گونه‌ای که حس ناتوانی القا شود
- روایت توطئه‌آمیز بدون منطق و شواهد

گام سوم: تفکیک مردم از پروژه‌ی دشمن

آنچه باید انجام شود: مربی با دقت توضیح می‌دهد که مطالبات اجتماعی، نگرانی‌ها و حتی اعتراض‌ها، لزوماً به‌معنای همراهی با فتنه نیستند. پروژهٔ دشمن مسیری جداگانه دارد که می‌کوشد از این فضا سوءاستفاده کند.

خط قرمزها:

- متهم‌کردن کلی دانش‌آموزان، خانواده‌ها یا اقشار اجتماعی
- ایجاد دوقطبی «ما/آن‌ها» در کلاس
- بی‌اعتبار کردن پرسش یا تردید نوجوان

گام چهارم: تبیین جنگ شناختی و رسانه‌ای

آنچه باید انجام شود: مربی نقش رسانه‌ها، شبکه‌های اجتماعی، سلبریتی‌ها و بازنمایی گزینشی واقعیت را توضیح می‌دهد؛ اینکه چگونه ترس، ناامیدی و بی‌اعتمادی تولید می‌شود.

خط قرمزها:

- القای بی‌اعتمادی مطلق به همه منابع
- تشویق به قطع کامل ارتباط نوجوان با فضای رسانه‌ای
- معرفی رسانه‌ها به‌عنوان «دشمن مطلق» بدون تحلیل

گام پنجم: برجسته‌سازی نقش مردم و انسجام اجتماعی

آنچه باید انجام شود: مربی نشان می‌دهد که چگونه ایستادگی مردم، محاسبات دشمن را تغییر داده و امکان بازسازی فرماندهی و آغاز عملیات را فراهم کرده است. این بخش باید حس عاملیت و مسئولیت جمعی را تقویت کند.

خط قرمزها:

- تبدیل مردم به ابزار صرف نظامی یا امنیتی
- نادیده‌گرفتن رنج‌ها و فشارهای اجتماعی
- استفاده از زبان حماسی اغراق‌آمیز

گام ششم: مدیریت پرسش‌ها و مخالفت‌ها

آنچه باید انجام شود: مربی فضا را برای پرسش، حتی پرسش‌های چالشی، باز می‌گذارد و نشان می‌دهد که طرح سؤال تهدید نیست. پاسخ‌ها باید آرام، مستدل و صبورانه باشد.

خط قرمزها:

- قطع کردن بحث با «این سؤال‌ها خطرناک است»
- نسبت‌دادن نیت سوء به پرسش‌گر
- تلاش برای بستن سریع گفتگو

گام هفتم: پیوند تحلیل با مسئولیت فردی

آنچه باید انجام شود: در پایان، مربی گفتگو را به سطح عمل فردی می‌آورد؛ نحوه مصرف خبر، بازنشر محتوا، قضاوت درباره دیگران و نقش هر فرد در حفظ آرامش و انسجام اجتماعی.

Mossad Farsi @MossadSpo... · 6h

با هم به خیابان‌ها بیایید. وقتش رسیده.

ما همراه شما هستیم. نه تنها از راه دور و شفاهی. در میدان

نیز همراهتان هستیم.

556

907

6.1K

287K

🔖

🔗

Mike Pompeo
@mikepompeo

The Iranian regime is in trouble. Bringing in mercenaries is its last best hope.

Riots in dozens of cities and the Basij under siege — Mashed, Tehran, Zahedan. Next stop: Baluchistan.

47 years of this regime; POTUS 47. Coincidence?

Happy New Year to every Iranian in the streets. Also to every Mossad agent walking beside them...

@realDonaldTrump @SecRubio @CIADirector

خط قرمزها:

- صدور دستورالعمل‌های خشک و آمرانه
- ایجاد احساس گناه یا ترس افراطی
- تحمیل موضع سیاسی مشخص

مربی پرورشی در مواجهه با فتنه، نه تحلیل‌گر امنیتی است و نه مبلغ سیاسی. او تسهیل‌گر فهم، تنظیم‌کننده هیجان و نگهبان مرجعیت تربیتی است. موفقیت او در این میدان، به میزان آرامش، انصاف و عمق تحلیلی او وابسته است، نه به شدت موضع‌گیری‌اش.

تلاش‌های بعدی دشمنان

طرح دشمن برای ایجاد آشوب، حمله به مراکز امنیتی و بازتولید شرایطی شبیه دهه ۶۰، با هوشیاری و مقاومت مردم ناکام ماند.

مربی پرورشی باید توجه داشته باشد که رخدادهای اخیر حاصل کنش‌های پراکنده و واکنشی نیست؛ حمله دشمن به ایران در چارچوب یک برنامه و نقشه مشخص طراحی شده بود و بدیهی است که پس از ناکامی در اجرای آن، تلاش‌ها با طراحی‌های جدید ادامه یابد. ایران در معادلات راهبردی دشمن، مانعی جدی تلقی می‌شود و همین تلقی، آنان را به آزمودن مسیرهای متنوع و ترکیبی سوق داده است. از این رو، فهم این روند برای مربی پرورشی، پیش‌نیاز گفت‌وگوی مسئولانه با دانش‌آموزان است؛

گفت‌وگویی که نه مبتنی بر هیجان، بلکه بر تحلیل واقع‌بینانه استوار باشد. پس از شکست مجموعه‌ای از فشارها و سناریوها در حوزه‌هایی مانند ناترازی انرژی، اسنپ‌بک، تحریم‌های جدید، توقیف نفت‌کش‌ها و ایجاد اختلال ارزی، تمرکز دشمن به سمت فعال‌سازی دوباره ظرفیت‌های آشوب در فضای اجتماعی معطوف شد. در همین چارچوب، اقدامات جدیدی هم‌زمان در میدان اقتصادی و فضای عمومی دنبال گردید که بازتاب بخشی از آن‌ها در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی قابل مشاهده است. نمونه‌هایی از این تلاش‌ها به‌صورت آشکار در فضای مجازی منتشر شد؛ از جمله پیام‌هایی که به‌صراحت مردم را به حضور در خیابان‌ها دعوت می‌کرد و مدعی همراهی میدانی نیروهای خارجی با معترضان بود، یا اظهارات چهره‌هایی مانند وزیر خارجه سابق آمریکا که از «حضور نیروهای موساد در میان مردم ایران» سخن گفتند. مربی پرورشی در مواجهه با چنین مصادیقی، وظیفه دارد به دانش‌آموز نشان دهد که این سطح از آشکارسازی، خود نشانه‌ای از خطای محاسباتی دشمن است؛ خطایی که بر این گمان استوار است که اعلام علنی حضور و حمایت خارجی می‌تواند جامعه ایران را دچار انشقاق کرده و میدان را به سود آنان تغییر دهد. در این نقطه، تبیین یک واقعیت بنیادین اهمیت دارد: دشمن در ارزیابی تأثیر عمیق آموزه‌های امام خمینی (ره) و رهبر انقلاب بر روحیه استقلال‌خواهی، مقاومت و انسجام اجتماعی جامعه ایران دچار خطا شده است. این آموزه‌ها طی دهه‌ها، به بخشی از حافظه تاریخی

و هویت جمعی مردم تبدیل شده و در بزنگاه‌ها، خود را به‌صورت ایستادگی و هوشیاری نشان می‌دهد. در سطح عملیاتی، شواهد نشان می‌دهد که سناریوی ناامن‌سازی خیابان‌ها و انجام عملیات تروریستی در میان تجمعات، با هدف گشته‌سازی و تشدید بحران، از پیش طراحی شده بود. تیراندازی به‌سوی نیروهای امنیتی در برخی نقاط تهران، که مستندات و اعترافات آن در دسترس است، بخشی از همین طرح محسوب می‌شود. طرحی که پیش‌تر نیز از سوی برخی مقامات آمریکایی به‌صورت تلویحی به آن اشاره شده و با ادبیاتی نظیر «نگرانی از حوادث در اعتراضات» و «لزوم کمک‌رسانی» زمینه‌سازی شده بود. گام بعدی این سناریو، در شرایط درگیری نیروهای امنیتی و شلوغی خیابان‌ها، حمله به کلاترری‌ها و انبارهای سلاح بسیج بود؛ اقدامی با هدف کشتادن کشور به وضعیتی شبیه دهه ۶۰ و فراهم‌سازی بستر برای دخالت خارجی تحت پوشش‌های بشردوستانه. آنچه این پروژه را ناکام گذاشت، هوشیاری و همراهی مردم بود؛ عاملی که بار دیگر نشان داد محاسبات دشمن، جامعه ایران را آن‌گونه که هست، درک نکرده است. برای مربی پرورشی، طرح این تحلیل نه با هدف ترساندن دانش‌آموزان، بلکه برای تقویت فهم، افزایش قدرت تشخیص و حفظ مرجعیت تربیتی اهمیت دارد. مربی باید بتواند نشان دهد که پشت هر خبر و هر فراخوان، چه منطقی نهفته است و چگونه هوشیاری اجتماعی می‌تواند مسیر یک سناریوی پیچیده را تغییر دهد. اینجاست که نقش

تربیتی مربی از نقل خبر فراتر می‌رود و به راهبری فهم نوجوانان از واقعیت‌های پیرامون ارتقا می‌یابد.

شکست سناریوی دشمن

ایستادگی اجتماعی و آرامش نسبی در میدان، صرفاً یک واکنش احساسی یا مقطعی نبود، بلکه پیامدهای راهبردی مشخصی به‌دنبال داشت. این مقاومت، فرصت لازم را برای نیروهای مسلح فراهم کرد تا آرایش کامل نظامی خود را بازبایی کرده و پیام‌های امنیتی جدی و بازدارنده‌ای به سطح منطقه مخابره کنند. منطقه نیز با توجه به تجربه‌های پیشین، به‌خوبی با مفهوم «وعده‌های صادق» و اراده ایران برای اجرای تصمیمات خود آشناست و همین آگاهی، در محاسبات بازیگران منطقه‌ای نقش تعیین‌کننده دارد. بر همین اساس، مربی پرورشی می‌بایست تحلیل را از سطح رویدادهای روزمره فراتر ببرد و ریشه‌های عمیق‌تر این درگیری‌ها را برای دانش‌آموزان روشن کند. نزاع جاری، نزاعی محدود و مقطعی نیست؛ مسئله اصلی، رقابت بر سر نظم آینده منطقه و تسلط بر منابع، مسیرها و منافع راهبردی آن است. غرب آسیا، و به‌تبع آن ایران، در کانون این رقابت قرار دارد و همین موقعیت، حساسیت و شدت تقابلهای افزایش داده است. در این چارچوب، رژیم صهیونیستی و حامیانش از طریق سازوکارهایی مانند پیمان ابراهیم، به‌دنبال تثبیت موقعیت برتر خود و پیشبرد اهداف توسعه‌طلبانه با

محوریت طرح موسوم به «اسرائیل بزرگ» هستند. تبیین این واقعیت برای نوجوانان اهمیت دارد، چرا که نشان می‌دهد بسیاری از تحولات منطقه‌ای، صرفاً واکنش‌های ایدئولوژیک یا احساسی نیستند، بلکه ریشه در محاسبات ژئوپلیتیکی و منافع بلندمدت دارند. از منظر تربیتی، مربی باید به این نکته توجه کند که شعارهایی مانند «نه غزه نه لبنان»، با نادیده‌گرفتن همین پیوندهای عمیق امنیتی و راهبردی، مسئله را به‌اشتباه در سطح یک هزینه صرفاً ایدئولوژیک تقلیل می‌دهند. در حالی‌که واقعیت آن است که تحولات پیرامونی، مستقیماً با امنیت، ثبات و آینده کشور گره خورده‌اند و جدا دیدن آن‌ها از سرنوشت ملی، ناشی از فقدان تحلیل کلان است.

در جمع‌بندی این بخش، مربی پرورشی باید بتواند نشان دهد که شکست سناریوی دشمن، حاصل پیوند سه عامل بوده است: هوشیاری مردم، انسجام اجتماعی و آمادگی ساختاری کشور. انتقال این فهم به دانش‌آموزان، نه برای القای احساس پیروزی صرف، بلکه برای تقویت قدرت تحلیل و درک نسبت میان رخداد‌های منطقه‌ای و آینده ملی اهمیت دارد؛ جایی که تربیت، به معنای کمک به دیدن تصویر بزرگ‌تر معنا پیدا می‌کند.

نقشه اصلی

رژیم صهیونیستی برای به‌حاشیه‌اندن ایران، به‌دنبال تحمیل نظم نوین منطقه‌ای است.

باید توجه داشت که آنچه در میدان دیده می‌شود، صرفاً مجموعه‌ای از درگیری‌ها یا واکنش‌های مقطعی نیست. مسئلهٔ محوری، تلاش رژیم صهیونیستی و حامیان آن برای شکل‌دهی به یک نظم نوین منطقه‌ای و حتی جهانی است؛ نظمی که در آن جایگاه ایران به‌صورت هدفمند تضعیف و به حاشیه رانده می‌شود. فهم این نقشه کلان، برای هدایت گفت‌وگو با نوجوانان، یک ضرورت تربیتی است.

یکی از شواهد روشن این رویکرد، طرح کریدور موسوم به «آیمک» (هند – خاورمیانه – اروپا) است که پس از حادثه طوفان الاقصی از سوی نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در مجمع عمومی سازمان ملل مطرح شد. این کریدور، اتصال هند به امارات، عربستان سعودی، بندر حیفاف در سرزمین‌های اشغالی، قبرس و اروپا را هدف‌گذاری کرده بود. بررسی جغرافیای این مسیر نشان می‌دهد که اجرای آن، عملاً ایران

را از چرخه‌های اصلی اقتصاد منطقه‌ای و معادلات ژئوپلیتیکی کنار می‌گذاشت و کشور را در نظم در حال شکل‌گیری، به بازیگری حاشیه‌ای تبدیل می‌کرد. مربی پرورشی در این نقطه باید به دانش‌آموز کمک کند بفهمد که حذف ایران از چنین کریدورهایی، صرفاً یک مسئله اقتصادی نیست. این حذف، پیامدهای عمیقی در حوزه‌های امنیت، فناوری و آینده توسعه کشور دارد. همان‌گونه که در خطبه‌های نماز جمعه نصر نیز مورد تأکید قرار گرفت، سیاست کلان آمریکا در این چارچوب، مدیریت صادرات انرژی از منطقه به جهان غرب و کنترل مسیر ورود کالا و فناوری از غرب به منطقه است. در چنین سناریویی، کشوری که از مسیرهای ترانزیتی و زنجیره‌های فناوری کنار گذاشته شود، به‌تدریج از فرصت‌های رشد و پیشرفت محروم خواهد شد.

برای ملموس‌کردن این موضوع برای نوجوانان، مربی می‌تواند به نمونه‌هایی مانند حوزه هوش مصنوعی اشاره کند؛ حوزه‌ای که وابسته به زیرساخت‌های سخت‌افزاری پیشرفته، زنجیره تأمین جهانی و دسترسی به فناوری‌های نوین است. محروم‌سازی ایران از مسیرهای ترانزیت و تعاملات فناورانه، به‌معنای دشوارتر شدن دستیابی به چنین فناوری‌هایی و عقب‌افتادن در رقابت‌های آینده خواهد بود. از این منظر، حفظ موجودیت و برتری رژیم صهیونیستی در نظم پیشنه‌های، مستقیماً با تضعیف ایران گره خورده است. در همین چارچوب است که تأکید مقام معظم رهبری بر این معنا قرار می‌گیرد که هرگونه ضربه به این رژیم، در نهایت به تقویت امنیت منطقه منجر می‌شود. در برابر این نقشه کلان، محور مقاومت به‌عنوان یک مانع جدی عمل کرده است. این محور، تنها یک واکنش احساسی یا ایدئولوژیک نیست، بلکه عاملی مؤثر در جلوگیری از تثبیت کریدورها و پروژه‌هایی است که قرار بود معادلات منطقه را به‌طور یک‌جانبه تغییر دهد. تبیین این نقش برای دانش‌آموزان، به مربی امکان می‌دهد نشان دهد که بسیاری از تحولات منطقه‌ای، بخشی از یک نبرد بلندمدت بر سر آینده، جایگاه و استقلال کشورهاست.

در جمع‌بندی این بخش، مربی پرورشی باید بتواند این پیام را منتقل کند که فتنه‌ها و فشارهای مقطعی، بدون فهم نقشه اصلی قابل تحلیل نیستند. تربیت در اینجا به‌معنای کمک به دیدن تصویر بزرگ‌تر است؛ تصویری که در آن، امنیت، اقتصاد، فناوری و هویت ملی به‌هم پیوسته‌اند و تصمیم‌ها و مقاومت‌های امروز، آینده منطقه و کشور را شکل می‌دهند.

جنگ کریدورها

ایران برای مقابله با نظام تحریم، ناگزیر از پیشبرد طرح‌های راهبردی، از جمله ایجاد کریدورهای مستقل است.

مربی پرورشی در مواجهه با این پرسش که ایران در برابر طرح‌های کلان منطقه‌ای چه راهبردی را دنبال می‌کند، باید گفت‌وگو را از سطح گلایه‌های اقتصادی و فشارهای روزمره فراتر ببرد. ممکن است برخی، با تمرکز بر دشواری‌های معیشتی و تحریم‌ها، به این جمع‌بندی برسند که ایران صرفاً در حال تحمل شرایط است؛ در حالی‌که تحولات جاری نشان می‌دهد کشور وارد یک میدان فعال و راهبردی شده است که می‌توان از آن با عنوان «جنگ کریدورها» یاد کرد. در نظم آینده جهانی، سرنوشت کشورها بر پایه چند مؤلفه کلیدی رقم می‌خورد: اقتصاد، انرژی، فناوری‌های پیشرفته – به‌ویژه در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی و محاسبات کوانتومی – امنیت و ساختار سیاسی. رژیم صهیونیستی و حامیان‌ش با طراحی پروژه‌هایی نظیر کریدور داوود و طرح‌های تجزیه‌محور منطقه‌ای، از جمله ایده‌هایی مانند «کردستان بزرگ» که بخش‌هایی از ایران را نیز در بر می‌گیرد، در پی آن‌اند که ساختار سیاسی و جغرافیایی منطقه را به‌نفع خود بازآرایی کنند. این پروژه‌ها مستقیماً منافع ملی و امنیت ایران را هدف گرفته‌اند و فهم این نکته برای دانش‌آموزان، نیازمند تبیین دقیق و آرام مربی پرورشی است.

در این میان، مربی می‌تواند توجه دهد که دو مؤلفه اساسی قدرت هر کشور، جمعیت و سرزمین است. کشورهایی که در این دو مؤلفه محدودترند، در برابر فشارهای بیرونی آسیب‌پذیرتر می‌شوند و کنترل یا تضعیف آن‌ها آسان‌تر است. سیاست کوچک‌سازی کشورها و تضعیف پیوندهای سرزمینی، یکی از ابزارهای شناخته‌شده برای کاهش قدرت بازیگران مستقل در منطقه به‌شمار می‌آید.

در برابر این رویکرد، جمهوری اسلامی ایران راهبردی فعال را دنبال می‌کند. این راهبرد بر ایجاد و تقویت کریدورهای مستقل، امن و کارآمد استوار است؛ کریدورهایی که مسیرهای ترانزیت کالا و انرژی را از سیطره رژیم صهیونیستی و نظام تحریم خارج کند. تمرکز ایران بر توسعه مسیرهای ریلی و ترانزیتی ارزان، سریع و ایمن، علاوه بر دور زدن تحریم‌ها، به‌منظور کاهش آسیب‌پذیری در برابر تهدیداتی مانند دزدی دریایی و حملات نظامی نیز صورت می‌گیرد.

در این نقطه، مربی پرورشی باید تفاوت میان «تحریم» و «نظام تحریم» را برای دانش‌آموزان روشن کند. تحریم، یک اقدام مقطعی یا موردی است؛ اما نظام تحریم به‌معنای ایجاد یک سازوکار جامع برای خفه‌سازی اقتصادی، محدودکردن تجارت و قطع پیوندهای یک کشور با شبکه‌های حیاتی جهانی است. راهبرد ایران، تنها خنثی‌سازی تحریم‌ها نیست، بلکه هدف آن بی‌اثرکردن خود این نظام است.

برای ملموس‌کردن این مفهوم، اشاره به تجربه سال ۱۳۹۸ می‌تواند راهگشا باشد. در آن مقطع، آمریکا با ایجاد محاصره دریایی و حملات پیاپی به نفتکش‌های ایرانی، تلاش کرد صادرات انرژی ایران را متوقف کند؛ اقدامی که فراتر از تحریم‌های معمول بود. پس از چندین حمله و آشکارشدن نقش رژیم صهیونیستی، جمهوری اسلامی با پاسخ فعال و قاطع در قالب «جنگ نفتکش‌ها»، طرف مقابل را وادار به عقب‌نشینی کرد و امنیت مسیرهای دریایی ایران بازگردانده شد. این تجربه نشان داد که حتی در شدیدترین فشارها نیز می‌توان مسیرهای حیاتی را حفظ کرد.

تحولات اخیر، از جمله ادعاهای آمریکا دربارهٔ حمله به «ناوگان سایه» ایران، نیز در همین چارچوب قابل تحلیل است. ناوگان سایه، شبکه‌ای از کشتی‌هاست که برای حفظ جریان تجارت و انتقال کالا در شرایط تحریم به‌کار گرفته می‌شود و شناسایی آن‌ها دشوار است. استمرار این تلاش‌ها، بیانگر آن است که تقابل اصلی، بر سر توانایی ایران در حفظ شریان‌های اقتصادی و ترانزیتی خود جریان دارد.

هدف نهایی جنگ کریدورها، ایجاد نوعی خفگی راهبردی است؛ خفگی‌ای که تنها ایران را نشانه نمی‌گیرد، بلکه اقتصاد و امنیت کل منطقه را تهدید می‌کند. رژیم صهیونیستی با بهره‌گیری از برخی بازیگران منطقه‌ای، چه از سر ترس و چه از سر همراهی آگاهانه، به‌دنبال تسلط بر منابع و منافع منطقه است؛ تسلطی که پیامدهای آن دامنگیر همه خواهد شد. در جمع‌بندی این بخش، مربی پرورشی باید بتواند نشان دهد که راهبرد جمهوری اسلامی ایران، صرفاً اقتصادی یا نظامی نیست. در کنار لایه اقتصادی و ترانزیتی، در لایه‌های سیاسی، امنیتی و دفاعی نیز تقویت محور مقاومت دنبال می‌شود. این محور، بازوی عملیاتی یک راهبرد کلان است که هدف آن جلوگیری از تثبیت نظم تحمیلی و حفظ استقلال و آینده منطقه است. انتقال این فهم، به نوجوان کمک می‌کند تا تحولات پیرامون خود را در چارچوبی کلان‌تر ببیند و نسبت میان امنیت، اقتصاد و آینده ملی را بهتر درک کند.

چرا مذاکره نمی‌کنیم؟

پرسش رایج جوانان درباره چرایی عدم مذاکره یا توافق با ایالات متحده، صرفاً یک سؤال سیاسی روزمره نیست؛ بلکه مسئله‌ای ریشه‌دار در تجربه تاریخی، منطق قدرت و الگوی کنش آمریکا در مواجهه با ایران است. پاسخ به این پرسش نیازمند نگاهی تحلیلی و مبتنی بر شواهد تاریخی است، نه واکنش احساسی یا کلی‌گویی ایدئولوژیک.

۱. تجربه‌ی معاصر مذاکره و منطق واقعی آن
 بررسی تجربه مذاکرات با دولت ترامپ، که خود را به‌صراحت فرمانده جنگ دوازده‌روزه علیه ایران معرفی کرد، نشان می‌دهد که «مذاکره» در ادبیات سیاست خارجی آمریکا، الزاماً به معنای حل اختلاف یا رسیدن به توافق پایدار نیست. طرح موسوم به «فشار حداکثری» که اسناد آن به‌صورت رسمی منتشر شده، حاوی سه مطالبه‌ی بنیادین از ایران بود:

- کنار گذاشتن کامل برنامه هسته‌ای،
- واگذاری توان موشکی و سلاح‌های متعارف،
- عقب‌نشینی از عمق راهبردی و نفوذ منطقه‌ای.

این مطالبات، در مجموع به معنای خلع مؤلفه‌های اصلی قدرت ملی ایران است. در چنین چارچوبی، مذاکره نه ابزاری برای تفاهم، بلکه سازوکاری برای تضعیف ساختاری طرف مقابل تلقی می‌شود؛ امری که با منافع ملی و منطق بقا برای هیچ کشوری قابل پذیرش نیست.

۲. تجربه تاریخی ایران در دوره‌های وابستگی سیاسی
 مرور تاریخ دو قرن اخیر ایران نشان می‌دهد هرگاه

کانون قدرت سیاسی کشور بر تکیه به نیروهای خارجی استوار شده، پیامدهای سنگینی متوجه تمامیت ارضی، امنیت انسانی و استقلال تصمیم‌گیری کشور شده است.

- تجزیه سرزمینی: در دوره قاجار، بخش‌های وسیعی از جغرافیای تاریخی ایران از دست رفت و در دوره پهلوی نیز پرونده‌هایی چون بحرین و اختلافات مرزی به زیان ایران بسته شد. این تجربه‌ها همچنان به‌عنوان زخم‌های باز در حافظه تاریخی ملت باقی مانده‌اند.
- اشغال و بحران انسانی: اشغال ایران در مقاطع مختلف، از جمله در جنگ جهانی دوم، نه‌تنها حاکمیت ملی را مختل کرد، بلکه قحطی، ناامنی و بحران‌های اجتماعی گسترده‌ای را به دنبال داشت؛ به‌گونه‌ای که جامعه هزینه‌ای فراتر از محاسبات سیاسی پرداخت.
- دخالت مستقیم در ساخت قدرت: کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ نمونه روشنی از مداخله خارجی در تعیین سرنوشت سیاسی کشور و کنار زدن اراده‌ی عمومی است؛ رخدادی که اعتماد تاریخی به وعده‌های قدرت‌های خارجی را به‌شدت تضعیف کرد.

۳. نسبت استقلال با امنیت و تمامیت ارضی
 یکی از نکات قابل تأمل در مقایسه‌ی تاریخی این است که در پنج دهه‌ی اخیر، با وجود فشارها، تحریم‌ها و تهدیدهای امنیتی، ایران حتی یک وجب از خاک خود را از دست نداده است. این امر صرفاً یک ادعای سیاسی نیست، بلکه نشان‌دهنده‌ی رابطه‌ی مستقیم میان استقلال راهبردی و حفظ تمامیت ارضی است. در مقابل، در دوره‌هایی که تصمیم‌گیری‌های کلان

کشور در چارچوب منافع قدرت‌های خارجی تعریف می‌شد، حتی جان سربازان ایرانی نیز در خدمت اهدافی قرار گرفت که ارتباطی با منافع ملی نداشت؛ از حضور در جنگ‌های نیابتی تا حمایت از بازیگران منطقه‌ای مورد نظر آمریکا.

۴. ریشه اجتماعی تقابل با آمریکا
 نخستین شعارهای ضدآمریکایی در ایران، نه محصول گفتمان جمهوری اسلامی، بلکه واکنشی اجتماعی به کودتای ۱۳۳۲ و برهم خوردن روند دموکراتیک کشور بود. این واقعیت نشان می‌دهد که مسئله تقابل با آمریکا، پیش از آنکه ایدئولوژیک باشد، ریشه در تجربه‌ی زیسته‌ی ملت ایران از مداخله و تحقیر حاکمیت ملی دارد.

جمع‌بندی راهبردی

درک چرایی عدم مذاکره با آمریکا، بدون فهم الگوی رفتاری این کشور در قبال ایران و منطقه ممکن نیست. همچنین، تحولات جاری منطقه را نمی‌توان جدا از طرح‌ها و منافع رژیم صهیونیستی تحلیل کرد؛ رژیمی که با پروژه‌های توسعه‌طلبانه، کل منطقه از جمله ایران را در محاسبات راهبردی خود لحاظ می‌کند. در نهایت، مسئله اصلی بر سر «مذاکره یا عدم مذاکره» نیست؛ بلکه بر سر نوع مذاکره، توازن قدرت و حفظ امکان تصمیم‌گیری مستقل است. تجربه تاریخی ایران نشان می‌دهد هرگاه این ملاحظات نادیده گرفته شده، هزینه‌ها نه در سطح دولت‌ها، بلکه بر دوش ملت و سرزمین افتاده است.

بنیادهای گفتمانی محور کلاسی

این پرسش‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که تفکر تحلیلی، فهم تاریخی و تشخیص راهبردی را فعال کنند و از دوگانه‌سازی‌های شعاری پرهیز داشته باشند. چنین پرسش‌ها از سطح توصیفی به تحلیلی و سپس دآوری می‌رسد.

۱. پرسش‌های ورود به بحث (فعال‌سازی ذهنی)
- وقتی واژه «مذاکره» را می‌شنوید، معمولاً چه تصویری یا انتظاری در ذهن شما شکل می‌گیرد؟
- آیا همه مذاکره‌ها الزاماً به معنای توافق عادلانه هستند؟ چرا؟
- به نظر شما، یک کشور در چه شرایطی «مجبور» به مذاکره می‌شود؟

۲. پرسش‌های فهم تاریخی
- با مرور تاریخ دویست سال اخیر ایران، چه الگوی تکرارشونده‌ای میان وابستگی به قدرت‌های خارجی و پیامدهای آن مشاهده می‌کنید؟
- چرا مسئله تجزیه سرزمینی، حتی دهه‌ها بعد، همچنان در حافظه جمعی ملت ایران زنده است؟
- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه تأثیری بر اعتماد عمومی نسبت به آمریکا و غرب گذاشت؟
۳. پرسش‌های تحلیلی (علی - راهبردی)
- چرا برخی تحلیلگران معتقدند که مذاکرات دوره ترامپ، به دنبال «توافق» نبود بلکه به دنبال «تضعیف ساختاری» ایران بود؟

- اگر کشوری برنامه دفاعی و عمق راهبردی خود را واگذار کند، چه اتفاقی برای قدرت چانه‌زنی‌اش در آینده می‌افتد؟
- آیا می‌توان بین «استقلال سیاسی» و «حفظ تمامیت ارضی» رابطه‌ای مستقیم برقرار کرد؟ شواهد شما چیست؟
- ۴. پرسش‌های مقایسه‌ای

- ایران پیش از انقلاب و ایران پس از انقلاب را از نظر امنیت سرزمینی چگونه می‌توان مقایسه کرد؟
- چرا برخی کشورها با وجود مذاکره و وابستگی سیاسی، همچنان دچار ناامنی و بی‌ثباتی هستند؟
- تجربه ایران با تجربه کشورهای منطقه در مواجهه با آمریکا چه تفاوت‌هایی دارد؟

۵. پرسش‌های دآوری و تصمیم‌سازی
- به نظر شما، مذاکره زمانی می‌تواند مفید باشد که چه پیش شرط‌هایی وجود داشته باشد؟
- اگر جای یک تصمیم‌گیر راهبردی بودید، چگونه تشخیص می‌دادید که مذاکره به نفع کشور است یا به ضرر آن؟
- آیا می‌توان بدون قدرت، مذاکره‌ای برابر داشت؟ چرا؟

۶. پرسش‌های پیوند با امروز و آینده
- طرح‌های منطقه‌ای رژیم صهیونیستی چه نسبتی با فشار بر ایران دارند؟
- چرا برخی مسائل منطقه‌ای، صرفاً «هزینه ایدئولوژیک» نیستند بلکه مستقیماً به امنیت ملی گره می‌خورند؟
- اگر نسل جوان تاریخ را ننشاند، چه خطری در تصمیم‌گیری‌های آینده به وجود می‌آید؟
۷. پرسش جمع‌بندی

- بعد از این بحث، تعریف شما از «مذاکره عاقلانه» چیست؟
- به نظر شما، مهم‌ترین درس تاریخی ایران در مواجهه با قدرت‌های بزرگ چیست؟

پرسش‌گری، دست دوستی نوجوان به سوی ما

راهنمای عملیاتی مدیریت کلاس و گفت‌وگو با دانش‌آموزان

مقدمه

اقتضاء شرایط حساس کنونی، آن است که به جای قرار گرفتن در موضع ضعف و انفعال، مواجهه با مخاطب نوجوان را همدلانه و فعالانه پیگیری کنیم. این تهدید بی‌سابقه، فرصتی است برای رشد و جهش نسل جدید به سمت تربیت توحیدی. این نوشتار یک سیر محتوایی جهت طرح بحث و پاسخ به سؤالات ذهنی نوجوان‌ها در این ایام ارائه می‌دهد.

نکات و اصول مهم پیش از گفت‌وگو

اولین گام، شناخت فضای مخاطب است. اگر کلاس ملتهب و دانش‌آموزان معترض هستند، نباید این را به چشم منفی دید. این نشان‌دهنده دغدغه‌مندی آن‌هاست که نیاز به جهت‌دهی درست دارد. دانش‌آموز معترض، بهتر از دانش‌آموز بی‌تفاوت است؛ این یک فرصت است. حتی اگر بچه‌ها ساکت هستند، ممکن است این سکوت، آتش زیر خاکستر باشد که کار را سخت‌تر می‌کند. در چنین فضاهایی، بحث تعاملی و مشارکت دانش‌آموزان حیاتی است، چون سکوت و رخوت به مراتب خطرناک‌تر است.

نکته مهم دیگر، باور به تأثیرگذاری کلام است. هیچ صحبتی بی‌تأثیر نیست، خصوصاً اگر با نیت خالص همراه باشد. نباید به بهانه اینکه فضا احساسی است، از بیان حرف حق دست کشید. کافی است نیاز مخاطب را درست بشناسیم و با او ارتباطی متناسب برقرار کنیم؛ حتی اگر فقط حال او را کمی بهتر کنیم، موفق بوده‌ایم.

نکته دیگر اینکه نباید تصور کرد که باید تمام اصول و مبانی را در چند جلسه به دانش‌آموز آموخت؛ این کار فقط دلدزدگی ایجاد می‌کند. مخاطب‌شناسی اصل کلیدی است. باید بدانیم او در حال حاضر در چه موقعی قرار دارد؛ آیا معاند است، معارض، معترض، خنثی، موافق بی‌عمل، یا موافق همراه؟ درک جایگاه او، راه ارتباطی درست را مشخص می‌کند. هدف اصلی، منفی‌تر نشدن و در حد توان، مثبت‌تر شدن اوست.

درک طرحواره احساسی و شناختی مخاطب حیاتی است. فضای رسانه‌ای او پر از هیجان، اعتراض، خشونت، موسیقی رپ، و بازی‌های خشن است. او غالباً نظام را مقصر می‌داند و تفکیکی بین جریان‌های سیاسی قائل نیست؛ همه چیز را از چشم حکومت آخوندی می‌بیند. در اتفاقات اخیر، او تفاوت روشنی بین تروریست و معترض نمی‌بیند و معتقد است مردم در اثر فشار، اعتراض کرده‌اند. همچنین، ممکن است درباره کشته‌های اخیر شبهه داشته باشد و هنوز خاطره جنگ‌های اخیر از ذهنش پاک نشده است.

شروع کلاس: هنر همراهی و همدلی

فضای هیجانی حاکم بر نوجوان، مانع شنیدن پیام‌های منطقی است. بنابراین، اولین گام، مدیریت هیجان است. نباید خشم و نارضایتی را نادیده گرفت یا سرکوب کرد، بلکه باید آن را به رسمیت شناخت و سپس با ظرافت جهت‌دهی کرد. همین که مخاطب فرصت حرف زدن پیدا کند و درد دل کند، بخش زیادی از بار روانی او تخلیه می‌شود. راهکار عملیاتی، همراه شدن با مخاطب است؛ یعنی نشان دهیم که ما هم درد را درک می‌کنیم،

از وضعیت اقتصادی ناراحتیم، و از برخی بی‌عدالتی‌ها گلایه داریم. اما این همراهی باید کنترل شده باشد تا فضا مسموم نشود و امکان جمع‌بندی وجود داشته باشد. هدف این است که دانش‌آموز حس کند «مربی از خودمان است و نیامده مثل همیشه نصیحت کند».

شیوه اجرا

فعال کردن عقلانیت نوجوان از طریق آزاداندیشی، مهم‌تر از صرف بیان حرف است. بهترین راه، برگزاری جلسات تعاملی است. مربی باید سیر محتوایی را مطالعه کند، اما اینکه چقدر بحث پیش برود، بستگی به کلاس دارد و نباید سعی کرد بحث را به زور تمام کرد. مهم این است که دانش‌آموزان مشارکت کنند، حتی اگر همه محورها بحث نشود.

در ابتدا، می‌توان چند نکته مقدماتی را بیان کرد:

۱. همراهی: همگی ما معترض و ناراضی هستیم.
۲. ارزشمند شمردن اعتراض: بغض و خشم دانش‌آموزان نشانه غیرت آن‌هاست و اینکه "سیب‌زمینی" نیستند. سپس، قوانینی برای بحث مطرح می‌شود: نوبت‌دهی، احترام به صحبت دیگران، و عدم پرش در صحبت. در گام بعد، می‌توان سوالات مطرح کرد: "اتفاقات چند روز اخیر را در یک جمله توصیف کنید." پاسخ‌ها تصحیح و روی تخته نوشته می‌شوند. در اینجا دو مسیر بحث وجود دارد:

- مسیر اول (اعتراضات و خشونت): با مثال‌هایی از جنایات اخیر (مثل سوزاندن بیمار در آملولانس، کشتن کودکان، سر بریدن و...)، این سوال مطرح می‌شود که آیا این‌ها اعتراض است یا عملیات تروریستی؟ تأکید بر این است که برخی با سوءاستفاده از خشم مردم، دست به جنایت می‌زنند. ذکر این نکته که دشمنان خارجی، مانند آمریکا، در تلاش برای ایجاد آشوب در ایران هستند (با اشاره به توییت ترامپ درباره ونزوئلا و...) اهمیت دارد.
- مسیر دوم (مباحث اقتصادی): در این بخش، تأکید می‌شود که مشکلات اقتصادی نباید باعث ناامیدی و احساس حقارت شود. مشکلات واقعی هستند و ناشی از تصمیمات غلط برخی مسئولین،

اما نباید فراموش کرد که ایران پیشرفت‌های قابل توجهی در زمینه‌های علمی، پزشکی، و نظامی داشته است (مثلاً در صنعت دفاعی و پزشکی). این پیشرفت‌ها، نشان‌دهنده تلاش مسئولین مخلص و جبران عقب‌ماندگی‌های گذشته است.

نگاهی به تحریم‌ها و جنگ شناختی

جنگ تحریم‌ها از سال ۸۸ شروع شد و آمریکا با قلدری نفت ایران را تحریم کرد. در کنار این، جنگ شناختی قابل طرح است: دشمن سعی می‌کند با استفاده از رسانه و القای شبهه، واقعیت‌ها را وارونه جلوه دهد. با مقایسه برخورد پلیس آمریکا با معترضین و نحوه برخورد جمهوری اسلامی، تفاوت رویکردها آشکار می‌شود. تاریخ نشان می‌دهد که آمریکا و متحدانش، حتی به کشورهای نزدیک خود هم رحم نمی‌کنند و دائماً در پی ایجاد آشوب و ضربه زدن هستند.

درس عبرت تاریخی

تاریخ نشان می‌دهد که نظام اسلامی همواره با رأفت و مدارا با معترضین برخورد کرده است. حتی در زمان امیرالمؤمنین (ع)، در مواجهه با خوارج، ابتدا سعی در روشنگری و تبیین بود. در مورد برخورد پلیس آمریکا با معترضین (خصوصاً زنان)، نمونه‌هایی وجود دارد که عمق خشونت آن‌ها را مشخص می‌کند.

نکته پایانی

در نهایت، بر این نکته تأکید کنید که با وجود سختی‌ها و فشارهای اقتصادی، این یک امتحان الهی است. جامعه مؤمن باید با صبر، دعا، و حرکت، پیروز شود. هر فرد باید احساس کند که در این نبرد، نقشی دارد و نباید خود را دست کم بگیرد. و خود شما به عنوان مربی یاور داشته باشید که با همراهی دانش‌آموزان، می‌توان فعالیت‌های بزرگ و مؤثری در مدرسه رقم زد.

برای مطالعه شبهات مربوط به اغتشاشات
دی‌ماه ۱۴۰۴ رمزینه زیر را اسکن کنید

۱. رضاخان راه‌آهن سراسری ساخت و خدمات زیادی کرد.

چرا بعضی می‌گویند او پادشاه خوبی نبود؟

سوم، اگر هدف اصلی در زمان رضاخان، رونق زندگی مردم ایران بود، منطقی نبود مسیرش شهرهای بزرگ و تجاری را به هم وصل کند؟ پس چرا ریل به جای شرق و غرب، از جنوب به شمال کشیده شد، آن هم جایی که از خیلی شهرها اصلاً عبور نمی‌کرد؟ وقتی بفهمیم این مسیر دقیقاً همان مسیری بوده که انگلیس برای انتقال سرباز و مهماتش در جنگ‌های احتمالی‌اش لازم داشته و هزینه‌اش هم از جیب مردم ایران پرداخت شده، به نظرت هنوز می‌شود گفت «ساختن راه‌آهن» همیشه یعنی «خدمت به مردم»؟

معمولاً وقتی می‌شنویم یک حاکم جاده، مدرسه یا راه‌آهن ساخته، ناخودآگاه فکر می‌کنیم نیتش خدمت به مردم بوده. فرض کن کسی برای خانه‌ات یک در صندوقت خیلی گران بخرد؛ اما کلیدش را بدهد دست همسایه. در ظاهر، خانه امن‌تر شده؛ اما در عمل، اختیار دست صاحب خانه نیست. حالا برگردیم به راه‌آهن. اول اینکه سراسری نبود؛ راه‌آهن ایران تقریباً در دهه ۸۰ شمسی سراسری شد. دوم، هرچند در دوره پهلوی دوم شبکه راه‌آهن توسعه پیدا کرد؛ اما ساخت راه‌آهن در ایران نخستین‌بار در دوره قاجار آغاز شد؛

۲. من شنیده‌ام محمدرضا شاه چون مردم ایران را دوست داشت، از ایران رفت تا خون از دماغ کسی نیاید. درست است؟

معترضان به فجیع‌ترین نحو! قتل و کشتار مبارزین انقلابی و مردم که در نهایت حتی اسناد نشان می‌دهد او تا آخرین لحظه سعی کرد با زور اسلحه بماند. اگر کسی واقعاً نگران جان مردم باشد، به نظرت وقتی هنوز ارتش و قدرت دارد، دستور شلیک می‌دهد یا دنبال راه دیگری می‌گردد؟ بماند که اگر دلسوز مردم بود، قبل از رفتن و موقع رفتن، میلیاردها دلار جواهر و ارز از خزانه ملت را با خودش بار هواپیما نمی‌کند ببرد.

برای قضاوت، فقط به آخرین حرکت نگاه نمی‌کنند؛ بلکه به مسیر نگاه می‌کنند. فرض کن کسی تا لحظه‌ای که قدرت دارد، با زور جلو می‌آید، اما وقتی دیگر راهی نماند، عقب می‌نشیند. به نظرت این عقب‌نشینی از دلسوزی است یا اجبار؟ حالا رفتار شاه را نگاه کن: نخست‌وزیران ارتشی؛ حکومت نظامی‌های بسیار و پرتکرار؛ همچون حکومت نظامی شش ماهه از شهریور ۱۳۵۷ تا عید نوروز که باعث وقوع کشتار ۱۷ شهریور نیز شد! راه‌اندازی ساواک و شکنجه

نکات مهم

پرسش و پاسخ به
شبهات دانش‌آموزان
متوسطه در مورد
دهه فجر

۳. مگر امام خمینی (ره) نگفتند که آب و برق را رایگان می‌کنیم؟ چرا نکردند؟

به نظرت داشت وعده را تکرار می‌کرد یا اصلاحش می‌کرد؟ اگر انقلاب فقط برای شکم بود، پس چرا امام بلافاصله گفت هدف، چیز بزرگ‌تری است؟ این تفاوت نگاه را چطور می‌شود نادیده گرفت؟ بنابراین منظور امام این بوده که اگر به شما چنین وعده‌هایی داده شده، هدف انقلاب تنها این چیزها نبوده؛ بسیار بالاتر و آرمانی‌تر بوده. و این کاری است که از یک رهبر حقیقی و واقعی برمی‌آید.

وقتی یک وعده به اسم یک رهبر بزرگ نقل می‌شود و بعد محقق نمی‌شود، آدم احساس می‌کند فریب خورده! اما بعضی حرف‌ها شبیه یک توپ برفی‌اند؛ اول کوچک‌اند، بعد هر چه جلوتر می‌روند، چیزهای دیگری به آن‌ها می‌چسبد. اولین بار این حرف را چه کسی زد؟ این حرف‌ها را نخستین بار سخنگوی دولت موقت گفت نه امام خمینی! امام چند روز بعد گفت «به این مقداری که گفتن دلخوش نباشید... ما می‌خواهیم شما را به مقام انسانیت برسانیم»

۴. چرا به پهلوی ایراد می‌گیریم وقتی ارتش ایران در زمان پهلوی از قدرتمندترین ارتش‌های جهان و ژاندارم منطقه بود و کسی جرئت حمله به ایران را نداشت؟

مستشار خارجی بالای سر ارتش بودند و ایرانی حتی حق نداشت موتور هواپیما را باز کند. به ما می‌گفتند ژاندارم منطقه؛ اما نه برای امنیت خودمان، بلکه برای اینکه نفت آمریکا به سلامت از تنگه هرمز رد شود. وقتی همان ارتش در حمله همزمان انگلیس و شوروی در چند روز فرو می‌پاشد یا سربازهای ایران در عمان کشته می‌شوند یا افسران و تجهیزات ایران به جنگ ویتنام برده می‌شوند، به نظرت مشکل کمبود سلاح و پیشرفته‌بودنشان بود یا نبود اختیار؟

در ظاهر قدرت نظامی معمولاً با سلاح‌های پیشرفته سنجیده می‌شود. اما با دقت بیشتر آدم می‌فهمد که قدرت فقط داشتن ابزار نیست؛ مهم این است که اختیار استفاده از آن دست چه کسی است؟ یا امکان شناخت یا تعمیر یا ساخت تسلیحات هم وجود دارد؟ فرض کن گران‌ترین ماشین دنیا را داشته باشی، اما سوئیچ دست همسایه باشد! یا تو توان تعمیر یا حتی سوخت‌گیری‌اش را نداشته باشی! اسمش ماشین قدرتمند است یا وسیله نمایشی؟ در زمان شاه، تسلیحات پیشرفته بود، اما هزاران

۵. در دوره محمد رضا شاه تحصیل رایگان بود؛ چرا الان نیست؟

در آن زمان، نیمی از کودکان اصلاً مدرسه‌ای در دسترس نداشتند و بیشتر مردم بی‌سواد بودند. امروز تقریباً در دورترین روستاها هم مدرسه هست و بخش بسیار بزرگی از تحصیل همچنان رایگان است. رایگان بودن روی کاغذ، با در دسترس بودن در زندگی واقعی فرق دارد.

عبارت «رایگان» اگر تنها شنیده شود، فرینده است؛ چون ما را از یک سؤال مهم‌تر غافل می‌کند. وقتی می‌شنویم «تحصیل رایگان»، ناخودآگاه فکر می‌کنیم همه می‌توانستند درس بخوانند. اما فرض کن بلیت رایگان استخر بدهند، ولی وسط کویر هیچ استخری نباشد. بلیت رایگان، واقعاً به چه درد می‌خورد؟

۶. درست است که شاه با رأی مردم روی کار نیامده. اما من شنیده‌ام که محمدرضا واقعاً وطن‌پرست بود و ایران را دوست داشت؟

یک گلوله این استان مهم را دوستی تقدیم کرد. هویدا نخست‌وزیر شاه گفت: «بحرین دخترمان بود، شوهرش دادیم!» محمدرضا هم گفت: «کار بزرگی انجام دادیم و این منطقه از دنیا را از شر کشمکش‌های پوچ نجات دادیم.» به نظرت این تصمیم بیشتر شبیه دفاع از وطن است یا خلاص شدن از دردسر؟ به‌نظرت کسی که وطنش را دوست دارد، آن را بذل و بخشش می‌کند؟

وطن‌دوستی را نمی‌شود فقط با شعار و احساس سنجید؛ بلکه وطن‌دوستی را باید در تصمیم‌های سخت دید. فرض کن کسی بگوید خانواده‌اش را خیلی دوست دارد، اما وقتی تحت فشار قرار می‌گیرد، یکی از اعضای خانواده را بی‌سر و صدا واگذار می‌کند بد نیست یک داستان تاریخی و واقعی را مرور کنیم. بحرین فقط یک جزیره نبود؛ استان چهاردهم ایران بود، نفت‌خیز و استراتژیک. محمدرضا بدون هیچ جنگی و بدون حتی شلیک

۷. چرا الان مثل دوره شاه با کشورهای غربی روابط خوب نداریم و مدام دنبال دشمنی هستیم؟

این سؤال ریشه‌دار است. چرا؟ همه دوست دارند در کشورشان آرامش و بدون تنش زندگی در جریان باشد و تصور می‌کنند «رابطه خوب» یعنی لبخند دیپلمات‌ها و عکس‌های رسمی؛ اما رابطه، فقط ظاهر نیست، **نسبت قدرت** هم هست. رابطه همیشه یا «برابر» است، یا «بالادست - پایین دست». فرض کن دو نفر با هم دوست‌اند؛ یکی تصمیم می‌گیرد، دیگری فقط اجرا می‌کند. به نظرت این دوستی

است یا اطاعت؟ کنفرانس تهران در دهه ۲۰ شمسی، کاپیتولاسیون اتباع آمریکایی، حضور بدون اجازه سران خارجی... همه نشانه‌های رابطه‌ای بود که در آن، ایران تصمیم‌گیر نبود. حالا اگر امروز بگوییم می‌خواهیم خودمان تصمیم بگیریم، طبیعی نیست که دعوا شروع شود؟ گاهی هزینه استقلال، همان چیزهایی است که اسمش را «تنش» می‌گذارند.

۹. سال‌ها پیش پدربزرگ‌های ما انقلاب کردند. ارتباطش به ما چیست؟ چرا الان رفراوندوم نمی‌گذارند که این حکومت را می‌خواهیم یا نه؟

پرواضح است که هر نسلی دوست دارد خودش تصمیم بگیرد. اما فرض کن هر ۱۰ سال، یک خانواده دوباره رأی بگیرد که آیا این خانواده و خانه را می‌خواهند یا نه؟ اگر نه، به جایش چه؟ به نظرت آن خانواده به ثبات می‌رسد یا مدام در آشوب می‌ماند؟ در گذشته، حکومت موروثی بود و مردم هیچ نقشی نداشتند. امروز رئیس‌جمهور، مجلس و شوراها با رأی مردم

انتخاب می‌شوند. جالب است که حتی همان ابتدای انقلاب هم، اصل نظام به رأی مردم گذاشته شد؛ کاری که خیلی از کشورها هرگز نکردند. آیا کشورهای دیگر، مثلاً آمریکا یا فرانسه هر ۳۰ سال یک‌بار رفراوندوم می‌گذارند که مردمشان این حکومت را می‌خواهند یا نه؟ قطعاً خیر. تا الان که چنین چیزی نبوده.

۱۰. جوان‌های قبل از انقلاب از جوان‌های امروز مؤمن‌تر نبودند؟

گاهی فکر می‌کنیم هرچه گذشته، معنوی‌تر بوده. اما عمق ایمان را با چه می‌سنجیم؟ ظاهر یا انتخاب آگاهانه؟ قبل از انقلاب، نماز جماعت‌ها و جلسات دینی و مناسک دینی کم‌رونق بود. امروز اعتکاف‌های دانشجویی، اربعین، هیئت‌ها و شب‌های قدر را ببین. به نظرت فرق نیست بین

دینداری‌ای که از سر عادت است با دینداری‌ای که وسط هجمه و انتخاب آگاهانه شکل می‌گیرد؟ پژوهش‌ها اثبات کرده‌اند که دین‌داری گسترده‌تر و بیشتر هم شده: جمعی‌تر و عمومی‌تر.

۸. می‌گویند زمان شاه فساد بود؛ اما الان هم هر روز خبر اختلاس می‌آید. چه فرقی دارد؟

وقتی خبر فساد تکرار می‌شود، آدم ناخودآگاه امروز و گذشته را با هم مقایسه می‌کند و این سؤال پیش می‌آید که فرقی با گذشته چیست. بیا با یک مثال شرایط گذشته و امروز را مقایسه کنیم: در یکی، دزد هست ولی صاحب‌خانه دنبالش می‌دود و داد می‌زند. در دیگری، خود صاحب‌خانه دزد است و همه مجبورند ساکت بمانند.

در زمان شاه، فساد تیت‌تر نمی‌شد، نه چون نبود، اتفاقاً بود، فقط در یک فقره‌اش وقتی شاه از ایران رفت، ۳۵ میلیارد دلار ارز و جواهر از کشور خارج کرد، اما خاندان پهلوی یا صدایش را در

نمی‌آورد یا اگر هم کسی می‌فهمید از ترس جانش یک کلمه هم به زبان نمی‌آورد. این درباره سران نظامی و غیرنظامی هم بود.

اما امروز وقتی اختلاسی رخ می‌دهد، دادگاه تشکیل می‌شود و رسانه‌ها درباره‌اش حرف می‌زنند. در بسیاری از موارد خود دولت و قوه قضائیه پرده از یک فساد برمی‌دارد تا با آن برخورد کند.

حالا خودت قضاوت کن که بهتره فساد «پنهان و سیستمی» باشد یا «افشا و قابل پیگیری»؟

۱۱. مگر امام خمینی(ره) نگفتند «نه شرقی، نه غربی»؛ پس چرا الان این‌طور به روسیه و چین وابسته شده‌ایم یا شاید مستعمره؟

نفر معامله می‌کنی؛ از همه خرید و فروش داری، اما زیر بار زور هیچ‌کدام نمی‌روی. در زمان شاه، شاه بدون نظر و اجازه آمریکا نمی‌توانست تصمیم مهمی بگیرد. اما امروز ما با چین و روسیه قرارداد داریم، درحالی‌که آن‌ها نه پایگاه نظامی دارند و نه حق دستور دادن. تعامل یعنی معامله؛ وابستگی یعنی فرمان‌بری.

شرق آن دوره، بلوک شرق به رهبری شوروی بود؛ اما امروز شوروی کجاست؟ درست است که همه کشورهای براساس منافع خودشان رفتار می‌کنند؛ اما حکومت‌ها و منافعشان تغییر می‌کنند. ضمن اینکه «نه شرقی، نه غربی»، به معنای «تعامل نداشتن» نبوده و نیست؛ بلکه به معنای شکل و شیوه تعامل است. فرض کن با چند

۱۲. چرا بعضی در ابتدای انقلاب به سفارت آمریکا تعرض کردند و باعث این همه دشمنی ما و آمریکا شدند؟

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را فراموش نکرده بودند. وقتی دیدند شاه پناه داده شده و نشانه‌های دخالت دوباره هست، واکنش نشان دادند چون براساس تجربه قبلی، بیم این را داشتند که آمریکا دوباره کودتا کند. وقتی بعداً اسناد سفارت منتشر شد و معلوم شد سفارت اتفاقاً محل طراحی کودتا بوده. بنابراین واکنش مردم، طبیعی بود.

قبل از انقلاب در ایران و بعد از آن، به سفارت‌های آمریکا در کشورهای مختلف، حمله شده بود. اما این باعث قطع رابطه آمریکا نشد. یعنی ماجرای ایران صرفاً یک استثنا نبوده. این سؤال مبتنی بر یک پیش‌فرض پنهان است: اینکه دشمنی از سال ۵۸ شروع شد! اما فرض کن قبلاً به خانه‌ات دزد زده باشد، بعد دوباره همان فرد را ببینی که دور خانه می‌چرخد. تماشا می‌کنی یا حساس می‌شوی؟ مردم ایران هنوز

۱۳. وضعیت زنان در دوره پهلوی بهتر نبود؟

خواندن و نوشتن داشتند. اکثر زنان اصلاً به آموزش دسترسی نداشتند. امروز اما بیشتر ورودی‌های دانشگاه‌ها دختران هستند و زنان در پزشکی، مهندسی، مدیریت و ورزش حضور گسترده دارند. حالا این را کنار تجربه امروز خودت بگذار و قضاوت کن.

آزادی و پیشرفت زنان را با ظاهر، پوشش یا چند تصویر خاص قضاوت نمی‌کنند. حالا فرض کن وارد کلاسی شوی که فقط چند نفر اجازه نشستن روی صندلی دارند و بقیه حتی وارد کلاس هم نمی‌شوند. به نظرت آن چند صندلی نشانه عدالت آموزشی است یا استثنا؟ قبل از انقلاب، فقط حدود یک‌سوم زنان سواد

۱۴. اینکه این‌قدر از پیشرفت‌های علمی الان می‌گویند یعنی در زمان شاه، دکتر و مهندس نداشتیم و همه بی‌سواد بودند؟

محروم به درمان تقریباً فاجعه بود. امروز اما ایران صادرکننده خدمات پزشکی است و حتی در شهرهای کوچک عمل‌های پیچیده انجام می‌شود. پس مسئله نبود دکتر و مهندس فردی نیست؛ مسئله این است که آیا کشور توانسته سیستم گسترده و در دسترس بسازد یا نه.

معمولاً فکر می‌کنیم اگر دانشگاه بوده، پس نیروی متخصص هم کافی بوده. اما فرض کن بیمار شوی و دکتری بیاید که حتی زبانت را نمی‌فهمد. به نظرت این یعنی سیستم درمانی قوی است یا فقط ظاهرش درست است؟ در زمان شاه، ایران آن‌قدر کمبود پزشک داشت که از کشورهای دیگر مثل هند و فیلیپین پزشک وارد می‌کرد! دسترسی مناطق

۱۵. واقعاً نظام پادشاهی چه ایرادی داشت که مردم انقلاب کردند؟

اگر مشکل فقط چند شاه بد بود، شاید می‌شد اصلاحش کرد. اما فرض کن مدیر یک مجموعه فقط به خاطر اینکه پسر مدیر قبلی است انتخاب شود، نه به خاطر توانایی‌اش. آیا این سیستم قابل اعتماد است؟ در نظام پادشاهی، قدرت از پدر به پسر می‌رسد. حتی اگر یک شاه خوب باشد، هیچ تضمینی نیست پسرش هم لایق باشد. تاریخ پر از شاهزادگانی است که خون‌خوار،

ظالم یا بی‌کفایت بودند؛ اما چون خون پادشاهی داشتند، بر جان و مال مردم مسلط شدند. به نظرت حکومت باید بر اساس شایستگی و انتخاب باشد یا بر اساس شانس تولد؟ مطمئنم که می‌دونی سیستمی که آینده‌ات را به «شانس تولد» نفر بعد «گره می‌زند، حتی اگر امروز خوب باشد، فردا می‌تواند کابوس شود.

۱۶. چرا در ایران انتخابات آزاد و بدون محدودیت‌هایی مثل تأیید صلاحیت توسط شورای نگهبان برگزار نمی‌شود؟

اسم انتخابات با «آزادی انتخاب» گره خورده و به‌خاطر همین است که وجود شورای نگهبان حس آزادی را از آدم می‌گیرد. اما فرض کن هر کسی بدون هیچ بررسی، خلبان هواپیما شود. آزادی هست، اما امنیت چه می‌شود؟ در همه کشورها برای پست‌های حساس فیلتر وجود دارد؛ فرقی فقط در شکل آن است. حتی یک اداره کوچک هم برای استخدام کارمندانش گزینش

می‌گذارد. چطور یک کشور می‌تواند بدون ارزیابی، تمام امکانات کشور را به دست یک یا چند نفر بسپارد؟ شورای نگهبان وظیفه دارد طبق قانون، صلاحیت اولیه افراد را بررسی کند. وقتی در نهایت چند نامزد با دیدگاه‌های کاملاً متفاوت به رأی مردم گذاشته می‌شوند، به نظرت تصمیم نهایی دست مردم نیست؟

۱۷. چرا جمهوری اسلامی با دنیا سر جنگ دارد؟

وقتی مدام خبر تحریم، فشار و تنش می‌شنویم، ناخودآگاه فکر می‌کنیم شاید ما با «همه دنیا» مشکل داریم. اما «دنیا» دقیقاً یعنی چه کسانی؟ چند کشور خاص یا همه مردم جهان؟ فرض کن در یک جمع بزرگ، فقط چند نفر زور می‌گویند و بقیه کاری با تو ندارند. اگر با همان چند نفر درگیری داشته باشی، به نظرت یعنی با کل جمع دعوا داری؟

امروز ایران با ده‌ها کشور در ارتباط سیاسی و اقتصادی است؛ از آسیا و آفریقا تا آمریکای لاتین. بیش از دو میلیارد نفر از مردم دنیا در کشورهایی زندگی می‌کنند که ما هیچ مشکلی با آن‌ها نداریم. اما بعضی رسانه‌ها طوری القا می‌کنند که انگار جامعه جهانی یعنی فقط آمریکا و سه کشور اروپایی! زورگویان جهان! به نظرت دعوا با «زورگوها» همان دعوا با «دنیا» است؟

۱۸. چرا جمهوری اسلامی پول مردم را در سوریه و عراق خرج می‌کند؟

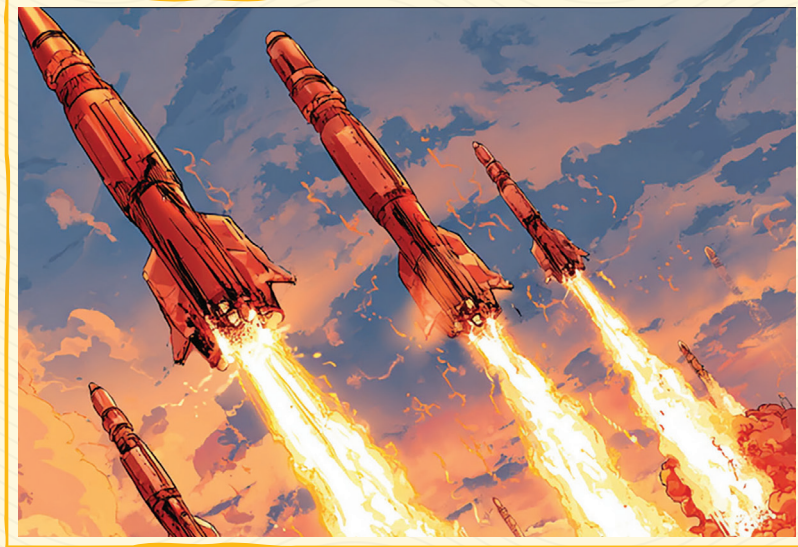
قابل درک هست که برای معیشت نگرانی، خصوصاً وقتی هر روز باهاش درگیر هستی؛ اما فرض کن خانه‌ات آتش گرفته، آیا صبر می‌کنی تا آتش به اتاق خوابت برسد یا سعی می‌کنی همان اول، در حیاط خاموشش کنی؟ داعش و گروه‌های تروریستی برای منطقه ساخته شدند؛ و هدف نهایی‌شان فقط سوریه یا عراق نبود. اگر جلوی آن‌ها آن‌جا گرفته نمی‌شد، به نظرت جنگ

نزدیک‌تر می‌شد یا دورتر؟ هزینه‌ای که بیرون از مرزها صرف شد، در مقایسه با جنگ داخل کشور چقدر متفاوت بود؟

جنگ دوازده روزه نیز نشان داد تا زمانی که متحدان ایران در غرب آسیا قوی باشند، اسرائیل نمی‌تواند به خود ایران حمله کند.

نکات مهم

۱۹. پیشرفت‌های جمهوری اسلامی طبیعی است؛ اگر حکومت پهلوی هم بود همین پیشرفت‌ها را داشتیم یا شاید بیشتر؟

امروز بر پایه دانش بومی شکل گرفته. به نظرت فرق نیست بین «داشتن کالا» و «داشتن توان ساخت»؟ ضمن اینکه آنچه در بسیاری از حوزه‌ها رخ داد را باید با شاخص سرعت رشد مقایسه کنیم. یعنی سرعت رشد ایران در حوزه‌های مختلف، بیشتر از میانگین جهانی بوده؛ یعنی ایران رشد بیشتر و بهتری را به نسبت وضعیت عادی اکثر کشورها تجربه کرده.

بالاخره زمان می‌گذرد و دنیا جلو می‌رود. با این حساب یعنی گذشت زمان برای پیشرفت، کافی است! اگر این درست باشد، پس باید کشورهایی که انقلاب نکردند و هم‌پیمان آمریکا هم بودند، مثل اردن و مصر و پاکستان، امروز جلوتر از ما باشند. فرض کن دو نفر پول دارند؛ یکی هر روز ماهی می‌خرد، دیگری ماهی‌گیری یاد می‌گیرد. بعد از مدتی، کدام مستقل‌تر است؟ پیشرفت زمان شاه بیشتر مونتازی بود؛ اما پیشرفت

۲۰. بعد از انقلاب بهتر نبود به جای این همه بودجه نظامی به معیشت مردم رسیدگی می‌شد؟

کرده، بسیار بالاتر بوده. درواقع، تو امنیت را بدیهی فرض کرده‌ای چون همیشه در امنیت زندگی کرده‌ای. از قضا بدون امنیت، معمولاً اولین چیزی که فرو می‌ریزد، اقتصاد است.

هیچ‌کس که از گرانی و فشار اقتصادی خشنود نیست. اما فرض کن برای خانه‌ات قفل و دزدگیر نخری. در کوتاه‌مدت پولت حفظ می‌شود، اما اگر دزد بیاید، همه چیز را می‌برد. بودجه نظامی ایران نسبت به بسیاری از کشورهای منطقه کمتر است؛ خیلی هم کمتر است. اما امنیتی که ایجاد

۲۱. در دوره جمهوری اسلامی در مقایسه با گذشته واقعاً آزادی بیان وجود دارد؟

بود که حتی نوشتن یک بیت شعر می‌توانست زندان داشته باشد. امروز اما نقد مسئولان در دانشگاه، بازار و فضای مجازی امری عادی است. البته هیچ کشوری اجازه نمی‌دهد شایعه و ناامنی گسترش پیدا کند. از نظر تو «حفظ امنیت جامعه» و «خفه کردن صداها برای حفظ امنیت سلطنت» یکی است؟

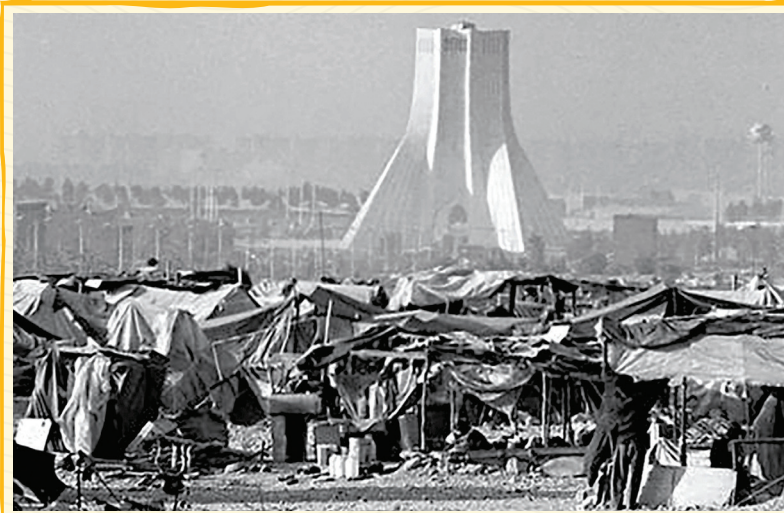
آزادی بیان را نمی‌شود فقط با «نبودن محدودیت» سنجید؛ باید دید چه چیزی و برای چه چیزی محدود می‌شود. بیا از یک تصویر ساده شروع کنیم: تصور کن در موقعیتی هستی که در مدرسه جرئت نداشته باشی درباره مدیر مدرسه حرف بزنی. آیا بیرون رفتن و حرف زدن، نشانه آزادی است؟ در زمان شاه، ساواک چنان فضایی ساخته

۲۲. وضعیت معیشتی مردم بعد از انقلاب بدتر از زمان پهلوی نیست؟

در سراسر کشور پخش شده‌اند. به نظرت مقایسه «سختی‌های امروز» با «نادیده گرفتن محرومیت‌های گسترده گذشته» منصفانه است؟ و بعد فکر کن، ما به عنوان اعضای یک کشور، که نقشیان در پیشرفت آن جدی است، برای همین مورد، یعنی وضع معیشت مردم، چه کار می‌توانیم بکنیم که هم روستاها آباد بمانند و هم، سختی‌های اقتصادی کمتر شود؟

با اینکه می‌فهمم سؤال برآمده از تجربه روزمره‌ست اما بیا قبل از پاسخ، دو جامعه را مقایسه کنیم: جمعیت بیش از دو برابری که وابستگی بسیار کمتری هم به درآمدهای نفتی دارد و در یکی که فقط بخش‌هایی از شهرهای بزرگش امکانات دارند و دیگری که امکاناتش تا روستاها هم رفته. در زمان شاه، درصد زیادی از مردم زیر خط فقر بودند و بسیاری از روستاها برق و آب سالم نداشتند. امروز زیرساخت‌ها

۲۳. چرا جمهوری اسلامی می‌خواهد مردم را به زور به بهشت ببرد؟

اما تصور کن جاده‌ای پر از پیچ تند و دره است؛ تابلو ندارد، گاردریل ندارد و هرکس هرطور خواست رانندگی می‌کند. حالا اگر کسی گاردریل بگذارد و تابلو نصب کند، آیا آزادی راننده را گرفته یا جان‌ش را جدی گرفته؟ در همه دنیا، حکومت‌ها برای سلامت جامعه قانون می‌گذارند؛ از کمربند ایمنی تا مبارزه با مواد مخدر. به نظرت فرق نیست بین «هدایت برای جلوگیری از سقوط» و «وادار

کردن به انتخاب شخصی»؟ مثلاً اگر جلوی مواد مخدر توسط حکومت گرفته شود، خواهیم گفت که چرا می‌خواهند به زور مردم را سالم نگه دارند؟ همانطور که کسی به زور به جهنم نمی‌رود، به بهشت هم نمی‌رود؛ آنچه مهم است، مراقبت از سلامت جامعه است.

۲۵. بهتر نیست دین از سیاست جدا باشد و حکومت را به اهلش بسپاریم؟

سیاست فقط «مدیریت قدرت» نیست، بلکه «مدیریت زندگی مردم» هم هست. حالا یک سؤال ساده: اگر سیاست از اخلاق جدا شود، چه چیزی جلوی دروغ، جنگ و استعمار را می‌گیرد؟ تجربه قرن بیستم را ببین؛ بمب اتم، جنگ‌های جهانی، استعمار ملت‌ها... همه با سیاست بی‌اخلاق اتفاق افتاد. حالا وقتی گفته می‌شود «کار را باید به اهلش سپرد»، این اهلش کیست؟ اهلش فقط متخصص است یا کسی که هم تخصص دارد و هم تعهد؟ اگر سیاست از دین جدا شود، چه چیزی جلوی دروغ، جنگ و استعمار را می‌گیرد؟ دین یک عامل بازدارنده مهم و موثر است.

۲۶. چرا ما مثل عربستان و امارات پیشرفت نکرده‌ایم؟

چنین مقایسه‌ای وقتی درست و منصفانه است که شرایط پایه‌ای دو طرف شبیه هم باشد؛ و این جا، شباهت خیلی کم است. بیا عددها را کمی واقعی‌تر ببینیم. دو کشور را تصور کن: یکی با جمعیت کم و نفت زیاد، یکی با جمعیت بسیار زیاد و منابع محدودتر. اولی می‌تواند نفت بفروشد و کالا وارد کند؛ دومی اگر فقط وارد کند، آینده‌ای ندارد. از آن طرف، بعضی کشورها امنیتشان را «می‌خرند»؛ میلیاردها دلار می‌دهند تا کشور دیگری از آن‌ها محافظت کند. به نظرت پیشرفت واقعی در واردات لوکس است یا در توان ایستادن روی پای خود؟ با اینکه در ظاهر، پیشرفت با «واردات لوکس» دیده می‌شود؛ اما با «توان ایستادن روی پای خود» سنجیده می‌شود.

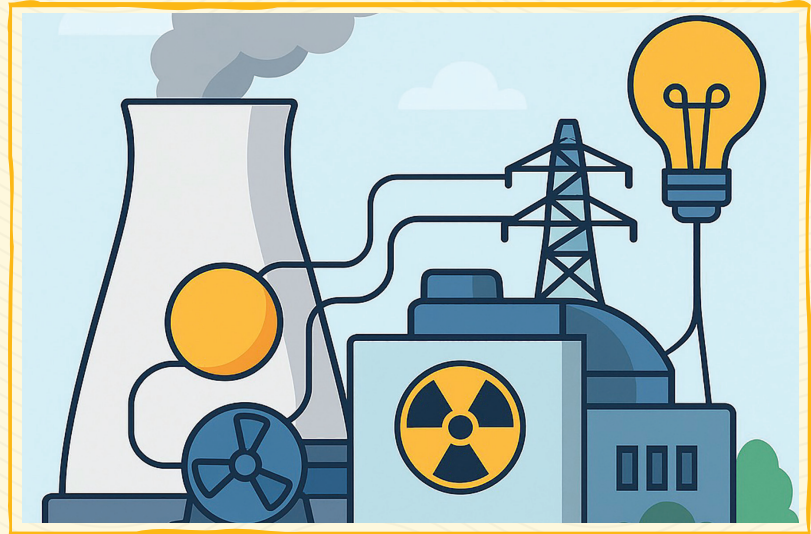
۲۴. در انتخابات‌ها واقعاً آن کسی که مردم انتخاب می‌کنند رأی می‌آورد یا اینکه از قبل تعیین شده است؟

اگر انتخابات نمایشی بود، باید همیشه یک تیپ آدم، با یک نگاه ثابت، از صندوق بیرون می‌آمد. اما کافی است نتایج انتخابات‌های مختلف را کنار هم بگذاری؛ آدم‌هایی با دیدگاه‌هایی کاملاً متفاوت رأی آورده‌اند. حالا یک نکته جالب: اگر حکومت می‌خواست فقط «نمایش مشارکت» بدهد، چرا درصد مشارکت پایین بعضی انتخابات را دقیق اعلام کرد؟ حکومتی که درصد مشارکت پایین را هم اعلام می‌کند، دنبال آمارسازی نمایشی نیست.

نکات مهم

۲۷. چرا با تأکید روی مسئله هسته‌ای، این قدر هزینه برای کشور درست می‌کنیم؟ ارزشش را دارد؟

از ایرانی‌ها در حال استفاده از منافع این صنعت‌اند. اگر امروز به این دانش نرسیم، فردا باید برای نیازهای حیاتی دستانمان را جلوی همان کشورهایی دراز کنیم که امروز فشار می‌آورند. پس سؤال آخر و مهم این نیست «چقدر هزینه دارد؟»؛ سؤال آخر و مهم این است: اگر نداشته باشیم، چه چیزهایی را از دست می‌دهیم؟

در گذشته به جای هسته‌ای، صنعت فولاد و ذوب‌آهن بود؛ قبل‌تر هم صنعت نفت. در هر دوره، یک صنعت مهمی برای فشار بر ایران، بهانه شده است. امروز هم «هسته‌ای» فقط برق و نیروگاه نیست. ماجرایی بزرگ‌تر از این‌هاست. رادیودارو برای بیماران سرطانی، کشاورزی پیشرفته، شیرین‌سازی آب و ده‌ها فناوری مادر دیگر به همین دانش وصل‌اند که همین امروز بسیاری

۲۸. چرا با آمریکا مذاکره نمی‌کنیم تا مشکلات یک‌بار برای همیشه حل شود؟

مقابل وسط راه زد زیر میز. حتی در تجربه‌های جدیدتر، وسط مذاکره در سال ۱۴۰۴ حمله نظامی اتفاق افتاد. حالا یک سؤال ساده‌تر: اگر طرفی سابقه زیر پا گذاشتن قول دارد، عاقلانه است همه امید را به امضای او گره بزنیم؟ به نظرت راه ایستادن تکیه به زانوی خود است یا اعتماد به کسی که بارها خلف وعده کرده؟

ایران هیچ‌وقت به مذاکره نه نگفته است و همواره مذاکره کرده است. اما چه زمانی؟ و چطور؟ ما ایرانی‌ها یک ضرب‌المثل قدیمی داریم که می‌گوید: «آدم عاقل از یک سوراخ دوبار گزیده نمی‌شود». تو به عنوان یک نوجوان خوب می‌فهمی که «اعتماد» یعنی چی: اعتماد با حرف ساخته نمی‌شود، با سابقه ساخته می‌شود. برجام بزرگ‌ترین تجربه مذاکره بود. ایران به تعهداتش عمل کرد؛ اما طرف

۲۹. چرا بعضی می‌گویند اگر ایران تجزیه شود ضعیف می‌شود؟

این یک طرف ماجراست. فکر کن دزد بخواهد به یک خانه بزند. یک کلبه که هیچ در و پیکری ندارد برایش راحت‌تر است یا مجموعه‌ای از خانه‌ها که دورشان حصار کشیده شده و چند نگهبان دارد؟ هر چه ایران کوچک‌تر باشد، دست‌درازی به آن هم راحت‌تر می‌شود و طمع دزدها بیشتر. بماند که در دنیا هم برای یک کشور ۸۰ میلیونی چه جایگاهی قایلند و برای ده کشور چند میلیونی تره هم خرد نمی‌کنند.

بهتر نیست بعضی استان‌ها برای خودشان مستقل شوند و مردمش در رفاه باشند؟ پاسخ: هر گوشه از ایران، ویژگی‌ها و امکاناتی دارد که نفعش به همه‌ی ایران می‌رسد. یک‌جا زمین حاصلخیز دارد، یک‌جا معادن طبیعی و قیمتی، یک‌جا نفت و یک‌جا آب هرکدام از مناطق ایران جدا شود، امکانات شهم از ایران جدا می‌شود. بعد برابر تأمین هرکدامش باید دستان را به سمت این و آن دراز کنیم. بی‌دلیل نیست که در تاریخ هم استان‌های مهمی را از ایران جدا کردند. آخرینش بحرین، که محمدرضا پهلوی آن را با تمام منابع نفتی‌اش داد و رفت.

۳۰. چرا اصرار داریم مقابل کدخدای جهان بایستیم؟

خانه پرتش می‌کند بیرون. همان قدر که از ذلت پدر همسایه پائینی دارد سرت شاخ درمی‌آورد، با تمام وجود به پدرت افتخار می‌کند. داستان دنیای امروز هم عیناً همین است. کشوری که می‌خواهد کدخدای جهان باشد می‌گوید: «هیچ‌کس حق ندارد روی حرفم حرف بزند و گرنه سر و کارش با تحریم است یا آشوب خیابانی و یا حمله نظامی». حالا تو این دنیا دوست داری در برابر کدخدا مثل پدر همسایه پائینی باشی یا مثل پدر خودت؟

با خانواده‌ات سر سفره شام، نشسته‌ای که ناگهان صدای شکستن شیشه می‌آید. از پنجره که نگاه می‌کنی می‌بینی لات محل با لگد در حیاط را باز کرده و قمه به دست، با عریده به پدر خانواده‌ی همسایه می‌گوید: «هرچی پول داری بردار بیار! پسرت هم باید با ما بیاد و هرکار بهش می‌گیم انجام بده». پدر همسایه سریع می‌گوید: «چشم! هرچی شما بگویید. بچه بدو برو و هرچی گفتن گوش کن». همین‌طور که محو تماشای این صحنه شدی، ناگهان می‌بینی که پدرت با یک چوب به سراغ لات محل می‌رود و از

نکات مهم

بخش سوم

سودافزار

نیادینه‌سازی مفاهیم تربیتی در عرصهٔ تجربهٔ عملی

مقدمه

تربیت زمانی ماندگار می‌شود که زیسته شود. سودافزار میدان تجربه و کنش است؛ جایی که فهم ساخته‌شده و تشخیص انجام‌شده، به موقعیت‌های واقعی، نقش آفرینی و یادگیری عمیق تبدیل می‌شود. در این بخش، فعالیت‌ها طراحی می‌شوند تا دانش آموز از تماشاگر، به کنشگر مسئول بدل گردد. سودافزار، تربیت را از گفتن به زیستن می‌رساند و معنا را در حافظه و رفتار تثبیت می‌کند.

بستر روایی پلتفرم ایرانمون در آینده‌ای نزدیک (سال ۱۴۲۰ هجری شمسی) شکل می‌گیرد. در این جهان، سامانه‌ای تحلیلی با نام «نوروسیا» مأمور بررسی علل ماندگاری تمدن‌هاست. در این میان، ایران به‌عنوان نمونه‌ای ویژه شناسایی می‌شود: تمدنی که بارها با تهدید، فشار و گسست مواجه شده، اما همچنان استمرار یافته است.

در این چارچوب، کاراکتری تحلیلی به نام «فراز» به‌عنوان واحد تحلیل وارد مأموریت‌هایی می‌شود که برگرفته از موقعیت‌های تاریخی و معاصر ایران هستند. مأموریت او استخراج الگوهای رفتاری است که به تداوم، پایداری و بازایی معنا در لحظات بحرانی انجامیده‌اند.

ساختار کلان مأموریت‌ها

جهان داستان وارثا شامل دوازده مأموریت مستقل اما به‌هم‌پیوسته است. هر مأموریت به‌مثابه یک واحد کامل تربیتی طراحی شده و به‌طور میانگین شامل:

● دو تا چهار مرحله روایی

● چهار تا ده بازی تعاملی هدفمند

در هر مأموریت، یک ماناگد مرکزی تعریف می‌شود که در پایان، از طریق تجربه و تحلیل مخاطب، فعال می‌گردد.

مأموریت؛ واحد پایه‌ی تربیت

در ایرانمون، واحد اصلی محتوا «مأموریت» است، نه درس یا مرحله‌ی منفصل. هر مأموریت یک واحد کامل تربیتی است که شامل:

● ورود روایی به موقعیت

● مواجهه با تنش و مسئله

● بازی‌های تحلیلی و شناختی

● و در نهایت، کشف یک ماناگد

بازی‌ها در این پلتفرم وقفه‌ی روایت نیستند؛ بلکه ابزار پیشبرد روایت و تعمیق فهم موقعیت‌اند.

وقتی روایت، بازی و تحلیل یکی می‌شوند

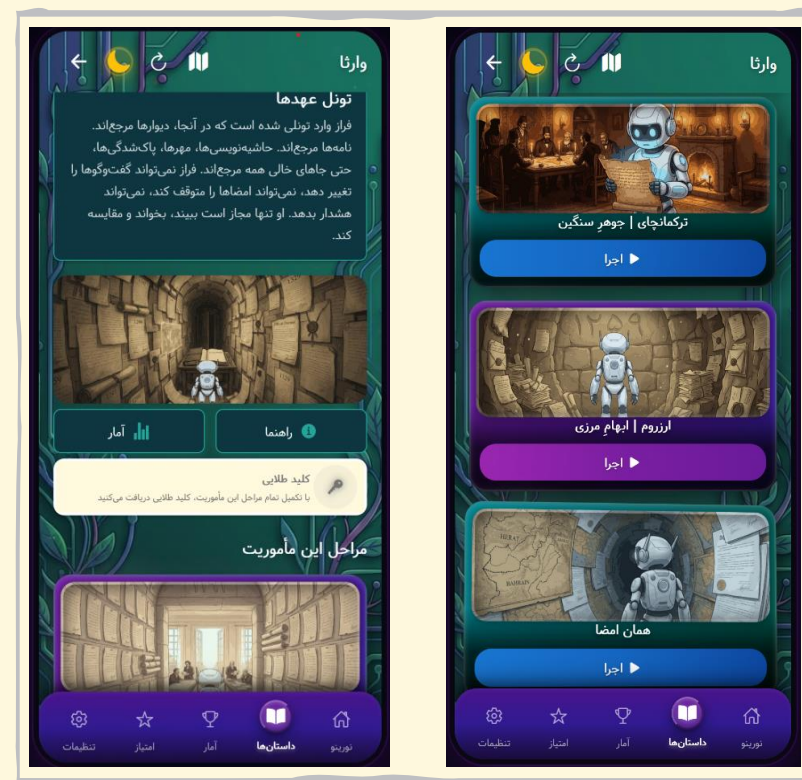
● ماناگدها؛ الگوهای رفتاری ماندگار

نوآوری محوری این پلتفرم، جایگزینی مفهوم «ماناگد» به‌جای پیام‌ها یا ارزش‌های انتزاعی است. در پلتفرم ایرانمون، به‌جای انتقال مستقیم پیام‌ها یا ارزش‌های انتزاعی، تمرکز بر کشف «ماناگدها» است؛ ماناگدها الگوهای رفتاری قابل مشاهده هستند که در دل موقعیت‌ها و تصمیم‌ها شکل گرفته‌اند و از طریق تحلیل روایت استخراج می‌شوند.

ماناگد؛ معنا به‌جای پیام

ماناگد در پایان مأموریت «اعلام» نمی‌شود؛ بلکه فعال می‌گردد، زمانی که مخاطب خودش به آن رسیده باشد.

ماناگدها نه شعارند و نه نتیجه‌گیری خطابی، بلکه حاصل تحلیل روایت و کنش انسانی در لحظات حساس تاریخ‌اند. برای مثال، مفهومی مانند «جوانمردی» نه به‌صورت یک ارزش کلی، بلکه در قالب رفتاری عینی مانند «مهار خشونت پس از پیروزی» بازنمایی می‌شود.

بازگشایی و اصالت‌سنجی ماناگدها

پس از اتمام مأموریت‌های اصلی، پروژه وارد مرحله‌ای تکمیلی می‌شود که به «بازگشایی ماناگدها» اختصاص دارد. در این مرحله، ماناگدهای استخراج‌شده در کنار عبارات متناظر با آنها قرار می‌گیرند و به‌صورت یک منظومه‌ معنادار بازخوانی می‌شوند.

در گام بعد، فرآیند «اصالت‌سنجی» اجرا می‌شود؛ بدین معنا که نوجوان موظف است مصادیق این الگوهای رفتاری را در دنیای واقعی یا موقعیت‌های معاصر شناسایی، مقایسه یا تجربه کند. این مرحله، پیوند نهایی میان تجربه‌ی روایت‌محور پلتفرم و زیست واقعی نوجوان را برقرار می‌سازد.

طراحی بازی‌ها و تعامل

بازی‌های پلتفرم ایرانمون ماهیتی مازولار و قابل توسعه دارند و شامل گونه‌هایی مانند:

- پرسش‌های چندگزینه‌ای سناریومحور
- بازی‌های وصل کردنی
- جورچین‌های تصویری و روایی
- تحلیل تصویر
- کنش‌های میدانی هدایت‌شده

در این طراحی، هیچ بازی‌ای صرفاً نقش سرگرمی ندارد؛ هر بازی بخشی از روایت را پیش می‌برد و سهم مشخصی در کشف مانا کُد ایفا می‌کند.

مانا کدها/باورهای آتشنین/پیوند ملت/مرام جوانمردی/مشعل‌داران/افسانه‌های زنده/ جرقه‌های نبوغ/مشت‌های آهنین/جاده‌های حکمت/قلمرو/نغمه‌ها و نقش‌ها/سنگ‌ها و گنج‌ها/شمشیرهای کلام

منطق تربیتی طراحی

- روش طراحی مأموریت‌ها مبتنی بر یادگیری اکتشافی و روایت‌محور است. در این جهان داستان:
- نتیجه‌گیری اخلاقی فوری ارائه نمی‌شود
- پیام‌ها به صورت مستقیم القا نمی‌گردند
- معنا از دل مشاهده، تحلیل و مقایسه کشف می‌شود

بر «لحظه‌ی تصمیم» است؛ لحظه‌ای که انسان در شرایط قدرت، ترس، شکست یا پیروزی، امکان انتخاب‌های متفاوت دارد.

تمایز رویکرد ایرانمون

پلتفرم ایرانمون:

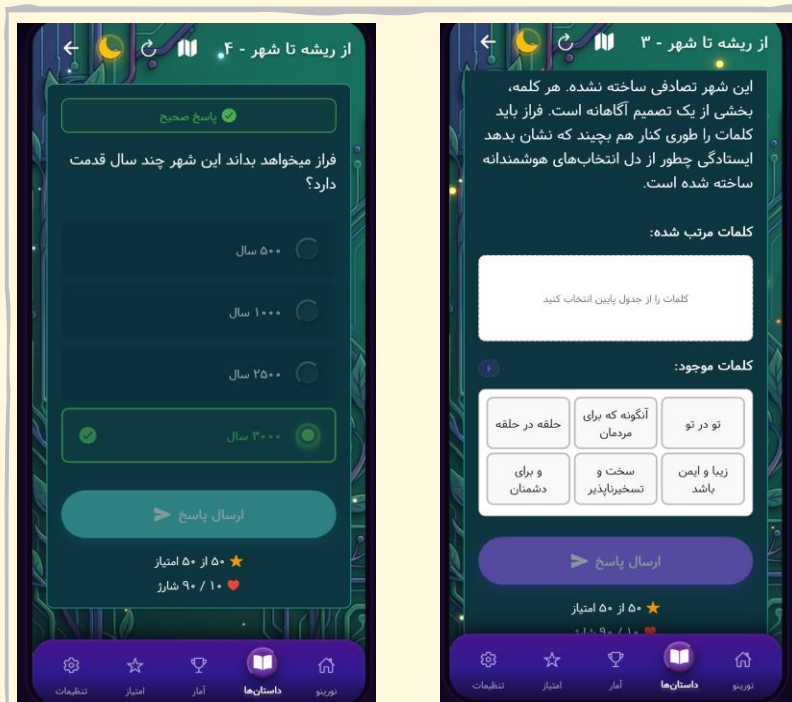
- تاریخ را نه به عنوان مجموعه‌ای از وقایع، بلکه به عنوان بستری برای فهم رفتار بررسی می‌کند؛
- سرگرمی را وسیله‌ی درگیرسازی می‌داند، نه هدف نهایی؛
- ارزش‌ها را در قالب الگوهای رفتاری قابل مشاهده بازنمایی می‌کند.
- بدین ترتیب، ایرانمون به جای تولید محتوای پراکنده، یک «نظام معنا» ایجاد می‌کند که تجربه دیجیتال

را به فهم و کنش واقعی پیوند می‌زند.

ایرانمون چگونه تربیت می‌کند؟

- نه با انباشت اطلاعات
- نه با هیجان زودگذر
- بلکه با قرار دادن نوجوان در موقعیت تحلیل روایت و تصمیم انسانی

پلتفرم «ایرانمون» و جهان داستانی «وارثا» تلاشی است برای گسترش افق‌های تربیتی در مواجهه با نوجوان امروز؛ تلاشی که با تکیه بر روایت، تصمیم و کنش، امکان فهم عمیق‌تر رفتارهای ماندگار را فراهم می‌سازد و آموزش را از سطح انتقال اطلاعات به سطح تجربه‌ی معنادار ارتقا می‌دهد.

نکات مهم

ماهیت سودافزار

سودافزار میدان کنش و تجربه در دستنامۀ فانوس است؛ جایی که فهم تولیدشده در نوپرداز و تشخیص انجام‌شده در فازمتر، به زیست تربیتی قابل لمس تبدیل می‌شود.. اگر در جلد اول، سودافزار عمدتاً به‌عنوان مجموعه ابزار و فعالیت معرفی می‌شد، در جلد دوم، سودافزار به‌مثابه طراحی آگاهانه تجربه تربیتی بازتعریف می‌شود.

سودافزار معماری موقعیت‌هایی است که امکان درگیری ذهن، عاطفه و رفتار دانش‌آموز را فراهم می‌کند.

در این نگاه:

- ➔ ابزار، ارزش ذاتی ندارد؛
- ➔ و اجرا، هدف نهایی محسوب نمی‌شود؛
- ➔ فعالیت، یک رویداد مستقل نیست؛

آنچه اهمیت دارد، تجربه‌ای است که در ذهن و زیست دانش‌آموز باقی می‌ماند.

سودافزار چه مسئله‌ای را حل می‌کند؟

بخش قابل توجهی از ناکارآمدی فعالیت‌های پرورشی از این‌جا ناشی می‌شود که

- ➔ فعالیت انجام می‌شود،
- ➔ مشارکت ظاهری شکل می‌گیرد،
- ➔ اما تغییری در فهم یا رفتار رخ نمی‌دهد.

سودافزار برای حل این مسئله طراحی شده است؛ با تبدیل فعالیت از اجرا برای انجام وظیفه به کنش معنادار با پیامد تربیتی.

لایه‌های سودافزار در جلد دوم

در فانوس دهه فجر، سودافزار از چند لایه مکمل تشکیل می‌شود:

۱. لایه موقعیت

- ➔ طراحی صحنه، فضا و نسبت نقش‌ها
- ➔ تعیین این‌که دانش‌آموز در چه جایگاهی می‌ایستد (تماشاگر، کنشگر، تصمیم‌گیر)

۲. لایه کنش

- ➔ بازی، گفت‌وگو، روایت، تولید، انتخاب و مسئولیت

- ➔ کنش‌هایی که دانش‌آموز را از مصرف‌کننده به فاعل تبدیل می‌کند

۳. لایه معنا

- ➔ پیوند هر کنش با پیام کلیدی
- ➔ جلوگیری از گسست میان تجربه و فهم

۴. لایه بازاندیشی

- ➔ مکث، گفت‌وگوی پس از فعالیت، و جمع‌بندی
- ➔ کمک به نشستن معنا و تبدیل تجربه به یادگیری.

نسبت سودافزار با فازمتر

سودافزار مستقیماً از فازمتر تغذیه می‌شود.

- ➔ فازمتر می‌گوید کجا انتقال پیام ناقص مانده؛
- ➔ سودافزار مداخله‌ای متناسب با همان نقص طراحی می‌کند.

به این ترتیب، فعالیت‌ها نسخه واحد و ازپیش تعیین‌شده ندارند؛ بلکه بسته به وضعیت واقعی مدرسه و دانش‌آموز، تنظیم می‌شوند.

نسبت سودافزار با نوپرداز

نوپرداز، منطق و چرایی کنش را فراهم می‌کند؛ سودافزار، آن منطق را در میدان عمل می‌آزماید. بدون نوپرداز؛ فعالیت‌ها جذاب‌اند اما سطحی.

با نوپرداز؛

- ➔ هر ابزار حامل معناست،
 - ➔ هر بازی، حامل پیام،
 - ➔ و هر تجربه، حامل جهت.
- در نهایت، هدف سودافزار، پر کردن زمان یا افزایش هیجان نیست؛ هدف آن، ساختن خاطره تربیتی ماندگار است.

خاطره‌ای که:

- ➔ در آن دانش‌آموز نقشی فعال دارد،
 - ➔ معنا را تجربه می‌کند نه فقط می‌شنود،
 - ➔ و بخشی از زیست روزمره‌اش تغییر می‌یابد.
- در این معنا، سودافزار حلقه‌ای است که تربیت را از گفتن به زیستن می‌رساند.

درفانوس،

- ➔ فازمتر تشخیص می‌دهد،
- ➔ نوپرداز فهم می‌سازد،
- ➔ سودافزار زیست می‌آفریند.

و این سه، با هم، فانوس را از یک بسته آموزشی به یک نظام زنده تربیتی تبدیل می‌کنند.

فعالیت ۱: آینده‌سازان

موقعیت اجرا	کلاس
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در ابتدایی ساده‌تر اجرا می‌شود و تأکید بر کار گروهی است، نه تحلیل درست چالش‌ها.
اهداف تربیتی	دانش‌آموز تجربه کند که با پشتکار، خلاقیت و مهارت‌آموزی می‌تواند بر پیشرفت کشور اثر بگذارد و نقش مهمی دارد.
ارتباط با موضوع روز	دانش‌آموز به قدرت تحلیل و شناخت مسائل کشور و نقش خود در آینده کشور دست یابد.
پیامی که منتقل می‌شود	با پشتکار در تحصیل، خلاقیت در کار و تقویت مهارت‌ها، سهم خود را در پیشرفت کشور ایفا کند. کلان‌روایت: نظام جمهوری اسلامی با وجود برخی کاستی‌ها، کارآمد و نقدپذیر است. کلان‌روایت: ایران دست برتر را در آینده خواهد داشت.
مدت زمان اجرا	۶۰ دقیقه
امکانات و ابزار موردنیاز	کاغذ، ماژیک، کارت‌های چالش، خودکار
رشد مهارتی	آموختن کارگروهی و تحلیل
خلاصه فعالیت	شهری خیالی در ایران، دچار مشکلاتی شده است. شورای شهر تصمیم گرفته گروه‌هایی از نوجوانان خلاق را دعوت کند تا برای حل چالش‌ها، راه حل طراحی کنند.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	ندارد

فانوس

➔ نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

شرح فعالیت:

در شهر «توانا شهر»، اعضای شورای شهر در نشست اخیر خود، مسائل و مشکلات شهر را بررسی کرده‌اند. آن‌ها اهم مشکلات شهر را یافته‌اند که عبارت است از:

- آلودگی شهر
- مهارت کافی نداشتن نیروی کار. راه حل: یادگیری مهارت‌های شغلی آینده
- فرار مغزها
- وابسته‌بودن به تکنولوژی غرب. راه حل: بومی کردن فناوری‌ها

شورای شهر گروهی از دانش‌آموزان خلاق را دعوت می‌کند تا با ارائه راهکار، آن‌ها را در برنامه‌ریزی و اداره شهر یاری رسانند.

روند فعالیت:

۱. معرفی بازی

مربی بیان می‌کند که شورای شهر توانا شهر، شما را برای حل مشکلات شهر دعوت کرده است تا با خلاقیت، تلاش و مهارت خود، مشکلی مهم را حل کنید و سهمی در پیشرفت کشور داشته باشید.

نقش	وظایف
محقق	جمع‌آوری اطلاعات نوشتن داده‌ها کمک به تحلیل چالش
طراح خلاق	ایده‌پردازی انتخاب بهترین ایده طراحی اولیه مدل
مهندس یا سازنده	ساخت مدل یا ماکت تبدیل ایده به چیزی قابل لمس
سخنگو	ارائه نهایی مدیریت پاسخ به سؤال‌ها
برنامه‌ریز عملیاتی	زمان‌بندی مشخص کردن مراحل اجرا
ارزش‌بان (هویت و اخلاق)	مراقبت از احترام، همکاری و ارزش‌های ملی بررسی اینکه راه حل با هویت ایرانی سازگار باشد

۲. تشکیل گروه‌ها

با توجه به تعداد دانش‌آموزان، گروه‌های ۴ تا ۶ نفره تشکیل می‌شود.

۳. توزیع نقش‌ها

در هر گروه، این نقش‌ها توزیع می‌شود:

۱. محقق؛ ۲. طراح خلاق؛ ۳. مهندس یا سازنده؛ ۴. سخنگو؛ ۵. برنامه‌ریز؛ ۶. ارزش‌بان.

۴. توزیع کارت‌های چالش

مربی به هر گروه یک کارت چالش می‌دهد تا گروه مشکل شهر را متوجه شود. محقق چالش را برای اعضا می‌خواند.

۵. طوفان فکری

هر گروه مشکل را از زوایای مختلف بررسی می‌کند و هر راه حلی که به نظرشان می‌رسد، یادداشت می‌کنند. در این مرحله هیچ ایده‌ای حذف نمی‌شود؛ بلکه با بارش ذهنی، همه ایده‌ها دریافت می‌شود. محقق و طراح، ایده‌ها را یادداشت می‌کند.

۶. بررسی ایده‌ها

اکنون برنامه‌ریز گروه وارد عمل می‌شود و هر ایده را بر اساس ملاک‌های زیر، با سایر اعضا بررسی می‌کنند تا به بهترین ایده برسند:

کارت‌های چالش و هدف از آن‌ها

چالش	تقویت اقتصاد محلی	تصحیح الگوی مصرف برق	آلودگی هوا	امنیت محله	پیام‌رسان داخلی	زباله	معماری هویت دار	گردشگری
هدف	حمایت از تولید ملی	کاهش ۲۰ درصدی مصرف برق	رسیدن به روزهای بیشتری از هوای پاک	کاهش ۳۰ درصدی خلاف‌هایی نظیر دزدی از منازل و سرقت از خودروها	یافتن یک پیام‌رسان بومی تا به تکنولوژی خارجی وابسته نباشیم	تقویت روحیه مشارکت اجتماعی و مهارت‌های حل مسئله	درک ارزش‌های معماری ایرانی و استفاده از آن در طرح‌های آینده	تقویت هویت ایرانی و احساس مسئولیت در برابر طبیعت
انتظار	طراحی یک نقشه عملیاتی کوچک	طراحی وسیله‌ای برای خانوارها جهت کاهش مصرف برق	ایجاد طرح‌هایی برای افزایش دسترسی به حمل‌ونقل عمومی و تشویق مردم به استفاده از خودروهای اشتراکی	نگهبان داوطلب، چراغ اضطراری، سامانه پیامکی گزارش	طراحی یک پیام‌رسان داخلی با درک نیازهای کاربران و توجه به فرهنگ ایرانی	ارائه طرحی واقعی و کم‌هزینه برای کاهش زباله، بازیافت از مبدأ، آموزش‌دادن به مردم محله درباره لزوم بازیافت از مبدأ	ساخت ماکت خانه‌ای ایرانی و مدرن	ارائه طرح حفاظت از مکان‌های گردشگری

۱. اجرایی‌بودن؛ ۲. داشتن خلاقیت؛ ۳. کمک به پیشرفت شهر؛ ۴. امکان ساخت مدلی ساده.

۷. ساخت نمونه ساده

اگر نمونه عملیاتی داشت، طراح و مهندس گروه، ایده نهایی را با کمک چسب و قیچی می‌سازند تا به ماکتی کوچک برسند.

۸. ارائه به کلاس

سخنگوی گروه با کمک برنامه‌ریز گروه، متنی با محتوای زیر، برای ارائه در کلاس آماده می‌کند: مشکل چیست؟ راه حل ما چیست؟ چطور این راه حل به پیشرفت شهر کمک می‌کند؟ ارزش‌بان هم گزارش نهایی را با فرهنگ و هویت شهر تطبیق می‌دهد که در تضاد با آن‌ها نباشد. در نهایت، گزارش در کلاس ارائه می‌شود.

۹. ارزیابی و جمع‌بندی

مربی و سایر گروه‌ها پس از شنیدن هر چالش و راه حل‌های پیشنهادی، پرسش‌های خود را از پیشنهاددهندگان آن مدل پیرسند و پیشنهاد

نهایی را ارزیابی کنند.

مربی پس از ارائه هرکدام از گروه‌ها، این نکات را بررسی می‌کند:

- چه گروهی پشتکار بیشتری نشان داد؟
- کدام ایده خلاقانه‌تر بود؟
- کدام راه حل مهارت‌محورتر بود؟
- چه چیزی نشان می‌دهد که نوجوانان می‌توانند در پیشرفت کشور تأثیرگذار باشند؟

پیشنهاد پرسش‌های سازنده:

- اگر پشتکار نداشته باشیم، آیا ایده خوب به نتیجه می‌رسد؟
- کدام نقش در گروه بیشترین اثر را داشت؟ چرا؟
- چه مهارت‌هایی را باید بیشتر یاد بگیرید تا در آینده کشور مفید باشید؟
- اگر کشور روی دوش نوجوان‌ها باشد، مسئولیت تو چیست؟
- ایده شما چطور می‌تواند در دنیای واقعی به کمک ایران بیاید؟

فانوس

نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

فعالیت ۲: سرنخ

موقعیت اجرا	کلاس
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ندارد
اهداف تربیتی	فهم اهمیت امانت‌داری و مسئولیت‌پذیری آشنایی با مفهوم نفوذ، جاسوسی و اهمیت حفاظت اطلاعات تقویت تفکر استقرایی، تحلیل سرنخ‌ها و کشف الگوها تقویت کار تیمی، گفت‌وگو و استدلال
ارتباط با موضوع روز	بحث درباره حفاظت اطلاعات شخصی، امنیت فضای مجازی، فریب رسانه‌ای و اهمیت دقت در روابط اجتماعی.
پیامی که منتقل می‌شود	«هوشیاری، دقت و اخلاق بهترین ابزار برای جلوگیری از سوءاستفاده از اطلاعات است.» کلان‌روایت: نظام جمهوری اسلامی علی‌رغم برخی کاستی‌ها، کارآمد و نقدپذیر است.
مدت زمان اجرا	۱ ساعت
امکانات و ابزار موردنیاز	کارت شخصیت‌ها اطلاعاتی که در اختیار کارآگاه و دستیار قرار دارد

رشد مهارتی	مشاهده دقیق تفکر تحلیلی حل مسئله مهارت‌های ارتباطی مدیریت اطلاعات
خلاصه فعالیت	در «شهر دانش»، اطلاعاتی مهم (نقشه یک سوخت‌رسان موشک) مفقود شده است. بچه‌ها باید با سرنخ‌ها، تناقض‌ها و نشانه‌های رفتاری یک «عامل نفوذ خیالی» را شناسایی کنند.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	ندارد.

شرح فعالیت:

به کلاس می‌گویید. به‌غیراز این هفت نفر، بقیه کلاس به گروه‌های مختلف تقسیم می‌شوند. هر گروه می‌تواند در مشورت با اعضای خود در هر مرحله افراد مظنون خود را مشخص کند، اما اعلام نمی‌کند. در نهایت، پس از بازجویی کارآگاه و دستیار و اطلاعات داده‌شده، گروه‌ها با هم‌فکری اعضا، باید نفوذی را تشخیص دهند.

روند فعالیت:

مرحله اول:

معرفی بازی و شخصیت‌ها

مربی ۵ نفر را انتخاب می‌کند و کارت‌هایی به آن‌ها می‌دهد که نقش هرکدام را مشخص می‌کند و اطلاعاتی را باید بیان کنند که روی کارت مندرج است. این کارت‌ها قبل از شروع بازی به هرکدام از افراد داده می‌شود که طبق آن نقش خود را ایفا کنند.

در آزمایشگاه «شهر دانش»، نقشه یک سوخت‌رسان موشک مفقود شده است. احتمال داده می‌شود که این نقشه به دست دشمنان، برای دستیابی به تکنولوژی ساخت سوخت‌رسان موشک و اخلال در آن رسیده باشد. در شهر دانش، ۵ نفر حضور دارند. در زمان مفقود شدن اطلاعات نقشه سوخت‌رسان موشک، این ۵ نفر در آزمایشگاه بوده‌اند.

مربی ۵ دانش‌آموز را برای نقش‌های ۵ نفری که در آزمایشگاه شهر دانش مشغول به کار بوده‌اند، انتخاب می‌کند. به هرکدام، کارتی که ویژگی‌های فرد و اطلاعاتی را که در بازجویی‌ها باید بیان کنند، داده می‌شود، بدون آنکه گفته شود کدام‌یک از افراد نفوذی است.

۲ نفر به‌عنوان کارآگاه و دستیار کارآگاه انتخاب می‌شوند که اطلاعات تکمیلی را مرحله‌به‌مرحله

مندرجات کارت‌های پنج نفر:

نفر اول: آربین	نفر دوم: سینا	نفر سوم: مانی	نفر چهارم: کامران	نفر پنجم: آیدین
۱۵ ساله، منظم و دقیق عضو تیم فناوری علاقه‌مند به رمزگذاری آخرین نفر از شهر دانش بیرون رفته است ادعا: «برای تکمیل نمودارها در اتاق تحقیق ماندم.»	۱۶ ساله، پر حرف و اجتماعی عضو تیم گزارش‌نویسی ادعا: «اصلاً دیشب در مدرسه نبودم.» مشکل: گوشه‌ای او ساعت ۱۹:۳۰ داخل شهر دانش خاموش شده است.	۱۵ ساله، مسئول خرید وسایل پروژه همیشه وسایل اضافه همراه دارد ادعا: «تا عصر در شهر دانش بودم ولی شب نبودم.» خرید یک وسیله نامرتبط به پروژه در کیفش پیدا است.	۱۵ ساله، قهرمان شطرنج شخصیت آرام و کم‌حرف ادعا: «برای تمرین شطرنج در کتابخانه ماندم.» کتابخانه ساعت ۱۸ تعطیل می‌شود.	۱۴ ساله، بسیار دقیق در برنامه‌ریزی مسئول تنظیم داده‌ها ادعا: «در خانه روی نمودارها کار می‌کردم.» اما فلش او با آثار حذف کردن فایل، در اتاق پیدا شده است.

فانوس

نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

۲ نفر هم به عنوان **کارآگاه** و **دستیار** انتخاب می‌شوند. **دستیار** همهٔ اطلاعات بازی را دارد و مرحله به مرحله در دیالوگ با کارآگاه بیان می‌کند.

آغاز بازی:

حالا ۵ نفر رو به‌سوی بقیهٔ هم‌کلاسی‌ها می‌ایستند و کارآگاه و دستیار وارد عمل می‌شوند.
کارآگاه می‌گوید: «من به شهر دانش آمده‌ام تا با بررسی سرنخ‌ها، نفوذی را پیدا کنم. اطلاعات یک سوخت‌رسان موشک از فلش پاک شده. شما هم همراه من باشید.

هر شخصیت بخشی از اطلاعات را دارد: زمان حضور، گفته‌ها، اشیای پیداشده، پیام‌های مشکوک، تناقض در روایت. همهٔ گروه‌ها باید با کنار هم گذاشتن یافته‌ها، بگویند چه کسی نقش «عامل نفوذ» را دارد؛ اما در آخر بازجویی‌ها، دستیار، اطلاعات هرکدام از افراد حاضر در شب حادثه را بگو. «**دستیار**، اطلاعات هر فرد را از او جویا می‌شود. او از هر کدام می‌خواهد که بیان کنند چه کسی هستند و خود را معرفی کنند و با ترسیم این جدول بر روی تخته، سعی می‌کند اطلاعات طبقه‌بندی شده را مهیا کند. بر اساس اطلاعاتی که هر فرد می‌دهد، این جدول به دست می‌آید:

نفر اول: آرین	نفر دوم: سینا	نفر سوم: مانی	نفر چهارم: کامران	نفر پنجم: آیدین
۱۵ ساله، منظم و دقیق	۱۴ ساله، پر حرف و اجتماعی	۱۵ ساله، مسئول خرید وسایل پروژه	۱۶ ساله، قهرمان شطرنج	۱۴ ساله، بسیار دقیق در برنامه‌ریزی
عضو تیم فناوری علاقه‌مند به رمزگذاری	عضو تیم گزارش‌نویسی	همیشه وسایل اضافه همراه دارد	شخصیت آرام و کم‌حرف	مسئول تنظیم داده‌ها

مرحلهٔ دوم:

آغاز بازجویی‌ها

سؤال اول: دستیار از هر فرد می‌پرسد که شب حادثه چه زمانی از شهر دانش خارج شده‌اند: هر یک این سؤال را پاسخ می‌دهد:

نفر اول: آرین	نفر دوم: سینا	نفر سوم: مانی	نفر چهارم: کامران	نفر پنجم: آیدین
ادعا: «برای تکمیل نمودارها در اتاق تحقیق ماندم.»	ادعا: «اصلاً دیشب در شهر دانش نبودم»	ادعا: «تا عصر شهر دانش بودم، ولی شب نبودم.»	ادعا: «برای تمرین شطرنج در کتابخانه ماندم.»	ادعا: «در خانه روی نمودارها کار می‌کردم.»

سؤال دوم: کارآگاه می‌پرسد آیا دستیار مورد مشکوکی از هر کدام دیده؟ **دستیار** در مورد هر کدام این پاسخ را می‌دهد:

نفر اول: آرین	نفر دوم: سینا	نفر سوم: مانی	نفر چهارم: کامران	نفر پنجم: آیدین
آخرین نفر از شهر دانش بیرون رفته است.	مشکل: گوشی او ساعت ۱۹:۳۰ داخل شهر دانش خاموش شده است.	نکته: رسید خرید یک وسیلهٔ نامرتبط به پروژه در کیفش پیداست.	کتابخانه ساعت ۱۸ تعطیل می‌شود.	فلش او با آثار حذف کردن فایل، در اتاق پیدا شده است.

سؤال سوم:

کارآگاه می‌پرسد چه سرنخ‌هایی دستیار پیدا کرده است؟

دستیار پاسخ می‌دهد: «در گزارش نگهبان آمده که ساعت ۲۰:۴۵ یک نفر وارد اتاق تحقیق شده. لباس ورزشی تیره پوشیده بوده. کیف بزرگ داشته.»
کارآگاه می‌پرسد که در اتاق چه چیزهایی یافته؟
دستیار می‌گوید: «یک فلش پیدا شده، آثار پاک شدن یک فایل در ساعت ۲۱:۱۰ و اثر چرخ‌دستی دیده شده.»

سؤال چهارم:

کارآگاه از دستیار می‌پرسد که ساعات خروج هر کدام از شخصیت‌ها چه ساعتی بوده؟
دستیار پاسخ می‌دهد: «زمان خروج ثبت‌شده: نفر اول: ساعت ۲۱:۰۰، نفر دوم: خروجش ثبت نشده، نفر سوم: ساعت ۱۸:۳۰، نفر چهارم ساعت ۱۹:۰۰ و نفر پنجم ساعت ۱۷:۳۰.»
پایان مرحلهٔ دوم: هر ۵ نفر می‌توانند بنشینند. گروه‌ها هرکدام با اطلاعات و سرنخ‌هایی که نوشته‌اند، در میان خود سعی می‌کنند نفوذی را پیدا کنند، اما نظر خود را اعلام نمی‌کنند.

مرحلهٔ سوم:

سرنخ‌های بیشتر

کارآگاه در این مرحله از **دستیار** می‌خواهد دوربین‌های نظارتی را در شهر دانش بررسی کند و اطلاعات به دست آمده را ارائه کند. **دستیار** این اطلاعات را عنوان می‌کند:

او این جدول را ترسیم می‌کند:

جدول زمان‌بندی وقایع بر اساس سرنخ‌ها		
زمان	رویداد	شواهد
۱۸:۳۰	مانی از مدرسه خارج می‌شود (ثبت شده)	اما بعداً دیده می‌شود که برگشته
۱۹:۰۰	کامران خارج می‌شود	ثبت دوربین
۲۰:۰۰	آرین در باشگاه بوده	ثبت حضور
۲۰:۴۵	فرد با کیف بزرگ وارد اتاق می‌شود	گزارش نگهبان
۲۱:۱۰	فایل پاک می‌شود	تاریخچهٔ فلش
۲۱:۰۰	زمان خروج آرین	ثبت سیستم
۲۱:۳۰	فرد ناشناس اتاقی را ترک می‌کند	دوربین راهرو

«در تصاویر دوربین راهرو این موارد دیده شده است: ۱) چرخ‌دستی در راهرو دیده شده، ۲) شخص کلاه داشته، ۳) کیف بزرگ همراه داشته.»
کارآگاه می‌پرسد آیا سرنخ دیگری در بررسی محیط آزمایشگاه یافته است. **دستیار** پاسخ می‌دهد: «یک یادداشت در سطل پیدا شده، نوشته شده است: فقط لازم است فایل اصلی را بردارم و نسخهٔ کپی را پاک کنم تا پروژه عقب بیفتد؛ بدون امضا.»

کارآگاه می‌پرسد در محیط شهر دانش چیز مشکوکی دیده است؟ **دستیار** پاسخ می‌دهد: «در تحقیقاتم یافتم که در انبار تجهیزات فقط تیم خرید وسایل، اجازهٔ استفاده از چرخ‌دستی را دارد.»
پایان مرحلهٔ سوم: کارآگاه در میان **کلاس / شهر دانش** چرخ می‌زند تا خودش سرنخ دیگری پیدا کند. او یک جای پا که معادل کفش سایز ۴۲ است، پیدا می‌کند. از دستیار می‌خواهد تا اطلاعات شخصی افراد شهر دانش را بررسی کند که چه کسی دارای شمارهٔ پای ۴۲ است؟ دانش‌آموزان با این سرنخ‌ها و تحلیل‌ها در این مرحله به پیدا کردن «نفوذی» می‌رسند و هر کدام از گروه‌ها پس از بررسی گروهی در یک برگه، نام نفوذی را به دستیار می‌دهند.

مرحلهٔ چهارم:

گره‌گشایی و حل مسئله

کارآگاه، تمام معادلات را کنار هم قرار می‌دهد تا نفوذی را بیابد.

فانوس

🔦 نظرتان دربارهٔ این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

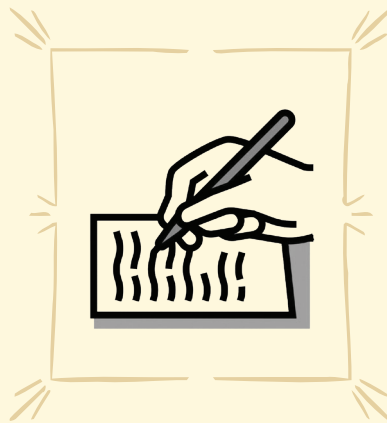

حالا کارآگاه با یک نقشه تحلیل جلو می‌رود و نفوذی را پیدا می‌کند:

شخصیت	دلیل رد یا پذیرش	نتیجه
آرین	لباس ورزشی نداشته، کیف کوچک داشته	رد
سینا	در شهر دانش حضور ثابت نشده، ابزار لازم ندارد	نیمه‌مشکوک اما بدون شواهد فنی
کامران	ساعت ۱۹ کتابخانه را ترک کرده و دوباره دیده شده	رد
آیدین	فلش در اتاق بود، اما فلش متعلق به مانی است	رد
مانی	تنها فرد دارای کیف بزرگ، چرخ‌دستی، فلش، کفش ۴۲	متهم اصلی

حالا معما حل شد: دلایل قطعی:

- تنها کسی که به چرخ‌دستی دسترسی دارد
- رسید کیف بزرگ به نام اوست
- فلش متعلق به اوست
- اثر کفش ۴۲ مطابق اوست
- درباره رفتن به خانه دروغ گفته.
- انگیزه: او برای شکست پروژه، از سوی دشمن
- تطمیع شده است.
- چه رفتارهایی یک شخص را غیرقابل اعتماد جلوه می‌دهد؟
- آیا هر رفتار مشکوکی به معنای جاسوس بودن است؟
- چرا تحلیل اطلاعات نیاز به آرامش و دلیل دارد؟
- اگر شما در یک تیم علمی باشید، چگونه از اطلاعات خود محافظت می‌کنید؟
- آیا ممکن است چند سرنخ ظاهری باعث قضاوت اشتباه شود؟

فعالیت ۳: نوشتن نامه به نسل آینده؛ سلام وارث سرزمینم

موقعیت اجرا	کلاس
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ندارد؛ اما برای سنین بالاتر بهتر است سطح تحلیل، واژگان و عمق نوشته‌ها افزایش یابد.
اهداف تربیتی	تقویت حس مسئولیت‌پذیری درخصوص حفظ فرهنگ و ارزش‌های ایرانی و ترغیب نوجوانان به تفکر درباره نقش خود در انتقال این ارزش‌ها به نسل‌های آینده.
ارتباط با موضوع روز	ایجاد پیوند میان ارزش‌های پایدار فرهنگی و دغدغه‌های امروز دانش‌آموزان؛ از جمله محیط‌زیست، مهربانی اجتماعی، همدلی، پیشرفت، مسئولیت‌پذیری. کمک به دانش‌آموز برای فهم اینکه رفتارهای امروز او می‌تواند آینده جامعه را شکل دهد.

فانوس

● نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

پیامی که منتقل می‌شود	هر نسل در ساخت آینده نقش دارد. تونیز یکی از سازندگان فردای این سرزمین هستی. تحلیل جایگاه تمدنی ایران در جهان آینده و درک نقش نسل نوجوان در تحقق عدالت جهانی و نظم نوین انسانی. کلان‌روایت: ایران دست برتر را در آینده خواهد داشت.
مدت زمان اجرا	۲۰ تا ۳۰ دقیقه، افزایش تا ۴۵ دقیقه در صورت بحث گروهی و خوانش نامه‌ها.
امکانات و ابزار موردنیاز	● کاغذ آ۵ یا آ۴، ترجیحاً برگه‌هایی با حاشیه زیبا برای ایجاد انگیزه؛ ● مداد یا خودکار؛ ● جعبه مخصوص «نامه‌های آینده» یا پاکت‌های بزرگ برای نگهداری؛ ● تخته کلاس برای نوشتن نمونه جملات آغازین.
رشد مهارتی	● نوشتن خلاق؛ ● تفکر آینده‌محور و پرسشگری؛ ● قدردانی از فرهنگ و ریشه‌ها؛ ● توانایی انتقال احساسات و پیام‌ها؛ ● تقویت هویت شخصی و جمعی.
خلاصه فعالیت	● دانش‌آموزان به نسل آینده، مثلاً کودکان ۲۰ یا ۳۰ سال بعد، نامه‌ای می‌نویسند. در این نامه‌ها از آرزوهایشان برای ایران آینده، ارزش‌هایی که دوست دارند حفظ شود و توصیه‌هایی درباره رفتار و مهربانی صحبت می‌کنند. در پایان، نامه‌ها جمع‌آوری شده و در «صندوق نامه‌های آینده» قرار می‌گیرد. ● گروهی از دانش‌آموزان می‌توانند ماکت پرنده را طراحی کنند و هر نامه دانش‌آموزان، پری از ماکت پرنده را تشکیل می‌دهد. خوب است از هنر اریگامی برای تا زدن نامه‌ها به شکل پر پرنده بهره ببرند.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	۱. نسخه گروهی دانش‌آموزان به‌صورت گروهی، نامه‌ای مشترک می‌نویسند و درباره محتوای آن گفت‌وگو می‌کنند. ۲. نصب بر روی «دیوار آرزوها» هر دانش‌آموز یک جمله از نامه‌اش را روی کاغذ کوچکی می‌نویسد و بر دیوار کلاس نصب می‌کند. ۳. جشن ارائه نامه‌ها دانش‌آموزان داوطلب بخش‌هایی از نامه‌هایشان را با صدای بلند می‌خوانند. ۴. نگارش نسخه دیجیتال دانش‌آموزان آلبوم دیجیتال نامه‌ها را برای نگهداری در آرشیو مدرسه می‌سازند. ۵. نسخه چندسالانه هر سال، دانش‌آموزان نامه‌ای جدید می‌نویسند و در گذر سال‌ها، رشد فکری خود را مشاهده می‌کنند.

● شرح فعالیت:

مربی بیان می‌کند که پرنده‌ای خیالی وارد سرزمین ایران شده است. او به‌جای مهاجرت به قاره‌های دیگر، به آینده می‌رود. زیر بال‌های بزرگ او می‌توان نامه‌هایی قرار داد تا برای آیندگان، یعنی نسل بعدی، تجربه‌های خود را بیان کنیم.

● روند فعالیت:

مرحله اول: مقدمه‌چینی مربی (۳ تا ۵ دقیقه)
مربی با طرح این موضوع شروع می‌کند:

● معرفی کوتاه:

«بچه‌ها، امروز مهمان ویژه‌ای داریم. یک پرندۀ خیالی و شگفت‌انگیز وارد سرزمین ایران شده است. این پرنده مثل پرنده‌های مهاجر معمولی نیست که هر سال به قاره‌های دیگر سفر کند. او راهی متفاوت را انتخاب کرده؛ پرندۀ ما تصمیم دارد به **آینده** پرواز کند؛ به سال‌هایی دور که نسل دیگری در این سرزمین زندگی خواهند کرد.
این پرنده بال‌هایی بزرگ و گسترده دارد. زیر این بال‌ها، جای کوچکی وجود دارد که می‌توانیم **نامه‌هایی برای آینده** قرار دهیم؛ نامه‌هایی برای بچه‌هایی که شاید هنوز به دنیا نیامده‌اند، اما فردا وارث این سرزمین خواهند بود. ما می‌توانیم برای آن‌ها از آرزوهایمان بگوییم، از چیزهایی که دوست داریم در ایران آینده باقی بماند، از تجربه‌هایی که می‌خواهیم آن‌ها بدانند و از مهربانی‌هایی که امیدواریم ادامه پیدا کند.

امروز هرکدام از شما یک نامه خواهید نوشت؛ نامه‌ای برای نسل بعدی. ما نامه‌ها را زیر بال‌های این پرندۀ خیالی قرار می‌دهیم تا آن‌ها را با خود به آینده ببرد.»

سؤالات خود را با این تک‌سؤال‌ها دسته‌بندی کنید:
۱. اگر قرار باشد پیامی برای بچه‌های آینده بفرستیم، بچه‌هایی که شاید هنوز به دنیا نیامده‌اند، چه می‌گویید؟
۲. دوست دارید چه چیزهایی از کشور و فرهنگمان برای آن‌ها حفظ شود؟
۳. ایران آینده چه شکلی خواهد بود و آن‌ها چه چیزهایی از این سرزمین، از شما به ارث می‌برند؟

● معرفی بسیط:

«بچه‌ها، امروز مهمانی داریم که از درِ هیچ کلاسی وارد نمی‌شود، از پنجره هم نه؛ او از خیالِ شما وارد

می‌شود. پرنده‌ای خیالی و شگفت‌انگیز، آرام‌آرام از پشت کوه‌ها و دشت‌ها گذشته و حالا روی آسمان ایران چرخ می‌زند و به‌سمت کلاس ما می‌آید. این پرنده، مثل پرنده‌های مهاجر معمولی نیست که هر سال از این قاره به آن قاره پرواز کند و بعد برگردد. او تصمیم عجیبی گرفته است و می‌خواهد به‌جای سفر از کشوری به کشور دیگر، از «زمانی» به «زمان دیگر» پرواز کند؛ به آینده، به سال‌هایی دور که ما فقط می‌توانیم تصورشان کنیم.

تصور کنید: روزی که این پرنده به آنجا می‌رسد، بچه‌هایی در این سرزمین زندگی می‌کنند که هنوز حتی اسمشان را نمی‌دانیم. آن‌ها شاید در همین شهر شما باشند یا در شهری دیگر کنار دریا، در روستاهای پر از درخت یا در شهرهای شلوغ با برج‌های بلند. آن‌ها بچه‌هایی هستند که روی همین خاک راه می‌روند، زیر همین آسمان نفس می‌کشند، اما زمانشان با زمان ما فرق دارد؛ آن‌ها «آینده» ایران‌اند.

پرندۀ ما، بال‌هایی بزرگ و گسترده دارد؛ آن‌قدر بزرگ که انگار می‌تواند نصف آسمان را در آغوش بگیرد. پرهایش رنگ‌های عجیبی دارند؛ نه‌فقط سفید و خاکستری. روی هر پر، ردّی از یک رنگ است: آبی دریای جنوب، سبز جنگل‌های شمال، زرد کویرهای مرکزی، نارنجی غروب آفتاب و حتی قرمز گل‌های وحشی دامنه کوه‌ها. وقتی بال‌هایش را باز می‌کند، انگار نقشه ایران روی آسمان کشیده می‌شود.

زیر این بال‌ها، یک جای دنج و کوچک هست؛ مثل یک جیب مخفی، مثل صندوقچه‌ای که فقط با خیالِ بچه‌ها باز می‌شود. در آنجا، نامه‌هایی را می‌گذاریم که قرار است به دست کسانی برسد که هنوز به دنیا نیامده‌اند؛ نامه‌هایی برای نسل بعدی، برای بچه‌هایی که فردا وارث این سرزمین خواهند شد؛ میراث‌دار کوه‌ها و رودها و زبان‌ها و قصه‌های ما.

حالا چشم‌هایتان را لحظه‌ای ببندید و فکر کنید: دوست دارید برای بچه‌های آینده از چه چیزهایی بگویید؟ از آرزوهایتان؟ از چیزهایی که دلتان می‌خواهد در ایران آینده باقی بماند؛ مثل درخت‌های کهنسال حیاط مدرسه، مثل خنده‌های توی زنگ تفریح، مثل مهربانی مادرها و پدرها، مثل تاب‌بازی توی پارک محله؟ شاید بخواهید از تجربه‌هایی بگویید که خودتان به‌سختی یاد گرفته‌اید؛ اینکه دعاکردن چطور دوستی‌ها را زخمی می‌کند یا اینکه گفتن یک «ببخشید» ساده، گاهی می‌تواند دنیا را آرام‌تر کند.

شاید بخواهید برایشان بنویسید که چطور از این سرزمین مراقبت کنند؛ از آب، از هوا، از زبانشان، از کتاب‌ها و از همدیگر.

این پرندۀ خیالی فقط پستچی نامه‌های ما نیست؛ او حامل مهربانی‌ها، نگرانی‌ها و امیدهای ماست. هر نامه که زیر بال‌هایش می‌گذاریم، مثل یک چراغ کوچک است که در مسیر پروازش روشن می‌شود. هرچه نامه‌ها صادقانه‌تر و مهربانانه‌تر باشند، پرندۀ راهش را بهتر پیدا می‌کند.

امروز، هرکدام از شما یک نامه خواهید نوشت؛ نامه‌ای برای نسل بعدی. می‌توانید آن‌ها را «دوستِ آیندۀ من»، «هم‌کلاسی سال‌های دور» یا حتی «کسی که هنوز نمی‌شناسم» خطاب کنید.

در این نامه بگویید:

- دوست دارید ایران آن‌ها چه شکلی باشد؟
- آرزو دارید چه چیزهایی هرگز از این سرزمین گم نشود؟
- دلتان می‌خواهد از چه اشتباه‌هایی دور بمانند؟
- دوست دارید چه مهربانی‌هایی را ادامه دهند؟
- وقتی نوشتید، نامه‌هایتان را تا کنید، مثل بال یک پرندۀ کاغذی. بعد، همه با هم جلو بیاوید تا نامه‌ها را زیر بال‌های این پرندۀ خیالی قرار دهیم؛ همان جایی که فقط با خیال شما ساخته می‌شود. از آن لحظه به بعد، این پرندۀ مأموریت تازه‌ای دارد: با بال‌هایی پر از کاغذهای کوچک و واژه‌های بزرگ، از روی امروز ما بلند می‌شود و به سمت فردا پرواز می‌کند؛ به روزهایی که ما دیگر کودک نیستیم و دیگران جای ما روی نیمکت‌های مدرسه می‌نشینند.

شاید روزی در آیندۀ ای دور، وقتی بچه‌های آن زمان سر کلاس می‌نشینند، معلمشان بگوید: «امروز مهمان ویژه‌ای داریم؛ پرندۀ ای که از گذشته آمده و در زیر بال‌هایش، نامه‌هایی از بچه‌هایی است که سال‌ها پیش، در همین سرزمین، برای شما نوشته‌اند.»

● هدف در این مرحله:

- تحریک تخیل؛
- ایجاد ارتباط عاطفی؛
- آماده‌سازی ذهنی برای نوشتن (فضاسازی).

مرحله دوم: گفت‌وگوی کوتاه (۵ دقیقه)

- مربی چند سؤال کوتاه و ساده مطرح می‌کند:
- دوست دارید ایرانِ آینده چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟

- فکر می‌کنید بچه‌های آینده لازم است چه چیزهایی درباره‌ی ما بدانند؟
 - چه ارزش‌هایی مهم است که همیشه باقی بماند؟
 - چه آرزوهایی برای نسل‌های بعد دارید؟
- دانش‌آموزان مختصر پاسخ می‌دهند تا ذهنشان برای نوشتن گرم شود.

مرحله سوم: نوشتن نامه (۱۰ تا ۲۰ دقیقه)

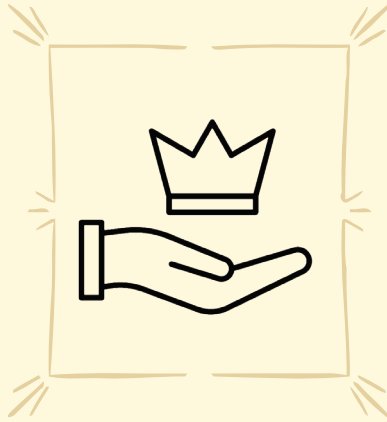
- مربی توضیح می‌دهد که نامه شامل بخش‌های زیر باشد:
 - ۱. سلام به نسل آینده؛
 - ۲. معرفی کوتاه خود (نام کوچک، سن، شهر)؛
 - ۳. حرف‌هایی درباره‌ی ارزش‌های مهم که باید حفظ شوند؛
 - ۴. آرزوها برای آیندۀ ایران؛
 - ۵. توصیه‌های مهربانه و امیدبخش؛
 - ۶. خداحافظی و امضا.
- مربی باید تأکید کند:
- «در این نامه، از ته دل بنویس. نیازی به جمله‌های خیلی رسمی نیست. فقط صادق باش.»

مرحله چهارم: جمع‌بندی و ثبت آثار

- نامه‌ها جمع‌آوری می‌شوند.
- مربی می‌تواند آن‌ها را در یک صندوق نمادین نگهداری کند. یا با هنر تا، آن‌ها را به شکل پره‌ای پرندۀ، بر روی ماکت پرندۀ نمادین نصب کنند.
- در برخی مدارس، نامه‌ها برای «نمایشگاه آثار بچه‌ها» نصب می‌شود.

● پیشنهاد پرسش‌های سازنده:

- چه پاسخی می‌دهی اگر کسی از آینده از تو بپرسد: نسل شما چه چیزهایی برای ما به یادگار گذاشت؟
- به نظرت، چه چیزهایی در کشور ما ارزشمند است که باید نسل آینده هم آن‌ها را بشناسد؟
- دوست داری ایرانِ آینده چه شکلی باشد؟
- اگر قرار باشد به بچه‌های آینده توصیه‌ای کنی، چه خواهد بود؟
- فکر می‌کنی مسئولیت تو در ساخت آیندۀ چیست؟
- وقتی بزرگ‌تر شوی، برای بهترشدن جامعه چه کارهایی می‌توانی انجام دهی؟

فعالیت ۴: شاه‌بی‌اختیار

موقعیت اجرا	کلاس، مراسم صبحگاه
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ندارد
اهداف تربیتی	تقویت قدرت تحلیل تاریخی دانش‌آموزان آشنایی با نقش سیاست‌های خارجی و خیانت‌های تاریخی به کشور شناخت نفاق و ضعف‌های مدیریتی در تاریخ ایران پرورش نگاه نقادانه و قدرت استدلال
ارتباط با موضوع روز	درک اهمیت استقلال سیاسی و آگاهی از مداخلات خارجی افزایش توان تحلیل سیاسی و تاریخی در مواجهه با اخبار و رسانه‌ها بررسی نمونه‌ای از سوءمدیریت و خیانت برای شناخت آثار آن در جامعه
پیامی که منتقل می‌شود	دانش‌آموزان درمی‌یابند که ضعف مدیریت و دخالت بیگانگان می‌تواند باعث تحقیر و آسیب به مردم شود. استقلال و آگاهی سیاسی ارزشمند است. توجه به تاریخ و تحلیل وقایع، برای جلوگیری از تکرار اشتباهات ضروری است. کلان‌روایت: دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.

فانوس

● نظرتان درباره‌ی این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

مدت زمان اجرا	نسخه کوتاه: ۲۰ دقیقه نسخه استاندارد: ۴۰ دقیقه نسخه تعمیقی، همراه با نمایش و پرسش و پاسخ: ۶۰ دقیقه
امکانات و ابزار موردنیاز	متن نمایشنامه (نسخه چاپی یا روی تخته و پروژکتور) تخته یا برگه برای یادداشت نکات تحلیلی امکانات اجرای نمایش ساده (میز و صندلی برای صحنه‌ها) لباس یا کارت شناسایی ساده برای شخصیت‌ها (اختیاری)
رشد مهارتی	● تحلیل و نقد تاریخی؛ ● مهارت تفکر انتقادی؛ ● مهارت خواندن و بازخوانی متون تاریخی؛ ● مهارت ارائه و بیان (در صورت اجرای نقش‌ها)؛ ● توانایی ارتباط‌دادن وقایع تاریخی با پیام‌های اخلاقی و اجتماعی.
خلاصه فعالیت	دانش‌آموزان با خواندن یا اجرای نمایش «شاه بی‌اختیار» با نمونه‌ای واقعی از خیانت دوران سلطنت محمدرضا پهلوی، در زمان جنگ جهانی دوم آشنا می‌شوند. آن‌ها نقش مدیران و سران خارجی را تحلیل می‌کنند و می‌آموزند چگونه ضعف‌های مدیریتی و دخالت بیگانگان باعث آسیب و تحقیر کشور و مردم شده است. فعالیت به یکی از صورت‌های روخوانی، اجرای نمایش نقش‌دار یا ترکیبی از هر دو انجام شود.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	پس از اجرای نمایشنامه، بحث کلاسی شکل بگیرد. مانند کمیته حقیقت‌یاب که به بررسی علت این واقعه تاریخی بپردازد. مربی روی تخته یک جدول ترسیم می‌کند، شامل سه بخش: علت، تصمیم، پیامد. نمونه‌هایی مانند سکوت شاه، بی‌عملی، اطاعت محض از بیگانگان را بنویسد و از دانش‌آموزان بخواهد علت این تصمیمات و پیامدهای آن برای مردم را بیابند؟ (پیامدها مانند سخت‌شدن معیشت مردم، قحطی، تحقیر؛ علت‌ها مانند: ترس، وابستگی، بی‌برنامگی، بی‌ثباتی.)

● شرح فعالیت:

نمایشنامه «شاه بی‌اختیار» که در مجله رشد دانش‌آموز در بهمن ۱۴۰۳ به چاپ رسیده است، برای اجرای نمایش در مراسم یا نمایشنامه‌خوانی سر کلاس انتخاب شده است. مربی اعلام می‌کند این یک نمایشنامه طنز است.

● روند فعالیت:

این فعالیت با بازی ۸ نفر از دانش‌آموزان به صورت نمایش خوانی با تیپ و لحن گرفتن یا اجرای نمایش به مناسبت دهه فجر قابل اجراست. ۸ نقش را براساس نمایشنامه تمرین می‌کنند و روایتگر این بخش از تاریخ برای دوستان خود هستند.

متن نمایشنامه «شاه بی‌اختیار»

شخصیت‌ها:

● راوی

● چرچیل، نخست‌وزیر انگلیس

● معاون چرچیل

● محمدرضا پهلوی

● سهیلی، نخست‌وزیر ایران

● استالین

● روزولت

● معاون استالین و معاون روزولت (اختیاری)

صحنه ۱: دفتر چرچیل

(چرچیل پشت میز نشسته و چیزی می‌نویسد، معاونش ایستاده است.)

راوی: به نام خدا. سلام دوستان. امروز می‌خوام به ماجرای واقعی رو تعریف کنم؛ ماجرای تلخ که در زمان سلطنت نامبارک شاه بی‌اختیار ایران، یعنی محمدرضا پهلوی، اتفاق افتاد و باعث تحقیر ایران و ایرانی شد.

ششم، به آقا استالین بدم که مثلاً خوب جلوی هیتلر ایستادگی کرده. کوفتش بشه!
معاون: قربان آن چرچیلان! حالا جلسه کجاست؟
چرچیل: تو ایران.
معاون: چرا ایران؟
چرچیل: به‌خاطر استالین. می‌گه نمی‌خواد از شوروی دور بشه که نکنه یه‌وقت هیتلر بیاد و خونه نباشه. [می‌خندند]

یه دلیلشم اینه که الان ایران دست خودمونه. می‌تونیم راحت بریم و بیایم و هر کاری می‌خوایم بکنیم.
معاون: ولی قربان! من اصلاً به شاه ایران اعتماد ندارم. ممکنه از ترس، جلسه رو به هیتلر لو بده.
چرچیل (با خنده): ای کله‌پوک! من چرچیل؛ نماد آب‌زیرکاهی و مارموزبازی. اصلاً قرار نیست شاه ایران از جلسه باخبر بشه. [قاه‌قاه می‌خندد]
معاون (با تعجب): چی قربان؟ جلسه تو یه کشور بدون هماهنگی با شاه اون کشور؟! مگه می‌شه؟!
چرچیل: آره که می‌شه. شاه ایران رو جدی نگیر! یادت رفته دو سال پیش، باباش رضاشاه رو برداشتیم و این جوونک رو گذاشتیم جاش؟ نگران نباش! محمدرضا آدم خودمونه. خودشم هنوز باور نداره که شاهه، خیلی جدیدش نگیر!
معاون: چی بگم قربان؟ دلم برای مردم ایران می‌سوزه. با اون تمدن چندهزارساله‌شون.... همه شاه دارن، این بنده خداها هم شاه دارن!

ماجرای این قرار بود که وسط جنگ جهانی دوم، سران سه کشور ابرقدرت اون موقع، یعنی آمریکا و انگلیس و شوروی، تصمیم گرفتن با هم یه جلسه برگزار کنن و علیه هیتلر آلمانی که جنگ رو شروع کرده بود، تصمیمایی بگیرن.
خب، یه سر با هم بریم به دفتر کار آقای چرچیل، نخست‌وزیر انگلیس. [اشاره به صحنه نمایش]
چرچیل: معاون، حواست باشه کسی از این نامه‌ها بویی نبره!

معاون: قربان جان! این نامه‌ها برای کیه؟
چرچیل: یکیش برای رفیق خودم، رئیس‌جمهور آمریکا، یعنی روزولت جوئه. یکیش هم برای رهبر شوروی، استالینه که هیچ ازش خوشش نمیداد.
معاون: قربان جان! خبریه؟

چرچیل: این هیتلر سیبیل‌نصفه، جنگ جهانی دوم رو راه انداخته، روی ما رو توی جنگ و آدم‌کشی سفید کرده. می‌خوام با روزولت و استالین یه جلسه بذارم ببینیم می‌شه با هم متحد بشیم و جلوش رو بگیریم.
معاون (با تعجب): قربان جان، واقعاً جلسه بذارید؟ مگه نمی‌گفتید شوروی دشمنه؟

چرچیل (با لبخند): نگران نباش! الان که باهاش کار داریم، دوستمونه. بعد از اینکه شرّ هیتلر رو کم کردیم، دوباره می‌شه دشمنمون. [قاه‌قاه می‌خندد]
تازه می‌خوام یه شمشیرم که کلی طلا و جواهر روش کار شده، از طرف پادشاه انگلستان، جورج

چرچیل (از جا بلند می‌شود): بیا نامه‌ها رو بگیر! زودتر آماده شو که باید بریم ایران.
راوی (به جلو صحنه می‌آید): بله دوستان من، توی جنگ جهانی دوم، ایران که اصلاً در جنگ شرکت نداشت، با بی‌کفایتی شاه، محل رفت‌وآمد سربازای انگلیس و شوروی شد. اون قدر هزینه این سربازای بیگانه زیاد بود که مردم دچار قحطی شدند و خیلی‌ها از گرسنگی مردن. شاه بی‌اختیار هم در کاخ خودش مشغول خوش‌گذرونی بود.
خب! حالا با هم یه‌سر بریم تهران، کاخ شاه. **[اشاره به صحنه نمایش]**

صحنه ۲: کاخ شاه

(شاه پشت میز با خودکارش بازی می‌کند.)
شاه (با خودش حرف می‌زند): هی... پدرجان، کجایی؟ مملکت رو دادم دست اجنبی‌ها. از بس سربازای انگلیس و شوروی تو خیابونا زیادن، خودمونم جرئت نداریم بریم بیرون، چه برسه به زن و بچه‌های مردم! همه انبار گندم و میوه کشور رو خالی کردن، نامرد! ای بیچاره مردم! دیگه نونم گیرشون نمیداد بخورن. البته که خب، تقصیر خودشونه. می‌خواستن یه شاه باکفایت انتخاب کنن! ای بابا چی می‌گم...! **(صدای در زدن)**

سهیلی (نخست‌وزیر) وارد می‌شود و تعظیم می‌کند:

دروود بر اعلاحضرت آریامهر شاهنشاه ایران.
شاه (با ترس): ها؟ دوباره چی شده سهیلی؟ تو

نخست‌وزیری مثلاً، تو که همه‌ش اینجایی! بابا خودت کار مملکت رو ببر جلو دیگه. می‌بینی که ما وقت سر خاروندن هم نداریم.
سهیلی: قربان، اتفاق مهمی افتاده!
شاه (با ترس): چی شده؟ کودتا شده؟ تبعید شدم؟ پسر من شاه شده؟
سهیلی (با خنده): نه قربان! شما که هنوز پسر ندارید.
شاه (نفس راحتی می‌کشد): خب، پس بگو ببینم چی شده؟
سهیلی: قربان، متوجه شدم یه جلسه خیلی مهم تو سفارت شوروی در تهران در حال برگزاری. آدم فرستادم ببینه چه خبره. فهمیدم عالیجنابان روزولت، استالین و چرچیل با هم یه جلسه مهم درباره جنگ جهانی دوم گذاشتن.

شاه (با عصبانیت از جا بلند می‌شود): چی؟! جلسه تو تهران؟ ای خاک بر سر ما! ای خاک بر سر تو! اصلاً خاک بر سر همه! اینم شد مملکت؟ **(شاه می‌نشیند با بغض):** اون از بابام که همینا از مملکت بیرونش کردن و فرستادنش به جزیره بی‌آب‌وعلف موریس. اینم از ما که آدم حسابمون نمی‌کنن. من نمی‌گم چرا از ما اجازه نمی‌گیرن. حداقل یه خبر می‌دادن!

سهیلی: قربان! کاری که شده. دستور بدید، حالا چی کار کنیم؟ به مردم چی بگیم؟
شاه: ناسلامتی تو نخست‌وزیری...، یه فکری بکن!
سهیلی (با غرور): نگران نباشید قربان! یه کاری می‌کنم این کنفرانس باعث افتخارتون بشه.

شاه (ذوق‌زده): راست می‌گی؟ سهیلی جون، زود باش، بگو چه‌جوری؟
سهیلی (با غرور): قربان، اول از همه خودتون رو به جلسه برسونید که معلوم نشه که از اون بی‌خبر بودید.
شاه (با دستپاچگی): راست می‌گی. الان می‌رم سفارت شوروی.
راوی (به جلو صحنه می‌آید): بله عزیزان، اینم از مملکت‌داری اعلاحضرت شاهنشاه ایران که نه اختیار مملکت رو داشت و نه اختیار رفتار ملوکانه. روزنامه‌ها این چند تا عکس زورکی رو چاپ کردن و به‌جای پرداختن به این آبروریزی بین‌المللی، این حقارت رو افتخار شاه نامیدن.

صحنه ۳: سفارت شوروی

(سه صندلی کنار هم، رو به تماشاچیان. روزولت وسط، چرچیل سمت چپ، استالین سمت راست. معاونان پشت سرشان ایستاده‌اند.)
چرچیل (شمشیر را از معاونش می‌گیرد و جلوی استالین می‌ایستد): استالین جان! مفتخرم این شمشیر رو از طرف جورج ششم، پادشاه انگلستان، به‌خاطر شجاعت‌هاتون در مقابل هیتلر جنایتکار، تقدیم کنم.

استالین (ذوق‌زده): عجب شمشیری! واقعاً ممنونم. از جورج‌خان هم تشکر کنید.
روزولت (زیرلب): انگارانه‌نگار خودش تو جنایت و آدم‌کشی دست هیتلر رو از پشت بسته!
چرچیل (با خشم): با من بودی؟ نه‌اینکه شما آمریکایی‌ها فقط دنبال صلح و آرامشید! البته بله، دنبال آرامشید؛ ولی فقط برای خودتون، اونم به هر قیمتی!

استالین (بین چرچیل و روزولت می‌ایستد): چرچیل، خون خودت رو کنیف‌تر نکن. آقا روزولت، بس کنید! ما اینجا جمع شدیم تصمیم‌های بزرگ بگیریم، تصمیمایی که باعث صلح و آرامش تو دنیا بشه.
(چرچیل و روزولت با تعجب به استالین نگاه می‌کنند.)

خب، البته نه همه دنیا، ولی بالاخره کشوری خودمون و دوستمون.
(صدای در زدن)
معاون چرچیل: آقای شاه پشت در هستن.
شاه (با تعجب): ا... سلام آقای معاون! شما اینجا چی کار می‌کنید؟

معاون: شاه ایران اومده می‌خواد عکس یادگاری بگیره.
معاون (با تعجب): ا... آقای شاه! شما اینجا چی کار می‌کنید؟
شاه: سلام آقای معاون و درود به رهبران بزرگ قدرتمندترین کشورهای دنیا.
به ایران خوش اومدید. چرا زودتر نگفتید تا استقبال و پذیرایی مناسبی از شما ترتیب بدیم؟
معاون: ممنون. نیازی نبود. خب جلسه خیلی محرمانه بود. برای ما امنیت این رهبرای بزرگ بسیار مهمه.
شاه: می‌شه منم تو جلسه شرکت کنم؟
معاون: شما؟ فکر نکنم؛ ولی اجازه بدید پیرسم. **(به سمت چرچیل می‌رود.)**

معاون (به چرچیل): چرچیل‌خان، شاه ایران اومده می‌خواد تو جلسه شرکت کنه!
چرچیل (با عصبانیت): چی؟ مگه بچه‌بازی؟ جلسه درباره جنگ جهانیه. بگو بره دنبال کارش.
معاون: چرچیل‌خان! حق با شماست؛ ولی خب بالاخره اینجا ایرانه.

رسم اینه که مهمون باید بره خدمت شاه کشور میزبان. حالا که این بدبخت خودش اومده، خوب نیست همین‌جوری دست خالی برگرده.
اگه راه داره یه توک پاییاید دم در ببینیدش. مطمئنم از خوش‌حالی بال درمیاره!

(چرچیل با بی‌میلی به‌سمت در می‌رود.)
شاه: (با ذوق زیاد): درود بر چرچیل‌خان بزرگ! قدم به چشم ما گذاشتید. ایران رو منور کردین. اگه چیزی نیاز بود، بگید سریع فراهم کنم.
چرچیل: (با بی‌تفاوتی): سلام جوون! چطوری؟ خوبی؟ من باید برگردم تو جلسه. روز خوبی داشته باشی!

شاه: (با التماس): چرچیل‌خان یه دقیقه صبر کنید! بیاید یه عکس یادگاری بندازیم بعد برید.
آخه می‌خوام با افتخار تو روزنامه‌ها چاپش کنم.
(چرچیل با بی‌میلی عکس می‌گیرد و برمی‌گردد.)
(صدای در زدن. معاون روزولت در را باز می‌کند. شاه پشت در است.)

معاون روزولت (با تعجب): ا... آقای شاه! هنوز نرفتید؟
شاه: (با التماس): جون مادرت ببین می‌تونی یه کاری کنی من با آقا روزولت هم یه عکس بگیرم؟
معاون: فکر نمی‌کنم وقت داشته باشن. اجازه بدید پیرسم.
(به روزولت نزدیک می‌شود.)

معاون: شاه ایران اومده می‌خواد اگه بشه با شما یه عکس بگیره.

روزولت: ای بابا! این بشر کار و زندگی نداره؟ الان چه‌وقت عکس گرفته؟

بگو شب بیاد محل استراحتم. قبل از خوابم عکسشو بگیره بره.

(معاون پیام را منتقل می‌کند. شاه ناامید می‌شود.)
(صدای درزدن. معاون استالین در را باز می‌کند. شاه پشت در است.)

معاون استالین (با خنده): بازم که شماید!
شاه: (با زاری): آقای معاون! آبروم تو ایران می‌ره. دیگه نمی‌تونم جلوی مردم سرم رو بلند کنم. اصلاً آبروم تو کل دنیا می‌ره.

همه می‌گن جلسه تو ایران بوده؛ ولی حتی یکی از این رهبرای بزرگ هم نرفته دیدن شاه که مثلاً میزبان این جلسه بوده.

ببین! شما و آقا استالین کشور همسایه‌اید. ما مخصوصاً خیلی به کشور شما ارادت داریم.

می‌دونم درخواست زیادی دارم؛ ولی ببین می‌تونی کاری کنی آقا استالین یه سر بیاد کاخ ما، با هم یه عکس بگیریم؟

اون یکجا که اصلاً ما رو آدم حساب نمی‌کنن.
معاون: فکر نمی‌کنم؛ ولی اجازه بده ببرسم. (به سمت استالین می‌رود.)

معاون (به استالین): شاه ایران می‌گه تو کل دنیا رسم اینه که مهمون خارجی می‌ره دیدن شاه اون مملکت.

چرچیل خان و آقا روزولت که اصلاً این بدبختو آدم حساب نمی‌کنن!

گفتم اگه می‌شه روی من رو زمین نندازید و یه

نیم‌ساعت با هم بریم کاخ شاه و این بدبختم چندتا عکس بگیره و برگردیم!

استالین (با بی‌میلی): اه... باشه. فقط بگو سربازای ما باید تو کل مسیر باشن!

(معاون این را به شاه می‌گوید. شاه صورت معاون را می‌بوسد و بشکن زنان می‌رود.)

شاه: جونمی جون! کارم درست شد! کارم درست شد!

صحنه پایانی - روایت

راوی: بله دوستان! اینم از شاه بی‌اختیار که نه اختیار مملکتش رو داشت و نه اختیار رفتار ملوکانه‌شو. خلاصه که روزنامه‌ها این چندتا عکس زورکی رو چاپ کردن و به‌جای پرداختن به این آبروریزی بین‌المللی، این حقارت رو افتخار شاه نامیدن.

خب عزیزان، به پایان آمد این دفتر، حکایت همچنان باقی‌ست. خدا یار و نگهدارتان.
پایان.

پیشنهاد پرسش‌های سازنده:

- شاه ایران چه محدودیت‌هایی داشت و چرا نتوانست جلوی دخالت بیگانگان را بگیرد؟
- نقش چرچیل، روزولت و استالین در این ماجرا چه بود؟
- مردم ایران چگونه تحت‌تأثیر این تصمیم‌های خارجی قرار گرفتند؟
- چرا رسانه‌ها این خیانت را افتخار شاه معرفی کردند؟
- اگر شما در آن زمان می‌زیستید، در مقابل این رفتار شاه چه واکنشی نشان می‌دادید؟
- این نمایش چه درس‌هایی برای جامعه امروز ما دارد؟ چه عواملی باعث ازدست‌دادن اختیار می‌شود؟

فعالیت ۵: قدیم‌وندیم

موقعیت اجرا	کلاس، سالن نمایش، کتابخانه.
مقطع تحصیلی	ابتدایی (پایه پنجم و ششم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	● پنجم و ششم ابتدایی: تمرکز بر انیمیشن ساده با سؤالات شفاهی و بازی‌های گروهی برای جذابیت بصری و درک اولیه مفهوم «کاپیتولاسیون»، به‌عنوان «ازدست‌دادن حق حاکمیت»؛ ● متوسطه اول: افزودن بحث‌های گروهی و نقشه‌های تاریخی برای تحلیل علل و پیامدها؛ ● متوسطه دوم: بحث تحلیلی عمیق‌تر با ارجاع به اسناد تاریخی و مقایسه با مسائل معاصر، مانند استقلال ملی.
اهداف تربیتی	● تقویت هویت ملی و غرور تاریخی، از طریق آشنایی با رویدادهای کلیدی ایران؛ ● پرورش مهارت تفکر انتقادی در برابر نفوذ خارجی و اهمیت استقلال؛ ● ترویج ارزش‌های عدالت‌خواهی و آگاهی مدنی در دانش‌آموزان.
ارتباط با موضوع روز	کاپیتولاسیون به‌عنوان نمادی از نقض حاکمیت ملی، با مسائل فعلی مانند تحریم‌های اقتصادی، نفوذ فرهنگی خارجی در رسانه‌های اجتماعی و اهمیت دیپلماسی مستقل مرتبط است. این فعالیت دانش‌آموزان را به این فکر وامی‌دارد که «امروز، چگونه استقلال خود را حفظ کنیم؟»، به‌ویژه در عصر شبکه‌های اجتماعی که «استعمار نرم» رواج دارد.
پیامی که منتقل می‌شود	استقلال و حاکمیت ملی، گنجینه‌ای است که با آگاهی و اتحاد حفظ می‌شود؛ کاپیتولاسیون درسی تاریک از تاریخ است تا نسل امروز آن را تکرار نکند. کلان‌روایت: هزینه مقاومت کمتر از سازش و دست‌آوردهایش بیشتر است.
مدت زمان اجرا	۴۵ تا ۶۰ دقیقه (۱۵ دقیقه انیمیشن، ۲۰ دقیقه بحث و پرسش، ۱۰ تا ۱۵ دقیقه فعالیت گروهی، ۵ دقیقه جمع‌بندی).

فانوس

● نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

امکانات و ابزار لازم

- پروژکتور یا تلویزیون برای پخش انیمیشن (دانلود از پلتفرم‌های آموزشی، مانند آپارات)؛
- تخته سفید؛
- برگه‌های پرسش و کارت‌های بازی (قابل چاپ)؛
- اینترنت برای نمایش کلیپ‌های کوتاه تاریخی (اختیاری).

رشد مهارتی

- مهارت شناختی: تحلیل تاریخی و علت‌یابی؛
- مهارت اجتماعی: بحث گروهی و بیان نظر؛
- مهارت رسانه‌ای: تشخیص پیام‌های پنهان در انیمیشن و نقد محتوای بصری؛
- مهارت خلاقانه: تولید پوستر یا داستان کوتاه بر اساس درس آموخته‌شده.

خلاصه فعالیت

پخش مجموعه قدیم‌وندیم: سینا به‌همراه پدربزرگ به سفری در تاریخ می‌رود و با داستان‌های تاریخی ایران آشنا می‌شوند. یکی از قسمت‌های این مجموعه انیمیشنی جذاب برای دانش‌آموزان پخش می‌شود و از دل آن، سؤالاتی بیرون می‌آید. موضوع این قسمت، «کاپیتولاسیون» است.

پیشنهاد توسعه؛ عمیق‌تر شو

- لایه پژوهشی: دانش‌آموزان تحقیق میدانی کنند و با والدین یا مربیان درباره نمادهای استقلال در زندگی روزمره، مصاحبه‌ای کوتاه ضبط کنند یا پادکستی کوتاه بسازند؛
- لایه بازی‌وار: بازی نقش‌آفرینی «دادگاه کاپیتولاسیون» با کارت‌های سناریو برای شبیه‌سازی تصمیم‌گیری‌های تاریخی؛
- ارتباط میان‌رشته‌ای: ادغام با درس مطالعات اجتماعی و هنر (طراحی کمیک استریپ از سفر سینا).

● روند فعالیت:

مقدمه و پیش‌زمینه سازی (۵ دقیقه):

پرسش‌های مربی:

«تا حالا شنیدید ایرانی‌ها حق خودشون رو به خارجی‌ها بدن؟ بریم ببینیم که ماجرا چی بوده و بعد، قضاوت کنیم»، دانش‌آموزان را درگیر می‌کند. به دانش‌آموزان گفته می‌شود که از دل این نمایش، سؤالاتی پرسیده می‌شود و بعد، انیمیشن «قدیم‌وندیم» پخش می‌شود.

پخش انیمیشن اصلی (۱۰ دقیقه):

پخش انیمیشن ۱۲ تا ۱۰ دقیقه‌ای: سینا و پدربزرگ با ماشین زمان به دوران پهلوی دوم سفر می‌کنند و شاهد معاهده کاپیتولاسیون می‌شوند.

بحث هدایت‌شده و پرسش‌های کلیدی (۱۵ دقیقه):

سؤال شفاهی گروهی:

«چرا شاه این قانون را تصویب کرد؟»
«ضرر این قانون برای ایرانی‌ها چه بود؟»
«وظیفه مردم در قبال این قانون چه بود؟ سکوت؟ اعتراض؟ چرا؟»

فعالیت گروهی عملی (۱۵ تا ۱۰ دقیقه):

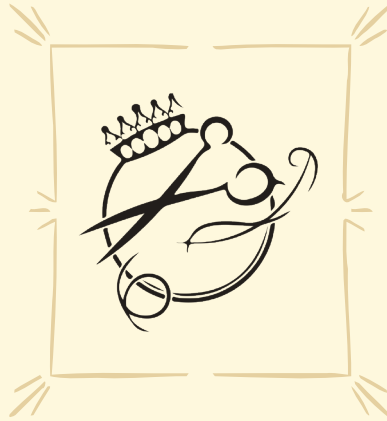
مقطع ابتدایی: بازی «دادگاه عدالت»، یک نفر نقش شاه و نخست‌وزیر و چند نفر نقش مردم و علما را به‌عهده بگیرند و واقعه تاریخی کاپیتولاسیون را بازآفرینی کنند.
مقاطع بالاتر: نقش‌آفرینی «مذاکره مدرن»، موضوع بحث تاریخی و در امتداد امروز، «مقایسه کاپیتولاسیون با تحریم‌های امروز و پیشنهاد راه حل». انتظار می‌رود که هر گروه، یک «شعار استقلال» بسازد و ارائه دهد.

جمع‌بندی و انتقال پیام (۵ دقیقه):

مربی پیام اصلی را بیان می‌کند: «آگاهی و مطالبه‌گری و وحدت، موجب استقلال است.»

● پیشنهاد پرسش‌های سازنده

«اگر امروز معاهده، قانون یا مذاکره مشابهی پیشنهاد شود، ایران چگونه می‌تواند استقلال خود را حفظ کند؟»
منبع فعالیت: فایل ۵ مرداد ۱۴۰۴.

فعالیت ۶: نمایش شاه قیچی

طراحی این فعالیت به دست ... انجام شده است.

موقعیت اجرا	کلاس، مراسم دهه فجر
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ندارد
اهداف تربیتی	تقویت قدرت تحلیل دانش‌آموز در فهم مفهوم «خیانت»، «نفاق»، «سوءاستفاده از قدرت»، «ناکارآمدی»، «خودفروختگی» و «وابستگی» افزایش توان تشخیص سره از ناسره در روایت‌های تاریخی و اجتماعی آشنایی با مفهوم «بی‌کفایتی شاهان پهلوی» و وابستگی تصمیمات آن‌ها به غرب و تأثیر آن بر سرنوشت کشور تقویت حس مسئولیت‌پذیری و هویت ملی رشد توان استدلالی و گفت‌وگوی مؤثر رشد مهارت تفکر انتقادی و تحلیل پیامدهای تصمیم‌گیری نادرست
ارتباط با موضوع روز	ادامه سلطنت، به تجزیه ایران می‌انجامید. نجات ملت با انقلاب اسلامی رقم خورد. موضوع نمایش‌نامه بر پایه رخدادهای تاریخی است که موجب واگذاری سرزمین، تحقیر ملی و دخالت بیگانگان در اداره کشور شده‌اند. این موضوع به دانش‌آموز یادآوری می‌کند که ضعف مدیریتی و عدم اقتدار سیاسی می‌تواند خسارت‌های جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد. در شرایط امروز، این آموزش موجب افزایش بصیرت و هوشیاری در برابر نفوذ، خیانت و نفاق می‌شود.

فانوس

● نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟

اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

پیامی که منتقل می‌شود	کشور تنها با آگاهی، هوشیاری و بصیرت مردم حفظ می‌شود. ساده‌باوری و اعتماد بی‌جا به بیگانگان و منافقان می‌تواند آسیب‌های جدی ایجاد کند. هیچ کشوری بدون حاکمانی کارآمد و شجاع نمی‌تواند استقلال و تمامیت ارضی خود را حفظ کند. بی‌توجهی، سادگی و ضعف اراده در میان مسئولان، راه را برای زیاده‌خواهی بیگانگان باز می‌کند. تاریخ نشان می‌دهد که هر زمان حاکمانی بی‌کفایت بر ایران مسلط شدند، نتیجه‌اش جدا شدن سرزمین، تحقیر ملی و دخالت خارجی بوده است. تاریخ چراغ راه آینده است؛ اشتباهات گذشته نباید تکرار شود. نقش مردم در حفظ تمامیت ارضی و استقلال کشور حیاتی است. کشور تنها با آگاهی، هوشیاری و بصیرت مردم حفظ می‌شود. ساده‌باوری و اعتماد بی‌جا به بیگانگان و منافقان می‌تواند آسیب‌های جدی ایجاد کند. هیچ کشوری بدون حاکمانی کارآمد و شجاع نمی‌تواند استقلال و تمامیت ارضی خود را حفظ کند. بی‌توجهی، سادگی و ضعف اراده در میان مسئولان، راه را برای زیاده‌خواهی بیگانگان باز می‌کند. تاریخ نشان می‌دهد که هر زمان حاکمانی بی‌کفایت بر ایران مسلط شدند، نتیجه‌اش جدا شدن سرزمین، تحقیر ملی و دخالت خارجی بوده است. تاریخ چراغ راه آینده است؛ اشتباهات گذشته نباید تکرار شود. نقش مردم در حفظ تمامیت ارضی و استقلال کشور حیاتی است. مردم آگاه و مطالبه‌گر، ضامن حفظ آینده کشور هستند. کلان‌روایت: دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.
	۲۰ تا ۳۰ دقیقه
مدت زمان اجرا	۱۰ دقیقه نمایش‌نامه‌خوانی، ۱۰ تا ۲۰ دقیقه گفت‌وگو و تحلیل کلاسی
امکانات و ابزار موردنیاز	متن نمایش‌نامه نقش‌نامه و کارت شخصیت‌ها وسایل ساده برای فضاسازی (در صورت نیاز) تخته یا پرده برای جمع‌بندی مفاهیم مقوای بزرگ برای کشیدن نقشه ایران پهناور صورتک یا تصاویر کوچک شخصیت‌ها (اختیاری)
رشد مهارتی	مهارت خوانش و بیان مهارت تحلیل رویدادهای تاریخی مهارت نقد اجتماعی مهارت گفت‌وگوی گروهی افزایش اعتماد به نفس در ارائه درک رابطه بین «تصمیمات بد» و «پیامدهای ملی» افق‌سنجی و درک پیامدهای تصمیم‌گیری توانایی نقد رفتار قدرت‌های داخلی و خارجی

خلاصه فعالیت	دانش‌آموزان متن نمایش‌نامه را بلندخوانی / اجرا می‌کنند. نقش‌ها بین دانش‌آموزان تقسیم می‌شود و هر گروه با توجه به متن، شخصیت خود را اجرا می‌کند. پس از پایان اجرا، معلم بحثی هدایت‌شده را آغاز می‌کند تا دانش‌آموزان بتوانند رفتار شخصیت‌ها، پیام‌های اخلاقی، مفهوم نفاق و خیانت، حاکمان وابسته و عدم توان دفاع از کشور و اهمیت تصمیمات درست را تحلیل کنند.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	از دانش‌آموزان بخواهید درباره یکی از نمونه‌های تاریخی جدا شدن بخش‌هایی از ایران تحقیق کنند. اجرای نقش متقابل: دانش‌آموزی نقش حاکم بی‌کفایت را بازی کند و دیگری نقش حاکمی مقتدر و خردمند را؛ تفاوت نتایج مقایسه شود. طراحی گفت‌وگوی خیالی بین مردم آن زمان و حاکم نالایق. تکلیف خلاق: «اگر توییکی از مردم آن دوره بودی، چه کاری می‌کردی تا جلوی این اتفاق‌ها را بگیری؟» از دانش‌آموزان بخواهید که یک صحنه جدید طراحی کنند و ادامه داستان را خودشان بنویسند. یک نقشه ذهنی از روابط شخصیت‌ها رسم کنند. تبدیل متن نمایش‌نامه به پادکست صوتی یا اجرای کلاسی کوتاه. درخواست از دانش‌آموزان برای بیان تجربه‌های واقعی یا مثال‌های تاریخی مشابه. برگزاری مناظره درباره مسئولیت‌پذیری و نقش مردم در جلوگیری از تجزیه کشور.

۵. تحلیل و گفت‌وگو درباره پیام‌ها، شخصیت‌ها و تصمیم‌ها.
۶. جمع‌بندی معلم.

متن نمایش‌نامه:

بازیگران: رضاخان، محمدرضاشاه، عمو سام، گرگ، پلنگ، خرس، شیر، عقاب و راوی
وسایل مورد نیاز
قیچی بزرگ، تاج، شئل و عصا برای رضاخان؛ کلاه برای عمو سام (با پرچم آمریکا و انگلیس)، نقشه پارچه‌ای بزرگ ایران، صورتک‌های گرگ، پلنگ، خرس، شیر و عقاب، تابلوهای «افغانستان»، «ترکیه»، «شوری»، «عراق»، «بحرین»

صحنه نمایش
پرچم ایران روی زمین پهن شده است. عمو سام و رضاخان کنار نقشه ایستاده‌اند. راوی روبه‌روی آن‌ها ایستاده و با حالت تأسف سر تکان می‌دهد. بقیه شخصیت‌ها بیرون صحنه هستند.

صحنه ۱: آغاز ماجرا
عمو سام: (با نگاه کردن به نقشه ایران، با لحنی شیطنت‌آمیز)
آهای پهلوی! فکر نمی‌کنی این کشور زیبا و پهناور برای تو کمی بزرگ باشد؟

شرح فعالیت:

معلم نمایش‌نامه را بین دانش‌آموزان توزیع می‌کند و نقش‌ها را تقسیم می‌نماید. دانش‌آموزان متن خود را تمرین کرده و سپس در کلاس نمایش‌نامه‌خوانی انجام می‌دهند. معلم تنها نقش هدایت‌کننده دارد و بعد از پایان اجرا، با طرح پرسش‌های کلیدی ذهن دانش‌آموز را به تحلیل می‌کشاند.

روند فعالیت:

- معرفی کوتاه نمایش‌نامه و بیان هدف از اجرای آن: معلم بیان می‌دارد یک نمایش طنز سیاسی از اتفاقی‌هایی که در ایران افتاده قرار است اجرا کنیم. و هر کدام از این تصاویر و نقش‌ها، نماد کشوری است. قبل از اجرا، مفهوم نمادها را روشن کنید (مثلاً خرس نماد شوروی، عقاب نماد آمریکا). تأکید کنید که این حیوان‌ها نماد قدرت‌های سیاسی‌اند، نه حیوانات داستانی.
- تقسیم نقش‌ها میان دانش‌آموزان: برای افزایش میزان مشارکت دانش‌آموزان، چند گروه تعریف شود. گروه طراحی صحنه، گروه بازیگران، کارگردان و تیم صدا و نورپردازی صحنه.
- تمرین یک دقیقه‌ای برای آشنایی با نقش.
- اجرای نمایش‌نامه‌خوانی.

رضاخان: (دست به سینه، نیمه تعظیم)
بله بله قربان! هر چه شما بفرمایید. این کشور متعلق به شماست. من اینجا خدمتگذار شما هستم.

صحنه ۲: ورود پلنگ - افغانستان

(بازیگر با صورتک پلنگ و تابلوی «افغانستان» وارد می‌شود. کنار نقشه می‌نشیند و بخش شرقی ایران را می‌کشد.)
پلنگ: دشت ناهید را می‌خواهیم! دشت ناهید مال ماست!

رضاخان: (با ترس، رو به عمو سام)
قربانجان! دشت ناهید عزیزمان! من از جنگ می‌ترسم. چه کار کنم؟

عمو سام: (لبخندی شیطن‌آمیز)
پهلوی جانم! نترس عمو جان! وقتی می‌توانی گفت‌وگو کنی، چرا جنگ عزیزم؟ بده برو! **رضاخان:** (با ترس کنار پلنگ می‌رود، قیچی را می‌گذارد)
آرام باش! دشت ناهید عزیزمان مال شما باشد. فقط عصبانی نشوید.

(پلنگ قهقهه می‌زند، بخش جدا شده را برمی‌دارد و خارج می‌شود.)
راوی: متأسفانه در سال ۱۳۱۶ رضا شاه پهلوی دشت ناهید را بدون هیچ مقاومتی به افغانستان واگذار کرد.

صحنه ۳: ورود گرگ - ترکیه

(بازیگر با صورتک گرگ و تابلوی «ترکیه» وارد می‌شود، بخش غربی ایران را می‌کشد.)

گرگ: کوه‌های آرات را می‌خواهیم! کوه‌های آرات مال ماست!!

رضاخان: قربانجان! کوه‌های آرات عزیزمان! می‌ترسم همسایه‌ها با من بد شوند. چه کار کنم؟ **عمو سام:** پهلوی جانم! کوه به چه درد تو می‌خورد عزیزم؟ مهم این است که تو بزرگ همسایه‌ها باشی! بده برو.

رضاخان: (با قیچی)
آرام باشید! کوه‌های آرات عزیزمان مال شما باشد. فقط با من دوست باشید.

(گرگ قهقهه می‌زند و خارج می‌شود.)
راوی: متأسفانه در سال ۱۳۱۶ رضا شاه بخشی از کوه‌های آرات را بدون مقاومت به ترکیه واگذار کرد.

صحنه ۴: ورود عقاب - عراق

(بازیگر با صورتک عقاب و تابلوی «عراق» وارد می‌شود.)

عقاب: رود اروند را می‌خواهیم! رود اروند مال ماست! **رضاخان:** قربانجان! رود اروند عزیزمان! می‌ترسم همسایه‌ها مرا قدرت برتر ندانند. چه کنم؟ **عمو سام:** پهلوی جانم! این همه رود داری عزیزم! بده برو!

رضاخان: (با قیچی)
آرام باشید! رود اروند عزیزمان مال شما باشد. فقط ببینید من چقدر قدرتمندم!

(عقاب قهقهه می‌زند و می‌رود.)
راوی: در سال ۱۳۱۶ رضا شاه حق کشتیرانی در اروندرود را بدون مقاومت به عراق واگذار کرد.

صحنه ۵: ورود خرس - شوروی (بخش اول)

(بازیگر با صورتک خرس و تابلوی «شوروی» وارد می‌شود.)

خرس: دشت فیروزه را می‌خواهیم! دشت فیروزه مال ماست!

محمدرضا شاه: (با ترس رو به عمو سام)
قربانجان! دشت فیروزه عزیزمان! من از جنگ می‌ترسم. چه کار کنم؟

عمو سام: نترس! گفت‌وگو کن عزیزم! بده برو! **محمدرضا شاه:** (با قیچی)
آرام باش! دشت فیروزه عزیزمان مال شما باشد. چرا عصبانی هستید؟ لب‌خند بزنید.

(خرس قهقهه می‌زند و می‌رود.)
راوی: در سال ۱۳۳۳ محمدرضا شاه دشت فیروزه را بدون مقاومت به شوروی داد.

صحنه ۶: خرس دوباره - شوروی (روستاهای مرزی)

(خرس دوباره وارد می‌شود.)
خرس: روستاهای مرزی را می‌خواهیم! این روستاها مال ماست!

محمدرضا شاه: قربانجان! روستاهای مرزی عزیزمان! چه کار کنم؟ **عمو سام:** روستا که زیاد داری عزیزم! سخت نگیر. بده برو!

محمدرضا شاه: (با قیچی)
آرام باش! روستاهای عزیزمان مال شما باشد. فقط با من خوب باشید.

(خرس قهقهه می‌زند و می‌رود.)
راوی: در سال ۱۳۳۳ محمدرضا شاه برخی روستاهای شمال غرب ایران را به شوروی واگذار کرد.

صحنه ۷: ورود شیر - بحرین

(بازیگر با صورتک شیر و تابلوی «بحرین» وارد می‌شود.)

شیر: استان بحرین را می‌خواهیم! بحرین مال ماست! **محمدرضا شاه:** قربانجان! استان بحرین عزیزمان دارد از دست می‌رود. چه کنم؟ **عمو سام:** ره‌ایش کن عزیزم! این همه استان داری. بده برو!

محمدرضا شاه: (با قیچی)
آرام باش! ما استان زیاد داریم. بحرین عزیزمان مال شما باشد. من دوست دارم همه خوشحال باشند.

(شیر قهقهه می‌زند و می‌رود.)
راوی: در سال ۱۳۴۹ با دخالت مستقیم انگلیس، استان بحرین بدون هیچ مقاومتی از ایران جدا شد.

صحنه ۸: پایان و پیام نمایش

عمو سام: (به نقشه نگاه می‌کند)
با این پهلوی‌ها تا چند سال دیگر چیزی از ایران زیبا و پهن‌تر باقی نمی‌ماند!

(قهقهه می‌زند و خارج می‌شود. محمدرضا شاه هم پشتش می‌رود.)

راوی: با لطف خدا و رهبری امام خمینی (ره)، مردم شجاع کشورمان شاه قیچی‌به‌دست را از ایران بیرون کردند.

و از آن پس، با وجود ۸ سال جنگ تحمیلی، یک وجب از خاک ایران قیچی نشد.

(راوی کنار نقشه می‌ایستد. دستش را روی سینه می‌گذارد. ای ایران ای مرز پرگهر پخش می‌شود و همه می‌خوانند.)

پیشنهاد پرسش‌های سازنده:

- چرا شاه نمایش‌نامه تا این حد در برابر بیگانگان خوار و وابسته بود؟
- کدام رفتار شاه بیشترین ضربه را به حیثیت و امنیت کشور زد؟
- چه شباهتی بین رفتار شخصیت‌های نمایش با برخی رفتارهای نفاق‌آلود در جهان امروز وجود دارد؟
- کدام بخش نمایش بیشترین اثر را روی شما گذاشت؟ چرا؟
- به نظر شما چرا قدرتهای خارجی از ضعف حاکم ایران سوءاستفاده کردند؟
- مردم در این نمایش غایب‌اند؛ به نظرتان اگر مردم نقش داشتند، چه می‌شد؟
- جدایی بخش‌هایی از ایران نتیجه چه نوع تصمیماتی بود؟
- چه تفاوتی بین حاکم بی‌کفایت و یک رهبر شجاع و قدرتمند وجود دارد؟
- امروز دانش‌آموزان چه کارهایی می‌توانند برای جلوگیری از تکرار چنین رخدادهایی انجام دهند؟
- چه عواملی باعث می‌شود یک جامعه در برابر خیانت و نفاق آسیب‌پذیر شود؟
- چگونه می‌توان از تکرار اشتباهات تاریخی جلوگیری کرد؟

فعالیت ۷: هم‌وطن، در یک بدن

طراحی این فعالیت به دست ... انجام شده است.

موقعیت اجرا	کلاس، سطح بین کلاسی (برای ایجاد رقابت و توسعه فعالیت)، سطح جشنواره‌ای در مدرسه
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	میزان اطلاعات داده شده در ابتدایی کمتر است.
اهداف تربیتی	وطن‌دوستی آشنایی با تنوع فرهنگی ایران مشارکت ملی
ارتباط با موضوع روز	آشنایی با اقوام، شهرها، گستردگی ایران، ظرفیت‌های مختلف شهرها و لزوم حفظ انسجام ملی در مقابله با دشمن صهیونیستی
پیامی که منتقل می‌شود	تنوع فرهنگی، از وجوه قدرت ایران است. سنجه تربیتی - عملی: با رفتارهایی چون مشارکت در فعالیت‌های ملی، حمایت از تولید داخلی، پرهیز از تقلید فرهنگی، دفاع مؤدبانه از ارزش‌های ایرانی و تلاش برای پیشرفت کشور، روحیه استقلال‌خواهی و وطن‌دوستی خود را نشان دهد. کلان‌روایت: دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.
مدت زمان اجرا	۴۵ دقیقه تا ۲ ساعت

امکانات و ابزار موردنیاز	اینترنت و صفحه نمایش
رشد مهارتی	دانش‌آموزان با پژوهش آشنا می‌شوند، با نحوه ارائه در کلاس و همچنین احترام به تفاوت‌های فرهنگی را می‌آموزند.
خلاصه فعالیت	هر گروه به عنوان سفیر یک شهر یا استان در نظر گرفته می‌شود. این سفیران باید در وجوه مختلف آن شهر از جمله: تنوع اقوام و زبان، محصولات کشاورزی، صنعت و معدن و گردشگری پژوهش کنند، و جمع‌بندی نتایج خود را در کلاس برای سایر همکلاسی‌ها ارائه دهند.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	ساخت ماکت‌هایی از بناهای تاریخی شهرهای شاخص، و یا ارائه ماکتی از تنوع پوشش، محصولات و زیست بوم آن منطقه و نمایش نمایشگاهی آن برای سایرین.

شرح فعالیت:

فعالیت «هم‌وطن، در یک بدن» با هدف نمایش تنوع جمعیتی، قومی و زبانی و فرهنگی به عنوان یکی از عوامل قدرت سرزمین ایران و نمایش انسجام ملی در عین گستردگی، تنوع فرهنگی، زبانی و زیست بومی است. در این فعالیت، دانش‌آموزان به چندین گروه تقسیم می‌شوند.

آنها سفیران پژوهشگری هستند که نماینده یک استان هستند و هر کدام یکی از استان‌های: هرمزگان، خراسان جنوبی، آذربایجان شرقی، کردستان، گیلان، گرگان، اصفهان، سیستان و بلوچستان را به عنوان استان خود انتخاب می‌کنند.

سپس موظف هستند تا در این چند بعد، اطلاعاتی از استان تهیه کنند: همسایه‌های استان، میزان جمعیت، زبان، محیط‌زیست، منابع طبیعی و صنعتی، جاذبه‌های گردشگری و فرهنگی. سپس هر گروه با جمع‌بندی این گزارش، در کلاس به صورت مختصر، آن را ارائه می‌دهد.

مربی در نهایت با جمع‌بندی لزوم وجود هر کدام از ارکان تنوع زبانی، زیست بومی و صنعتی و فرهنگی در رشد کشور، اشاره به انسجام ملی در برابر دشمنان می‌کنند.

با یاد کردن از شیوه شکل‌گیری انقلاب، به قیام مردم شهرها در حمایت از امام خمینی (ره) پس از کشتار خونین میدان ژاله و برگزاری چهلم‌ها در مشهد، تبریز، کرمان، قم پیوند می‌زند. و به ثمر رسیدن انقلاب را حضور همه این تنوع فرهنگی، زبانی و جغرافیایی در پشت رهبری بیان می‌کند. حال با حملات رژیم صهیونیستی به شهرهای

مختلف ایران، چه شهرهای غربی، و چه شهرهای مرکزی، همه و همه مردم از هر رنگ و هر قوم با رعایت انسجام ملی، توانستند، از زمینه سوء استفاده دشمن برای ایجاد اختلاف داخلی و جنگ داخلی جلوگیری کنند و نقشه آن‌ها را ناکام بگذارند.

روند فعالیت:

- ۱) مربی ۱۰ شهر / استان مهم را معرفی می‌کند.
- ۲) هر گروه یک شهر / استان را انتخاب می‌کند.
- ۳) پژوهش کوتاه درباره غذا، پوشش، صنایع، جاذبه‌ها انجام می‌شود.
- ۴) گروه‌ها محصول پژوهشی (گزارش مکتوب یا معرفی شفاهی) ارائه می‌دهند.
- ۵) مربی نقش تنوع فرهنگی در قدرت ایران را جمع‌بندی می‌کند.

پیشنهاداتی برای مربی در مباحثه با دانش‌آموزان:

مربی لازم است در ابتدا تأکید کند این یک فعالیت تاریخی و فرهنگی است، (نه بحث جناحی یا مقایسه حکومتی) بلکه می‌خواهیم با محور گفت‌وگو بر مفاهیم علمی و فرهنگی مانند «نقش مردم هر منطقه در حفظ کشور» یا «چگونه اتحاد مانع تکرار تاریخ تلخ می‌شود» تمرکز کند.

بهتر است مربی پیش از شروع فعالیت، پیمان گفت‌وگوی محترمانه فرهنگی را با کلاس تنظیم کند (احترام به لباس، لهجه، زبان، مذهب و آداب).

در مقام مصداقی، بر مفهوم «یک بدن - اندام‌های متفاوت اما هماهنگ» تأکید کند؛ یعنی هر قوم همچون عضوی از بدن ایران است.

در اجرای نمایشی یا ماکتی از پوشش‌ها، دانش‌آموزان همان جنسیت یا فرهنگ را با دقت و احترام بازنمایی کنند. مربی لازم است در توضیح تفاوت‌ها، از واژه «زیبایی در تفاوت» استفاده شود، نه «عجیب بودن تفاوت».

این فعالیت نمی‌خواهد به برتری استانی / قومی برسد بلکه هدف؛ تکمیل پازل ایران بزرگ است. مربی می‌تواند نقشه بزرگی از ایران روی دیوار نصب کند و با هر گزارش، بخش مربوط به همان استان را رنگ بزند تا همه ببینند ایران بدون استان‌ها ناقص است.

در پایان، از مثالی مانند «بدن انسان اگر یک عضورا

از دست بدهد، رنج می‌برد» برای جمع‌بندی مفهوم «انسجام» استفاده کند.

پیشنهاد پرسش‌های سازنده:

شهر شما چه نقشی در اقتصاد یا فرهنگ ایران دارد؟ اگر این شهر نبود، چه چیزی در کشور تغییر می‌کرد؟ تنوع فرهنگی چه فایده‌ای برای ایران دارد؟

چرا ایران با وجود تفاوت‌های قومی متحد مانده است؟ اگر کشوری تنوع نداشته باشد، چه نقاط قوت و ضعفی خواهد داشت؟

چگونه می‌توان تعصب قومی را به عشق ملی تبدیل کرد؟ (در سطح بالاتر)

در مواجهه با تهدید خارجی، همکاری قوم‌ها چه نقشی دارد؟

فعالیت ۸: واژه‌شناسی انقلاب

موقعیت اجرا	کلاس، محیط مدرسه، کتابخانه یا مراسم صبحگاه
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ندارد
اهداف تربیتی	تقویت هویت ملی و درک بهتر مفاهیم مرتبط با انقلاب اسلامی ارتقای مهارت تحلیل واژگان و مفاهیم ارزشی تقویت روحیه مشارکت، همکاری و تعامل دانش‌آموزان ایجاد علاقه و کنجکاوی نسبت به تاریخ اجتماعی و فرهنگی انقلاب انجام یک فعالیت یادگیری فعال به جای حفظ‌محوری
ارتباط با موضوع روز	اهمیت شناخت واژه‌ها و مفاهیم بنیادی انقلاب در آستانه رویدادهای ملی (دهه فجر، سالگرد انقلاب) کمک به درک واژگان رایج در رسانه‌ها و گفت‌وگوهای جامعه هنگام طرح موضوعات انقلابی ایجاد پلی بین مفاهیم تاریخی و پرسش‌های نسل امروز

فانوس

نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

پیامی که منتقل می‌شود	فهم انقلاب بدون فهم واژه‌ها و مفاهیم آن ممکن نیست. واژه‌ها حامل تاریخ، ارزش‌ها و جهان‌بینی هستند. نسل جدید با شناخت دقیق مفاهیم، می‌تواند نگاه نقادانه‌تر و آگاهانه‌تری نسبت به انقلاب داشته باشد. کلان‌روایت: انقلاب اسلامی ۵۷ رستاخیز و بعثت تمدنی و اجتماعی تاریخ ایران است.
مدت زمان اجرا	نسخه کوتاه: ۱۰ دقیقه نسخه استاندارد: ۲۰ تا ۳۰ دقیقه نسخه تعمیقی: ۴۵ دقیقه
امکانات و ابزار موردنیاز	برگه‌های واژه‌ها (کارت‌های واژه) کاغذ و خودکار یا تخته کوچک برای هر گروه روزنامه‌دیواری «جاده انقلاب» (به‌عنوان منبع اولیه) زنگ (برای اعلام پاسخ)، یا کارت‌هایی برای اعلام امتیاز تخته کلاس برای ثبت امتیازات در صورت امکان: ویدئوپروژکتور برای نمایش واژه‌ها
رشد مهارتی	- مهارت تفکر نقاد - مهارت خواندن تحلیلی - مهارت سخن‌گویی و بیان - مهارت کار گروهی - سرعت عمل و دقت در تحلیل واژگان - تقویت حافظه معنایی و شبکه‌سازی مفهومی
خلاصه فعالیت	دانش‌آموزان در مرحله نخست، از طریق روزنامه‌دیواری «جاده انقلاب»، با واژه‌های مهم مرتبط با انقلاب اسلامی آشنا می‌شوند. سپس در قالب یک بازی مسابقه‌ای و مشارکتی، فهم خود از این واژه‌ها را تمرین و تعمیق می‌کنند. این مسابقه شامل پرسش‌های سریع، توضیح واژه‌ها با هدف، یادگیری فعال و درگیرانه است.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	اجرای نمایش کوتاه برای توضیح یک مفهوم (مثل آزادی، عدالت یا خودباوری) تشکیل «دفتر واژه‌های انقلاب» توسط خود دانش‌آموزان در طول یک ماه.

شرح فعالیت:

پس از مطالعه بخش «واژه‌شناسی انقلاب» در روزنامه‌دیواری، مربی سه گروه را، که شامل ۳ نفر است، انتخاب می‌کند. هر گروه با اعلام سریع‌تر پاسخ یا نوشتن درست، امتیاز می‌گیرد. این فعالیت هم بازی‌محور است، هم یادگیری‌محور.

روند فعالیت:

کارت‌هایی در دست مربی است که واژه‌هایی از انقلاب در آن نوشته شده. هر گروه سه کارت را به‌صورت

تصادفی دریافت می‌کند و باید بتواند در مشورت گروهی، توضیح واژه را برای کلاس بیان کند. اگر پاسخ صحیح بود، برای آن‌ها امتیاز محسوب می‌شود؛ وگرنه امتیازی به دست نمی‌آوردند. یا به شیوه دوم، اگر زنگ موجود باشد، مربی کلمه را می‌خواند، هر گروهی که زودتر زنگ زد و جواب صحیح را گفت، امتیاز به او می‌رسد.

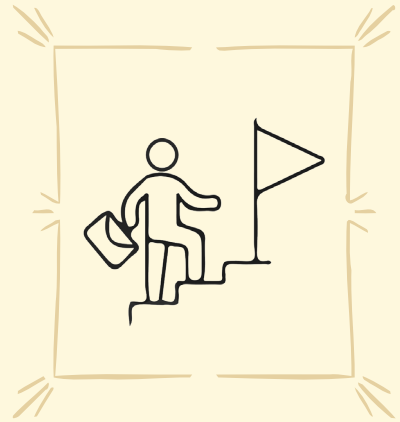
جدول راهنمایی واژه‌های انقلاب و تعریف صحیح آن‌ها

واژه‌ها	تعریف صحیح
کمیته مشترک	کمیته مشترک ضد خرابکاری ساواک و شهربانی؛ مرکزی برای شکنجه و بازجویی زندانیان سیاسی که در روزهای انقلاب تسخیر شد و به نماد جنایت رژیم تبدیل گردید.
توشیح	تأیید رسمی؛ در گزارش تاریخی آن روز به معنای امضای نایب‌رئیس شورای سلطنت (وارسته) برای لوایح مجلس سناست که به آن قوانین قدرت اجرایی می‌بخشید.
بیعت	اصطلاح مذهبی - سیاسی؛ در گزارش‌ها برای تبعیت و وفاداری همافران به امام خمینی استفاده شده و بار شرعی و قطعی دارد.
منع عبور و مرور	محدودیت نظامی برای رفت‌وآمد مردم؛ در آن روز به دلیل عدم توجه مردم کاهش یافت.
ساواک	سازمان اطلاعات و امنیت کشور؛ تصویب لایحه انحلال آن نماد فروپاشی اقتدار رژیم در برابر مطالبات مردم بود.
دولت موقت (تعریف ۱)	حکومتی که امام خمینی پس از بازگشت به ایران، با نخست‌وزیری مهندس بازرگان تشکیل داد؛ رقیب و در نهایت جایگزین دولت بختیار شد.
دولت موقت (تعریف ۲ - تکمیلی)	گروهی مسئول برای اداره موقت کشور پس از سقوط حکومت پهلوی؛ نقش آن ایجاد آرامش، مدیریت انتقال قدرت و فراهم‌سازی مقدمات فراندوم و قانون اساسی بود.
همافران	در جهداران فنی نیروی هوایی که با بیعت تاریخی‌شان نقش مهمی در تسریع سقوط رژیم پهلوی ایفا کردند.
کمیته استقبال	گروه سازمان‌یافته‌ای از نیروهای مردمی و شخصیت‌های سیاسی برای برنامه‌ریزی مراسم ورود امام خمینی؛ مسئول نظم مسیر، هماهنگی تدارکات و پوشش رسانه‌ای.
محاصره نظامی	بسته شدن راه‌ها و کنترل کامل عبور و مرور توسط نیروهای نظامی.
قطعنامه	بیانیه رسمی پایانی راهپیمایی‌ها که مطالبات مردم را اعلام می‌کرد، در انقلاب ۵۷ نقش مهمی در هدایت جمعی و ایجاد وحدت داشت.
آزادی	در نگاه انقلاب اسلامی یعنی توان انتخاب و بیان، بدون آسیب زدن به حق دیگران؛ آزادی مسئولانه و برخاسته از کرامت انسانی.
اعتصاب	توقف هماهنگ کار توسط کارکنان با هدف اعتراض؛ اعتصابات گسترده روزهای انقلاب ساختار اقتصادی حکومت را فلج کرد.

پیشنهاد پرسش‌های سازنده:

دانشتن واژه‌ها چه کمکی به فهم ما از بخشی از تاریخ و فرهنگ کشورمان می‌کند؟

فعالیت ۹: مسیر پیشرفت ایران

موقعیت اجرا	کلاس، نمایشگاه مدرسه، کتابخانه مدرسه، مراسم صبحگاه
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در متوسطه اول، فعالیت ساده‌تر و بصری‌تر؛ در متوسطه دوم، تحلیل محورتر و همراه با داده‌های عمیق‌تر.
اهداف تربیتی	تقویت هویت ملی و خودباوری؛ افزایش درک دانش‌آموزان از روند پیشرفت ایران پس از انقلاب؛ تحلیل مفاهیم استقلال، خودکفایی، توسعه علمی و اقتدار دفاعی؛ توانایی خواندن داده‌ها و تبدیل آن به تحلیل؛ تقویت مهارت ارائه و کارگروهی و استدلال.
ارتباط با موضوع روز	متصل به دهه فجر و مراسم تجلیل از دستاوردهای انقلاب؛ کمک به شناخت صحیح پیشرفت‌های ملی در برابر جنگ روایت‌ها؛ توسعه قدرت تحلیل نسل نوجوان، درباره چرایی پیشرفت‌ها و موانع تاریخی (استعمار، وابستگی قبل انقلاب).
پیامی که منتقل می‌شود	پیشرفت یک ملت نتیجه خودباوری و استقلال است؛ ایران امروز در حوزه‌هایی پیشرفت کرده که زمانی رؤیا محسوب می‌شد؛ نقش نسل جدید در استمرار پیشرفت، حیاتی است؛ کلان‌روایت: ایران دست برتر را در آینده خواهد داشت.

مدت زمان اجرا	نسخه کوتاه: ۱۵ دقیقه نسخه استاندارد: ۳۰ تا ۴۰ دقیقه نسخه پژوهشی: ۶۰ دقیقه
امکانات و ابزار مورد نیاز	کارت‌های داده درباره دستاوردها؛ ماژیک و پوستر سفید یا تخته کلاس؛ در صورت امکان، ویدئوپروژکتور؛ زنگ یا کارت اعلام امتیاز؛ برگه‌های تحلیل گروهی.
رشد مهارتی	تفکر تحلیلی؛ مهارت تبدیل داده به تحلیل؛ سخن‌وری؛ کارگروهی؛ دقت در خواندن اعداد و اطلاعات؛ مقایسه تاریخی و تحلیل روند پیشرفت.
خلاصه فعالیت	کارت‌هایی در اختیار معلم است که روی هر کارت یک «عدد» و یک «حوزه پیشرفت» نوشته شده است. هر گروه به‌صورت تصادفی ۲ یا ۳ کارت دریافت می‌کند و باید در زمان مشخص، عدد را توضیح دهد که «یعنی چه؟»
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	طراحی نمایشگاه مدرسه با پوسترهای پیشرفت؛ ساخت پادکست دانش‌آموزی درباره دستاوردها؛ دعوت از متخصصان حوزه پزشکی، نظامی، فناوری برای گفت‌وگو و طرح پرسش؛ تولید اینفوگرافیک توسط دانش‌آموزان.

شرح فعالیت:

- معلم کلاس را به ۳ تا ۵ گروه تقسیم می‌کند.
● کارت‌هایی در اختیار معلم است که روی هر کارت یک «عدد» و یک «حوزه پیشرفت» نوشته شده است.
● هر گروه به‌صورت تصادفی ۲ یا ۳ کارت دریافت می‌کند و باید در زمان مشخص:
● عدد را توضیح دهد (یعنی چه؟)
● بگوید این پیشرفت چه مشکلی از کشور را حل کرده؟
● یک نتیجه ساده برای زندگی امروز مردم بیان کند.

روند فعالیت:

- مرحله اول: عددخوانی (مدل مسابقه‌ای)
● معلم کارت را می‌خواند، مثلاً:
● ۹۷ درصد: تولید دارو
● گروه باید توضیح دهد که این عدد یعنی چه؟ و چرا مهم است؟
● امتیاز: ۱
- مرحله دوم: تحلیل
● گروه پاسخ می‌دهد:
● اگر این دستاورد نبود، چه مشکلی ایجاد می‌شد؟
● امتیاز: ۱
- مرحله سوم: پیوند با خود
● گروه می‌گوید: این پیشرفت چه مسئولیتی برای ما ایجاد می‌کند؟
● امتیاز: ۱
- نمونه جدول راهنمای کارت‌ها (برای معلم)

سلامت و رفاه

- افزایش ۲۱ سال متوسط عمر
● پوشش ۹۵ درصد واکسیناسیون فلج اطفال
● ۷۲ هزار پزشک متخصص
● رتبه اول جهان در پیوند کبد
● رتبه دوم جهان در پیوند مغز استخوان
● ۹۷ درصد تولید داخلی دارو
● ۸۰ میلیون نفر دارای دفترچه بیمه

آموزش، تحقیق و فناوری

۱۸۰ هزار دانشجوی پزشکی
۲۴ برابرشدن پوشش آموزش عالی
رتبه ۱۵ جهان در سلول‌های بنیادی
جزو ۱۲ کشور دارای چرخه کامل فناوری فضایی

زیرساخت و رفاه

۹۹٫۵ درصد خانه‌ها دارای برق
۶ برابرشدن راه‌های کشور
۵۰۰ برابر افزایش راه آسفالت روستایی
۸۳ میلیون سیم‌کارت
۶۲ شبکه رادیو و تلویزیون

اقتصاد و صنعت

۱۰ برابرشدن واحدهای صنعتی
۲۰ برابرشدن خدمات بانکی
۳ برابرشدن سهم بخش خصوصی
۱۰۰ برابرشدن صادرات غیرنفتی

دفاع و اقتدار

دهمین قدرت موشکی جهان
۹۰ درصد نیاز دفاعی تولید داخل
نهمین سازنده پدافند بالستیک
جزو دو کشور اول سازنده اژدر حباب‌ساز

پیشنهاد پرسش‌های سازنده

- چرا بعضی پیشرفت‌ها کمتر دیده می‌شوند؟
- آیا دانستن این آمار، نگاه ما به کشور را تغییر می‌دهد؟ چگونه؟
- سهم نسل ما در ادامه این مسیر چیست؟
- کدام عدد برای شما شگفت‌انگیزتر بود و چرا؟

منبع این فعالیت:

فعالیت ۱۰: ایران ۱۴۲۰

طراحی این فعالیت به دست ... انجام شده است.

موقعیت اجرا	کلاس
مقطع تحصیلی	ابتدایی (پایه پنجم و ششم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ابتدایی: نقاشی از ایران آینده متوسطه: ترسیم نقشه ذهنی، راهکار برای پیشرفت کشور
اهداف تربیتی	آینده‌اندیشی افزایش انگیزه برای پیشرفت کشور مشارکت گروهی درک جایگاه خود به عنوان فردی فعال و اثرگذار در ساخت آینده
ارتباط با موضوع روز	توسعه ایران، امیدآفرینی
پیامی که منتقل می‌شود	آینده ایران با تلاش امروز ما ساخته می‌شود. علم و ایمان پایه‌های اقتدار آینده ایران‌اند. کلان‌روایت: ایران دست برتر را در آینده خواهد داشت.

فانوس

نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

مدت زمان اجرا	۴۵ تا ۷۰ دقیقه
امکانات و ابزار موردنیاز	کاغذ بزرگ، ماژیک‌های رنگی، برچسب
رشد مهارتی	تفکر خلاق، برنامه‌ریزی، کار گروهی
خلاصه فعالیت	دانش آموزان مقطع ابتدایی دربارهٔ وجوه پیشرفت در آینده ایران، هر چه به ذهنشان می‌رسد، نقاشی می‌کشند. دانش آموزان متوسطهٔ اول و دوم با هدایت مربی، بر روی تخته و با تکنیک بارش ذهنی، وجوه مختلف پیشرفت را بیان کرده و با دسته‌بندی این وجوه پیشرفت، نقشهٔ بزرگی از «ایران ۱۴۲۰» می‌سازند و روی آن، نشان می‌دهند که چه چیزهایی از تکنولوژی، فرهنگ، آبادانی و... در آن وجود دارد.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	ساخت «کتابچهٔ آینده» با عنوان «آینده‌ای که می‌سازیم». دانش آموزان به گروه‌های مختلف تقسیم می‌شوند: کارگروه فرهنگی، کارگروه پزشکی، کارگروه فنی و مهندسی، کارگروه هسته‌ای، کارگروه ژنتیک، کارگروه هوافضا، کارگروه هوش مصنوعی. در هرکدام از گروه‌ها، افراد در نقش دانشمند فکر می‌کنند که با علم امروز چه پیشرفت‌هایی را می‌توانند در حوزهٔ خود، تا سال ۱۴۲۰ رقم بزنند. آن را گروهی می‌نویسند و سعی می‌کنند خروجی تولیدی کارگروه خود را به‌صورت تصویری یا جدولی نشان دهند. در نهایت، کتابچهٔ «آینده‌ای که می‌سازیم» با مشارکت همهٔ دانش آموزان در فصل‌بندی علوم مختلف آماده می‌شود.

شرح فعالیت:

این فعالیت با هدف ایجاد تصویری آشکار و ملموس از آیندهٔ ایران در ذهن دانش آموزان، طراحی شده است تا بدانند که هیچ ملتی، جز با تلاش خودش، به اصلاح و رشد دست نمی‌یابد. فعالیت به‌صورت کلاسی یا گروهی انجام می‌شود:

در وجه کلاسی فعالیت، مربی به‌صورت راهبر در کنار تخته می‌ایستد و با هدایت دانش آموزان در بارش ذهنی، وجوه مختلف پیشرفت ایران را به‌صورت کلی و جزئی می‌نویسد. سپس، با دسته‌بندی وجوه مختلف پیشرفت، نقشهٔ ذهنی ایران ۱۴۲۰ را ترسیم می‌کند.

در وجه گروهی، هر ۴ دانش آموز در یک کارگروه از وجوه مختلف علم قرار می‌گیرند: پزشکی و ژنتیک، مهندسی سازه، هوش مصنوعی، هوافضا، علم هسته‌ای، علم کشاورزی. هر گروه، با تعامل به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهند: ۱. در این بخش از علم چه تغییرات شگرفی اتفاق می‌افتد؟ (با

نظر به کمبودهای فعلی)؛ ۲. برای رسیدن به این تغییرات، ما چه باید بکنیم؟ در پایان، نماینده‌ای از هر گروه، گزارش پیشرفت کارگروه خود را برای کلاس بیان می‌کند.
این فعالیت موجب می‌شود که با تصویرکردن ایران آینده، حس امید و مشارکت برای ساخت آیندهٔ بهتر در دانش آموزان تقویت شود.

روند فعالیت:

- مربی چند تصویر از آیندهٔ شهرها یا تکنولوژی‌ها نشان می‌دهد.
- گروه‌ها تصمیم می‌گیرند ایران در ۱۴۲۰ چه ویژگی‌هایی در ابعاد مختلف داشته باشد.
- پوستر بزرگ، نقشهٔ ذهنی یا گزارش گروهی طراحی می‌شود.
- هر گروه، بخش خود را توضیح می‌دهد.
- مربی مفهوم «آینده‌سازی با تلاش امروز» را جمع‌بندی می‌کند.

راهنمای مربی برای پاسخ‌گویی به سؤالات دانش آموزان:

۱. بی‌انگیزگی یا بدبینی دربارهٔ «آیندهٔ ایران»
برخی دانش آموزان، به‌خصوص در مقاطع بالاتر، ممکن است بگویند «آینده روشن نیست» یا «این‌ها واقعی نیست».

پیشنهاد به مربی: شروع فعالیت با نمایش نمونه‌های واقعی پیشرفت‌های ایران مثلاً در نانو، هوافضا و استارت‌آپ‌ها باشد تا حس واقع‌گرایی و امید برای دانش آموزان به‌صورت مصداقی شکل بگیرد.

۲. ناامیدی از نقش‌آفرینی فردی در ساخت آیندهٔ جمعی

برخی دانش آموزان با بیان مشکلات واقعی، ممکن است حس ناامیدی را القا کنند.

پیشنهاد به مربی: لازم است مربی اشاره کند که برای تغییرات در آینده، همه‌چیز بر دوش دولت یا نظام نیست؛ بلکه رویاهای ما (در سطح فردی) می‌تواند به تحقق بپیوندد. ما در سطوح مختلف امکان مشارکت داریم و باید در کنار داشتن رؤیا، به‌دنبال راهکارهای واقع‌بینانه باشیم.

۳. تفاوت درک مفاهیم در مقاطع مختلف

دانش آموزان ابتدایی ممکن است نتوانند مفاهیم «علمی» را درک کنند و یا ترسیم ذهنی دقیقی از آینده نداشته باشند.

پیشنهاد به مربی: مربی در مقطع ابتدایی بر تصویرسازی احساسی از ایران تمیز، شاد، زیبا، پر از مهربانی و صلح و پیشرفت تمرکز کند. می‌توان از داستان کوتاه برای تحریک تخیل دانش آموزان ابتدایی بهره برد. از دانش آموزان بخواهید یکی

از صحنه‌های داستانی را که بیان کرده‌اید، نقاشی کنند.

همچنین، با ساده‌سازی واژگان علمی و حذف حوزه‌های تخصصی (هسته‌ای، ژنتیک) برای گروه‌های سنی پایین، آن‌ها را درگیر فعالیت کنید.

۴. تمسخر برخی دانش آموزان

ممکن است برخی دانش آموزان موضوع اصلی را تمسخر کنند یا در بارش فکری، سایر ایده‌ها را مسخره کنند.

پیشنهاد به مربی: مربی بیان کند که همهٔ ایده‌ها، حتی آن‌ها که غیرواقعی به نظر می‌رسند، باید بدون قضاوت، ثبت شوند و این قاعده‌ای مهم در فعالیت است. مربی پیش از شروع فعالیت، دربارهٔ قواعد کار گروهی محترمانه صحبت کند و با تحسین عمومی گروه‌هایی که همکاری و احترام بیشتری نشان می‌دهند، جمع را همراه کند.

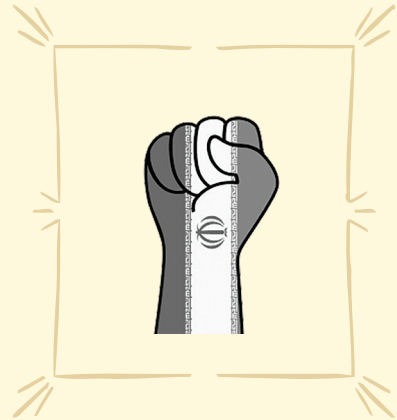
پیشنهاد پرسش‌های سازنده

- آیندهٔ ایران را چطور می‌بینی؟
- پیشرفت‌های سال ۱۴۲۰ در چه بخش‌هایی است؟
- نقش تو در ساختن این آینده چیست؟
- چه چیزی را امروز باید تغییر بدهیم تا آینده بهتر شود؟

فانوس

● نظرتان دربارهٔ این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

فعالیت ۱۱: نقشه عمل برای پیشرفت ایران

موقعیت اجرا	کلاس
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ندارد (در متوسطه اول با راهنمایی بیشتر مربی و مثال‌های ساده‌تر اجرا می‌شود؛ در متوسطه دوم با تأکید بر تحلیل و مسئولیت فردی)
اهداف تربیتی	تقویت حس مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی پرورش روحیه خودباوری و نقش‌آفرینی دانش‌آموز در پیشرفت کشور درک پیوند میان رفتارهای فردی و سرنوشت جمعی جامعه تبدیل مفاهیم انتزاعی انقلاب (استقلال، پیشرفت، مشارکت) به کنش عملی تقویت تعهد اخلاقی و استمرار عمل صالح اجتماعی
ارتباط با موضوع روز	تبیین نقش نسل نوجوان در تداوم مسیر پیشرفت کشور پس از انقلاب پاسخ به پرسش رایج نسل امروز: «من چه نقشی می‌توانم داشته باشم؟» پیوند دستاوردهای کلان انقلاب با مسئولیت‌های کوچک اما اثرگذار فردی
پیامی که منتقل می‌شود	پیشرفت کشور فقط نتیجه تصمیم‌های بزرگ سیاسی نیست، بلکه از رفتارهای روزمره مردم آغاز می‌شود. هر دانش‌آموز می‌تواند سهم واقعی در ساختن ایران داشته باشد. وطن‌دوستی یعنی عمل مستمر، نه فقط شعار کلان‌روایت: ایران دست برتر آینده خواهد بود.

مدت زمان اجرا	بخش اول (طراحی نقشه عمل): ۳۰ دقیقه بخش دوم (جمع‌بندی و تعهد): ۱۵ دقیقه بخش سوم (گزارش‌دهی - اختیاری و تکمیلی): ۱۵ تا ۲۰ دقیقه
امکانات و ابزار موردنیاز	کاغذ A۳ یا مقوای ساده برای هر گروه ماژیک یا خودکار رنگی تخته کلاس برگه «تعهد عملی» برای هر گروه (یا دفتر کلاسی)
رشد مهارتی	مهارت برنامه‌ریزی فردی و گروهی مهارت تصمیم‌گیری مسئولانه مهارت مشارکت اجتماعی مهارت خودارزیابی و گزارش‌دهی تقویت وجدان کاری و تعهد عملی
خلاصه فعالیت	دانش‌آموزان در قالب کار گروهی، نقشه‌ای عملی برای نقش‌آفرینی خود در پیشرفت کشور طراحی می‌کنند. این نقشه شامل سه حوزه اصلی زندگی دانش‌آموز است: خانه، مدرسه و جامعه. در هر حوزه، اقدامات کوچک اما واقعی و قابل اجرا پیشنهاد می‌شود. در پایان، هر گروه یک تعهد عملی مشخص انتخاب می‌کند که موظف است تا پایان ماه آن را اجرا کرده و گزارش دهد.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	نصب «نقشه‌های عمل» روی دیوار کلاس یا مدرسه انتخاب «گروه مسئولیت‌پذیر ماه» پیوند این پروژه با درس مطالعات اجتماعی افزودن بخش «من در فضای مجازی» برای تحلیل مسئولیت رسانه‌ای

شرح فعالیت:

۱. من در خانه
- دانش‌آموزان سه اقدام واقعی و قابل اجرا می‌نویسند، مانند:
- صرفه‌جویی در مصرف آب، برق و گاز
 - احترام به والدین و ایجاد آرامش در خانواده
 - مطالعه هدفمند و منظم

۲. من در مدرسه

- نمونه اقدامات:
- درس خواندن جدی و مسئولانه
 - رعایت نظم و احترام به مربی و هم‌کلاسی‌ها
 - مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی، علمی یا انقلابی مدرسه

۳. من در جامعه

- نمونه اقدامات:
- رعایت قانون و اخلاق اجتماعی
 - مشارکت در فعالیت‌های داوطلبانه یا مناسبتی
 - دفاع آگاهانه از هویت ملی و دستاوردهای کشور

نوجوانان آینده‌سازان این مرزوبوم هستند. برای درک بهتر این مفهوم و جایگاه خود در پیشرفت کشور، در سه بخش خانواده، مدرسه و جامعه، به‌صورت گروهی با هم بحث می‌کنند و در نتیجه نقشه عمل خود را برای رسیدن به پیشرفت مشخص می‌کنند.

روند فعالیت:

مرحله اول: تقسیم گروه‌ها و تبیین هدف:

مربی دانش‌آموزان را به گروه‌های ۳ تا ۵ نفره تقسیم می‌کند و هدف پروژه را توضیح می‌دهد: «اگر هرکدام از ما بخواهیم سهمی در پیشرفت ایران داشته باشیم، از کجا باید شروع کنیم؟»

مرحله دوم: طراحی «نقشه عمل برای پیشرفت ایران»

هر گروه یک نقشه ساده طراحی می‌کند که شامل سه بخش مشخص است:

مرحله سوم: ارائه کوتاه گروه‌ها

هر گروه در ۲ دقیقه، نقشه عمل خود را برای کلاس معرفی می‌کند.

مربی تأکید می‌کند که اقدامات باید واقعی، ساده و قابل انجام باشند.

مرحله چهارم: انتخاب تعهد عملی ماهانه

در یک جلسه جمع‌بندی، هر گروه:

● از میان اقدامات نوشته‌شده، یک عمل مشخص را انتخاب می‌کند.

● آن عمل را به‌عنوان «تعهد ماهانه گروه» ثبت می‌کند. نمونه تعهدها:

- یک ماه صرفه‌جویی جدی در مصرف انرژی
- یک ماه مطالعه روزانه منظم
- مشارکت فعال در یک فعالیت فرهنگی مدرسه

مرحله پنجم (تکمیلی): گزارش‌دهی و بازخورد

در جلسه بعد (پس از یک ماه):

- گروه‌ها گزارش کوتاهی از میزان انجام تعهد ارائه می‌دهند.
- مربی به تلاش‌ها بازخورد مثبت می‌دهد، نه صرفاً نتیجه نهایی

مدل دیگر این فعالیت:

می‌توان سه بخش «استعدادها، علاقه‌ها، دغدغه‌ها» را برای هر دانش‌آموز در نظر گرفت. سپس برای هر بخش، یک پیوند با نیازهای حال و آینده ایران پیدا می‌کنند (علمی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی). در نهایت دفترچه‌ای کوچک طراحی می‌کنند که در آن بنویسند: «من کیستم؟ چه بldم؟ ایران به چه نیاز دارد؟ و من در ۱ سال / ۶ ماه / یک ماه آینده چه قدم‌های کوچکی برمی‌دارم؟» برای آنکه برای دانش‌آموزان آینده بسیار دور نباشد و به شکل عملیاتی در دسترس باشد، این فعالیت به‌صورت ملموس‌تر طراحی شده است.

بخش اول:

مربی روی تخته می‌نویسد: «اگر ایران فردا بخواید روی توانایی‌های تو حساب کند، روی چه چیزی حساب می‌کند؟»
گفت‌وگوی کوتاه:

- چند دانش‌آموز به‌صورت داوطلب پاسخ‌های خام خود را می‌گویند.
- معلم توضیح می‌دهد که این فعالیت قرار است کمک کند هرکس «یک تصویر روشن‌تر» از نسبت خودش با آینده ایران پیدا کند.

بخش دوم:

مربی از دانش‌آموزان می‌خواهد برگه‌ای را به سه قسمت تقسیم کنند و در هر بخش نوشته شود:

۱. من چه کارهایی را خوب بلدم؟ (استعدادها / مهارت‌ها)
 ۲. به چه چیزهایی بیشتر علاقه دارم؟ (درس، ورزش، شغل، موضوعات اجتماعی)
 ۳. چه چیزهایی در ایران برایم مهم است؟ (دغدغه‌ها: محیط‌زیست، عدالت، علم، فقر، فرهنگ، فناوری و...)
- مربی از دانش‌آموزان می‌خواهد در هر ستون پاسخ‌هایی درج کنند.

بخش سوم:

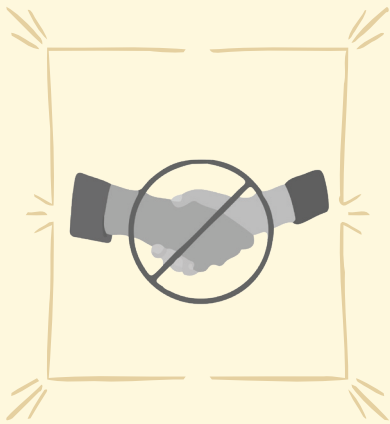
مربی روی تخته یک جدول ساده می‌کشد.

- ستون ۱: یک توانمندی یا علاقه من
 - ستون ۲: یک نیاز یا مسئله در ایران که به آن مربوط است
 - ستون ۳: یک اقدام کوچک و واقعی در ۶ ماه آینده
- مثال برای دانش‌آموزان:

«دوست دارم برنامه‌نویسی یاد بگیرم» → «نیاز ایران به فناوری بومی» → «ثبت‌نام در دوره رایگان، یا ساخت یک پروژه ساده برای مدرسه»
«من خوب بلدم با دانش‌آموزان و کودکان کار کنم» → «نیاز به آموزش و نشاط در مناطق کم‌برخوردار» → «مشارکت در یک برنامه آموزشی یا سرگرمی برای دانش‌آموزان کوچک‌تر مدرسه»
دانش‌آموزان در برگه خود، سه ردیف از این جدول را برای خود تکمیل می‌کنند و در پایان متعهد می‌شوند که یکی از این تعهدها را تا ماه آینده و یا شش ماه آینده انجام دهند. این تعهد، قانونی نیست، بلکه اخلاقی است، اما باعث می‌شود تا نقش خود را در بهتر شدن ایران عزیزمان درک کنند.

پیشنهاد پرسش‌های سازنده

- چرا پیشرفت کشور باید از خانه و مدرسه آغاز شود؟
- کدام‌یک از تعهدهای گروه شما بیشترین تأثیر را در بلندمدت دارد؟
- اگر همه دانش‌آموزان مدرسه به تعهدهای خود پایبند باشند، چه تغییری ایجاد می‌شود؟
- انجام ندادن تعهدهای کوچک چه تأثیری بر آینده جامعه دارد؟

فعالیت ۱۲: نه به سازش

موقعیت اجرا	کلاس
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	متوسطه اول: مثال‌های ساده، موقعیت‌های روزمره (مثل نمره، صداقت، فشار دوستی) دو کارت قرمز (نه قاطع) و سبز (نه محترمانه) متوسطه دوم: موقعیت‌های پیچیده‌تر مثل تصمیمات گروهی، فشار رسانه، تحلیل رفتار / سه کارت «نه قاطع، نه محترمانه، راه حل جایگزین»
اهداف تربیتی	● تقویت استقلال شخصیتی ● توانایی نه گفتن مؤدبانه و استوار ● درک اهمیت ارزش‌های اخلاقی و هویتی ● رشد قدرت تصمیم‌گیری در موقعیت فشار ● ایجاد تفکر انتقادی نسبت به رفتارهای غلط
ارتباط با موضوع روز	فشار همسالان، فضای مجازی، تبلیغات، تقلید کورکورانه، از دست رفتن ارزش‌ها
پیامی که منتقل می‌شود	سازش نکردن یعنی وفادار ماندن به آنچه درست است، حتی اگر سخت باشد. سنجه تربیت عملی: در برابر فشار و تمسخر بر باورهای خود پافشاری کند و در سختی‌ها تسلیم نشود. کلان‌روایت: هزینه مقاومت کمتر از سازش، و دستاوردهایش بیشتر است.
مدت زمان اجرا	۴۵ تا ۶۰ دقیقه

فانوس

● نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

امکانات و ابزار موردنیاز	کارت‌های موقعیت کاغذهای A۴ برای نوشتن راه‌حل‌ها در گروه چند کارت با عنوان «نه قاطع»، «نه مؤدبانه»، «راه‌حل جایگزین» - برای متوسطه دوم دو کارت «سبز» و «قرمز» - برای متوسطه اول وایت‌برد
رشد مهارتی	جرئت‌مندی، مهارت گفتن نه، تفکر انتقادی، تصمیم‌گیری، حل مسئله، کار گروهی
خلاصه فعالیت	دانش‌آموزان در قالب کارگاه «نه به سازش» در موقعیت‌هایی قرار می‌گیرند که باید درباره آن‌ها تصمیم‌گیری کنند. هر گروه یاد می‌گیرد چگونه بدون بی‌احترامی، محکم اما مؤدبانه به کار غلط «نه» بگوید و از ارزش‌ها و باورهای خود دفاع کند.
پیشنهاد توسعه (عمیق‌تر شو)	ساخت «دفترچه شخصی اصول من»: هر دانش‌آموز ۱۰ اصلی را که حاضر نیست هیچ‌وقت در آن‌ها سازش کند، می‌نویسد و دلیلش را تحلیل می‌کند.

شرح فعالیت:

نوجوانان با شرایطی همچون مصرف روان‌گردان‌ها یا مواد مخدر، فشار هم‌سالان، قلدری، مهمانی‌های ناسالم، تقلب و تخلف، فضای مجازی، کارهای پرخطر روبه‌رو هستند.

مربی روی تخته بزرگ می‌نویسد: «کجا نباید سازش کرد؟»

سپس توضیح می‌دهد: «همه ما گاهی در موقعیت‌هایی قرار می‌گیریم که دیگران می‌خواهند ارزش‌ها، باورها یا اخلاق ما را تغییر دهند. امروز قرار است یاد بگیریم چطور درست و قاطع بگوییم: نه.»

بعد کلاس به ۴ یا ۵ گروه تقسیم می‌شود و کارت‌های موقعیتی پخش می‌شود؛ و هر گروه تصمیم می‌گیرد در آن موقعیت از کدام کارت باید استفاده کند. جواب‌های خود را در کاغذی می‌نویسند و بعد از بحث گروهی، مربی هر موقعیت را پای تخته می‌نویسد و گزارش راه‌حل‌ها را با استدلال‌ها از گروه‌ها می‌خواهد؛ و بعد با بحث کلاسی هر موقعیت را ارزیابی و کارت مناسب آن موقعیت را بیان می‌کند.

روند فعالیت:

مرحله اول: توزیع کارت‌های موقعیت در میان گروه‌ها

- نمونه کارت‌ها برای متوسطه دوم:

۱. موقعیت: «بیا فقط یک بار امتحان کن.» دانش‌آموز

نقش فردی را بازی می‌کند که دوستانش به او پیشنهاد می‌دهند یک «چیز جدید» امتحان کند تا «خوش بگذرد» یا «بهتر دیده شود.»

۲. موقعیت: «این مهمونی را باید بیای. نگو نه، که یه شب هزار شب نمی‌شه.» دانش‌آموز نقش فردی را بازی می‌کند که دوستانش به او پیشنهاد می‌دهند در یک مهمانی ناسالم حضور یابد و او را تهدید می‌کنند که اگر نرود: «دیگه تو لیست رفاقت ما نیستی.»

۳. موقعیت: «دوستان یک چالش با بازی مجازی را که رفتار پرخطر دارد، پیشنهاد می‌دهند: «همه انجام دادن، فقط تو موندی.»

۴. موقعیت: «زمان امتحان ریاضی است. یک گروه می‌خواهند برای نمره بهتر با هم تقلب کنند تا «هیچ کس گیر نیفته.»

۵. دوستان یک نفر را مسخره می‌کنند و از دانش‌آموز می‌خواهند او هم همراهی کند تا «جا نماند.»

-نمونه کارت‌ها برای متوسطه اول:

۱. موقعیت: «دوست اصرار می‌کند تقلب کنی زیرا «همه دارن تقلب می‌کن.»

۲. موقعیت: «گروهی از دوستانت از تو می‌خواهند پشت سر یک نفر به نادرست صحبت کنی و با آن‌ها همراه شوی.»

۳. موقعیت: «در فضای مجازی تشویقت می‌کنند یک رفتار خطرناک را امتحان کنی.»

۴. موقعیت: «با تیم خود در حال یک بازی گروهی هستید. رقابت تنگاتنگی میان تیم شما و رقیب

برقرار است. یکی از افراد تیم بهت چشمک می‌زند و از تو می‌خواهد برای برد تیم یواشکی قانون بازی را دور بزنی و به اصطلاح جرزنی کنی.»

۵. موقعیت: «یکی از دوستانت به تو رمز موفقیت را می‌گوید. او می‌گوید برای آنکه بین دیگران محبوب شوی، باید نقش بازی کنی؛ همان مدلی که آن‌ها دوست دارند باشی.»

مرحله دوم: فکر و تحلیل متوسطه دوم:

گروه سه کارت در دست دارد: «**نه قاطع**»، «**نه مؤدبانه**»، «**راه‌حل جایگزین**». مربی به گروه‌ها می‌آموزد که در هر موقعیت با هم صحبت کنند و اعضای گروه باید پیامدهای احتمالی کار را روی کاغذ بنویسند، سپس جمله‌های مناسب برای رد کردن پیشنهاد طراحی کنند.

این موارد را نسبت به تصمیم خود در نظر بگیرند:

۱. خطر موقعیتی که با آن مواجه شده‌اند در چیست؟ ۲. تصمیم بگیرد باید چگونه «نه» بگوید؛ ۳. استدلال اخلاقی بیاورد؛ ۴. و حالا موقع اجراست که کدام کارت را رو کنند.

مرحله سوم: تحلیل کلاسی

پس از بررسی موقعیت‌ها در گروه‌های کلاسی، مربی هر موقعیت را روی تخته می‌نویسد و از گروه‌ها می‌خواهد گزارش خود را با استدلال‌هایشان بیان کنند و سپس مربی بیان می‌کند کدام کارت‌ها برای این موقعیت مناسب است. البته برای هر موقعیت فقط یک کارت به‌عنوان راه‌حل نیست، گاهی لازم است هر سه کارت را به‌صورت مرحله‌ای و یا موقعیت محور استفاده کرد.

جدول راهنمای مربی برای موقعیت‌ها - موقعیت متوسطه دوم

۱. موقعیت: «بیا فقط یک بار امتحان کن.» دانش‌آموز نقش فردی را بازی می‌کند که دوستانش به او پیشنهاد می‌دهند یک «چیز جدید» امتحان کند تا «خوش بگذرد» یا «بهتر دیده شود».		
راه‌حل‌ها: 🌀 نه قاطع 🌀 نه محترمانه 🌀 راه‌حل‌های جایگزین: (تغییر موضوع، ترک موقعیت) بسط راه‌حل‌ها برای موقعیت: - راه‌های «نه» گفتن قوی و سالم: جمله آماده داشته باشید: «مغزم برام خیلی مهمه، نمی‌خوام ریسک کنم.» (این جمله هم قاطع است و هم نشان می‌دهد که تو ارزش خودت را می‌دانی.) - تغییر موضوع فوری: «راستی شنیدین فلان بازی جدید اومده؟ بیا بریم امتحان کنیم.» یا: «من تازه رژیم ورزشی شروع کردم، نمی‌خوام بدنم خراب شه.» - در صورت فشار زیاد: «من اگه یه بار امتحان کنم و خوشم بیاد، دیگه نمی‌تونم خودمو کنترل کنم، برای همین کلاً نمی‌رم سمتش.» (این جمله می‌تواند کارساز باشد، زیرا بیان می‌کند که تو خودت را می‌شناسی.)	خطر امتحان چیز جدید در چیست؟ نکته مراقبتی: - درک خطر واقعی: مغز تو تا ۲۵ سالگی هنوز در حال ساخته شدن است. حتی «یک بار» استفاده باعث می‌شود مسیر انتقال‌دهنده‌های دوپامی مغز (دوپامین) را برای همیشه تغییر دهد و احتمال اعتیاد را بالا ببرد. - احساس تو: ترس از طرد شدن، کنجکاوی، فشار گروهی.	گروه باید راه‌های نه گفتن را طراحی کند.

فانوس

🌀 نظرتان دربارهٔ این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

۲. موقعیت: «این مهمونی را باید بیای. نگو نه، که یه شب هزار شب نمی‌شه.» دانش‌آموز نقش فردی را بازی می‌کند که دوستانش به او پیشنهاد می‌دهند در یک مهمانی ناسالم حضور یابد و او را تهدید می‌کنند که اگر نرود: «دیگه تو لیست رفاقت ما نیستی».		
خطر حضور در محیط جدید در چیست؟ خطر واقعی: - احتمال مصرف الکل/مواد، آزار جنسی، دعوا، عکس و فیلم گرفتن و پخش شدن در گروه‌ها، تصادف در راه برگشت. - احساس تو: ترس از تنها شدن، ترس از دست دادن دوستان.	گروه دو موضع را بررسی کنند: اگر سازش کنند و همراه دوستان بشوند؛ اگر نه بگویند و جمع را همراهی نکنند.	راه‌حل‌ها: 🌀 نه قاطع 🌀 نه محترمانه 🌀 ترک موقعیت بسط راه‌حل‌ها: راه‌های «نه» گفتن: 🌀 جمله «نه، دلیل، پیشنهاد جایگزین»: «من امشب نمی‌تونم بیام چون فردا صبح کلاس مهم دارم، ولی فردا عصر بریم پارک یا کافه؟» 🌀 جمله «نه، مرز شخصی»: «من با مهمونی‌هایی که الکل و این چیزا باشه راحت نیستم، برام استرس داره.» 🌀 اگر با تهدید مواجه شدی که «دیگه رفیقمون نیستی»، آرام بگو: «دوستی که منو به خاطر یه مهمونی تهدید کنه، شاید اصلاً دوست واقعی نباشه.» (این، یک جمله قدرتمند است که می‌تواند طرف مقابل را خلع سلاح کند.)
۳. موقعیت: «دوستان یک چالش یا بازی مجازی را که رفتار پرخطر دارد، پیشنهاد می‌دهند: «همه انجام دادن، فقط تو موندی.»		
چطور تشخیص بدهیم یک فعالیت مجازی خطرناک است؟ خطر واقعی: آسیب جسمی جدی یا حتی مرگ ممکن است در صورت انجام ندادن آن دچار فشار روانی شدید شوید.	پیامدهای احتمالی فعالیت چالش و یا بازی مجازی است؟	راه‌حل‌ها: نه محترمانه راه‌های «نه» گفتن: - «من چالش‌هایی که ممکنه بهم آسیب بزنه، انجام نمی‌دم. جونم برام مهمه.» - «من ترجیح می‌دم چالش‌های باحال و بی‌خطر بذاریم، مثلاً کی می‌تونه خنده‌دارترین میم بسازه.» - «اگر گفتن «همه کردن»، بگو: «ممکنه همه بخوان از طبقه دهم بهرن، ولی من نمی‌پرم! من خودمو دوست دارم.» (با لبخند بگو، ولی جدی.)

۴. موقعیت: «زمان امتحان ریاضی است. یک گروه می‌خواهد برای نمره بهتر با هم تقلب کنند» تا «هیچ‌کس گیر نیفته».		
آیا همیشه ایستادگی سخت است؟ چطور این رفتار (تقلب گروهی) باعث دردرس می‌شود؟ خطر واقعی: اگر گیر بیفتی، ممکنه نمره صفر بگیری، اخراج موقت بشی، سابقهت خراب بشه و اعتمادبه‌نفس از بین بره. بعداً در دانشگاه یا کار هم ممکنه دوباره وسوسه بشی.	گروه در مورد پیامدهای همراهی با فرد با این موقعیت صحبت می‌کنند و راه‌حل‌ها را بررسی می‌کنند. مربی در مورد افزایش اعتمادبه‌نفس، انتخاب دوستان هم‌فکر و دارای ارزش‌های مشترک به‌عنوان پیشگیری از قرار گرفتن در چنین موقعیتی صحبت کند و از «تکنیک ضبط‌صوت» در این موقعیت به‌عنوان راه‌حل صحبت کند. در این تکنیک مخالفت خود را فقط باید مثل یک ضبط‌صوت تکرار کنی. در برابر رفتار غیرقانونی مقاومت کنی.	راه‌حل‌ها: نه محترمانه بسط راه‌حل: راه‌های «نه» گفتن: - «من خودم می‌خونم و نمره می‌گیرم، این طوری به خودم افتخار می‌کنم.» - اگر خیلی اصرار کردند: «من اگه تقلب کنم، شب امتحان خوابم نمی‌بره از استرس. نمی‌ارزه.» - جمله طلایی: «من می‌خوام بعداً به این نمره نگاه کنم و به خودم افتخار کنم، نه اینکه وجدانم عذابم بده.»
۵. دوستان یک نفر را مسخره می‌کنند و از دانش‌آموز می‌خواهند او هم همراهی کند تا «جا نماند».		
چرا افراد ساکت در قلدری هم نقش دارند؟ (ویژگی‌های قلدر، قربانی و فردی که در دیدن این موقعیت سکوت می‌کند) مربی با توضیح موقعیت قلدری این راه‌حل‌ها را به دانش‌آموزان می‌آموزد: 🌀 دفاع از قربانی 🌀 خروج از جمع گزارش محترمانه به بزرگ‌تر	چرا افراد ساکت در قلدری هم نقش دارند؟ (ویژگی‌های قلدر، قربانی و فردی که در دیدن این موقعیت سکوت می‌کند) مربی با توضیح موقعیت قلدری این راه‌حل‌ها را به دانش‌آموزان می‌آموزد: 🌀 دفاع از قربانی 🌀 خروج از جمع گزارش محترمانه به بزرگ‌تر	راه‌حل‌ها: نه قاطعانه بسط راه‌حل: راه‌های «نه» گفتن (این موقعیت خیلی مهمه چون شخصیت واقعی تو رو نشون می‌ده): 🌀 سکوت نکن! سکوت یعنی همراهی. حتماً حرف بزن. 🌀 جمله‌های ساده ولی قوی: - «من با مسخره کردن دیگران حال نمی‌کنم.» - «اگه جای اون بودم، دوست نداشتم این طوری باهام رفتار بشه.» - «بی‌خیال بابا، بذارید یه چیز باحال‌تر پیدا کنیم حرف بزنیم.» 🌀 اگر گفتند: «تو هم بگو، وگرنه با تو هم همین کارو می‌کنیم» → آرام لبخند بزن و بگو: «من خودمو دوست دارم. لازم نیست کسی تأییدم کنه.» بعد آرام از جمع فاصله بگیر.

متوسطه اول:

- برای مهارت نه گفتن در متوسطه اول این نکات را مربی به دانش‌آموزان یادآور شود:
- داشتن جملات آماده از قبل: سه تا جمله آماده توی ذهنت داشته باش.
- شیوه‌های ترک موقعیت: اگه فشار زیاد شد، بگو: «الان باید برم دست‌شویی / آب بخورم / به مامانم
- زنگ بزنم،» و سریع فاصله بگیر.
- داشتن دوست امن: یک «دوست امن» پیدا کن.
- مراجعه به والدین یا مربی / مشاور: هر وقت نتونستی «نه» بگی و ناراحت شدی، بیا پیش من یا بهم بگو. من هیچ‌وقت عصبانی نمی‌شم، فقط بغلت می‌کنم و با هم درستش می‌کنیم.

جدول راهنمای مربی برای موقعیت‌ها - موقعیت متوسطه اول

۱. موقعیت: «دوستت اصرار می‌کند تقلب کنی، چون همه دارند تقلب می‌کنند».		
راه‌حل‌ها: ● نه قاطع ● نه محترمانه ● تغییر موضوع ● ترک موقعیت بسط راه‌حل‌ها برای موقعیت: - جملاتی که می‌توانی بگویی با لحن محترمانه: - من دوست دارم خودم امتحان بدم و نمره واقعی بگیرم. - من اگه تقلب کنم، شب خوابم نمی‌بره، استرس می‌گیرم. - یا فقط لبخند بزن و بگو: «نه مرسی، من اوکی‌ام!» و سرتو ببر توی برگه خودت.	گروه باید راه‌های نه گفتن را طراحی کند	- خطر واقعی: اگه گیر بیفتی، مربیت ناراحت می‌شه، نمره‌ت صفر می‌شه و از همه مهم‌تر تو خودت دیگه به خودت افتخار نمی‌کنی.
۲. موقعیت: «گروهی از دوستانت از تو می‌خواهند پشت سر یک نفر به نادرست صحبت کنی و با آن‌ها همراه شوی.»		
راه‌حل‌ها: ● نه قاطع ● نه محترمانه ● ترک موقعیت بسط راه‌حل‌ها: راه‌های «نه» گفتن: - «من دوست ندارم پشت سر کسی حرف بزنم.» - «اگه رفتار بدی داره، بهتره رودرو رو به خودش بگیرم.» - یا خیلی بامزه و شیرین بگو: «من زبانم فقط برای تعریف کردن و خوردن بستنیه!» (همه می‌خندن و موضوع تموم می‌شه.) - اگر گفتند: «تو هم بگو، وگرنه با تو هم همین کارو می‌کنیم»، فقط آروم بگو: «اشکالی نداره، من خودمو دوست دارم.» بعد برو کنار یکی دیگه بازی کن.	گروه دو موضع را بررسی کنند: اگر سازش کنند و همراه دوستان بشوند؛ اگر نه بگویند و جمع را همراهی نکنند	خطر حضور در محیط جدید در چیست؟ خطر واقعی: وقتی پشت سر یکی بد می‌گی، قلبت کوچیک‌تر می‌شه و بعداً خودت هم می‌ترسی دیگران پشت سر تو بد بگن.

۳. موقعیت: «در فضای مجازی تشویقت می‌کنند یک رفتار خطرناک را امتحان کنی.»		
راه‌های «نه» گفتن: - «من جونم برام مهمه، این کارو نمی‌کنم.» - «من چالش‌های باحال و بی‌خطر دوست دارم؛ مثلاً: کی می‌تونه ۱۰۰ تا لی‌لی بگه.» - یا فقط به استیکر دست تکون دادن بذار و دیگه جواب نده. - یادت باشه: کسی که واقعاً تورو دوست داره، هیچ‌وقت نمی‌گه خودتو به خطر بنداز.	پیامدهای احتمالی فعالیت چالش و یا بازی مجازی است؟	چطور تشخیص بدهیم یک فعالیت مجازی خطرناک است؟ خطر واقعی: ممکنه واقعاً آسیب ببینی، بیمارستان بری یا حتی اتفاق بدتری برات پیش بیاد.
۴. موقعیت: «زمان امتحان ریاضی است. اعضای یک گروه می‌خواهند برای نمره بهتر با هم تقلب کنند» تا «هیچ‌کس گیر نیفتنه».		
راه‌حل‌ها: افزایش اعتمادیه‌نفس، انتخاب دوستان هم‌فکر و دارای ارزش‌های مشترک از تکنیک ضبط‌صوت استفاده کنید و مخالفت خود را فقط تکرار کنید. در برابر رفتار غیرقانونی مقاومت کنید. بسط راه‌حل: راه‌های «نه» گفتن: - لبخند بزن و سرتو تکون بده، به معنی «نه.» - یا بگو: «من دوست دارم درست بازی کنیم و درست ببریم. این‌طوری باحال‌تره.» اگه خیلی اصرار کرد، بلند بگو: «بیاید درست بازی کنیم که همه خوشحال باشیم!» (بقیه بچه‌ها هم همراهیت می‌کنن.)	گروه در مورد پیامدهای همراهی با فرد با این موقعیت صحبت می‌کنند و راه‌حل‌ها را بررسی می‌کنند.	آیا همیشه ایستادگی سخت است؟ چطور این رفتار (تقلب گروهی) باعث دردسر می‌شود؟ خطر واقعی: اگه بفهمن، همه عصبانی می‌شن و دیگه هیچ‌کس نمی‌خواد باهات بازی کنه، برد واقعی اونیه که با قانون باشه.
۵. موقعیت: «یکی از دوستانت به تو رمز موفقیت را می‌گوید. او می‌گوید برای آنکه بین دیگران محبوب شوی، باید نقش بازی کنی؛ همان مدلی که آن‌ها دوست دارند باشی.»		
راه‌حل‌ها: نه محترمانه بسط راه‌حل: من خود خودمم و همین کافیه. من دوست دارم خودم باشم، چون خودم خیلی باحالم. یا با خنده بگو: «من فقط یه نسخه از خودم دارم، کپی نمی‌شم.» «نقش بازی کردن خیلی انرژی می‌گیره، من ترجیح می‌دم ساده و خودمونی باشم.»		خطر واقعی: این بزرگ‌ترین دروغ دنیاست. دوست واقعی تو رو به خاطر خود واقعیت دوست داره، نه به خاطر نقش بازی کردن. وقتی شروع به نقش بازی کردن می‌کنی، کم‌کم از خودت دور می‌شی. محبوبیتی که به دست می‌آری واقعی نیست، چون بر پایه تصویر ساختگی شکل گرفته.

مرحله چهارم: جمع‌بندی مربی

مربی و کلاس به این نکات توجه می‌کنند: لحن محترمانه، استدلال منطقی، محکم بودن، جایگزین سالم. مربی نتیجه را جمع‌بندی می‌کند:

«سازش نکردن» به معنای غرور بی‌جا نیست، سازش نکردن در برخی موقعیت‌ها یعنی حفاظت از ارزش‌ها، یعنی نه گفتن به فشار غلط، یعنی هویت و شجاعت اخلاقی.

مربی در پیوند با مسائل روز می‌پرسد: «ما به غیر از هویت خودمان و شخصیت خودمان به یک هویت بزرگ‌تر متعلق هستیم. آن چیست؟»

دانش‌آموزان به هویت ملی اشاره می‌کنند. مربی در ادامه توضیح می‌دهد که «هویت ملی» به مجموعه‌ای از ویژگی‌ها، باورها، ارزش‌ها، تاریخ، زبان، فرهنگ و نمادهایی گفته می‌شود که اعضای یک ملت را از سایر ملت‌ها متمایز می‌کند و میان آنان احساس تعلق، همبستگی و یگانگی ایجاد می‌کند. هویت ملی باعث می‌شود افراد یک کشور خود را عضوی از

یک جامعه بزرگ‌تر بدانند. توجه به ارزش‌ها، باید‌ها و مرزهایی هست که لازم است قاطعانه به آن‌ها پایند باشیم. حفاظت از منافع ملی، حفاظت از وطن و مردم و تلاش برای پیشرفت کشور، آزادی‌خواهی و ظلم‌ستیزی، دفاع و حمایت از مظلوم، حق‌طلبی، اصالت و نجابت از ویژگی‌های هویت ایرانی است. نه به سازش از این بُعد یعنی نه به باورهای غلط، نه به تحقیر هویت ایرانی.

پیشنهاد پرسش‌های سازنده:

- در چه موقعیت‌هایی «نه گفتن» سخت‌تر می‌شود؟
- آیا همیشه باید سازش نکرد؟ چه وقت‌ها سازش خوب است؟
- تفاوت «سازش نکردن» با «لجبازی» چیست؟
- وقتی ارزش‌هایمان تهدید می‌شود، چه کنیم؟
- آیا می‌توان هم محترمانه بود و هم قاطع؟
- تجربه‌ای داری که در آن به یک رفتار غلط «نه» گفتی؟

فعالیت ۱۳: مسابقه «جعبه سیاه؛ رمزگشایی از پشت‌پرده پهلوی»

موقعیت اجرا	مراسم صبحگاه، راهروهای مدرسه
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ابتدایی: تمرکز بر روی وقایع خنده‌دار و عجیب (مثل پادشاهی که با تلفن عوض شد). متوسطه: تمرکز بر روی مفاهیم سیاسی و تحقیر ملی (مثل کنفرانس تهران).
اهداف تربیتی	تبیین ذلت و وابستگی پهلوی و مقایسه آن با عزت و استقلال امروز. تقویت مهارت مطالعه عمیق اسناد تاریخی و پرسش‌گری هدفمند. ایجاد روحیه خودباوری از طریق نقد الگوهای وابستگی به بیگانه.
ارتباط با موضوع روز	تبیین این واقعیت که قدرت واقعی از «مردم» می‌آید، نه از «سفارتخانه‌ها»؛ درست برخلاف چیزی که رسانه‌های دشمن تبلیغ می‌کنند.
پیامی که منتقل می‌شود	کسی که ریشه‌اش در خاک خودش نباشد، مثل پهلوی، با یک اشاره سفیر خارجی جابه‌جا می‌شود. کلان‌روایت: دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.

مدت زمان اجرا	۱۰ دقیقه در صبحگاه (پس از اکران ۳ روزه کتاب نگاره‌ها)
امکانات و ابزار مورد نیاز	کتاب نگاره‌های «خاندان ویرانی»، میکروفون.
رشد مهارتی	استنتاج منطقی، تحلیل مستندات، سواد رسانه‌ای و مهارت کار گروهی در رقابت.
خلاصه فعالیت	دانش‌آموزان در زنگ صبحگاه در دو گروه «پاسخ‌دهنده» و «پرسش‌گر» مقابل هم قرار می‌گیرند. یک گروه سوژه‌ای را از کتاب‌نگاره‌ها انتخاب کرده و گروه دیگر باید با ۲۰ سؤال به آن برسد. مربی فقط داور است.
چک لیست مربی	- نصب نگاره‌ها ۳ روز قبل و اعلام «لیگ جعبه سیاه». - انتخاب گروه‌های رقیب از بین کلاس‌های مختلف. - نظارت بر اینکه سؤالات و جواب‌ها حتماً مستند به متن نگاره‌ها باشد.
پیشنهاد توسعه	- مأموریتِ کارت اقتدار: برندهٔ مسابقه موظف است فردای آن روز، یک خبر از اقتدار امروز ایران (کتاب نگاره تا اوج) را پیدا کند و در صبحگاه بخواند. - لیگِ کلاسی: برگزاری این مسابقه در ساعت پرورشی هر کلاس برای تعیینِ تیمِ فینالیستِ مدرسه. - نمایشگاه «کدِ ذلت»: نصبِ تیتَرهای برگزیدهٔ دانش‌آموزان برای هر نگاره در کنارِ پوستر اصلی.

شرح فعالیت:

این فعالیت کاملاً دانش‌آموزمحور طراحی شده تا مربی صرفاً بستر رقابت را فراهم کند:

۱. مرحلهٔ پیش‌زمینه (تبلیغات و مطالعه): سه روز قبل از شروع لیگ، نگاره‌های «خاندان ویرانی» در نقاط حساس مدرسه نصب می‌شوند. مربی اعلام می‌کند: «در روز مسابقه، دو کلاس با هم رقابت می‌کنند. یکی از کلاس‌ها باید سوژه‌ای را از این دیوارها انتخاب کند و کلاس دیگر باید با پرسیدن ۲۰ سؤال اطلاعات جعبه سیاه را استخراج کند.

هر چه دقیق‌تر بخوانید، برنده‌تر خواهید بود.»

۲. مرحله رویداد (رقابتِ مستقیم دانش‌آموزان): در مراسم صبحگاه، دو تیم (مثلاً تیم کلاس ششم الف و ششم ب) روی سن می‌آیند.

تیم اول (انتخاب‌کننده): از قبل یکی از سوژه‌های نگاره را انتخاب کرده است (مثلاً: «ماجرای فردوست که پشت درِ سفارت منتظرِ نظرِ ترات ماند»).

تیم دوم (پرسش‌گر): باید با سؤالات «بله/خیر» به سوژه برسد.

قانون بازی: تمام سؤالات باید مربوط به اطلاعات نگاره‌ها باشد (مثلاً: آیا این اتفاق در سفارت افتاده؟ آیا شاه در آن نقش داشته؟ آیا انگلیسی‌ها در این واقعه حضور داشتند؟). در این مرحله، مربی فقط زمان را نگه می‌دارد و در صورت بروز اختلاف، به متن نگاره‌ها استناد می‌کند.

۳. مرحله تعمیق و توسعه (تحلیل بعد از کشف): پس از اینکه تیم دوم موفق شد سوژه را حدس بزند (یا شکست خورد)، مربی از آن‌ها می‌خواهد که با همفکری، پیام حقارت آن واقعه را در یک جمله بگویند. سپس بر اساس پیشنهاد توسعه، از آن‌ها می‌خواهد که یک مقایسه با ایرانِ امروز انجام دهند. مثلاً بگویند: «در آن نگاره، شاه پشتِ درِ سفارت بود، اما امروز دشمنانِ ما پشتِ مرزهایمان گیر کرده‌اند.»

نکته تربیتی: این روش باعث می‌شود دانش‌آموزان نه برای نمره، بلکه برای پیروزی در رقابتِ مقابلِ هم‌سالان، تاریخ را با دقتِ واژه به واژه مطالعه کنند و لایه‌های وابستگی پهلوی در ذهنشان تثبیت شود.

فعالیت ۱۴: نمایشنامه طنز «وصله ناجور در تالار تاریخ»

موقعیت اجرا	جشن دهه فجر، اکران نمایشگاهی پوسترهای «وصله ناجور»
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دورهٔ دوم)، متوسطه (دورهٔ اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در ابتدایی بر لحن طنز و پوشش‌ها و در متوسطه بر دیالوگ‌های تاریخی و اسناد وابستگی تأکید شود.
اهداف تربیتی	- تبیین عدم مشروعیت پهلوی و ریشه داشتن آن در کودتای خارجی (برخلاف پادشاهی‌های اصیل). - آشنایی با مفهوم استقلال و عزت ملی در برابر حقارت و وابستگی به بیگانه. - نقد اسطوره‌سازی‌های دروغین پهلوی با استفاده از منطق اصالت هویت ایرانی.
ارتباط با موضوع روز	تبیین فرق میان قهرمان و پادشاهان اصیل ملی با مهره‌های ساخته‌شده توسط بیگانگان و تبیین این نکته که دشمن امروز هم با رسانه‌های خود سعی دارد مهره‌های بی‌اصالت را به عنوان منجی ایران معرفی کند.
پیامی که منتقل می‌شود	دوران پهلوی یک خسارت محض و یک وقفه در تاریخ مستقل ایران بود. کلان‌روایت: دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامهٔ حکومت پهلوی تجزیهٔ ایران را به همراه داشت.

فانوس

نظرتان دربارهٔ این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

مدت زمان اجرا	۲۰ دقیقه نمایش، اکران پوسترهای وصله ناجور در دهه فجر
امکانات و ابزار مورد نیاز	تاج مقوایی، سیبیل بزرگ برای شاه عباس، دوربین عکاسی قدیمی برای ناصرالدین شاه، چکمه‌های بلند برای رضاخان، لباس‌های تاریخی ساده، کلاه قزاقی برای رضاخان، چاپ پوسترهای «وصله ناجور» برای نمایشگاه.
رشد مهارتی	هوش اجتماعی، تحلیل تاریخی، تفکر انتقادی در سواد رسانه‌ای، فن بیان.
خلاصه فعالیت	نمایشی طنز که در آن شاهان بزرگ تاریخ ایران (کوروش، شاه عباس و...) رضاخان را به دلیل وابستگی، کودتایی بودن و نداشتن ریشه مردمی از جمع خود اخراج می‌کنند.
چک لیست مربی	- انتخاب دانش‌آموزان مستعد برای نقش‌های تاریخی - آماده‌سازی پوسترهای «وصله ناجور» جهت اکران در محیط مدرسه بلافاصله بعد از نمایش. - نظارت بر تمرین‌ها و اجرای نمایش توسط دانش‌آموزان.
پیشنهاد توسعه	- تشکیل میزگرد قضاوت: دانش‌آموزان در گروه‌های کوچک، یکی از پوسترهای «وصله ناجور» را انتخاب کرده و برای آن یک تیتراژ افشاگرانه جدید بنویسند. - چالش «نخ و سوزن»: دانش‌آموزان مثال‌هایی از پیشرفت‌های امروز ایران (هسته‌ای، موشکی، نانو) را پیدا کنند و توضیح دهند چرا این‌ها «وصله ناجور» نیستند و برخلاف پهلوی، ریشه در هوش ایرانی دارند. - تولید پادکست: ضبط دیالوگ‌های نمایش به صورت پادکست و پخش در زنگ‌های تفریح برای کسانی که نمایش را ندیده‌اند.

شرح فعالیت:

این فعالیت ترکیبی (نمایش + نمایشگاه)، عمیق‌ترین لایه‌های تبیینی فابل «وصله ناجور» را به صورت بصری و دراماتیک به دانش‌آموز منتقل می‌کند.

۱. لایه نمایش (تخریب هیمنه دروغین): حضور کوروش و شاه عباس در مقابل رضاخان، به دانش‌آموز می‌فهماند که ادعای ایران‌گرایی پهلوی یک دروغ رسانه‌ای بوده است. تقابلی طنزآمیز ناصرالدین شاه با رضاخان نیز نشان می‌دهد که حتی ضعیف‌ترین شاهان اصیل، به دلیل داشتن ریشه داخلی، از یک دیکتاتور وابسته (وصله ناجور) محترم‌ترند.

۲. لایه اکران نمایشگاهی (تثبیت مستند): بلافاصله بعد از نمایش، مربی دانش‌آموزان را به خروجی سالن هدایت می‌کند؛ جایی که پوسترهای «وصله ناجور» (نصب شده روی استندها یا بردها) منتظر آن‌هاست. دانش‌آموز که در نمایش شنیده «پهلوی با کودتا آمد»، حالا در پوستر، سند تاریخی و جزئیات کودتای ۱۲۹۹ را می‌خواند.

۳. جمع‌بندی تربیتی: مربی در ایستگاه پوسترها تبیین می‌کند: «بچه‌ها! دیدید که پهلوی چون ریشه نداشت، سقوط کرد. اما امروز ایران به برکت انقلاب، با اراده مردم به قدرت رسیده و به همین دلیل است که علیرغم تمام فشارها، در حال صعود به قله (کتاب تا اوج) است. استقلال، تنها راه ماندگاری است.»

متن نمایشنامه: «وصله ناجور در تالار تاریخ»

شخصیت‌ها:

کوروش بزرگ: (با وقار، ریش بلند، دائم از منشور و حقوق بشر می‌گوید).

شاه عباس صفوی: (زرنگ، با سیبیل‌های پرپشت، لهجه اصفهانی یا خیلی کتابی مقتدر).

ناصرالدین شاه: (عشق عکس گرفتن، شکم‌باره، با عینک دودی؛ نماد شاه ضعیف اما با اصالت).

رضاخان: (با اونیفورم قزاقی، دائم چکمه‌هایش را به هم می‌کوبد و فریاد می‌زند).

[صحنه: تالار مفاخر. شاه عباس و ناصرالدین شاه نشسته‌اند. کوروش در صدر است. رضاخان با صدای خشن وارد می‌شود.]

رضاخان: (فریاد می‌زند) پاهای دار! (خبردار) قلدر ایران آمد! من بنیان‌گذار مدرنیته هستم! رضاشاه پهلوی! (می‌دود که صندلی کنار کوروش را بگیرد). کوروش: (با آرامش) فرزندم! یواش! اینجا ناکجاآباد نیست که لگد می‌زنی! نام تو چیست؟ از کدام طایفه‌ای؟ پارسی؟ مادی؟

رضاخان: (بادی به غیغ می‌اندازد) من از ایل «ایرونساید انگلیس» هستم! از تبار «کودتای ۱۲۹۹»! یک شب ژنرال ادموند به من گفت: «رضا! قدت بلند است، چکمه‌ات هم که تمیز است، بیا شاه شو!» من هم گفتم: «یس سِر!» (Yes Sir)

شاه عباس: (با تمسخر) یس سِر؟ یعنی خودت جنگیدی؟ عشایرت برایت شمشیر زدند؟ مردم صدايت نکردند؟ ما اگر شاه شدیم، خاک میدان را خوردیم. تو با کارت ویزیت لندن پادشاه شدی؟ ناصرالدین شاه: (با عینک دودی) یاللعجب! رضا جان... خدایی‌اش من خیلی سوتی دادم، نیمی از ایران را در نردبازی و پارتی بازی‌های فرنگی به باد دادم، اما دیگر مثل تو گل مصنوعی نبودم! من هر چه بودم، قجری بودم، ریشه در ایل داشتم. تو را که انگلیس‌ها وسط باغ ایران کاشتند و با کودتا آبت دادند!

رضاخان: (عصبی) ساکت شو شازده لوطی‌خور! من ارتش ساختم! ارتش مدرن! لباس متحدالشکل! شاه عباس: کدام ارتش؟ همان که شهریور ۱۳۲۰، تا هواپیمای اربابان انگلیسی ات را در آسمان دید، فرماندهانش با لباس میدل فرار کردند؟ ارتش من با دست خالی جلوی عثمانی ایستاد چون برای خاک می‌جنگید، نه برای حقوق سفارت بیگانه!

رضاخان: (مستأصل) اما... اما من نام «پهلوی» را احیا کردم! من باستان‌گرا هستم! کوروش جان، من با تو عکس دارم!

کوروش: (لبخند می‌زند) عکس که ناصرالدین شاه هم با همه دارد! حقیقت این است که تو از نام من

خرج کردی تا برای خودت آبرو بخری. پادشاهی که برای به قدرت رسیدن به جای مردم، به سفارت بیگانه نیاز داشته باشد، نامش پادشاه نیست؛ کارمند غرب است!

ناصرالدین شاه: (قهقهه می‌زند) دَمَت گرم حاج کوروش! رضا جان، تو حتی محل دفنت هم به ما نرفته! من با این همه ضعف، در شاه عبدالعظیم خودم خاک شدم. تو را که مثل کالای مروجی، انگلیسی‌ها گذاشتند توی کشتی و بردند آفریقا! محمدرضا را هم که مردم با لگد فرستادند پاناما مصر! خدایی‌اش تو مطمئنی «ایرانی» بودی یا توریست سلطنتی؟

شاه عباس: (از جا بلند می‌شود) بایست ببینم! تو نه به قدرت رسیدنت مثل ماست، نه ارتشت به ما می‌برد، نه حتی خاک ایران تو را در خود نگه داشت. تو اصلاً به این جمع نمی‌خوری!

ناصرالدین شاه: (به رضاخان اشاره می‌کند) آقایان! این بنده خدا کلاً «وصله ناجور» است! انگار بخواهی به اطلس گران‌بهای ایران، به تیکه گونی انگلیسی کوک بزنی! اصلاً نمی‌چسبد!

[کوروش، شاه عباس و ناصرالدین شاه به نشانه اعتراض از رضاخان فاصله می‌گیرند. رضاخان تنها وسط صحنه می‌ماند.]

راوی (کاتب): (خطاب به تماشاگران) و این‌گونه بود که تاریخ، کسی را که با ویزای بیگانگان آمد و با خشم مردم رفت، از جمع پادشاهان ایرانی اخراج کرد. [در انتهای نمایش، راوی به پوسترهای نصب شده در خروجی سالن اشاره می‌کند.]

راوی: ماموریت امروز شما این است: همین الان که از سالن خارج می‌شوید، پوسترهای «وصله ناجور» را بخوانید تا ببینید این مهره غربیه چه بلایی سر استقلال ایران آورده بود!

فانوس

نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

فعالیت ۱۵: مچ تاریخ رو بگیر!

موقعیت اجرا	مراسم صبحگاه، تابلوی اعلانات مرکزی، مراسم بین دو نماز یا آخرین زنگ تفریح (موقعیت تبیین)
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در متوسطه اول تمرکز بر هیجان کشف دروغ و در متوسطه دوم تمرکز بر تحلیل لایه‌های جنگ شناختی و سواد رسانه‌ای باشد.
اهداف تربیتی	- تقویت روحیه تحقیق و عدم پذیرش بی‌قید و شرط اخبار در فضای مجازی. - درک ریشه‌های استقلال ملی و تبیین عزت در مقابل وابستگی ذلت‌بار پهلوی. - باور به نقش کنشگری جوانان در خنثی‌سازی نقشه‌های رسانه‌ای دشمن.
ارتباط با موضوع روز	تبیین تکنیک‌های فیک‌نیوز و فرسایش امید در رسانه‌های معاصر با استفاده از الگوهای تاریخی شایعه‌سازی در بهمن ۵۷.
پیامی که منتقل می‌شود	پیروزی انقلاب نتیجه آگاهی و بن‌بست‌شکنی مردم در برابر سانسور بود. امروز نیز برای رسیدن به اوج، باید روایت‌های اول و معتبر را شناخت و مغلوب جنگ رسانه‌ای نشد. کلان‌روایت: دوران پهلوی خسارت محض بود؛ ادامه حکومت پهلوی تجزیه ایران را به همراه داشت.
مدت زمان اجرا	روزانه ۵ الی ۷ دقیقه

امکانات و ابزار مورد نیاز	چاپ روزانه صفحات «روزشمار»، بلندگوی مدرسه، تابلوی اختصاصی با عنوان «اتاق جنگ رسانه‌ای».
رشد مهارتی	اعتبارسنجی منبع، تفکر تحلیلی، توانایی مقایسه روایت‌های متضاد و مهارت سخنوری در موقعیت‌های تبیینی.
خلاصه فعالیت	هر روز صبح یک شایعه یا تیتیر فریبنده تاریخی از رادیوهای بیگانه اعلام می‌شود. دانش‌آموزان برای مچ‌گیری از این خبر، کل روزنامه (روزشمار) را مطالعه می‌کنند تا سند رد آن را بیابند. در نهایت، یک موقعیت تبیینی برای تحلیل واقعه برگزار می‌شود.
چک لیست مربی	- نصب صفحه روز «روزشمار» قبل از شروع اولین زنگ. - استخراج دقیق شایعه تاریخی از بخش حواشی فایل. - انتخاب یک دانش‌آموز مسلط برای ارائه روایت تبیینی در انتهای روز. - اطمینان از عدم وجود راهنمایی مستقیم روی برد جهت اجبار دانش‌آموزان به مطالعه کامل متن.
پیشنهاد توسعه	تشکیل کارگروه تحلیل تاریخی در مدرسه برای رصد شایعات روز فضای مجازی و پاسخگویی به آن‌ها با منطقی آگاهی در برابر شایعه.

شرح فعالیت:

این فعالیت یک رزمایش آگاهی است که در سه گام ادغام شده و ملموس اجرا می‌شود تا مربی بدون درگیری‌های پیچیده، بیشترین رغبت را برای تداوم آن در ۱۰ روز دهه فجر داشته باشد:

گام اول: ایجاد چالش ذهنی (طرح شبهه): مربی یا مجری در انتهای مراسم صبحگاه، با یک افکت پارازیت رادیویی، تنها یک جمله جنجالی و شایعه‌گونه را که در همان روز تاریخی (بر اساس فایل روزشمار) توسط رسانه‌های دولتی یا بیگانه پخش شده بود، می‌خواند. مثال: «فوری! رادیوهای بیگانه مدعی شدند که میان امام و دولت بختیار توافق سری صورت گرفته و پرواز امام برای همیشه لغو شده است!» سپس مربی بدون هیچ توضیحی اضافه می‌کند: «حقیقت چیست؟ پاسخ در متن کامل روزنامه امروز روی برد اعلانات پنهان شده است. هر کس بتواند سند رد این دروغ را پیدا کند، در ایستگاه تبیین برنده است.»

گام دوم: چالش مطالعه عمیق (در زنگ‌های تفریح): در این مرحله، دانش‌آموزان به سراغ ایستگاه «روزشمار» می‌روند. برخلاف فعالیت‌های ساده، اینجا هیچ خط قرمز یا راهنمایی روی برگه نیست. دانش‌آموز برای اینکه بفهمد پشت پرده آن خبر چه بوده، مجبور است تمام ستون‌های «گزارش روز»،

«مستند روز» و «حواشی» را با دقت مطالعه کند. این کار باعث می‌شود دانش‌آموز نه تنها پاسخ شایعه، بلکه سایر وقایع افتخارآمیز و فداکاری‌های مردم (مانند حضور نوجوان‌ها در صحنه) را به صورت غیرمستقیم و عمیق بیاموزد.

گام سوم: ایستگاه تبیین (موقعیت روایتگری): در پایان زنگ تفریح یا پیش از نماز، یک موقعیت تبیینی کوتاه برگزار می‌شود. مربی یا یکی از دانش‌آموزان پیشرو، در ۳ دقیقه کل وقایع آن روز را جمع‌بندی می‌کند. او با استفاده از پیام‌های استخراج شده از اسناد (مانند اینکه «دوران پهلوی خسارت محض بود» و «دشمن با سازش هم راضی نمی‌شود»)، تحلیل می‌کند که هدف از آن شایعه، فرسایش امید و بازگرداندن سلطه بود. در این مرحله، مربی یک پل رسانه‌ای به امروز می‌زند: «بچه‌ها! دیدید که در سال ۵۷ چگونه با اخبار جعلی می‌خواستند مانع پیروزی شوند؟ امروز هم در جنگ شناختی، با کوچک‌نمایی پیشرفت‌هایمان (مانند آمارهای کتاب تا اوج) می‌خواهند همان مسیر را طی کنند. سلاح ما برای رسیدن به اوج، فقط و فقط آگاهی و مطالعه دقیق است.»

فانوس

نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

فعالیت ۱۶: وقتی ایران قد کشید

موقعیت اجرا	محیط عمومی مدرسه (حیاط یا راهروها)، مراسم صبحگاه، جشن‌های دهه فجر
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در ابتدایی: تمرکز بر تفاوت‌های عینی و ملموس (مثل خوراک، پوشاک، بازی و سلامت) با زبانی عاطفی و طنزِ نمایشی. در متوسطه: تمرکز بر تحلیل تاریخی و عزت ملی (مثل رتبه‌های علمی، استقلال سیاسی و نفی سلطه) با ادبیات استدلالی و طنزِ سیاه یا انتقادی نسبت به دوران پهلوی.
اهداف تربیتی	🔗 درک ریشه ذلت ملی در وابستگی سیاسی و فرهنگی دوران پهلوی. 🔗 تقویت روحیه استقلال‌خواهی و وطن‌دوستی. 🔗 باور به توانمندی نسل جوان به عنوان ستون فقرات مقاومت ملی.
ارتباط با موضوع روز	تبیین تقابل میان فرهنگ مقاومت و عزت با تجربه کشورهای سازش‌کار؛ نشان دادن اینکه مسیر پیشرفت ایران از خودباوری می‌گذرد نه وابستگی به قدرت‌های خارجی.
پیامی که منتقل می‌شود	کلان‌روایت: ایران دست برتر آینده خواهد بود.

مدت زمان اجرا	۷ دقیقه برای هر اجرای دو نفره (مجموعاً متناسب با تعداد صفحات منتخب)
امکانات و ابزار مورد نیاز	صفحات چاپ شده کتاب نگاره «تا اوج» در ابعاد بزرگ، فضای نصب بر روی دیوار (گالری دیواری)، سیستم صوتی مختصر، اکسسوری‌های ساده نمایشی (کلاه، عینک یا اشیاء نمادین برای تفکیک دو زمان).
رشد مهارتی	تقویت مهارت فن بیان و خلاقیت نمایشی، توانایی تحلیل آماری، مهارت گفت‌وگوی اقناعی و مشارکت در فعالیت‌های جمعی هویت‌ساز.
خلاصه فعالیت	ابتدا صفحات کتاب «تا اوج» به صورت یک نمایشگاه محیطی بر دیوارهای مدرسه نصب می‌شود. سپس از دانش‌آموزان داوطلب خواسته می‌شود به صورت دو نفره، یک صفحه را انتخاب کنند. یکی در نقش مسافر دیروز (عصر پهلوی) و دیگری در نقش ناظر امروز، با چاشنی طنز و خلاقیت شخصی، محتوای آماری آن صفحه را در قالب یک گفت‌وگوی ۷ دقیقه‌ای برای سایرین روایت می‌کنند.
چک لیست مربی	آماده‌سازی محیطی: نصب دقیق نگاره‌های کتاب «تا اوج» در مسیرهای پرتردد و تبدیل دیوارها به گذرگاه روایت. چک کردن فرآیند سناریونویسی: بررسی محتوای نمایش‌ها در هر دو دوره (ابتدایی با تمرکز بر پیشرفت‌های ملموس و متوسطه با تمرکز بر تحلیل استقلال). دعوت به استخراج: در طول هفته، با اشاره به اخبار روز (مثل موفقیت‌های جدید علمی یا فضایی)، دانش‌آموزان را به پیدا کردن آمار مرتبط در نگاره‌های روی دیوار دعوت کند. یادآوری خلاقیت: در فواصل اجراها، یادآوری نسبت به استفاده از چاشنی طنز و ابزارهای ساده نمایشی (اکسسوری‌ها) برای جذاب‌تر شدن روایت‌ها انجام شود.
پیشنهاد توسعه	🔗 راه‌اندازی «پویش سکوی مقایسه»: پس از پایان اجراها، یک تابلوی بزرگ در مدرسه با عنوان «اینجا جای یک نگاره خالی است...» نصب شود. از دانش‌آموزانی که اجراها را دیده‌اند خواسته شود با جست‌وجو در منابع یا کتاب «تا اوج»، یک مورد پیشرفت دیگر (که در نمایش‌ها نبود) را پیدا کنند و در قالب یک متن کوتاه یا اینفوگرافیک دستی به تابلو اضافه کنند تا نمایشگاه توسط خود بچه‌ها تکمیل شود. 🔗 تولید محتوای نیمه‌دقیقه‌ای: اجراهای برتر ۷ دقیقه‌ای، توسط تیم رسانه‌ای مدرسه خلاصه شده و به کلیپ‌های ۳۰ تا ۶۰ ثانیه‌ای تبدیل شوند. این کلیپ‌ها با عنوان «ایران اوج؛ روایت دانش‌آموزی» در کانال‌های اطلاع‌رسانی ایرانمون و مدرسه و گروه‌های اولیا منتشر شود تا دانش‌آموزان نقش سفیران روایت را در فضای مجازی ایفا کنند. 🔗 برگزاری مناظره معکوس (ویژه متوسطه): در مرحله بعد، از دانش‌آموزان خواسته شود به شبهات ذهنی خود یا سؤالاتی که در حین بازدید از نمایشگاه برایشان پیش آمده پاسخ دهند. به این صورت که یک تیم، نقش پرسشگر منتقد (با طرح سؤالاتی درباره چالش‌های فعلی) و تیم دیگر با استفاده از منطق کتاب‌نگاره تا اوج، پاسخ‌هایی بر پایه آمار و تحلیل تاریخی ارائه دهند تا قدرت تبیین‌گری آن‌ها تقویت شود.

شرح فعالیت:

این فعالیت با مدل روایت‌گری تعاملی و با هدف تبدیل محیط مدرسه به یک صحنه‌زنده از بازخوانی هویت ملی طراحی شده است. مربی در این طرح، به جای سخنرانی سنتی، نقش تسهیل‌گر یک گذرگاه تاریخی را ایفا می‌کند تا دانش‌آموزان در قامت راویان حقیقت، شکاف میان وابستگی حقارت‌آمیز گذشته و استقلال مقتدرانه امروز را با ابزار هنر و طنز ترسیم کنند. فرآیند اجرایی این پروژه در سه گام کلیدی تعریف می‌گردد:

۱. فاز فضاسازی (ایجاد گالری محیطی): در گام نخست، کتاب نگاره «تا اوج» (شامل مقایسه‌های آماری در حوزه‌های سلامت، سواد، اقتدار علمی و زیرساخت‌ها) بر دیوارهای پرتردد مدرسه نصب می‌گردد. این چیدمان باعث می‌شود دانش‌آموزان در طول روز به صورت غیرارادی در محاصره بصری حقیقت قرار گرفته و با شاخص‌های پیشرفت کشور مواجه شوند. این نمایشگاه دیواری، بستری است تا دانش‌آموز به‌پیماید که اوج اتفاقی نبوده، بلکه محصول تغییر ریل از سلطه‌پذیری به ایمان و اراده ملی است.

۲. فاز سناریورازی و طنز تبیینی (مرحله داوطلبانه): از میان دانش‌آموزان علاقه‌مند، تیم‌های دو نفره تشکیل شده و هر تیم مسئولیت زنده کردن یکی از نگاره‌ها را بر عهده می‌گیرد. تیم‌ها باید با استفاده از منطق تقابل تاریخی، یک گفت‌وگوی ۷ دقیقه‌ای طراحی کنند. یکی از دانش‌آموزان در نقش مسافر دیروز (نماینده عصر وابستگی که در آن ثروت ملت خرج دربار می‌شد و ایران عقب‌مانده‌تر از نامیبیا و زیمبابوه بود) و دیگری در نقش ناظر امروز (نماینده نسل خودباور و مستقل) ظاهر می‌شوند. تأکید اصلی

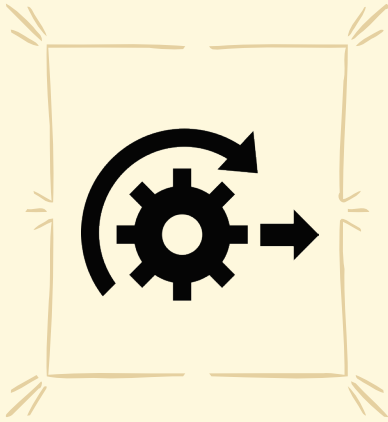
در این بخش بر استفاده از طنز نجیب و خلاقانه است تا آمارهای مستند کتاب، به شکلی جذاب و ماندگار در ذهن مخاطب رسوب کند.

۳. فاز اجرا و تبیین ملی (ایستگاه به ایستگاه): در ایام دهه فجر یا مراسم صبحگاه، تیم‌ها در مقابل نگاره مربوطه به اجرا می‌پردازند:

در مقطع ابتدایی: تمرکز بر زبان ساده و ملموس است. دانش‌آموزان به مقایسه شرایط زندگی کودکان (مانند واکسیناسیون و امکانات ورزشی) می‌پردازند تا بذر عرق ملی و قدردانی از دستاوردها در دل آن‌ها جوانه بزنند.

در مقطع متوسطه: گفت‌وگوها به سمت تحلیل علت‌ها سوق داده می‌شود. مربی دانش‌آموزان را هدایت می‌کند تا نشان دهند چگونه وابستگی سیاسی دوران پهلوی مانع رشد بود و چگونه امروز استقلال، پیش‌شرط قطعی هرگونه پیشرفت علمی است. دانش‌آموزان باید تبیین کنند که ایران چگونه از ردیف کشورهای عقب‌مانده، به جمع برترین‌های جهان در شاخص توسعه انسانی صعود کرده است.

نتیجه تربیتی: در پایان این سلسله اجراها، مربی با یک جمع‌بندی هوشمندانه، این پیام کلیدی را تثبیت می‌کند که: «دوران پهلوی به دلیل وابستگی، یک خسارت محض بود و صعود امروز ایران، محصول ایمان و ایستادگی است.» دانش‌آموز با این تجربه، از یک شنونده صرف به یک مدافع آگاه تبدیل می‌شود که می‌آموزد برای حفظ این اوج، باید با پشتکار در تحصیل و تقویت روحیه مقاومت، سهم خود را در نظم نوین جهانی و پیشرفت کشور ایفا کند.

فعالیت ۱۷: لیگ پیشرفت

موقعیت اجرا	حیات مدرسه یا سالن ورزشی (طراحی در ۵ ایستگاه محتوایی)
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ابتدایی: تمرکز بر مفاهیم ملموس مثل واکسن داخلی و نام شهدا. متوسطه: تحلیل دقیق‌تر قانون اساسی و مفهوم نظم نوین جهانی.
اهداف تربیتی	🌀 درک علم و ایمان به عنوان پایه‌های اقتدار آینده ایران. 🌀 تقویت پشتکار در تحصیل و مهارت‌آموزی (از مدرک‌گرایی به قدرت علمی). 🌀 شناسایی نقش نسل نوجوان در تحقق عدالت جهانی و نظم نوین.
ارتباط با موضوع روز	تبیین شکست تحریم‌ها از طریق پیشرفت‌های علمی و معرفی ایران به عنوان قدرت نوظهور تمدنی.
پیامی که منتقل می‌شود	کلان‌روایت: ایران دست برتر آینده خواهد بود.

فانوس

🌀 نظر‌تان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

مدت زمان اجرا	۳۰ دقیقه
امکانات و ابزار مورد نیاز	۵ مخروط یا ایستگاه، روزنامه دیواری شماره ۱، سوت، کرنومتر.
رشد مهارتی	هوش کلامی، مدیریت استرس در رقابت، تفکر نقاد و همکاری گروهی.
خلاصه فعالیت	مسابقه‌ای گروهی که در آن دوندگان برای عبور از هر ایستگاه، باید به سؤالات سخت نگیانان ایستگاه (از تیم رقیب) درباره جزئیات تاریخ انقلاب و پیشرفت‌های علمی پاسخ دهند.
چک لیست مربی	- اطمینان از مطالعه ۱۰ دقیقه‌ای فایل توسط هر دو تیم. - تأیید مستند بودن سؤالات طرح شده (مثلاً نقش شهید بهشتی در قانون‌نویسی). - مدیریت کرسی تبیین در پایان مسابقه توسط تیم برنده.
پیشنهاد توسعه	- مأموریت «نقشه عمل ۱۴۲۰»: تیم برنده باید بر اساس توانمندی‌های اعضایش، یک نقشه پیشرفت برای ایران در ۲۰ سال آینده ترسیم کند. - تشکیل تیم رصدی: انتخاب یک نفر به عنوان دبیر کمیته آگاهی، جهت سنجش میزان یادگیری مفاهیم علمی فایل در بین سایر دانش‌آموزان.

شرح فعالیت:

این فعالیت با هدف تبدیل محتوای متنی به یک تجربه پر نشاط و رقابتی طراحی شده است تا مفاهیم سنگین تاریخی و علمی در ذهن دانش‌آموز تثبیت شود.

۱. مرحله آماده‌سازی و شارژ (۱۰ دقیقه): مربی دو تیم را مقابل هم قرار می‌دهد. به هر تیم فرصت داده می‌شود تا روزنامه دیواری را با دقت مطالعه کنند. تیم الف باید برای ۵ ایستگاه، سؤالات چالش‌برانگیز طرح کند و تیم ب باید برای پاسخگویی آماده شود. مربی تأکید می‌کند که سیستم عامل ایران فقط با دانش دقیق شما آپدیت می‌شود.

۲. مرحله عملیات (نبرد ایستگاهی):

ایستگاه ۱ (معماران سیستم): سؤال درباره نقش شهید بهشتی و شهید مطهری در تثبیت قانون و شورای انقلاب.

ایستگاه ۲ (دکمه ریست): سؤال درباره هشتک‌های اصیل (استقلال و آزادی) و مفهوم ریست شدن سیستم در بهمن ۵۷.

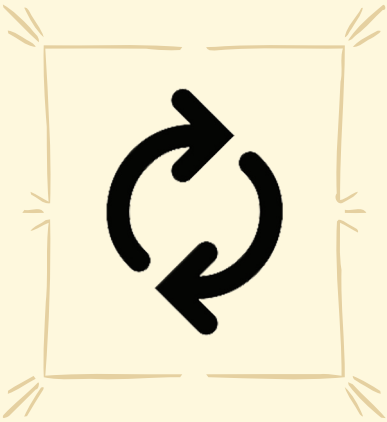
ایستگاه ۳ (جبهه علم): سؤال درباره آمار رتبه علمی ایران (جزو ۱۰ کشور برتر در سال ۹۸) و دستاوردهای نانو.

ایستگاه ۴ (تغییر ورژن): سؤال درباره تفاوت

دانشجوی قدیم (مدرک‌گرا) و دانشجوی جدید (تولیدکننده قدرت علمی).

ایستگاه ۵ (تداوم مسیر): سؤال درباره شهید احمدی‌روشن و گروه‌های جهادی در مناطق محروم. هر دونده باید به محض رسیدن به ایستگاه، سؤال نگهبان را پاسخ دهد. در صورت پاسخ غلط، باید به خط شروع برگردد و پس از مشورت با تیم، دوباره مسیر را طی کند.

۳. مرحله تثبیت و نصب (شرح روزنامه دیواری): تیم برنده که موفق شده سریع‌تر از همه قفل‌های تاریخ را باز کند، در پایان مسابقه کنار برد روزنامه‌دیواری مدرسه می‌ایستد. مأموریت نهایی آن‌ها این است که برای بقیه دانش‌آموزان توضیح دهند که چگونه ایران از یک گوشه قدیمی و وابسته به یک قدرت نوظهور تمدنی تبدیل شده است.

فعالیت ۱۸: لیگ پیشرفت ۲

موقعیت اجرا	حیاط مدرسه یا سالن ورزشی (طراحی در ۵ ایستگاه متصل)
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول)، (قابل اجرا برای ابتدایی دوره دوم با هدایت مربی)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در متوسطه روی نظم نوین جهانی و در ابتدایی روی قهرمانان ملی تأکید شود.
اهداف تربیتی	بفهمد علم و ایمان پایه اقتدارند و جایگاه تمدنی ایران را در جهان آینده تحلیل کند.
ارتباط با موضوع روز	تبیین نقش ایران در پایان دادن به سلطه غرب و آغاز عصر ملت‌های مستقل.
پیامی که منتقل می‌شود	ایران یک قدرت نوظهور تمدنی است؛ ما از دنباله‌روی به طراحی نظم جدید رسیده ایم. کلان‌روایت: ایران دست برتر آینده خواهد بود.
مدت زمان اجرا	۲۰ دقیقه

امکانات و ابزار مورد نیاز	۵ کارتِ قطعهٔ سخت‌افزار، ۵ کارتِ نرم‌افزار قدرت، برچسبِ ایران ۱۴۲۰.
رشد مهارتی	پرورش هوش استراتژیک، ایجاد و رشد تفکر تمدنی، تقویت روحیهٔ کار جمعی در شرایط حساس.
خلاصهٔ فعالیت	دانش‌آموزان در قالب تیم‌های مهندسی، باید با پاسخ به ۵ چالش محتوایی، قطعات اجرای سیستم‌عامل تمدن نوین ایران را جمع‌آوری کرده و نقشهٔ نظم جدید جهانی را کامل کنند.
چک لیست مربی	- آماده‌سازی ۵ ایستگاه با فواصل مشخص. - توجیه نگهبانان ایستگاه برای پرسش از جزئیات متن (مثل فرمول ایمان+دانش). - آماده‌سازی برچسب ایران ۱۴۲۰ برای نصب در مرکز نقشه.
پیشنهاد توسعه	مأموریت سفیر نظم نوین: ارائهٔ یک سخنرانی ۱ دقیقه‌ای درباره ایرانِ قدرتمند سال ۱۴۲۰.

شرح فعالیت:

زد؟» (پاسخ: حاج قاسم سلیمانی). -> دریافت

قطعهٔ دوم: «امنیت».

۳. ایستگاه دانش‌بنیان: نگهبان می‌پرسد: «فرمول قدرت حل مسئله نامحدود چیست؟» (پاسخ: ایمان + دانش). -> دریافت قطعهٔ سوم: «ثروت».

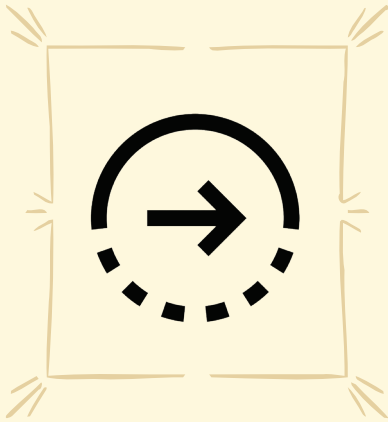
۴. ایستگاه پیشرفت: نگهبان می‌پرسد: «وظیفهٔ نسل شما در تیم توسعهٔ ایران ۱۴۲۰ چیست؟» (پاسخ: نوشتن کدهای نهایی سیستم‌عامل جدید ایمان و عدالت). -> دریافت قطعهٔ چهارم: «تکنولوژی».

۵. خط پایان: تیم باید ۴ قطعه را روی نقشهٔ نظم نوین جهانی بچسباند و پرچم ایران را در مرکز آن نصب کند.

در این فعالیت، هر تیم به عنوان یک تیم توسعه‌دهندهٔ تمدن وارد میدان می‌شود. هدف، عبور از ۵ ایستگاه است که هر کدام یکی از لایه‌های قدرت ایران در روزنامه دیواری ۲ را به چالش می‌کشد.

۱. ایستگاه ریشه: نگهبان می‌پرسد: «سرور مرکزی هویت ما که ریشه‌های تاریخی (تخت جمشید) و هستهٔ ایمانی را وصل می‌کند کجاست؟» (پاسخ: حرم امام رضا ع). -> دریافت قطعهٔ اول: «هویت».

۲. ایستگاه حاج قاسم (نظم نوین): نگهبان می‌پرسد: «طبق متن، چه کسی با مقاومت، مهندس نظم جدید جهانی شد و نقشهٔ غرب را بهم

فعالیت ۱۹: لیگ پیشرفت ۳

موقعیت اجرا	حیاط مدرسه یا مراسم صبحگاه به صورت کلاسی یا گروهی.
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دورهٔ دوم)، متوسطه (دورهٔ اول)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در متوسطه بر جنگ شناختی و تحلیل عزت و در ابتدایی بر ایستادگی در برابر زورگو تأکید شود.
اهداف تربیتی	- مقاومت، عامل حفظ استقلال و عزت ملی است. - ملت‌هایی که در برابر زورگویی ایستادند، پیشرفت کردند. - عقب‌نشینی در برابر دشمن، هزینه‌ای سنگین‌تر از مقاومت دارد. - تحریم‌ها موجب شکوفایی استعداد داخلی و خودکفایی شد. - ایستادگی در مقابل استکبار، قدرت نرم ایران را در منطقه افزایش داد. - انقلاب اسلامی در برابر فشارها روزبه‌روز قوی‌تر شد. - مقاومت، تنها بعد نظامی ندارد: علمی، فرهنگی و اقتصادی نیز هست. - جوان مؤمن، ستون فقرات مقاومت ملی است.
ارتباط با موضوع روز	مقابله با ناامیدی و شایعات در فضای مجازی و تبیین پیشرفت علمی در تحریم.

پیامی که منتقل می‌شود	کلان‌روایت: هزینه مقاومت کمتر از سازش و هزینه‌ها و دستاوردهایش بیشتر است. کلان‌روایت: ایران دست برتر آینده خواهد بود.
مدت زمان اجرا	۲۰ دقیقه
امکانات و ابزار مورد نیاز	۴ عدد مقوای بزرگ (در ۴ نقطه حیاط). میکروفون.
رشد مهارتی	تقویت تصمیم‌گیری جمعی، تقویت قدرت تحلیل سیاسی سریع، تمرین و رشد استقامت گروهی.
خلاصه فعالیت	کل بچه‌ها در گروه‌های کلاسی، با شنیدن شبهات از بلندگو، باید با همفکری به سمت تابلوی پاسخ عزت حرکت کنند تا دیوار تحریم را بشکنند.
چک لیست مربی	🌀 نصب ۴ تابلو در ۴ گوشه حیاط. با نوشته‌های: نبرد با شایعه، عبور از دیوار تحریم، دوراهی عزت یا تسلیم، میثاق با باکری 🌀 آماده‌سازی متن شبهات از بخش نسخه امروز مقاومت. 🌀 مدیریت شور و هیجان جمعی.
پیشنهاد توسعه	مأموریت افسر آگاهی: هر کلاس یک نماینده معرفی کند تا شبهات هفته را از روی روزنامه دیواری شماره ۲ برای بقیه تبیین کند.

🌀 شرح فعالیت:

در این فعالیت، حیاط مدرسه به یک میدان مقاومت تبدیل می‌شود. مربی پشت میکروفون می‌رود و کل بچه‌ها در قالب کلاس‌های خودشان بازی می‌کنند.

مرحله ۱: نبرد با شایعه

مربی از بلندگو یک شایعه یا خبر ناامیدکننده می‌گوید: «ما در بن‌بست هستیم و راهی جز تسلیم نداریم! چه کار کنیم؟»

عملیات: بچه‌ها باید با هم فریاد بزنند: «تحقیق، پرسشگری، حقیقت!» تیمی که بلندتر و هماهنگ‌تر بگوید، مجوز حرکت به مرحله بعد را دارد.

مرحله ۲: عبور از دیوار تحریم

مربی می‌گوید: «دشمن جاده علم را با تحریم بسته است. چه کسی راه را باز می‌کند؟»

عملیات: بچه‌ها نام «شهید مصطفی احمدی‌روشن» را فریاد می‌زنند سپس دست‌های هم را می‌گیرند و یک زنجیره انسانی تشکیل می‌دهند که نماد اتحاد علمی است و از روی خط فرضی تحریم عبور می‌کنند. مربی می‌گوید: «ایمان به علاوه علم، دیوار را منفجر کرد!»

مرحله ۳: دوراهی عزت یا تسلیم

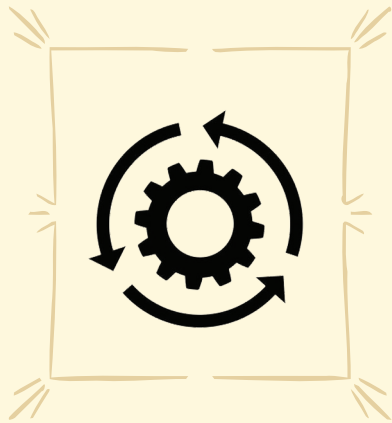
مربی دو تابلوی بزرگ در دو سمت حیاط نصب کرده: تابلوی الف (عقب‌نشینی بی‌هزینه) و تابلوی ب (مقاومت سربلند). مربی می‌پرسد: «کدام راه تهش بالا بردن عزت ملته؟»

عملیات: کل کلاس باید به سمت تابلویی که پاسخ درست روی آن است بدوند و زیر آن جمع شوند.

مرحله ۴: میثاق با باکری

در پایان، مربی بخشی از وصیت‌نامه شهید مهدی باکری را می‌خواند. و بچه‌ها مأمور می‌شوند میثاق نامه‌ای با شهید باکری بنویسند و به مربی پرورشی تحویل دهند.

نکته برای مربی: برای جمعیت زیاد، داوری سخت است؛ لذا به جای «کی اول شد»، به «کدام کلاس هماهنگ‌تر و با پاسخ‌های دقیق‌تر بود» امتیاز بدهید. این کار باعث می‌شود همه بچه‌ها همزمان فایل را در ذهنشان مرور کنند.

فعالیت ۲۰: فینال لیگ پیشرفت

موقعیت اجرا	سن اصلی یا مرکز حیاط با حضور کل مدرسه به عنوان تماشاگر
مقطع تحصیلی	متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	در متوسطه بر جنگ‌شناختی و تحلیل عزت و در ابتدایی بر ایستادگی در برابر زورگو تأکید شود.
اهداف تربیتی	🌀 بداند علم و ایمان پایه اقتدارند و جایگاه تمدنی ایران را در جهان آینده تحلیل کند. 🌀 مقاومت، عامل حفظ استقلال و عزت ملی است. 🌀 ملت‌هایی که در برابر زورگویی ایستادند، پیشرفت کردند. 🌀 عقب‌نشینی در برابر دشمن، هزینه‌ای سنگین‌تر از مقاومت دارد. 🌀 تحریم‌ها موجب شکوفایی استعداد داخلی و خودکفایی شد. 🌀 ایستادگی در مقابل استکبار، قدرت نرم ایران را در منطقه افزایش داد. 🌀 انقلاب اسلامی در برابر فشارها روزه‌روز قوی‌تر شد.

فانوس

🌀 نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

ارتباط با موضوع روز	تبیین جایگاه ایران در نظم نوین جهانی و عبور از بحران‌های خودساخته‌ی دشمن.
پیامی که منتقل می‌شود	برای ساختن ایران ۱۴۲۰، به ایمان، هویت، مقاومت و مردم نیاز داریم. کلان‌روایت: ایران دست برتر آینده خواهد بود.
مدت زمان اجرا	۴۰ الی ۵۰ دقیقه
امکانات و ابزار مورد نیاز	سیستم صوت، ۵ پاکت مأموریت، نشان مهندس تمدن.
رشد مهارتی	تمرین مدیریت بحران، تولید و پرورش تفکر سیستمی، تقویت قدرت اقتناع مخاطب، تمرین کار تیمی.
خلاصه فعالیت	هر تیم یک پاکت بحران را قرعه‌کشی می‌کند و باید در ۱۰ دقیقه با استفاده از منطقی هر ۴ روزنامه دیواری، نقشه خود برای نجات از چالش موجود تهیه و برای کل مدرسه تبیین کند.
چک لیست مربی	🌀 تهیه و اطمینان از اینکه ۵ پاکت سناریو آماده و پلمب شده هستند. 🌀 چک کردن حداقل ۲ میکروفون (یکی برای مربی و یکی برای لیدر تیم‌ها) و آماده‌سازی موسیقی حماسی/هیجانی برای زمان اتاق فکر. 🌀 توجیه ۳ نفر از کادر مدرسه یا دانش‌آموزان ارشد برای امتیازدهی به میزان استفاده از کلمات کلیدی ۴ روزنامه. 🌀 قرعه‌کشی شفاف: انجام قرعه‌کشی جلوی چشم همه بچه‌ها برای ایجاد حس عدالت و هیجان. 🌀 مربی باید متن بحران هر پاکت را با لحنی جدی و شبیه به اخبار فوری بخواند تا فضا برای بچه‌ها واقعی شود. 🌀 مربی باید پس از ارائه هر تیم، حداقل یک سوال سخت و شبهه‌برانگیز بپرسد تا قدرت اقتناع و تسلط تیم بر محتوای روزنامه‌ها سنجیده شود.
پیشنهاد توسعه	🌀 دیوار ایران ۱۴۲۰: نقشه نهایی ایران ۱۴۲۰ به همراه راه حل‌های بیان شده توسط گروه‌های برتر، به همراه عکس تیم‌های برنده، در پرتردترین نقطه مدرسه نصب شود. 🌀 سفیران تبیین: از تیم برنده خواسته شود که در مناسبت‌های، به عنوان کارشناس در گرده‌های گفتگوی مدرسه شرکت کنند. 🌀 پادکست راه حل: صدای ضبط شده‌ی سرگروه‌ها که در حال حل بحران‌های سناریو بودند، به صورت یک پادکست کوتاه در کانال مدرسه منتشر شود تا بقیه بچه‌ها هم منطقی حل مسئله را یاد بگیرند.

شرح تفصیلی فیнал:

۱. **افتتاحیه باشکوه:** مربی در نقش فرمانده ارشد اتاق وضعیت ایران، تیم‌های منتخب هرکلاس را به روی سن فرا می‌خواند. هر تیم یک نام تمدنی دارد.

۲. قرعه‌کشی کارت بحران: سرگروه هر تیم پای گردونه می‌آید و یک پاکت را برمی‌دارد. مربی متن بحران را با صدای بلند برای کل مدرسه می‌خواند.

۳. اتاق فکر ۳ دقیقه‌ای: تیم‌ها ۳ دقیقه وقت دارند، (با موسیقی حماسی در پس‌زمینه) تا با مشورت، نقشه عملیات خود را بنویسند. آن‌ها باید دقیقاً بگویند از کدام بخش کدام روزنامه دیواری برای حل این بحران استفاده می‌کنند.

۴. **دفاع استراتژیک:** سرگروه تیم باید پشت میکروفون برود. مربی در نقش خبرنگار شکاک خارجی یا ناظر ناامید از آن‌ها سوال می‌پرسد: چرا به جای این کارها، با قدرت‌های جهانی سازش نمی‌کنید؟ تیم باید با استفاده از جملات طلایی روزنامه دیواری‌ها او را قانع کند.

۵. **مراسم نصب قطعه:** اگر داوران یا تشویق بچه‌های مدرسه پاسخ تیم را تایید کردند، آن‌ها اجازه دارند قطعه‌ی مخصوص خود را روی تابلو اصلی مدرسه نصب کنند.

۶. **اختتامیه:** وقتی همه گروه‌ها مأموریتشان را انجام دادند، نقشه کامل می‌شود. مربی حکم مهندس تمدن نوین را به تیم برتر اهدا می‌کند و کل مدرسه سرود ملی یا یک سرود حماسی را همخوانی می‌کنند.

 شرح فعالیت:

این سناریوها طوری طراحی شده‌اند که سرگروه مجبور باشد به بخش‌های مختلف روزنامه‌ها ارجاع داده شود:

پاکت اول (بحران هویت و بن‌بست علمی):
یک ویروس رسانه‌ای در سال ۱۴۲۰ شایعه کرده که ایران ریشه تاریخی ندارد و جوانانش ضعیف هستند. همزمان تحریم‌های علمی تشدید شده است. راه حل شما چیست؟

پاسخ: ارجاع به ریشه باستانی و حرم امام رضا علیه السلام برای بازیابی اعتماد به نفس و سنگر آزمایشگاه

احمدی روشن برای شکستن تحریم.

پاکت دوم (بحران انرژی و نفوذ): دشمن با نفوذ در سیستم‌های برقی، کشور را در تاریکی فرو برده و می‌گوید فقط در صورت تسلیم و سازش، برق را وصل می‌کند. مردم نگرانند. چه می‌کنید؟

پاسخ: ارجاع به منطق مقاومتِ باکری که سازش هزینۀ دارد و پای کار آوردن مردم برای حل بحران به جای نگاه به غرب.

پاکت سوم (بحران ناامیدی و مهاجرت نخبگان): رسانه‌های خارجی با بزرگ‌نمایی مشکلات، نخبگان را تشویق به خروج از کشور می‌کنند و می‌گویند ایران آینده‌ای ندارد. چطور ذهن‌ها را آلوده می‌کنید؟

پاسخ: ارجاع به سیستم عامل ایمان و عدالت و مفهوم کرامت انسانی که در آن دانش ریشه دار در خاک خودمان ارزش دارد.

پاکت چهارم (بحران مدیریت و فساد): «شایعه شده که تصمیم گیرندگان به فکر مردم نیستند و مدل مدیریت غربی بهتر است. چطور مدل مردم سالاری دینی را احیا می کنید؟»

پاسخ: از جاع به میزان رأی ملت است و روحیه جهادی و نین بست شکنی برای بازگرداندن اعتماد به مردم، پاکت پنجم (بحران نظم جهانی): دنیا در آستانه یک جنگ بزرگ است و از ایران می خواهند بین قدرت های شرق و غرب یکی را انتخاب کند و الا ناپود می شود، جایگاه ما کجاست؟

پاسخ: ارجاع به مهندسی نظم جدید جهانی توسط حاج قاسم و اینکه ایران خودش طراح نظم جدید است نه دنباله‌رو.

تذکر: پاسخ های بیان شده، مسیری است که برای دانش آموز برای رسیدن به سناریو صحیح تعریف شده است اما ممکن است این پاسخ ها بخشی از پاسخ دانش آموز باشند یا کاملاً با پاسخ دانش آموز که آن هم صحیح است تفاوت داشته باشد.

美濃

فانوس

این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

فعالیت ۲۱: رادیو حافظه

موقعیت اجرا	در منزل تولید شود و در کانال مدرسه انتشار یابد.
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ابتدایی: تولید پادکست قصه‌گونه. متوسطه: تولید پادکست تحلیلی.
اهداف تربیتی	توانایی فهم وابستگی سیاسی و فرهنگی ریشه ذلت ملی است. توانایی تشخیص نشانه‌های سلطه‌پذیری در تاریخ.
ارتباط با موضوع روز	تبیین ریشه‌های تاریخی استقلال ایران و مقایسه آن با کشورهای وابسته در جهان امروز.
پیامی که منتقل می‌شود	ما روایتگر حقیقتی هستیم که دشمن می‌خواهد آن را سانسور کند؛ ایران مستقل، محصول آگاهی است. کلان‌روایت: انقلاب اسلامی ۵۷ رستاخیز و بعثت تمدنی و اجتماعی تاریخ ایران است.

مدت زمان اجرا	۵ دقیقه توضیح فعالیت برای دانش‌آموزان، تولید پادکست ۳ الی ۵ دقیقه‌ای در منزل
امکانات و ابزار مورد نیاز	محتوای خط زمان، تلفن همراه، نرم افزار های ویرایش صدا.
رشد مهارتی	پرورش مهارت تولید محتوای دیجیتال، تقویت سناریونویسی، تقویت فن بیان، پرورش توان تحلیل تاریخ.
خلاصه فعالیت	دانش‌آموزان در خانه بر اساس ایستگاه‌های خط زمان، یک اپیزود پادکست جذاب ساخته و برای پخش در کانال مدرسه یا زنگ‌های تفریح ارسال می‌کنند.
چک لیست مربی	بررسی سناریوها قبل از ضبط نهایی. پایش محتوا جهت رعایت دقت تاریخی بر اساس فایل اعلام زمان ارسال آثار تحویل پادکست های دانش‌آموزان
پیشنهاد توسعه	جشنواره «صدای ماندگار»: نصب پوستر خط زمان در راهرو و قرار دادن QR Code پادکست‌های برتر کنار هر واقعه تاریخی برای شنیدن عمومی.

شرح فعالیت:

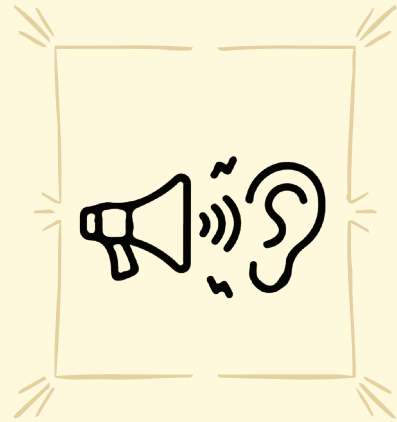
مثل صدای جمعیت، مارش نظامی و... استفاده می‌کنند. دانش‌آموزان نباید فقط متن را بخوانند. آن‌ها باید پادکست را به صورت «گزارش زنده از دل تاریخ» بنویسند.
مثال: «شنوندگان عزیز، اینجا تهران است، ۳ اسفند ۱۲۹۹... صدای چکمه‌های قزاق‌ها می‌آید... انگلیس پشت پرده است...»
۲. مأموریت در مدرسه انتشار: فایل‌های صوتی به نشانی معاون پرورشی یا کانال مدرسه ارسال می‌شود. مربی برنامه‌ریزی می‌کند که در هر زنگ تفریح، یکی از این کپسول‌های تاریخی از بلندگو پخش شود.

در این فعالیت، دانش‌آموزان نقش افسران آگاهی (مطابق نقش‌های فایل اکسل) را دارند که وظیفه‌شان نجات تاریخ از فراموشی است.
۱. مأموریت در خانه: هر دانش‌آموز با گروه، یکی از وقایع کتاب نگاره خط زمان را انتخاب می‌کند. مثال ابتدایی: روایت داستانی از فرار شاه با لحنی هیجانی و قصه‌گو.
مثال متوسطه: روایت تحلیلی از کودتای ۲۸ مرداد یا جدایی بحرین با استفاده از موسیقی متن حماسی و اسناد موجود در خط زمان. بچه‌ها ر‌خاه با آرامش فایل را ضبط کرده و از افکت‌های صوتی

فانوس

نظرتان درباره این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟ اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

فعالیت ۲۲: شایعه زیر آب

موقعیت اجرا	کلاس، ایستگاه‌های گفتگو در حیاط مدرسه در زنگ تفریح یا مراسم صبحگاه
مقطع تحصیلی	ابتدایی (دوره دوم)، متوسطه (دوره اول و دوم)
تفاوت اجرا در مقاطع مختلف	ابتدایی: تمرکز بر حس ترس و اعتماد به دوستان متوسطه: تمرکز بر تحلیلِ ذینفعِ شایعه و تکنیک‌های جنگ نرم مارماهی
اهداف تربیتی	● توانایی فهم اینکه وابستگی و تفرقه ریشه ذلت ملی است. ● توانایی تشخیص نشانه‌های سلطه‌پذیری و فریب در پیام‌های دست‌کاری شده.
ارتباط با موضوع روز	تبیین نقش رسانه‌های بیگانه و مارماهی‌های مجازی در ناامید کردن مردم و شکستن اتحاد ملی.
پیامی که منتقل می‌شود	شایعه، دندانِ کوسه است در دهانِ مارماهی؛ اتحاد را با پرسشگری و آگاهی حفظ کنیم. کلان‌روایت: هزینه مقاومت کمتر از سازش و دست‌آورد هایش بیشتر است.

مدت زمان اجرا	۲۰ تا ۳۰ دقیقه
امکانات و ابزار مورد نیاز	کارت‌های پیام زیرآبی، برچسب‌های سهرنگ سبز، زرد، قرمز، تخته یا دیوار برای نصب.
رشد مهارتی	پرورش تفکر نقاد، آموزش سواد رسانه‌ای، توانایی تشخیص فریب، تقویت کار تیمی.
خلاصه فعالیت	گروه‌ها پیام‌های مشکوک خلیج را تحلیل کرده و با برچسب‌گذاری (سبز/زرد/قرمز)، سم نهفته در هر پیام را شناسایی و خنثی می‌کنند.
چک لیست مربی	● عدم قضاوت زودهنگام و طرح سوالات باز پاسخ. ● هدایت بچه‌ها به تشخیص نقش مارماهی در به‌هم‌زدن اتحاد. ● نظارت بر استخراج دلیل منطقی برای هر رنگ.
پیشنهاد توسعه	چالش «دیوار حقیقت»: نصب یک تابلوی موقت در راهرو که بچه‌ها شایعاتی که در مدرسه یا فضای مجازی می‌شنوند را روی آن بنویسند و دیگران با منطقی «ماهی سفید» به آن پاسخ دهند.

● شرح فعالیت:

«کوسه گفته اگر چند روزی ساکت باشید، خودش می‌رود.» (● ظاهر مثبت / ● باطن خطرناک)
«ماهی سفید دنبال قهرمان‌بازی است؛ اگر کشته شویم، او فرار می‌کند.» (● فریب محض)
«کوسه فقط با ماهی‌های ضعیف دشمن است؛ اگر کاری نکنیم، نوبت ما نمی‌شود.» (● تفرقه‌افکن)
«اتحاد خوب است، ولی فقط وقتی که خطرش کم باشد.» (● تردیدزا)
۳. مرحله تبیین و چالش مربی: پس از نصب پیام‌ها روی دیوار، مربی با سوالات چالش‌برانگیز گروه‌ها را به چالش می‌کشد:
این حرف، ماهی‌ها را به هم نزدیک می‌کند یا از هم جدا؟
اگر همه این حرف را باور کنند، کوسه خوشحال می‌شود یا ماهی سفید؟

در این فعالیت، کلاس به گروه‌های ۴-۵ نفره تقسیم شده و هر گروه در نقش «کمیته آگاهی خلیج»، مأموریت بررسی پیام‌های مشکوکی را دارد که در آب پخش شده است.
۱. مرحله تشخیص و برچسب‌گذاری: هر گروه ۲ کارت دریافت می‌کند و باید بر اساس کدهای زیر، رنگ آن‌ها را تعیین کند:
● سبز (قابل اعتماد): پیام‌هایی که بوی اتحاد و آگاهی می‌دهند.
● زرد (مشکوک): پیام‌های دوپهلوی که آدم را در دوراهی و تردید قرار می‌دهند.
● قرمز (فریبنده): پیام‌هایی که بوی ترس، تفرقه و تسلیم در برابر کوسه را می‌دهند.
۲. نمونه پیام‌های زیرآبی برای کارت‌ها:

فانوس

● نظرتان دربارهٔ این فعالیت چه بود؟ شما چه فعالیتی پیشنهاد می‌دهید؟
اسکن کنید و با ما در میان بگذارید.

معرفی محصولات بستهٔ ایرانمـون ۲

مقدمه

این بخش، نمایی یکپارچه از محصولات «فانوس» است؛ محصولاتی که نه به‌عنوان ابزارهای پراکنده، بلکه به‌مثابه اجزای یک منظومهٔ تربیتی طراحی شده‌اند. هر محصول، پاسخی مشخص به یک نیاز تربیتی واقعی در مدرسه و فرامدرسه است و در نسبت روشن با هدف، مخاطب، موقعیت اجرا و اثر مورد انتظار تعریف شده است. تنوع قالب‌ها - از بسته‌های آموزشی و محتوای روایی تا فعالیت‌های تعاملی و ابزارهای پشتیبان مربی - به مربی امکان می‌دهد متناسب با شرایط، انتخابی آگاهانه و هدفمند داشته باشد. آنچه در ادامه می‌آید، معرفی فشرده و کاربردی این سبد محصولات است.

روزنامه دیواری مسیر انقلاب

مسیر انقلاب: روزنامه دیواری تحلیلی درباره مسیر گذشته و آینده انقلاب اسلامی

روزنامه دیواری مسیر انقلاب شامل چهار صفحه تحلیلی است که به صورت پیوسته، یک مسیر فکری را پیش روی دانش آموز قرار می دهد؛ از مرور گذشته ایران و عبرت گرفتن از آن، تا تصویر آینده، ضرورت مقاومت در مسیر سختی ها و نقش مردم در پیشبرد انقلاب.

مخاطب: دورهٔ متوسطه اول
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

روزنامه دیواری وصله ناجور

وصله ناجور: مقایسه‌ی وابستگی، مشروعیت و سرانجام پهلوی با پادشاهان گذشته ایران

روزنامه دیواری وصله ناجور شامل دو صفحه تحلیلی است که با زبان ساده و ساختار مقایسه‌ای، رژیم پهلوی را در زمینه هایی مانند میزان وابستگی، مشروعیت و سرانجام آن با سلسله های گذشته پادشاهان ایران به قیاس گذاشته و از این روش مخاطب را به تفکر و داوری دعوت می کند.

مخاطب: دورهٔ متوسطه اول
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

کتاب-نگاره خاندان ویرانی

کتاب نگاره‌ی روایی درباره استبداد، وابستگی و ضربات حکومت پهلوی بر پیکر ایران

کتاب نگاره‌ی خاندان ویرانی در قالب ۲۱ پوستر با روایت داستانی، چهره واقعی استبداد و وابستگی حکومت پهلوی را با بیان صریح نمایش می‌دهد. این محصول دانش‌آموز را با فضای تصمیم‌ها، روابط قدرت، فاصله حاکمان پهلوی از مردم آشنا می‌کند و برای معاون پرورشی و مربی امور تربیتی زمینه‌ای مناسب برای بحث‌ها و فعالیت گروهی دانش‌آموزان در کلاس درس یا زنگ تفریح را فراهم می‌کند.

مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

فانوس

نظرتان دربارهٔ این محصول چه بود شما چه محصولی پیشنهاد می‌دهید اسکن کنید و با ما در میان بگذارید

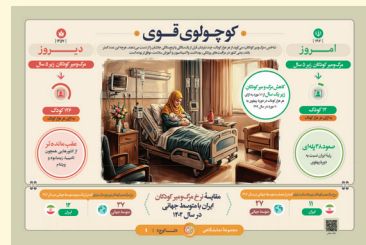

کتاب-نگاره تا اوج

مجموعه نمایشگاهی پیشرفت های ایران پس از انقلاب اسلامی
تا اوج یک مجموعه نمایشگاهی شامل ۱۶ پوستر است که مسیر
رشد و پیشرفت ایران را در سال های پس از انقلاب، با ادبیاتی ساده
و تصویری جذاب روایت کرده و نشان می دهد چگونه دانش، تلاش،
ایستادگی و اعتماد به توان داخلی توانسته ایران را در زمینه های
گوناگون جلو ببرد. تا اوج به معاون پرورشی و مربی امور تربیتی کمک
می کند در کلاس درسی یا نمازخانه مدرسه زمینه مناسبی برای
گفتگو، پرسش و پاسخ و تقویت روحیه خودباوری و آینده نگری
در دانش آموزان فراهم شود.

مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

فانوس

نظرتان درباره
این محصول چه
بود شما چه
محصولی پیشنهاد
می دهید اسکن
کنید و با ما در
میان بگذارید

پرچمون بالاست

امروز: پرچم ایران را در خانه خود آویزید. (تصویر پرچم ایران)

دیروز: پرچم ایران را در خانه خود آویزید. (تصویر پرچم ایران)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: پرچم ایران

فعالیت: پرچم ایران را در خانه خود آویزید.

هدف: آشنایی با پرچم ایران و ارزش آن.

منابع: کتاب پرچم ایران، وبسایت پرچم ایران.

درد بی درد!

امروز: به پدر و مادر خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر پدر و مادر)

دیروز: به پدر و مادر خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر پدر و مادر)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: خانواده

فعالیت: به پدر و مادر خود بگویید که شما را دوست دارند.

هدف: تقویت علاقه به خانواده.

منابع: کتاب خانواده، وبسایت خانواده.

حال توپ!

امروز: به دوستان خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر دوستان)

دیروز: به دوستان خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر دوستان)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: دوستان

فعالیت: به دوستان خود بگویید که شما را دوست دارند.

هدف: تقویت علاقه به دوستان.

منابع: کتاب دوستان، وبسایت دوستان.

بچه درس خون‌ها

امروز: به معلم خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر معلم)

دیروز: به معلم خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر معلم)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: معلم

فعالیت: به معلم خود بگویید که شما را دوست دارند.

هدف: تقویت علاقه به معلم.

منابع: کتاب معلم، وبسایت معلم.

بوی ماه مدرسه

امروز: به مدرسه خود بروید. (تصویر مدرسه)

دیروز: به مدرسه خود بروید. (تصویر مدرسه)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: مدرسه

فعالیت: به مدرسه خود بروید.

هدف: تقویت علاقه به مدرسه.

منابع: کتاب مدرسه، وبسایت مدرسه.

بزن بریم!

امروز: به ورزشگاه خود بروید. (تصویر ورزشگاه)

دیروز: به ورزشگاه خود بروید. (تصویر ورزشگاه)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: ورزشگاه

فعالیت: به ورزشگاه خود بروید.

هدف: تقویت علاقه به ورزشگاه.

منابع: کتاب ورزشگاه، وبسایت ورزشگاه.

پیداش کردم!

امروز: به پزشک خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر پزشک)

دیروز: به پزشک خود بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر پزشک)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: پزشک

فعالیت: به پزشک خود بگویید که شما را دوست دارند.

هدف: تقویت علاقه به پزشک.

منابع: کتاب پزشک، وبسایت پزشک.

خانم‌های افتخارآفرین

امروز: به خانم‌های افتخارآفرین بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر خانم‌های افتخارآفرین)

دیروز: به خانم‌های افتخارآفرین بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر خانم‌های افتخارآفرین)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: خانم‌های افتخارآفرین

فعالیت: به خانم‌های افتخارآفرین بگویید که شما را دوست دارند.

هدف: تقویت علاقه به خانم‌های افتخارآفرین.

منابع: کتاب خانم‌های افتخارآفرین، وبسایت خانم‌های افتخارآفرین.

کی فکرش می‌کرد؟!!

امروز: به فکرش می‌کرد؟!! (تصویر فکرش می‌کرد؟!!)

دیروز: به فکرش می‌کرد؟!! (تصویر فکرش می‌کرد؟!!)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: فکرش می‌کرد؟!!

فعالیت: به فکرش می‌کرد؟!!

هدف: تقویت علاقه به فکرش می‌کرد؟!!

منابع: کتاب فکرش می‌کرد؟!!، وبسایت فکرش می‌کرد؟!!

یه لیوان آب خنک

امروز: به لیوان آب خنک بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر لیوان آب خنک)

دیروز: به لیوان آب خنک بگویید که شما را دوست دارند. (تصویر لیوان آب خنک)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: لیوان آب خنک

فعالیت: به لیوان آب خنک بگویید که شما را دوست دارند.

هدف: تقویت علاقه به لیوان آب خنک.

منابع: کتاب لیوان آب خنک، وبسایت لیوان آب خنک.

چیه بودیم، چی شدیم

امروز: به چیه بودیم، چی شدیم (تصویر چیه بودیم، چی شدیم)

دیروز: به چیه بودیم، چی شدیم (تصویر چیه بودیم، چی شدیم)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: چیه بودیم، چی شدیم

فعالیت: به چیه بودیم، چی شدیم

هدف: تقویت علاقه به چیه بودیم، چی شدیم

منابع: کتاب چیه بودیم، چی شدیم، وبسایت چیه بودیم، چی شدیم

چیه بودیم، چی شدیم

امروز: به چیه بودیم، چی شدیم (تصویر چیه بودیم، چی شدیم)

دیروز: به چیه بودیم، چی شدیم (تصویر چیه بودیم، چی شدیم)

فصل: بهار

روز: ۱۵

ماه: اردیبهشت

سال: ۱۴۰۲

موضوع: چیه بودیم، چی شدیم

فعالیت: به چیه بودیم، چی شدیم

هدف: تقویت علاقه به چیه بودیم، چی شدیم

منابع: کتاب چیه بودیم، چی شدیم، وبسایت چیه بودیم، چی شدیم

فانوس

نظرتان دربارهٔ این محصول چه بود شما چه محصولی پیشنهاد می‌دهید اسکن کنید و با ما در میان بگذارید

کتاب-نگاره عصر امتیازها

مجموعه روزنامه‌دیواری درباره وابستگی و امتیاز دهی به قدرت‌ها
در تاریخ ایران

عصر امتیازها کتاب نگاره ای روایی و تحلیلی شامل ۱۴ پوستر است که به موضوع واگذاری امتیازهای اقتصادی و سیاسی به بیگانگان در تاریخ معاصر ایران می‌پردازد. این اثر با زبانی ساده و تصویرهای گویا نشان می‌دهد چگونه تصمیم‌های نادرست و وابستگی، منافع ملی و زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است. محتوای مجموعه به گونه‌ای طراحی شده که معاون پرورشی و مربی امور تربیتی در فضای نمایشگاهی مدرسه، دانش‌آموز را تنها با یک اتفاق تاریخی آشنا نشود، بلکه پیامدهای آن را درک و درباره چرایی و نتایجش فکر کند.

مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
سال تولید: ۱۴۰۴

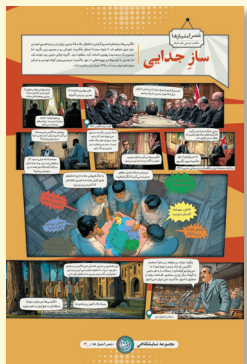
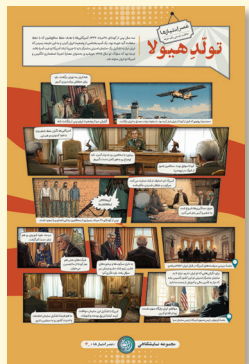
monadi.org

فانوس

نظرتان درباره این محصول چه بود شما چه محصولی پیشنهاد می‌دهید اسکن کنید و با ما در میان بگذارید

کتاب-نگاره شمارش معکوس

روزشمار تصویری وقایع منتهی به پیروزی انقلاب شکوهمند
مردم ایران در سال ۵۷

روزشمار انقلاب اسلامی یک مجموعه نمایشگاهی شامل ۲۸ پوستر
برای آشنایی با رویدادهای مهم منتهی به پیروزی انقلاب است و روایتی
همراه با بیان جزئیات حوادث را به صورت روزبه‌روز و منظم بیان می‌کند.
این محصول به معاون پرورشی و مربی امور تربیتی کمک می‌کند با
استفاده از روزشمار در مدرسه، امکان گفت‌وگوی روزانه، طرح پرسش،
مقایسه اتفاق‌ها و درگیر کردن ذهن دانش‌آموزان در خصوص تاریخ انقلاب
اسلامی با فضای واقعی آن دوران را فراهم کند. این محصول برای
نصب در کلاس، راهرو یا تابلو اعلانات مدرسه بسیار مناسب است.

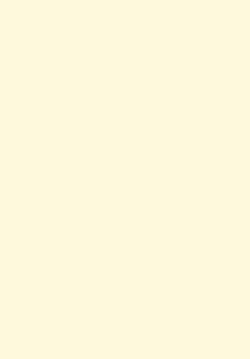
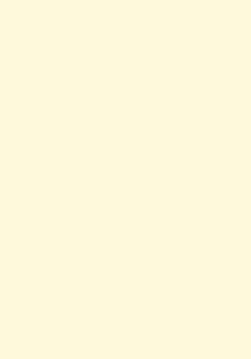
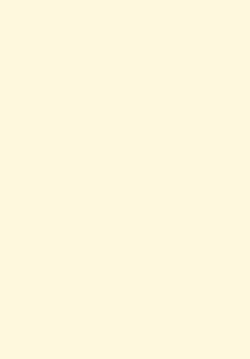
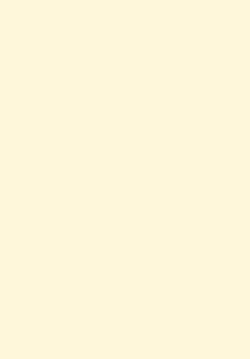
مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

فانوس

نظرتان درباره
این محصول چه
بود شما چه
محصولی پیشنهاد
می‌دهید اسکن
کنید و با ما در
میان بگذارید

کتاب-نگاره گارد ۵۷

تجربه حس مبارزه با رژیم پهلوی، پیچیدگی‌ها و خطرات

این بازی رومیزی تلاشی است برای بازسازی حس و حال فضای مبارزاتی سال‌های منتهی به انقلاب، زمانی که دانش‌آموزان و فعالان مردمی با ترس، نااطمینانی، نگرانی از تعقیب و خطرات جدی روبه‌رو بودند. دانش‌آموزان با حضور معاون پرورشی یا مربی امور تربیتی در طول بازی با موقعیت‌هایی مواجه می‌شوند که نیازمند تصمیم‌گیری‌های دشوار و پرریسک است؛ تصمیم‌هایی که هرکدام پیامدهای خاص خود را دارند. بازی نشان می‌دهد مسیر مبارزه ساده، خطی و بدون هزینه نبوده و انتخاب‌های کوچک می‌توانستند سرنوشت افراد و جریان‌ها را تغییر دهند.

مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

چریک

«با سوزی و قلقلی، ساواکی‌ها را وادار کنی و به سوزی قلمشون برسونی.»
سید زنده به‌مکند
شما هدف اصابت گلوله قرار گیرید.

پیش‌مرگ

«توجه شهر را به سمت خود جلب کنی و جان سید را نجات دهی.»
سید زنده به‌مکند
شما هدف اصابت گلوله قرار گیرید.

اتفادی

«با شتاب‌های ساواکی‌ها از جان سید محافظت کنی.»
سید زنده به‌مکند
سید هدف اصابت گلوله قرار گیرید.

سید

«هر جور شده زنده به‌مکند تا دست‌چاق‌ها را به دست مردم برسانید.»
زنده به‌مکند!

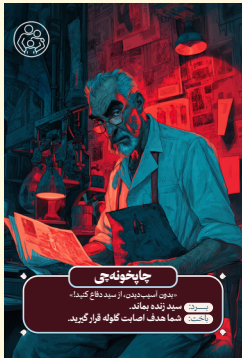
شیخ

«حسب کارت، با نقش‌های این‌ها به نقش جدید بپیوند.»
تجربش کارت را در شسب به آزمای انجام دهید تا کسی متوجه نشود.

ساواری

«بدون افساد نقش خود، سید را به‌دیده و کارکنان اعدام کنی.»
سید هدف اصابت گلوله قرار گیرید.
سید زنده به‌مکند.

چاپ‌خونه‌چی

«مهریو استیجیون، از سید دفاع کنی.»
سید زنده به‌مکند.
شما هدف اصابت گلوله قرار گیرید.

خارج‌چین

«جان‌شما را از تن‌های این‌ها جدا کنی و از تن‌های سید جدا کنی.»
سید هدف اصابت گلوله قرار گیرید.
سید زنده به‌مکند.

هم‌شیری

«هر جور شده خود را از این دولت، سالم خارج کنی.»
زنده به‌مکند.

رستم

«با نقش‌های شما به هم‌راه نقش سید را بازی می‌کنی.»
هر دو (رستم و سید) از سید جدا به‌مکند.
یکی از شما (رستم و سید) از سید جدا به‌مکند.

شوفر

«هم‌راهان را نقش‌های سنجی، بزرگوار یا توجه، بازی نمی‌کنی.»
نظر سنجش راست است شما (حق چریک) برنده شود.

شور

«حسب کارت نقش‌ها را راست خود را (چریک) نگاه کنی.»
شما هدف اصابت گلوله قرار گیرید.
شما هدف اصابت گلوله قرار گیرید.

سهراب

«ای منشی حتماً به جسد ناشی‌رستم بازی می‌خود.»
فر دو (رستم و سهراب) زنده بماند.
یکی از شما (رستم و سهراب) کشته شود.

طبيب

«ماری بازی کنی از کشتن باهوش‌تر؟»
هیچ‌کدام از شما کشته نشود.
هر یک یک شهروند هدف اصابت گلوله قرار گیرد.

فالگیر

«در شب، با کارت پخش‌گری، حدس بزنید سید زنده می‌ماند یا نه.»
پیش‌بینی شما محقق شود.

تفوقی

«اگرچه شهروند سید، ولی برای سواک کار می‌کنید.»
سید کشته شود.
شما حریف اصابت گلوله قرار گیرید.

میزقونچی

«پیش از شروع بازی، کارت آزارشن را وسط زمین بازی قرار دهید.»
سید کشته شود.

خبرنگار

«ما هوادان کشته‌شده خود را شاهد کشته‌شدن سید باشیم.»
شما یا سید، یکی از شما کشته شود.
سید، هر دو نفرات، کشته شود.

شاهد

«شاهد در شب سید را شناسایی می‌کند.»
سید زنده بماند.
سید حریف اصابت گلوله قرار گیرد.

پاسپون

«ماری بازی کنی از کشتن باهوش‌تر؟»
هیچ‌کدام از شما کشته نشود.
در مأموریت شکست بخورید.

پستی

«یکی از دو محصول پستی را به صورت تصادفی وارد زمین کنید.»
یکی از کارت‌های محصول را بدون نگاه کردن وارد کنید.
و در شب، جلوی پای بازیکنان قرار دهید.

زورگیر

«ما محصول گلوله مریک را شناسایی می‌کنیم.»
«شما هم‌را را کارت بوجه، بازی شود.»
محصول گلوله را در شب، جلوی بازیکن هدف قرار دهید.

پادیکارد

«ماری بازی کنی از کشتن باهوش‌تر؟»
هیچ‌کدام از شما کشته نشود.
نظر سیدت راست شما (به‌جز چریک) زنده بماند.

نوحه

«شما هم‌را را کارت بازی کنید.»
محصول گلوله را در شب، جلوی بازیکن هدف قرار دهید.

روان‌پریش

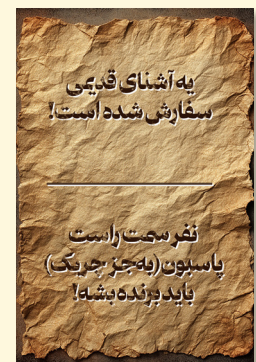
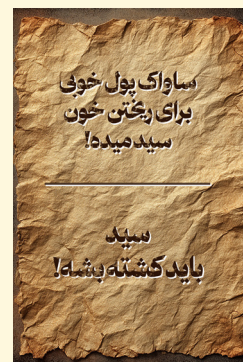
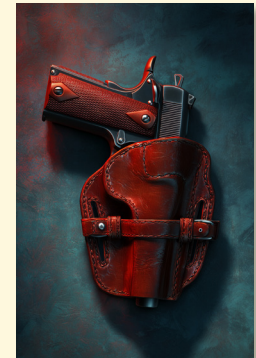
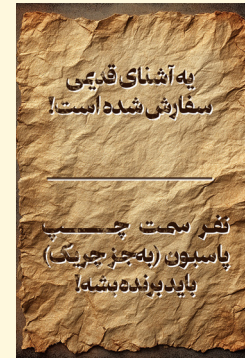
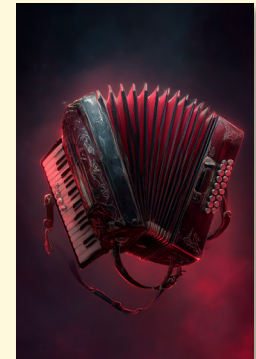
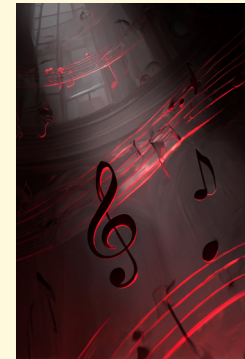
«بدون هیچ دلیلی به دنبال کشته‌شدن نفر چپ یا راست باش.»
نفر چپ یا راست شما (به‌جز چریک) کشته شود.

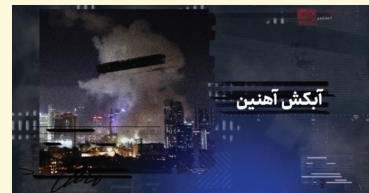

ادم‌کش

«ما وارد شدن آن نفر، چریک یک گلوله کمر، جوشان داشتیم.»
سید کشته شود.

مجموعه ویدئویی «خط آتش»

از جمله تولیدات بسته «ایران مون»، مجموعه تصویری ۱۰ قسمتی «خط آتش» است. در این مجموعه، ۱۰ نقطه از خاک و هیمنه رژیم صهیونیستی که هدف موشک‌های ایرانی قرار گرفته‌اند، روایت می‌شود. این برنامه از شبکه سه سیما نیز پخش شده است.

- ۱- وایزمن
- ۲- گنبد آهنین
- ۳- موشک‌های هایپرسونیک ایران
- ۴- حیفا
- ۵- لایه‌های امنیتی رژیم
- ۶- فرودگاه بنگورین
- ۷- رازهای پنهان بیولوژیک اسرائیل
- ۸- زرادخانه موشکی ایران
- ۹- از آغاز با سانسور
- ۱۰- وزرات دفاع رژیم

monadi.org

روزنامه دیواری

ایرانمون

«روزنامه دیواری فراز» آینه‌ای زمانمند و مکانمند است که عاقبت دست دادن با دشمن را در ایران و کشورهای دیگر بازتاب می‌دهد. این اثر، پس از معرفی تاریخچه دشمنی، به دانش‌آموزان نشان می‌دهد اعتماد به دشمن جز تلخی و عقب‌ماندگی ثمری ندارد.

مخاطب: دوره دوم ابتدایی / دوره اول متوسطه

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

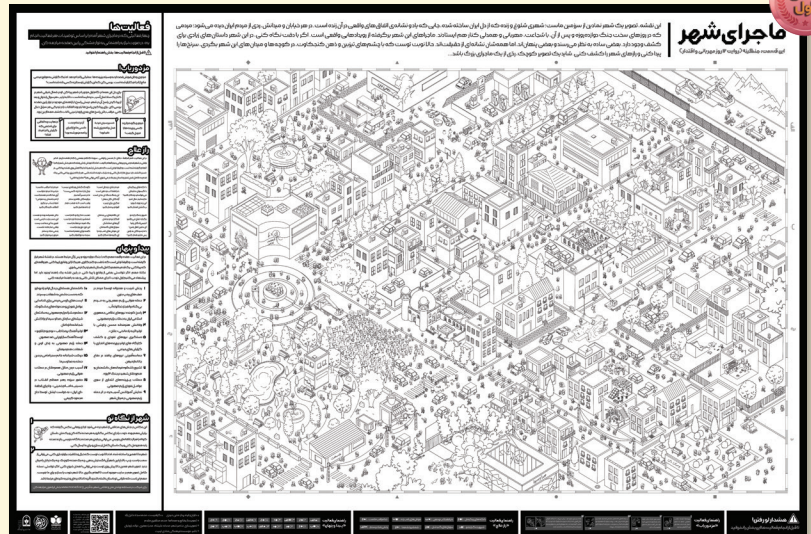
سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

فانوس

● نظرتان دربارهٔ این محصول چه بود شما چه محصولی پیشنهاد می‌دهید اسکن کنید و با ما در میان بگذارید

ماجرای شهر

جنگینه (روایتی ۱۲ روزه از مهربانی و اقتدار)

«جنگینه» اولین نسخه از مجموعه ماجرای شهر است؛ ماجرای شهر یک محصول تعاملی و سرگرم‌کننده که با تصویرسازی یک شهر شلوغ و جزییات آن، دانش‌آموزان را وارد تجربه‌ای جذاب و کشف‌محور می‌کند.

در این نسخه چند فعالیت اصلی طراحی شده است:

● پیدا کردن ۱۸ واقعه مهم جنگ دوازده روزه ایران و رژیم صهیونیستی که برخی پیش از جنگ و برخی پس از آن رخ داده‌اند. این وقایع به شکل جذاب و با جزییات سرگرم‌کننده تصویرسازی شده‌اند.

● پیدا کردن نمادهای قطعه «علاج» که در بخش‌های مختلف نقشه پنهان شده‌اند.

● علاوه بر این، چیزهای مخفی دیگری نیز در نقشه وجود دارند که تجربه کشف را برای دانش‌آموزان جذاب‌تر می‌کنند.

محصول ماجرای شهر - جنگینه، روی دیوار مدرسه نصب می‌شود. نکته مهم این است که راهنما در بخش زیر نقشه است که نباید قبل از شروع خوانده شود تا حس کشف و هیجان فعالیت حفظ شود. دانش‌آموزان با خواندن متن‌های کنار تصویر می‌توانند بدون نیاز به توضیح مستقیم مربی، فعالیت‌ها را به‌تنهایی انجام دهند. برای انگیزه‌بخشی بیشتر، مربیان می‌توانند مسابقات گروهی یا فردی همراه با جوایز برگزار کنند. همچنین توصیه می‌شود محصول در ارتفاع مناسبی نصب شود تا تمام بخش‌های نقشه به‌خوبی دیده شوند.

مخاطب: همه مقاطع

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

کتاب-نگاره

سیلی سخت

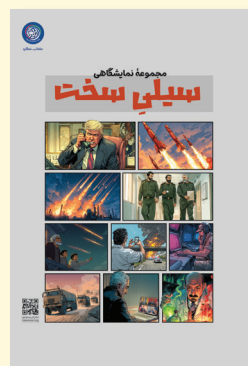
«سیلی سخت» در بسته ایرانمون، بازتاب پاسخ‌های کوبنده ایران به رژیم صهیونیستی و حامیانش است. این اثر، پس از روایت اولین فتح، نشان می‌دهد که ملت ایران تنها به دفاع بسنده نکرد، بلکه با ضربات قاطع، دشمن را تحقیر کرد و اقتدار خود را در میدان نبرد تثبیت نمود.

مخاطب: دوره دوم ابتدایی / دوره اول و دوم متوسطه

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

سال تولید: ۱۴۰۴

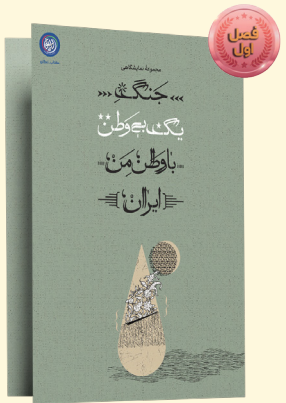
monadi.org

فانوس

● نظرتان دربارهٔ این محصول چه بود شما چه محصولی پیشنهاد می‌دهید اسکن کنید و با ما در میان بگذارید

کتاب-نگاره

جنگ یک بی وطن با وطن من ایران

«جنگ یک بی وطن با وطنم» روایتی مستند از تاریخچه دشمنی رژیم صهیونیستی با ایران است. این اثر آغازگر زنجیره‌ای آموزشی است که دانش‌آموزان را با ریشه‌های خصومت آشنا می‌کند تا درک کنند چرا امروز اقتدار ملی ما آماج کینه دشمنان است.

مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

کتاب-نگاره روایت فتح

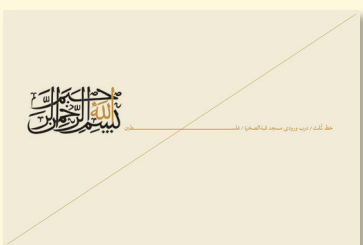
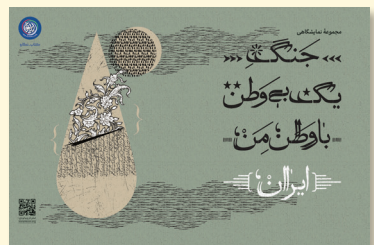
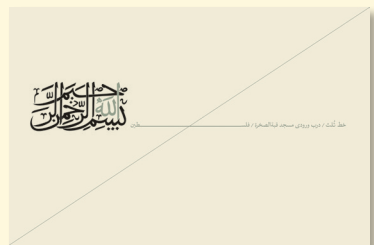
«روایت فتح» مرور صحنه‌های درخشان حضور ایران در جنگ است. این اثر پس از بازنمایی روزهای پرهیجان نبرد، به دانش‌آموزان نشان می‌دهد که چگونه ملت ایران با ایمان و انسجام، نخستین پیروزی‌های سرنوشت‌ساز را رقم زد و دشمن را وادار به عقب‌نشینی کرد.

مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

فانوس

نظرتان دربارهٔ این محصول چه بود شما چه محصولی پیشنهاد می‌دهید اسکن کنید و با ما در میان بگذارید

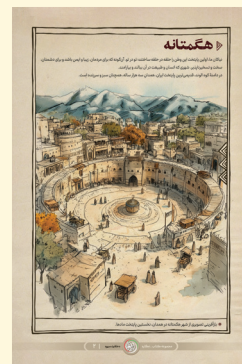
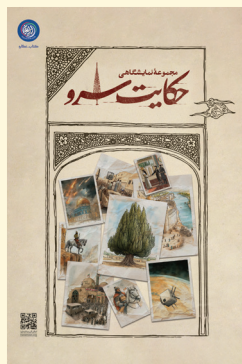
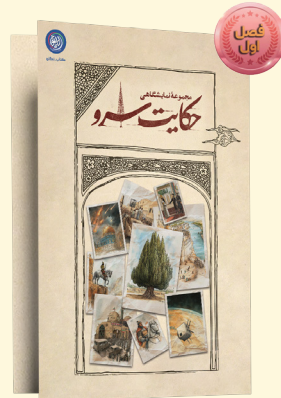

کتاب-نگاره حکایت سرو

«حکایت سرو» با ۲۵ قاب تصویری برگرفته از ادبیات کهن، اقتدار هزارساله ایران را بازآفرینی می‌کند. این اثر، پس از روایت دشمنی‌ها و پیامد اعتماد به بیگانه، به دانش‌آموزان یادآوری می‌کند که ملت ایران در ریشه‌های تاریخی و فرهنگی خود همواره استوار و شکست‌ناپذیر بوده است.

مخاطب: دوره دوم ابتدایی / دوره اول و دوم متوسطه
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

کتاب-نگاره ذره‌های خیلی بزرگ

«ذره‌های خیلی بزرگ» با ۲۵ قاب کمیک جذاب، مسیر پرهیجان دستیابی ایران به انرژی هسته‌ای را روایت می‌کند. این اثر نشان می‌دهد که اقتدار علمی امروز ایران ادامه همان ریشه‌های تاریخی است و همین پیشرفت‌ها علت اصلی دشمنی رژیم صهیونیستی با ملت ماست.

مخاطب: همه مقاطع
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
سال تولید: ۱۴۰۴

monadi.org

نماهنگ «ای ایران»
روایت حماسه و مقاومت ایران
مخاطب: همه مقاطع

فانوس: راهنمای محصولات و فعالیت‌های مدیریادی
ویژه‌نامه ماهنامه تربیت | دور جدید انتشار | شماره دوم | ایرانمون: روایت پیشرفت و رفاهی

محصولات جشن ایرانمون

بسته ویژه تبلیغات و فضای آرای «جشن مدرسه‌ای ایرانمون» مجموعه‌ای کامل برای برگزاری یک جشن هویت‌محور در مدرسه است؛ شامل پوستر و بنر، محتوای اجرای نقالی توسط دانش‌آموزان با روایت‌های حماسی شاهنامه و سرود اختصاصی «ایرانمون». این بسته با تلفیق تصویر، روایت و موسیقی، فضایی پرشور، بومی و اثرگذار برای تقویت هویت ملی، مشارکت دانش‌آموزان و اجرای یک برنامه ماندگار مدرسه‌ای را فراهم می‌کند.

بخش اجرای نقالی:
نام مجلس: «رستم و شغاد»
نام دانش‌آموز نقال: الناز دوستی
از استان: تهران

بخش اجرای نقالی:
نام مجلس: «گرد آفرید»
نام دانش‌آموز نقال: بهاره اسماعیلی
از استان: خراسان جنوبی - فردوس

بخش اجرای نقالی:
نام مجلس: «رستم و اشکبوس»
نام نقال: مرشد میرزاعلی

مجموعه کلیپ‌های ویدیویی تبیینی

بیش از ۲۰ عنوان کلیپ و مجموعه ویدیویی با رویکرد تبیینی در موضوع روایت جنگ ۱۲ روزه تولید و در شبکه توزیع مریبان پرورشی قرار گرفت. برخی از این تولیدات به‌عنوان فعالیت تکمیلی و ضمیمه «راهنمای فانوس» نیز استفاده شد.

موضوع: درباره جنگ و اقتدار
مخاطب: دوره اول و دوم متوسطه

فانوس

نظرتان درباره این محصول چه بود شما چه محصولی پیشنهاد می‌دهید اسکن کنید و با ما در میان بگذارید

بخش اجرای نقالی:
نام مجلس: «تازیانه بهرام»
نام دانش‌آموز نقال: آتنا بیات
از استان: تهران

بخش اجرای نقالی:
نام مجلس: «آرش کمان‌گیر»
نام دانش‌آموز نقال: ایمان قاسمی
از استان: اصفهان - کاشان

رادیو ایرانمون: این پادکست مال شماست

سرود ایرانمون: نسخه با کلام - اجرای پسران

سرود ایرانمون: نسخه با کلام - اجرای دختران

سرود ایرانمون: نسخه بی کلام

